

การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนนิมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนหญิง ในสถานฝึกและอบรม
เด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
นันทิยา เอกอริคมกิจ

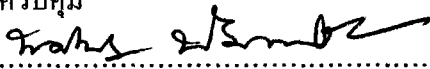
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

มีนาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

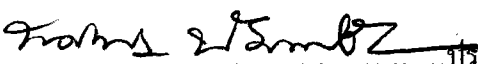
.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร ประเสริฐสุข)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

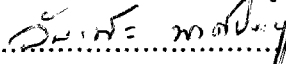
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร ประเสริฐสุข)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่...12...เดือน...มีนาคม...พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้ความรู้และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งตลอดจนให้คำปรึกษาในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพประโยชน์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ กรรมการสอบที่แต่งตั้งเพิ่มเติมที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และ อาจารย์พรรณพิศ วาณิชการ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะและความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในการให้คำปรึกษา

ขอขอบพระคุณ คุณลลิตา เหล่าพานิช ผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง อาจารย์กฤษณา สุขพัฒน์ หัวหน้าสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวก ให้โอกาสและความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ในทุกอย่าง รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการทดลอง

ขอขอบพระคุณ คุณกาญจนา พลชัย ผู้ปกครองสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือในงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์จิตติวัตร ธรรมไพโรจน์ หัวหน้างานพยาบาลจิตเวช และ คุณสุนันดา ตั้งปนิธานดี หัวหน้าหอผู้ป่วยจิตเวช และคณาจารย์แผนกการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต รวมทั้งพี่ และ น้อง ๆ ร่วมงานในหอผู้ป่วยจิตเวช โรงพยาบาลรามารับดีทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจและให้ความห่วงใยแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณ พี่ เพื่อน และ น้อง ๆ ร่วมรุ่นทุกคน คุณศิริภรณ์ เทพนิม คุณสุพจี เหล่าพานิช คุณภาวณี จารุจาริต เพื่อนผู้มากด้วยน้ำใจ คุณสุวรรณี สิริเลิศระกุล พี่สาวที่น่ารัก รวมทั้งเพื่อน พี่ และน้อง ขวมนาสทุกคน ที่คอยให้กำลังใจและให้ความห่วงใยแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาปา แม่ และขอขอบคุณ คุณนฤมล และ
คุณ จิตติมา เอกอริคมกิจ พี่และน้องสาวที่แสนดี ที่ให้ความรัก ความห่วงใย เป็นทั้งแรงกายและเป็น
แรงใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดเวลา จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้

นันทยา เอกอริคมกิจ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	8
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	8
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	8
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน	
ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งในการมองโลก	27
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา	47
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบทวินัย	58
การให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก	84
3. วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	95
ประชากร	95
กลุ่มตัวอย่าง	95
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	96
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	96
แบบแผนการทดลอง	102
ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง	103
การวิเคราะห์ข้อมูล	105
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	106

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	107
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	107
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	108
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	108
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	117
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	117
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	117
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	118
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	118
การดำเนินการทดลอง	118
การวิเคราะห์ข้อมูล	120
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	121
อภิปรายผล	121
ข้อจำกัด	128
ข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	140
ภาคผนวก ก	141
ภาคผนวก ข	156
ประวัติย่อผู้วิจัย	213

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ประการของ ความเข้มแข็งในการมองโลก	31
2	แสดงแบบแผนการทดลองแบบ 3x2 Factorial Design	103
3	แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้มแข็ง ในการมองโลกก่อนการทดลองของเยาวชนแต่ละกลุ่ม โดยจำแนกตาม วิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด	109
4	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็ง ในการมองโลกของเยาวชนก่อนการทดลอง	110
5	แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้มแข็ง ในการมองโลกหลังการทดลองของเยาวชนแต่ละกลุ่ม โดยจำแนกตาม วิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด	111
6	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็ง ในการมองโลกของเยาวชนหลังการทดลอง	113
7	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ย ความเข้มแข็งในการมองโลก โดยจำแนกตามวิธีที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบ กวนิยมและที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา	114
8	แสดงความแตกต่างของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนแต่ละกลุ่ม ก่อนและหลังการทดลอง โดยจำแนกกลุ่มทดลองตามวิธีการให้คำปรึกษา และ จำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชน	115
9	แสดงองค์ประกอบ 3 ด้านของแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก.....	152
10	แสดงอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเข้มแข็ง ในการมองโลกทั้งฉบับ	153

11	แสดงคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบทวิภาคี แบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่มและเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา	154
12	แสดงคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง คือครั้งที่ 2 – 4 ก่อนและหลังการให้ คำปรึกษาแบบทวิภาคีแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่มและเยาวชน ที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา	155
13	แสดงวันและเวลาในการจัดการให้คำปรึกษาแก่กลุ่มทดลอง	208
14	แสดงรายละเอียดวันและเวลาในการให้คำปรึกษาแบบทวิภาคีแบบรายบุคคล แก่เยาวชนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 3	209
15	แสดงรายละเอียดวันและเวลาในการให้คำปรึกษาแบบทวิภาคีแบบเป็นกลุ่ม แก่เยาวชนในกลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 4	211

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แบบจำลองภาวะสุขภาพ (The Salutogenic Model of Health) ของแอนโทนิอฟสกี	42
2 รูปแบบของการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมเพื่อพัฒนา ความเข้มแข็งในการมองโลก	88

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

วัยรุ่นเป็นช่วงเวลา ของการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ และเป็นช่วงเวลาหัวเลี้ยว - หัวต่อที่ซับซ้อนที่สุดในช่วงหนึ่งของชีวิต เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นจะส่งผลกระทบต่อตัวบุคคล ในระยะยาวของชีวิต (Hamburg. 1997 : 7) ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่น จึงถือว่าเป็น การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมากอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตของบุคคล (Olhsem and others. 1988 : 272 ; citing Mc Candless. 1970)

สำหรับประเทศไทย ในบางกรณีอาจจะเรียกบุคคลที่อยู่ในวัยรุ่นว่า เยาวชน (หฤทัย อติชาติพงศ์. ม.ป.ป. : 251) ในสภาพสังคมและการดำรงชีวิตในปัจจุบันนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กและ เยาวชนไทย ที่เห็นได้อย่างชัดเจนและได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญ คือปัญหาการกระทำผิดของ เด็กและเยาวชน โดยพบว่าแนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนหญิงมีอัตราการกระทำผิดมากขึ้น (ศักดิ์ศรี อภิบาลบรรพตเขตต์. และคนอื่น ๆ 2538 : 105) ศาลเยาวชนและครอบครัว กับ สถานพินิจ เป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน ที่กระทำความผิด และปัญหาสำคัญที่ศาลเยาวชนและครอบครัว กับ สถานพินิจ พบในขณะนี้ คือ การ แก้ไขปัญหาสาเหตุผิดของเด็กและเยาวชน โดยพบว่าปัญหาสาเหตุผิดเป็นปัญหาที่เด็กและเยาวชน กระทำความผิดสูงเป็นอันดับหนึ่ง (อาภรณ์ สายเชื้อ. 2540 : 143 - 144) จากสถิติของศาลเยาวชนและ ครอบครัวกลาง ในปี พ.ศ. 2539 (รายงานประจำปี. 2539 : 60) พบว่า ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและ เยาวชน มาจากการใช้ยาเสพติด ถึงร้อยละ 50.89

มงคล มณฑา (2540 : 119 –120) กล่าวว่าปัญหาสาเหตุผิดนั้นถือเป็นปัญหาทางจิตใจของ บุคคล ที่ก่อให้เกิดเป็นปัญหาเรื้อรังของสังคม ที่เรียกว่า ปัญหาจิตสังคม (Psychosocial Problem) โดยการใช้ยาเสพติด เกิดจากคนที่มีปัญหาด้าน ความคิด อารมณ์ และบุคลิกภาพที่แสดงออกทาง พฤติกรรม และ ไปใช้ยาเสพติดจนเป็นผลร้ายต่อร่างกายของตนเอง เมื่อศึกษาถึงปัจจัยมีอิทธิพลต่อ การใช้ยาเสพติดของเยาวชน พบว่า ปัจจัยภายนอก (สังคมแวดล้อม) อันมีครอบครัวเป็นสื่อ และ ปัจจัยภายใน (คุณลักษณะในตัวบุคคล) ซึ่งหมายถึง ความคิดเกี่ยวกับตน การรับรู้ความสามารถ ของตน และการควบคุมตนเองประกอบกัน มีอิทธิพลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชน โดยผลการ ศึกษาจำนวนมากพบตรงกันว่า การใช้ยาเสพติดครั้งแรก เป็นเพราะถูกเพื่อนชักชวน และ อยาก ทดลองเอง (ผจงจิต อินทสุวรรณ และคนอื่น ๆ. 2539 : 61,75)

จะเห็นว่า ปัญหายาเสพติดในเยาวชนเกิดจาก ตัวบุคคล และ สภาพแวดล้อมประกอบกัน แต่นอกจาก 2 ปัจจัยที่กล่าวมาแล้ว ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีผลทำให้ ปัญหายาเสพติดในเด็กและ เยาวชนกลายเป็นปัญหาเรื้อรังและแก้ไขได้ลำบากขึ้น ก็คือการหวนกลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำภายหลังที่ ได้รับการบำบัดแล้ว จากผลการศึกษาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2538 พบว่า เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 – 7 ครั้ง โดยกระทำผิดซ้ำมากในช่วง 2 – 3 ครั้งแรก และกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดมากที่สุด (วิชา มหาคุณ. 2540 : 8) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา การกระทำผิดซ้ำย้อนหลัง 5 ครั้ง ของเยาวชนในสถานพินิจและเยาวชนกลางของ อุษา ชุมสาย (2539 : 65) ที่พบว่า เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดมากที่สุด

สำหรับสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซ้ำ อุษา ชุมสาย (2539 : 82) พบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในครั้งสูง ๆ นอกจากเป็นเพราะติด สารเสพติดแล้ว ยังเกิดจากความกดดันภายในครอบครัว หรือความกดดันจากสังคมภายนอกหลังถูก ปลดปล่อยตัว สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (คุญฎิ โยเหลา และคนอื่น ๆ. 2540 : 18 ; อ้างอิง มาจาก สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : 2530) พบว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลติดยาซ้ำ คือ สภาพจิตใจที่อ่อนแอ อาศัยอยู่ในแหล่งที่มีการจำหน่ายหรือเสพยาเสพติด และความเจ็บเหงาว่าเหว่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชาญณนิต ก. สุริยามณี และคนอื่น ๆ (2530 : 67) ที่พบว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลติดยาเสพติดซ้ำ ได้แก่ 1) สภาพจิตใจที่อ่อนแอ 2) อาศัยในแหล่งที่มีการจำหน่ายหรือเสพยา 3) ความเจ็บเหงา ว่าเหว่ สังคมไม่ยอมรับ และถูกเพื่อนฝูงชักจูง ตามลำดับ

จากการศึกษาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า สิ่งแวดล้อม เช่น ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน สภาพชุมชน และ องค์ประกอบหรือคุณลักษณะภายในตัวบุคคล ที่ประกอบด้วย ความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ทศนคติในการดำรงชีวิต ลักษณะบุคลิกภาพ ทั้ง 2 ปัจจัยนี้จะมีผลซึ่งกันและกัน และมี อิทธิพลต่อปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน

ดังนั้น แนวทางการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงอาศัยหลักสำคัญ 2 ประการ คือ มุ่งที่จะพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่มี อิทธิพลต่อการใช้ยา โดยการลดปริมาณยาเสพติดในสังคม (Supply Reduction) และมุ่งเน้นไปที่ตัว บุคคล โดยลดความต้องการในการใช้ยาเสพติด (Demand Reduction) ซึ่งการลดปริมาณยาเสพติดใน สังคม ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายและต้องอาศัยระยะเวลา เพราะฉะนั้น การดำเนินงาน ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาบุคคลให้มี ภูมิคุ้มกันยาเสพติด สามารถอยู่ท่ามกลางยาเสพติดได้โดยไม่ใช้ยาเสพติดเป็นทางออกเมื่อประสบ ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2539 : 5 - 7) และการสร้าง ภูมิคุ้มกันให้เยาวชน ก็คือ การช่วยให้เยาวชนมีสุขภาพจิตที่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถ

เผชิญกับปัญหา และหาแนวทางการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม (พรณพิมล หล่อตระกูล. 2539 : 45) สำหรับปัจจัยที่ส่งเสริมให้บุคคลสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ แอนโทโนฟสกี (Antonovsky. 1993 : 726) กล่าวว่า ความเข้มแข็งในการมองโลก เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จเมื่อต้องเผชิญหรือจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต

ผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะความเข้มแข็งในการมองโลก พบว่า เมื่อบุคคลประสบปัญหาเช่นเดียวกัน บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่างกัน จะรับรู้และประเมินปัญหาต่างกัน โดยบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง จะรู้สึกว่าตนถูกคุกคามและมีความวิตกกังวลน้อยกว่า บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ ดังนั้น จึงส่งผลให้บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง มีความรู้สึกละอายจะหาวิธีการต่าง ๆ มาจัดการปัญหาที่เกิดขึ้น (Antonovsky and Sagy. 1986 : 215) นอกจากนี้จากการศึกษาของไนยามาธิ (Nyamathi. 1993 : 151) พบว่า บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง จะมีปัญหาทางด้านอารมณ์ (Emotional Distress) ต่ำ และแมคเชอร์รี่ และ โฮล์ม (Mc Sherry and Home. 1994 : 485) พบว่า บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ มีแนวโน้มการปรับตัว โดยเลือกวิธีที่จะเผชิญกับปัญหาน้อยกว่ากลุ่มบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกกลาง และสูง ดังนั้น บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงจึงสามารถที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนได้มีประสิทธิภาพ และเกิดปัญหาทางอารมณ์ได้น้อยกว่า

เมื่อพิจารณาการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับคนในเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาการใช้ยาเสพติด จากการศึกษาค้นคว้าของ ผจงจิต อินทสุวรรณ และคนอื่น ๆ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า มีลักษณะที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างกลุ่มที่ใช้สารเสพติดกับกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้ใช้สารเสพติด คือ กลุ่มที่ใช้สารเสพติดจะรับรู้เกี่ยวกับตนเองว่า ไม่มีความสามารถหลีกเลี่ยงยาเสพติดได้ เมื่อประสบกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา เช่น ปัญหาทางบ้าน ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน มีความคิดเกี่ยวกับตนเอง (เป็นการสะท้อนจากปฏิกิริยาจากผู้อื่น) ว่าเป็นคนไม่ดี ไม่มีเกียรติ มีปมด้อย ในครอบครัว มีอารมณ์น้อยใจและหงอยเหงา และไม่มีความภาคภูมิใจในตนเอง และจากการประมวลงานวิจัย ของมาร์แลท และคนอื่น ๆ (คุชฎี โยเหลา และคนอื่น ๆ. 2540: 15, 60 ; อ้างอิงมาจาก Marlatt and others. 1988) ผลงานวิจัยจำนวนมากพบตรงกันว่า บุคคลที่ใช้ยาเสพติดจะมีประวัติของการมีความกดดันสูง และมีความภาคภูมิใจตนเองต่ำ และ ผลการศึกษาของนักจิตวิทยาหลายท่าน ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการติดยาเสพติดก็ได้สรุปตรงกันว่า การที่บุคคลติดยานั้น อาจเป็นเพราะขาดความสามารถในการจัดการกับความเครียด หรือขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง

จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน และคุณลักษณะความเข้มแข็งในการมองโลก ข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดน่าจะมีองค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ โดยแอนโทนอฟสกี (Antonovsky, 1987 : 18) ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความเข้มแข็งในการมองโลก กล่าวว่า ความเข้มแข็งในการมองโลก (Sense of Coherence) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการดังนี้ 1) ความสามารถเข้าใจ (Comprehensibility) คือการที่บุคคลรู้และอธิบายเหตุและผลของกระทำของตนรวมทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน และสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดกับตนต่อไปได้ 2) ความสามารถในการจัดการได้ (Manageability) คือการที่บุคคลเชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตน หรือหาความช่วยเหลือจากแหล่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมได้ และ 3) การเห็นคุณค่า (Meaningfulness) คือการที่บุคคลเห็นคุณค่าของตนและการกระทำของตน รวมทั้งเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตน ทำให้มีแรงจูงใจที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น

การที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ถือเป็นการกระทำผิดกฎหมายที่จัดอยู่ในประเภทความผิดในศาลคดีเด็กและเยาวชน ดังนั้นเมื่อพบเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เด็กและเยาวชนหญิงส่วนหนึ่งจะถูกส่งให้เข้ารับการดูแลในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว โดยบ้านปรานีจะฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงที่มีช่วงอายุ 7-18 ปี ซึ่งความเข้มแข็งในการมองโลกนั้นสามารถพัฒนาได้มากในช่วงวัยรุ่น (Antonovsky and Sagy, 1986 : 220) ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเยาวชนที่อยู่ในช่วงอายุ 13 –18 ปี

จากการศึกษาสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของเยาวชนหญิงบ้านปรานี ที่มีกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีอายุในช่วง 13-18 ปี จำนวน 49 คน เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2541 โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกหรือความเข้าใจของเยาวชนที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้น และต่อการดำเนินชีวิตของตนที่ผ่านมา เกี่ยวกับการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน และเกี่ยวกับความรู้สึกที่เยาวชนมีต่อตนเองและต่อการกระทำของตนเองในปัจจุบัน ผลการสำรวจ พบว่า ร้อยละ 40 ของเยาวชนในกลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้และมีความเข้าใจต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน และต่อการดำเนินชีวิตของตน ที่ผ่านมาว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนหรือการใช้สารเสพติดของตน เกิดจากตนเองหรือจากการคบเพื่อนของตน ไม่คิดว่าเป็นผลจากผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้างตนเท่านั้น เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับตน เยาวชนมีแนวโน้มที่จะพยายามแก้ไขปัญหาคด้วยตนเองและปรึกษากับบุคคลที่ตนไว้ใจ เช่น พ่อ แม่ และถึงแม้จะรู้สึกท้อเมื่อพบสิ่งที่ไม่สมหวังเยาวชนก็มีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้เยาวชนมีความรู้สึกต่อตนเองและมีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนในปัจจุบันว่า ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาตนจะทำได้

และรู้สึกผิดในการกระทำของตนเอง แต่คิดว่าเมื่อเข้ามาอยู่ในนี้แล้วก็จะพยายามแก้ไขตนเองและทำตนเองให้ดีขึ้น ในขณะที่ร้อยละ 60 ของเยาวชนในกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้และมีความเข้าใจที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน และต่อการดำเนินชีวิตของตนที่ผ่านมาว่า ชีวิตของตนมีแต่ความทุกข์ไม่สมหวัง รู้สึกท้อแท้ มีความตั้งใจในการแก้ปัญหาบ่อย และรู้สึกว่าปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตเป็นสาเหตุให้ตนต้องพึ่งสารเสพติด โดยเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับเยาวชน เยาวชนมักจะพึ่งผู้อื่น หรือพึ่งสารเสพติดเพื่อที่จะลดปัญหาที่เกิดขึ้น และมักคล้อยตามกลุ่มเพื่อน เมื่อพบสิ่งที่ไม่สมหวัง จะท้อแท้หมดกำลังใจ และไม่พยายามที่จะหาวิธีมาแก้ไขปัญหาคำให้ตนเอง นอกจากนี้เยาวชนมีความรู้สึกต่อตนเองและมีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนในปัจจุบัน ว่าตนเป็นคนไม่ดี ไม่มีคุณค่า และรู้สึกผิด ท้อแท้กับตนเองและการกระทำของตนเอง อยากจะเปลี่ยนแปลงตนเอง แต่รู้สึกว่าตนไม่มีความหวัง

จากผลการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของเยาวชนในกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นว่าเยาวชนร้อยละ 40 ของกลุ่มตัวอย่าง รับรู้ถึงสาเหตุของการใช้ยาเสพติดว่าเกิดตนเอง และยังเห็นคุณค่าของตน คิดว่าตนน่าจะมีโอกาสและมีอนาคตที่ดี มีกำลังใจที่จะพยายามแก้ไขปัญหาคำให้ตนเอง ในขณะที่ ร้อยละ 60 ของเยาวชนในกลุ่มตัวอย่าง รับรู้ว่าการใช้ยาเสพติดและปัญหาส่วนใหญ่ของตนเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมมากกว่าตนเอง ทำให้มีความรู้สึกหมดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนและไม่มีแรงจูงใจที่จะจัดการกับปัญหาคำสำเร็จ นอกจากนี้เยาวชนไม่เห็นคุณค่าของตนเอง รู้สึกผิดและท้อแท้กับการกระทำของตนเอง จะเห็นว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีองค์ประกอบหรือปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เรียกว่า ความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ และการพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกน่าจะเป็นประโยชน์โดยช่วยส่งเสริมความสามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้อย่างเหมาะสมของเยาวชนเมื่อประสบกับปัญหาในชีวิต เป็นการลดโอกาสเสี่ยงในการที่เยาวชนจะเลือกใช้ยาเสพติดเป็นทางออกในการแก้ปัญหา

การพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น ไม่อาจทำได้ด้วยวิธีบังคับ ควบคุม แต่จำเป็นต้องอาศัยการฟื้นฟูสภาพจิตใจ ที่อ่อนโยนและเต็มไปด้วยความเข้าใจ (อาภรณ์ สายเชื้อ, 2540: 45) วิธีการให้คำปรึกษาเป็นวิธีหนึ่งที่กระทรวงสาธารณสุขนำมาใช้เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตใจ (Rehabilitation) ในผู้ติดยาเสพติด และ เพื่อลดอัตราการติดซ้ำ (Relapsing rate) (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2539 : 9) เนื่องจากการให้คำปรึกษา (Counseling) เป็นการสื่อสารอันอ่อนโยนและมีความหมาย เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อแบ่งเบาภาระความกดดันทางจิตใจ และเป็นการพัฒนานักคิด (โสรัจ โพร้แก้ว, 2536: 3) โดย กระบวนการให้คำปรึกษาเป็นการวางแผนช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจและกระจำในการมองชีวิตของเขา เกิดการเรียนรู้ที่จะตัดสินใจไปสู่เป้าหมายของเขาด้วยความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความหมาย มีการเลือกที่เหมาะสมและทำให้ปัญหาเกี่ยวกับอารมณ์ของตนหรือระหว่างบุคคลหมดไป (Rickey and Therese, 1990 : 92)

การให้คำปรึกษานั้นมีหลายทฤษฎี แต่ละทฤษฎีจะมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไป การเลือกใช้ทฤษฎีใดนั้นควรให้สอดคล้องกับลักษณะปัญหาของผู้รับคำปรึกษา การให้คำปรึกษาแบบภวนิยม (Existential Counseling) มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ประสบกับภาวะวิกฤตในชีวิต เช่น รู้สึกว่าตนถูกคุกคาม ไม่มีเสรีภาพ ไม่มีอนาคต รู้สึกถูกจำกัดจากสิ่งแวดล้อมและบุคคลอื่น ขาดการตระหนักในคุณค่าและการมีอยู่ของตน หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมาย สิ้นหวังท้อแท้ ไม่เห็นคุณค่าของการดำรงอยู่ ซึ่งตรงกับลักษณะปัญหาของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดดังที่ได้กล่าวข้างต้น

โดยในการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมจะช่วยให้บุคคลตระหนักถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต เช่น ความวิตกกังวล ความรู้สึกผิด ความรู้สึกเกี่ยวกับความหมาย กระตุ้นให้บุคคลที่มีความไม่สบายใจได้รับความเข้มแข็งในการที่จะเผชิญกับชีวิตผ่านแนวปรัชญาของภวนิยม (Existential Philosophy) (Sriruen Keawkwangwan. n.d. : 60) ที่เน้นเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของมนุษย์ (Existence) และความเป็นไปได้ที่ไม่สิ้นสุดของชีวิต (Possibility) และเน้นเกี่ยวกับการค้นหาเพื่อให้ได้พบความหมาย (Search for Meaning) ในการดำรงชีวิตของตนเอง (Ivey and others. 1987 : 269) ในที่สุด เมื่อผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ผู้รับคำปรึกษาจะเกิดความรับผิดชอบต่อการดำรงชีวิตของ และคุณภาพชีวิตของตนเอง ผู้รับคำปรึกษาจะรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองเป็นสิ่งที่สามารถเลือกได้ และผลต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนเอง เป็นผลจากการเลือกของตัวผู้รับคำปรึกษาเอง (Vondracek and Cornael. 1995 : 195)

จะเห็นว่า กระบวนการให้คำปรึกษาช่วยให้ เยาวชนมีความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจจัดการกับปัญหาของตนเอง และช่วยให้เยาวชนรับรู้ถึงคุณค่าของตนเอง และวิธีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมนี้จะช่วยเหลือให้เยาวชนแสวงหาความหมาย และมีกำลังใจในการดำรงชีวิต ตระหนักในคุณค่าของตนเองและการกระทำของตน มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน และเรียนรู้ในการใช้เสรีภาพของตน ค้นหาแนวทางต่างๆ ที่จะนำมาจัดการกับความ ต้องการหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิต โดยมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อให้ผ่านพ้นสถานการณ์ต่าง ๆ ไปได้อย่างดีที่สุดภายใต้เงื่อนไขหรือข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีอยู่ของตนเอง

การเพิ่มความสามารถในการเข้าใจ การจัดการกับปัญหา และช่วยให้เห็นคุณค่าของตน ก็คือการเพิ่มองค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลกนั่นเอง ซึ่งแอนโทนีฟสกี (Antonovsky. 1993 : 726 ; 1987 : 139) กล่าวว่า ความเข้มแข็งในการมองโลกไม่ใช่วิธีที่มีรูปแบบเฉพาะเจาะจง ในการที่จะเผชิญหรือจัดการกับปัญหาต่าง ๆ แต่บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง จะมีความสัมพันธ์กันของความรู้สึกที่มีความหมายและมีความสามารถยืดหยุ่น กับเงื่อนไขที่บุคคลไม่สามารถกำหนดได้ในขอบเขตของการ ดำรงอยู่ของมนุษย์

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยมนับรายบุคคล และ แบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยมนับรายบุคคล
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยมนับรายบุคคลในรูปแบบที่แตกต่างกันและ เยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา กับ จำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่แตกต่างกันที่มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยมนับรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม และ เยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน
2. เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยมนับรายบุคคลที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน มีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยมนับรายบุคคลในรูปแบบที่แตกต่างกันและ ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา กับ จำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกในเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาหรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13 – 18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี กรุงเทพมหานคร ที่มีความเข้มแข็งในการมองโลก ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา โดยแบ่งประชากรเป็น 2 ประเภท ตามจำนวนครั้งที่กระทำความผิด ดังนี้

1.1 ประชากรกลุ่มที่ 1 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง

1.2 ประชากรกลุ่มที่ 2 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง คือกระทำความผิดครั้งที่ 2 ถึง ครั้งที่ 4

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13 – 18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี ที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 36 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรแต่ละกลุ่มที่สมัครใจเข้ารับการทดลอง โดยแบ่งลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเป็น 6 กลุ่ม ตามลักษณะของตัวแปรอิสระ ในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 สุ่มอย่างง่ายจากประชากรในกลุ่มที่ 1 จัดเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2 สุ่มอย่างง่ายจากประชากรในกลุ่มที่ 1 จัดเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม

2.3 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3 สุ่มอย่างง่ายจากประชากรในกลุ่มที่ 2 จัดเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง และได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล

2.4 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 4 สุ่มอย่างง่ายจากประชากรในกลุ่มที่ 2 จัดเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง และได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม

2.5 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 5 สุ่มอย่างง่ายจากประชากรในกลุ่มที่ 1 จัดเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และเป็นกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม

2.6 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 6 สุ่มอย่างง่ายจากประชากรในกลุ่มที่ 2 จัดเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง และเป็นกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 การให้คำปรึกษาแบบกวนิยม ซึ่งแบ่งเป็น 2 รูปแบบ

3.1.1.1 การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

3.1.1.2 การให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่ม

และเพิ่มกลุ่มเปรียบเทียบอีก 1 กลุ่ม คือ

3.1.1.3 กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

3.1.2 จำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชนหญิงที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1.2.1 เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง

3.1.2.2 เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง คือกระทำความผิด ครั้งที่ 2 ถึง ครั้งที่ 4

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความเข้มแข็งในการมองโลก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้คำปรึกษาแบบกวนิยม (Existential Counseling) หมายถึงวิธีการที่ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือบุคคล โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเอง วางแผนจัดการและเลือกดำเนินชีวิตของตนเองอย่างอิสระและมีคุณค่า มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต รับผิดชอบต่อการดำรงชีวิตของตนเองยอมรับตนเองพร้อมทั้งอยู่ร่วมกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ภายใต้สัมพันธภาพของการให้คำปรึกษาที่เต็มไปด้วยความอบอุ่น เปิดเผยมิการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา การให้คำปรึกษาแบบกวนิยมจำแนกเป็น 2 วิธี คือ

1.1 การให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเป็นรายบุคคล หมายถึง วิธีที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาเป็นรายบุคคล โดยมีขั้นตอนการให้คำปรึกษา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา และขั้นยุติการให้คำปรึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ขั้นนี้เป็นขั้นของการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้ทักษะการฟัง การให้ข้อมูล การทบทวนและ

การสรุป เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกผ่อนคลาย รู้สึกว่าตนได้รับการยอมรับและเอาใจใส่ เกิดความอบอุ่นไว้วางใจ กล้าที่จะเปิดเผยประสบการณ์และความรู้สึกของตนเอง

1.1.2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ให้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึกและการแสดงออกของตน รวมทั้งรู้และเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตน มีความสามารถในการวางแผน จัดการเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม สามารถเลือกการดำเนินชีวิตของตนอย่างอิสระและมีคุณค่า และสามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เห็นคุณค่าของตน และการกระทำของตนตลอดทั้งได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต เทคนิคที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การนำทาง ทั้งทางอ้อมและ ทางตรง การถามคำถามปลายเปิด การทวนความ การทำให้เกิดความกระจ่าง การเผชิญหน้า การท้าทาย การให้ความมั่นใจ การจินตนาการ และการสรุปโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1.2.1 ให้ผู้รับคำปรึกษา ได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน ได้ตรงตามสภาพความต้องการ และปัญหาของตนเองมากที่สุด โดยให้ผู้รับคำปรึกษา ได้รับการให้คำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจตนเองและสิ่งที่มากระทบตน
2. ฝึกการสร้างทางเลือกและความรับผิดชอบ
3. กำหนดปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือ

เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่กระทบตน

1.1.2.2 ให้ผู้รับคำปรึกษา ได้ใช้ศักยภาพของตน ในการที่จะกระทำเพื่อตนเอง และกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง รับผิดชอบต่อการเลือกของตน โดยให้ผู้รับคำปรึกษา ได้รับการให้คำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

4. กำหนดทางเลือกต่าง ๆ
5. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของทางเลือกแต่ละทาง
6. ตัดสินใจเลือก
7. สร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง
8. นำไปปฏิบัติ
9. ทบทวนผลของการปฏิบัติ
10. พิจารณาถึงแหล่งช่วยเหลือภายใน และแหล่งช่วยเหลือภายนอก

เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา สามารถวางแผน จัดการ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และสามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง

1.1.2.3 ให้ผู้รับคำปรึกษา เลือกที่จะกระทำเพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคม และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตนเอง โดยให้ผู้รับคำปรึกษา ได้รับการให้คำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

11. พิจารณา เอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ และสิ่งแวดล้อม ของตน ที่มีผลต่อตนเอง

12. ทบทวนเป้าหมายที่ต้องการ

13. ปฏิบัติซ้ำตามขั้นตอนที่ 5 ถึงขั้นตอนที่ 11

เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเห็นคุณค่าของตนเองและการกระทำของตน ตลอดทั้งการได้รับการยอมรับ จากบุคคลอื่น

1.1.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาสรุป สิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษาและการนำไปปฏิบัติ และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม และเปิดโอกาส ให้ผู้รับคำปรึกษาซักถามเพิ่มเติมอีกครั้ง หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษา ในครั้งต่อไป

1.2 การให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม หมายถึง วิธีที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความ ช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่ม โดยมีขั้นตอนการให้คำปรึกษา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้น เริ่มต้นให้คำปรึกษา ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา และขั้นยุติการให้คำปรึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ขั้นนี้เป็นขั้นของการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่าง ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาทุกคนในกลุ่ม โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้ทักษะการฟัง การให้ข้อมูล การทบทวนและการสรุป เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาแต่ละคนรู้สึกผ่อนคลาย รู้สึกว่าตนได้รับการยอมรับ และเอาใจใส่ เกิดความอบอุ่นไว้วางใจ กล้าที่จะเปิดเผยประสบการณ์และความรู้สึกของตนเอง

1.2.2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคในการให้ คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม ให้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทั้งด้าน ความคิด ความรู้สึกและการแสดงออกของตน รวมทั้งรู้และเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตน มีความ สามารถในการวางแผน จัดการ และเลือกการดำเนินชีวิตของตนอย่างอิสระและมีคุณค่า และสามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เห็นคุณค่าของตนเองและการกระทำของตน ตลอดทั้งได้รับการ ยอมรับจากบุคคลอื่น มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต เทคนิคที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การนำทาง ทั้งทางอ้อมและ ทางตรง การถามคำถามปลายเปิด การทวนความ การทำให้เกิด ความกระจำ การเผชิญหน้า การท้าทาย การให้ความมั่นใจ การจินตนาการ การแลกเปลี่ยนความคิด เห็นและความรู้สึก และการสรุป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.2.2.1 ให้สมาชิกในกลุ่มได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิดความรู้สึกและการแสดงออกของตน ตรงตามสภาพความต้องการและปัญหาที่ สุดโดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม จะได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน และกันและได้รับการให้คำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สมาชิกแต่ละคนสำรวจตนเองและสิ่งที่มากระทบตน
2. ฝึกการสร้างทางเลือกและความรับผิดชอบ
3. กำหนดปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือ

เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ที่กระทบตน

1.2.2.2 ให้สมาชิกในกลุ่ม ได้ใช้เสรีภาพของตน ในการที่จะกระทำเพื่อตนเอง และกระทำให้สิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง รับผิดชอบต่อการเลือกของตน โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และได้รับการให้คำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

4. กำหนดทางเลือกต่าง ๆ ของตนเอง
5. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของทางเลือกแต่ละทาง
6. ตัดสินใจเลือก
7. สร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง
8. นำไปปฏิบัติ
9. ทบทวนผลการปฏิบัติ
10. พิจารณาถึงแหล่งช่วยเหลือภายใน และแหล่งช่วยเหลือภายนอก

เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม สามารถวางแผน จัดการ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่าง เหมาะสม และสามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง

1.2.2.3 ให้สมาชิกในกลุ่ม เลือกที่จะกระทำเพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคม และสอดคล้องความต้องการที่แท้จริงของตนเอง โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เรียนรู้ที่จะยอมรับตนเองและยอมรับคนอื่น ๆ และได้การให้คำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

11. พิจารณาเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และสิ่งแวดล้อม ของคนที่มีผลต่อตนเอง

12. ทบทวนเป้าหมายที่ต้องการ
13. ปฏิบัติซ้ำตามขั้นตอนที่ 5 ถึงขั้นตอนที่ 11

เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เห็นคุณค่าของตนเอง และการกระทำของตนตลอดทั้งการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

1.2.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษาและการนำไปปฏิบัติ และให้สมาชิกแต่ละคนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมและเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามเพิ่มเติมอีกครั้ง และผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

2. เยาวชน หมายถึง เยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี โดยแบ่งตามจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และไม่เคยอยู่ในความดูแลของสถานพินิจอื่น

2.2 เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง โดยในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นเยาวชนที่กระทำความผิดครั้งที่ 2 ถึง ครั้งที่ 4 ซึ่งรวมจำนวนครั้งที่เคยอยู่ในความดูแลของสถานพินิจอื่นด้วย

3. ความเข้มแข็งในการมองโลก (Sense of Coherence) หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความอดทน สามารถปรับตัวและเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้ โดยบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกจะมีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ มีความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) มีความสามารถจัดการได้ (Manageability) และมีการเห็นคุณค่า (Meaningfulness) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) หมายถึง การรับรู้ ว่า เหตุการณ์ที่มากระทบตนทั้งจากภายในและภายนอก เป็นสิ่งที่สามารถเข้าใจได้ อธิบายหรือบอกเหตุและผลได้ รวมทั้งคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปกับตนได้ และถึงแม้จะมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน บุคคลก็จะไม่หวั่นไหวและพร้อมที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น

3.2 ความสามารถจัดการได้ (Manageability) หมายถึง ความเชื่อมั่นว่าตนสามารถควบคุมหรือจัดการต่อเหตุการณ์ที่มากระทบตนทั้งภายในและภายนอกได้ โดยรับรู้ ว่า ตนสามารถวางแผน จัดการและเลือกและวิธีการต่างๆ ได้อย่างอิสระ และสามารถพิจารณาถึงข้อจำกัดที่ตนมีอยู่ และโอกาสที่สามารถเป็นไปได้ และสามารถใช้แหล่งช่วยเหลือที่ตนมี นำมาจัดการกับปัญหาหรือความต้องการของตน โดยแหล่งช่วยเหลือนั้นอาจจะมาจากภายในตน เช่น ความมั่นใจในตนเอง

ความตั้งใจการเข้าใจตนเอง การรู้จักให้กำลังใจตนเอง การมองสิ่งต่างๆ ในแง่บวก การมีความหวัง หรือจากแหล่งช่วยเหลือภายนอกอื่นๆ เช่น บุคคลที่ไว้วางใจได้ เพื่อน แหล่งข้อมูลต่างๆ

3.3 การเห็นคุณค่า (Meaningfulness) หมายถึง การรับรู้ถึงคุณค่าและความหมายของตนเองและในสิ่งที่ตนกระทำ รวมทั้งเห็นคุณค่าของเหตุการณ์ที่มากระทบตน โดยรับรู้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่มากระทบตนทั้งจากความรู้สึกภายใน และจากบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมภายนอก เป็นสิ่งที่ท้าทาย คุ่มค่า มีคุณค่าที่จะทำความเข้าใจ มากกว่าที่จะรับรู้ว่าเป็นสิ่งที่มากระทบนั้นเป็นภาระหรือเป็นปัญหาสำหรับตน และบุคคลจะมีแรงจูงใจที่จะหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาจัดการกับสิ่งที่มากระทบนั้นให้ผ่านไปได้ด้วยดี

ความเข้มแข็งในการมองโลกนี้ วัดได้จากแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก ที่ผู้วิจัยปรับปรุงและดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม ของ แอนโทนอนอฟสกี (Antonovsky) ซึ่งแปลโดย สมจิต หนูเจริญกุล (2532)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนหญิงในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งในการมองโลก
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งในการมองโลก
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งในการมองโลก
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา แบบกวนิยม
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา แบบกวนิยม
5. การให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

1.1.1 ความหมายของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ประสาธน์ อิศระปริดา (2523 : 230) กล่าวถึง เด็กกระทำผิด (Juvenile Delinquency) ว่า ในทางกฎหมายเด็กที่กระทำผิด คือ เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาหรือกระทำการอันกฎหมายที่บัญญัติว่าเป็นความผิดสำหรับเด็ก โดยไม่รวมเด็กที่อายุต่ำกว่า 7 ปี ด้วยเหตุผลที่ว่าเด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี ยังไม่มีวุฒิภาวะ (Maturation) เพียงพอที่จะแยกแยะว่าอะไรผิด อะไรถูก ในทางจิตวิทยาและสังคมวิทยา เด็กกระทำผิด คือ เด็กที่ประพฤติฝ่าฝืนสังคม เมื่อใดที่การกระทำของเด็กออกนอกแนวมาตรฐานของสังคมไปจนผิดปกติกแล้ว เราก็ถือว่าเด็กผู้นั้นกระทำความผิด ดังนั้นเด็กหรือเยาวชนที่

กระทำผิด ก็คือ เด็กหรือเยาวชนที่มีการกระทำที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนและต่อสังคม มีเจตคติต่อต้านสังคมรวมทั้งกระทำผิดกฎหมายที่จัดอยู่ในประเภทความผิดในศาลคดีเด็กและเยาวชน

ศาลเยาวชนและครอบครัว เป็นองค์กรที่สำคัญและมีอำนาจสูงสุดในการแก้ไขปัญหาคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งมีหน้าที่ไม่เพียงแต่คุ้มครองผลประโยชน์ของเด็กและเยาวชนในคดีแพ่งและในคดีอาญาที่เด็กกระทำผิดเท่านั้น ศาลเยาวชนยังตระหนักในการช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่เผชิญปัญหาอยู่ด้วย (สุวิทย์ คุณกิตติ. 2540 : 11) ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายคำว่า เด็กและเยาวชนไว้ดังนี้ คือ (ปริญญญา จิตรกรนทีกิจ. 2538 : 6)

เด็ก หมายความว่า บุคคลที่มีอายุมากกว่า 7 ปี แต่ไม่เกิน 14 ปี

เยาวชน หมายความว่า บุคคลที่มีอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์

ดังนั้นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว ก็คือ บุคคลที่มีอายุเกิน 7 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์

วัตถุประสงค์หรือหลักการดำเนินการของศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น มุ่งไปในทางให้การสงเคราะห์และค้นหาสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด แล้วบำบัดแก้ไข พื้นฟูเด็กและเยาวชนมากกว่าที่จะมุ่งลงโทษทางอาญาแก่เด็กเหล่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่าเด็กและเยาวชนยังเยาว์วัยและอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อบรมบ่มนิสัยให้กลับตนเป็นคนดีได้ไม่ยาก เพื่อผลประโยชน์ในทางปรับปรุงคุณภาพ ความรับผิดชอบต่อสังคมของเด็กและเยาวชน ตลอดจนลดปัญหาความแตกแยกของครอบครัว และปัญหาเด็กและเยาวชนที่เกิดจากครอบครัวไม่ปกติสุข (คณะผู้พิพากษาศาลสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. 2540 : 15-16)

ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 หน่วยงาน คือ

1. งานของศาลเยาวชนและครอบครัว
2. งานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

สถานพินิจและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี เป็นหน่วยงานหนึ่งของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยมีหน้าที่ให้การสงเคราะห์เพื่อคุ้มครองและแก้ไขความประพฤติเด็กและเยาวชนที่ต้องหาคดีอาญา ทั้งก่อนและหลังการพิจารณาพิพากษา กับดูแลรักษาประโยชน์ของผู้เยาว์ในคดีแพ่งตามศาลตั้ง โดยเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของบ้านปรานีจะเป็นเยาวชนหญิงที่มีอายุช่วง 7-18 ปี โดยรวมเรียกเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลว่าเยาวชนหญิง ดังนั้นเยาวชนในงานวิจัยครั้งนี้ คือ เยาวชนหญิงช่วงอายุ 13-18 ปีที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่อยู่ในความดูแลของสถานพินิจและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี

1.1.2 สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี

สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ตั้งอยู่เลขที่ 400 ถนนมหาราช เขตพระนคร กรุงเทพฯ ฯ 10200 เนื้อที่ประมาณ 2 ไร่ 4 ตารางวา ด้านหน้าติดถนนใหญ่มหาราช ด้านข้างติดกับโรงเรียนราชินี (ปากคลองตลาด) ด้านหลังติดแม่น้ำเจ้าพระยา ปัจจุบันมีเด็กและเยาวชนหญิงประมาณ 200 คน ขณะนี้มีอาจารย์ กรุณา สุขพัฒน์ เป็นหัวหน้าสถานฝึกอบรม

สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี มีหน้าที่ 2 ประการ คือ

1. สถานแรกรับเด็กและเยาวชนหญิง
2. สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง

1. สถานแรกรับเด็กและเยาวชนหญิง

การที่เป็นสถานแรกรับนั้น หมายความว่า เด็กและเยาวชนหญิงที่มีอายุ 7 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ ในวันที่กระทำความผิด เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องส่งเด็กและเยาวชนหญิงไปที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ภายใน 24 ชั่วโมง ในเวลาทำการ (วันราชการ) ถ้าเป็นเวลานอกราชการ และในวันหยุดราชการ ก็จะต้องนำส่งสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี จนกว่าจะขึ้นศาลตัดสิน โดยจะใช้เวลาอยู่ในสถานฝึกและอบรม 30 – 90 วัน เด็กแรกรับนั้นเมื่อรับตัวมาจะมีการปฐมนิเทศ ให้เด็กและเยาวชนเข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ ปัญหาเกี่ยวกับคดี การปรับตัวในการที่จะอยู่ร่วมกัน โดยนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และครูประจำสถานฝึกอบรม

2. สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง

เมื่อเด็กและเยาวชนขึ้นศาลตัดสิน ถ้าเด็กและเยาวชนเป็นผู้ที่กระทำความผิดจะถูกส่งตัวกลับมายู่ที่สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี

การจัดการศึกษาในสถานฝึกและอบรม กำหนดจัดให้มีการเรียนวิชาสามัญและวิชาชีพ ซึ่งการเรียนของเด็กและเยาวชนทั้งหมดไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

วิชาสามัญ ใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีหนึ่งจะมีการวัดผล 2 ครั้ง กำหนดเวลาเรียน 200 ชั่วโมง การศึกษามี 2 ระดับ คือ ระดับ 1 และระดับ 2 เทียบเท่า ป.6 ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกเลยให้เข้ามาอยู่ในสถานฝึกอบรมนี้จะต้องเรียนวิชาสามัญจนอ่านออกเขียนได้ และสอบเทียบระดับ 2 ได้ ก็จะได้รับการเรียนเทียบ ป.6 มีเอกสารรับรองจากการศึกษานอกโรงเรียน ปัจจุบันมีการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา

การศึกษาวิชาชีพ มีให้เลือกรับตามความถนัด และความสนใจ ดังนี้

1. การประดิษฐ์ดอกไม้
2. ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี
3. คนตรีไทย - นาฏศิลป์
4. อาหารและโภชนาการ
5. ศิลปะ และประดิษฐ์ 1 และ 2

ทั้ง 5 สาขานี้ เยาวชนจะได้รับวุฒิบัตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)

6. ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี 2
7. เย็บจักรอุตสาหกรรม (ช่างเย็บผ้า)

ทั้ง 2 สาขานี้ เมื่อเรียนจบเยาวชนจะได้รับวุฒิบัตรจากกระทรวงแรงงาน

8. พิมพ์ดีดภาษาไทย

สาขาที่ 8 นี้ เมื่อเรียนจบเยาวชนจะได้รับวุฒิบัตรจากกรมอาชีวศึกษา

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเสริมจากการเรียนตามปกติ โดยผู้พิพากษาสมทบจะจัดหาวิทยากรภายนอกมาช่วยเสริมให้เด็กและเยาวชนพัฒนาได้ครบทุก ๆ ด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และการสอนเสริมในอาชีพที่คิดว่าเมื่อเยาวชนได้รับการปล่อยตัวแล้วจะสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้

ปัจจุบันมีนโยบายใหม่ โดยมีการนำชุมชนเข้ามาใช้กับเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนได้รู้จักตนเอง กล้าเปิดเผยตนเอง และยอมรับความผิด คำตักเตือนของผู้อื่นให้มีความเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ซึ่งการนำเอาชุมชนเข้ามาใช้นั้นได้รับผลเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง (สุพจน์ เหล่าพานิช. 2541 : 19 - 21 ; อ้างอิงมาจาก กรุณา สุขพัฒน์. ม.ป.ป.)

1.1.3 ลักษณะของบุคคลที่ติดยาเสพติด

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (ม.ป.ป. : 179 - 180) กล่าวว่า ยาเสพติด หมายถึงสารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูด นิด หรือด้วยประการใด แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพมากขึ้น ๆ มีอาการถอนยาเมื่ออยากยา และเป็นผลอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจของผู้เสพ โดยองค์การอนามัยโลกได้ให้คำจำกัดความของลักษณะการติดยาไว้ ดังนี้

1. มีพลังความต้องการยาสูง เพื่อจะได้เสพต่อไปไม่ว่าจะได้นาด้วยวิธีใด
2. มีแนวโน้มที่จะเพิ่มปริมาณยามากขึ้น

3. ภาวะทางจิตและทางร่างกายโดยทั่วไปดำรงอยู่ได้โดยอาศัยยา

4. ทำความเสียหายให้แก่ปัจเจกบุคคล และสังคมอย่างรุนแรง

ของส์มา และคนอื่น ๆ (Jongsma and others. 1995 : 22,28) กล่าวว่า บุคคลที่ต้องพึ่งพาสารเคมี (Chemical Dependence) มักจะมีพฤติกรรม ดังนี้ คือ

1. ใช้สารเคมีดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอและมีความต้องการเพิ่มมากขึ้นจนเป็นผลเสียต่อสุขภาพของคน

2. ไม่สามารถที่จะหยุดใช้ได้ แม้จะสามารถบอกผลเสียที่เกิดจากการใช้สารเคมีของตนได้ และมีความต้องการที่จะเลิกใช้ยา

3. ผลของการตรวจเลือดแสดงให้เห็นว่า มีการใช้ยาระดับสูงจนมีผลต่อการทำงานของอวัยวะอื่น

4. ปฏิเสธว่าการใช้สารเคมีของตนไม่ใช่ปัญหา ทั้งๆ ที่ได้รับข้อมูลทางลบจากคู่สมรสญาติ เพื่อน โดยผู้ใช้สารเคมีมักกล่าวว่า “ฉันใช้เพียง 1 ครั้ง / สัปดาห์” หรือกล่าวว่า “มันเป็นปัญหาของคนอื่น ไม่ใช่ของฉัน”

5. ยังคงใช้สารเคมีนั้น ๆ อยู่ ทั้งที่รู้ว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนไม่ว่าจะทางร่างกาย กฎหมาย สังคม สัมพันธภาพ มีสาเหตุโดยตรงมาจากการใช้สารเคมีนั้น ๆ ของตน

6. เมื่อไม่ได้รับสารเคมีดังกล่าวเป็นเวลานาน จะมีอาการขาดยา เช่น ตัวสั่น ชัก คลื่นไส้ ปวดหัว เหงื่อออก วิตกกังวล นอนไม่หลับ หรือมีภาวะซึมเศร้า

7. ต้องลดหรือหยุดบทบาททางสังคม งาน อาชีพ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลกระทบจากการใช้สารเคมีดังกล่าว

8. ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับสารเคมีนั้น ๆ

9. ยังคงใช้สารเคมีนั้น ๆ อยู่ถึงแม้จะรับรู้ว่าจะก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพก็ตาม และกล่าวถึงพฤติกรรมของผู้ที่กลับไปใช้ยาซ้ำ ดังนี้ว่า คือบุคคลที่ไม่สามารถหยุดใช้สารเคมีดังกล่าวได้ แม้จะได้รับการรักษาปัญหาสารเคมีในร่างกายแล้ว หรือบุคคลที่ใช้สารเสพติดทั้ง ๆ ที่อยู่ในภาวะที่ควบคุมตนเองได้

อาจจะกล่าวได้ว่า การติดยาเสพติดของบุคคลนั้น เกี่ยวข้องกับสภาวะทางร่างกายและสภาวะทางจิตใจ โดย

ก๊อซ (Ghodse. 1989 : 3-4, 12) กล่าวว่า ลักษณะการติดยาอาจแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การติดยาที่เกิดจากสภาวะทางร่างกาย (Physiological Dependence) คือการแสดงออกของภาวะไม่สมดุลทางร่างกาย เมื่อขาดสารเคมีหรือยา ซึ่งก็คือร่างกายมีภาวะขาดยา (Drug Withdrawal) นั้นเอง

2. การติดยาที่เกิดจากสภาวะทางจิตใจ (Psychological Dependence) คือความคิดหรือความรู้สึกของบุคคลที่ทำให้เชื่อว่าต้องใช้ยา และต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งยาหรือสารเคมีดังกล่าว ถึงแม้จะรู้ถึงผลเสียที่มีต่อตนเอง

แต่ก็ขอ กล่าวว่าในบางครั้งบุคคลอาจมีความต้องการยาหรือสารเคมีได้ ถึงแม้จะไม่มีความต้องการทางร่างกายเลย ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงผู้ที่ติดยาหรือสารเคมี จึงจะให้ความสำคัญกับการติดยาหรือสารเคมีที่เกิดจากสภาวะทางจิตใจของบุคคลนั้น ๆ

การติดยาเพราะสภาวะทางจิตใจนั้นมีความสำคัญต่อปัญหาเสพติด โดยจะเห็นได้ชัดเจนจากคำสัมภาษณ์ผู้ติดยาเสพติด (พงษ์จิต อินทสุวรรณ และคนอื่น ๆ. 2539 : 70) ที่กล่าวว่า “คนตกเป็นทาสของยาเสพติด ขาดอิสรภาพ อยากเลิกเสพแต่ไม่มีกำลังใจที่เข้มแข็งพอ ถึงแม้เลิกได้แล้วก็ต้องกลับไปเสพอีก เนื่องจากประสบกับความทุกข์และความเบื่อหน่ายในชีวิต” ซึ่งมงคล มณฑา (2540 : 120) กล่าวว่า โดยปกติมนุษย์ทุกคนย่อมมีปัญหา แต่เนื่องจากผู้ติดยา มักจะอ่อนแอ ขาดวุฒิภาวะ ไม่ทราบวิธีแก้ปัญหา จึงมักจะยอมแพ้ และหนีไปหาความสบายใจซึ่งไม่ได้ใช้วิธีแก้ปัญหาโดยตรง แต่เป็นการใช้ยา เพราะฉะนั้น ถึงแม้จะรักษาผู้ติดยาเสพติดจนสามารถถอนพิษยาได้ แต่เมื่อกลับไปสู่ชีวิตแบบเดิม สิ่งแวดล้อมเดิม พบกับปัญหาเดิม ผู้ใช้ยาเสพติดก็จะหาทางออกโดยใช้สารเสพติดเป็นการแก้ปัญหาเช่นเดิม

จะเห็นว่า การใช้ยาเสพติดหรือสารเคมีต่าง ๆ และไม่สามารถที่จะเลิกใช้ได้นั้น มีความสัมพันธ์กับสภาวะทางจิตใจที่อ่อนแอ ไม่เข้มแข็ง ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ แต่อย่างไรก็ตาม เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น ไม่ได้เกิดจากสภาวะทางจิตใจเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีสาเหตุอีกหลายประการที่เป็นปัจจัยประกอบทำให้เด็กและเยาวชนอยู่ในภาวะเสี่ยงและมีโอกาสที่จะกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มขึ้น ซึ่งจะได้กล่าวถึงสาเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1.4 สาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (ม.ป.ป. : 180) กล่าวถึงสาเหตุของการใช้ยาเสพติด โดยสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. เกิดจากความอยากรู้อยากทดลอง เด็กและเยาวชนได้ยิน ได้ฟัง บางคนเคยเห็น จึงเกิดความอยากรู้อยากลองว่ายาเสพติดเป็นอย่างไร
2. เพื่อนที่ใกล้ชิดสนิทกันชักชวน การถูกรับเฝ้าจากคนข้างเคียงบ่อยครั้ง จึงทำให้ยับยั้งใจไม่ได้

3. สภาพครอบครัวมีปัญหา บรรยากาศภายในครอบครัวไม่ดี ขาดความรัก ความอบอุ่น บิดามารดาห่างเหินไม่ให้เวลาใกล้ชิดเอาใจใส่เด็กและเยาวชนเท่าที่ควร ประกอบกับปัจจัยอื่น ๆ ทำให้เด็กและเยาวชนไปเข้ากลุ่มกับเพื่อน จึงมีแนวโน้มกระทำผิดได้ง่าย

4. สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน โรงเรียนไม่สามารถอบรมปลูกฝังจริยธรรม ศีลธรรม ควบคุมอย่างมีระเบียบวินัย ทำให้โรงเรียนไม่สามารถอบรมสั่งสอนทั้งวิชาการและความประพฤติแก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

5. สิ่งแวดล้อมของที่อยู่อาศัย ในเขตที่พักอาศัยรอบบริเวณมีคนเสพยาเสพติด มีการซื้อขาย การได้ยืม การได้พบเห็น และที่ร้ายที่สุด คือ ในบ้านมีคนที่มีเสพยาเสพติด โดยเด็กและเยาวชนบางคน อาจถูกใช้ให้ไปซื้อขายเสพติดด้วย

6. สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ การประชาสัมพันธ์ การแพร่ภาพ ซึ่งส่งผลทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านหนึ่งก็ช่วยควบคุมและป้องกัน แต่อีกด้านกลับเป็นการชักจูงโน้มน้าวไปโดยอัตโนมัติ

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2530 : 187-190) ได้กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นติดยาเสพติดนั้น เกิดจากทั้งสภาพจิตใจของวัยรุ่นเองและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลให้เป็น ไปด้วย อาทิ เช่น

1. ความอยากลอง เด็กวัยรุ่นมีนิสัยอยากรู้อยากเห็นอยากทดลอง โดยเฉพาะกับสิ่งต้องห้าม ยิ่งถูกห้ามมาก ก็ยิ่งอยากลองมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มวัยรุ่นที่มีบุคลิกควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ใจอ่อน อ่อนไหว ไม่เป็นตัวของตัวเอง ชอบพึ่งพิง

2. ความอยากมีเพื่อน เอาใจและตามใจเพื่อน เนื่องจากช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่อ่อนไหว และมีความต้องการที่จะมีกลุ่มเพื่อนร่วมวัยรวมทั้งการยอมรับจากเพื่อน

3. ความผิดหวัง เนื่องจากกระแสรู้อายุ เป็นระยะที่เด็กเต็มไปด้วยความคาดหวังในเรื่องต่าง ๆ ความคาดหวังมักมีลักษณะเป็นอุดมคติสูงส่ง ซึ่งห่างไกลกับความเป็นจริงของชีวิต ดังนั้นเมื่อเรื่องราวต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังจึงทำให้เกิดความรู้สึกว่าคนไม่สมหวังในชีวิต และความรู้สึกไม่สมหวังนี้ก็จะนำมาซึ่งความเศร้าโศก บางรายจึงหาทางออกเพื่อลบความผิดหวัง ความเสียใจโดยหนีไปสู่โลกของการติดยาเสพติด

4. ครอบครัว คือลักษณะครอบครัวที่ไม่ให้กำลังใจแก่เด็ก ประวัติวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด แทบทุกรายล้วนได้ข้อสรุปว่า สภาพครอบครัวมีส่วนผลักดันให้เขาต้องหันเข้าหายาเสพติด เป็นทางออกของปัญหาของชีวิตของเขา

5. สถาบันการศึกษา เนื่องจากในสถาบันเหล่านี้ เป็นสถานที่ที่วัยรุ่นมาอยู่ร่วมกันมาก คำบอกเล่าเรื่องยาเสพติดจากเพื่อนร่วมกลุ่ม จึงมีส่วนสำคัญมากที่จะชักจูงให้มีการทดลองเสพยา

อย่างไรก็ตามในขณะเดียวกันสถาบันการศึกษา ก็เป็นแหล่งที่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี

สุชา จันทร์อม (2533 : 10) กล่าวถึงสาเหตุของการติดยาเสพติดให้โทษ ดังนี้

1. ติดเพราะยามีคุณสมบัติให้ติดเอง ทำให้ผู้ที่เคยเสพจะต้องใช้ยาเสพติดชนิดนั้นซ้ำไปเรื่อย ๆ
2. ความอ่อนไหวทางจิตใจและอารมณ์ ซึ่งรุนแรงมากน้อยก็แล้วแต่บุคคล
3. ติดเพราะถูกชักชวนถูกบีบบังคับจากบุคคล
4. สิ่งแวดล้อม เช่นอยู่ในละแวกชุมชนที่ติดยาเสพติด อาศัยในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดยาเสพติด และครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น

กล่าวโดยสรุปได้ว่าสาเหตุหลักของการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน เกิดจาก

1. จากตัวเยาวชนเอง จากลักษณะตามวัย หรือจากลักษณะส่วนตัวของเยาวชนที่มีความอ่อนไหวทางด้านอารมณ์ บุคลิกภาพ เป็นพื้นฐาน ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตนหรือจัดการกับปัญหาของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อประสบกับปัญหาในการดำรงชีวิต และ ประกอบกับไม่สามารถหาแหล่งช่วยเหลือที่เหมาะสมได้ จึงหันมาสร้างโลกของตนด้วยการใช้ยาเสพติด เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่แท้จริง

2. จากสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมที่เป็นบุคคล เช่นญาติพี่น้อง เพื่อน หรือสถานที่ต่าง ๆ เช่น สภาพชุมชนที่เป็นแหล่งยาเสพติด สภาพครอบครัวที่ไม่อบอุ่น

จากสาเหตุข้างต้น การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชนนั้น จะเห็นว่าไม่สามารถแยกแก้ไขแต่ละสาเหตุได้อย่างชัดเจน ดังนั้นการป้องกันและแก้ไขจึงต้องพิจารณาทั้ง 2 สาเหตุไปพร้อม ๆ กัน

1.1.5 การป้องกันและแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ประสาธ อิศระปรีดา (2523 : 226-227) กล่าวว่าองค์ประกอบสำคัญของปัญหายาเสพติดให้โทษ ประกอบด้วย สังคม คน และยา และได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขการใช้ยาเสพติดให้โทษ ดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษ คือ ตัดยาออกจากคน ซึ่งวิธีการที่จะกระทำ ได้แก่ การปราบปรามการขนส่ง ค้าขาย จำหน่ายและการแพร่ด้วยยา

ทฤษฎีที่ 2 คือ การดึงคนออกจากยา ซึ่งอาจกระทำได้ด้วยกฎหมายกำหนดโทษไม่ให้คนเข้าไปพัวพันกับยา

อย่างไรก็ตาม การแยกคนออกจากยานั้นเป็นไปได้ยาก เพราะสังคมที่เป็นต้นเหตุยังคงอยู่ จึงเกิดความคิดใหม่ คือทฤษฎีที่ 3 ได้แก่

ทฤษฎีที่ 3 คือ การสร้างคนให้เข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน มีชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางยาเสพติดโดยไม่ข้องแวะกับยาเสพติดให้โทษเหล่านั้น

จากการศึกษาลักษณะการใช้ยาเสพติดให้โทษในโรงเรียน พบว่า เยาวชนบางคนไม่สนใจและไม่ทดลองยาเสพติดเลย ถึงแม้จะอยู่ในแหล่งที่มีการใช้ยาเสพติด ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าเยาวชนเหล่านั้นมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งภูมิคุ้มกันเหล่านี้สามารถสร้างได้โดยการให้ความรู้ การสร้างเจตคติและค่านิยม และการปลูกฝังบุคลิกภาพที่เหมาะสม

พรณพิมล หล่อตระกูล (2539 : 45) กล่าวว่า การสร้างภูมิคุ้มกันต่อยาเสพติดให้เยาวชน คือ การส่งเสริมให้เยาวชนมีภาวะสุขภาพจิตที่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถเผชิญกับปัญหา และหาแนวทางการตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กนี้ จะเป็นแนวทางที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดย การสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชน สามารถกระทำได้ดังนี้

1. จากครอบครัว ควรอบรมให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง ให้โอกาสเด็กได้คิดว่าเขาจะแก้ไขปัญหาอย่างไร และกำหนดทิศทางหรือแนวในการปฏิบัติตนอย่างไรให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง เหมาะกับครอบครัว สังคม และชุมชนแวดล้อม
 2. ฝึกฝนทักษะชีวิต ทักษะชีวิตที่สำคัญ คือ การฝึกให้เด็กได้เผชิญกับปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สามารถหาทางออกในการแก้ไขปัญหาทางอารมณ์ รู้จักเลือกและตัดสินใจได้เหมาะสม โดยรับรู้ถึงผลที่ตามมาจากการกระทำ นำไปสู่ความสามารถในการรับผิดชอบตนเองและควบคุมตนเองได้อย่างเหมาะสม ทำให้รู้สึกว่าคุณมีความสามารถ มีความภาคภูมิใจในตนเองและสร้างคุณค่าให้กับตนเองได้
- กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดขั้นตอนการบำบัดผู้ที่ติดยาเสพติดไว้ 4 ขั้นตอน เพื่อให้ผู้ที่ติดยาเสพติดสามารถเลิกยาเสพติดและใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข (เอ็นดู อุทกนิช. 2535 : 26-28) ดังนี้

1. (Pre – Admission) การเตรียมก่อนรักษา เป็นการเตรียมตัวผู้ติดยาให้มีความพร้อมที่จะบำบัดรักษาให้เกิดความเชื่อมั่นและมีความตั้งใจจริงที่จะเลิกยาเสพติด นอกจากนี้ยังเป็นการเตรียมความพร้อมของญาติและครอบครัวอีกด้วย
2. การถอนพิษยาเสพติด (Detoxification) เป็นการบำบัดอาการทางกายที่เกิดจากพิษยาเสพติด ด้วยการให้ยาชนิดอื่นทดแทนเพื่อระงับความต้องการยา หรือให้เลิกเสพทันทีที่เรียกว่า หักดิบ
3. การฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitation) เป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ และเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้เสพยาเลิกยาเสพติดได้มากที่สุด เป็นระยะ

ให้ผู้เลิกเสพยาได้รับสภาพร่างกายและจิตใจให้มีความเข้มแข็ง ลดอัตราติดซ้ำ ส่งเสริมสุขภาพ และคุณภาพชีวิต กิจกรรมหรือวิธีฟื้นฟูสมรรถภาพ มีดังนี้ จิตบำบัดและการแนะแนวเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม กิจกรรมบำบัดและอาชีพบำบัด การอบรมทางใจ ทางศีลธรรม ทางศาสนา นันทนาการ การฝึกอุปนิสัยและวินัย

4. การติดตามดูแลหลังรักษา (After Care) เป็นการติดตามดูแลผู้เลิกเสพยาเสพติดที่ผ่านการรักษาแล้ว โดยให้ผู้เลิกเสพยารายงานตัวเป็นระยะ หรือมีผู้ดำเนินการติดตามเป็นระยะ

เยาวชนในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นเยาวชนที่ไม่มีพิษของยาอยู่ในร่างกาย การฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตใจจึงถือเป็นสิ่งสำคัญ และจากการศึกษาสาเหตุและแนวทางป้องกันแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ข้างต้น จะเห็นว่าวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพที่สามารถช่วยเหลือเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และสามารถลดอัตราเสี่ยงของการติดซ้ำได้ด้วย คือ การพัฒนาให้เยาวชนมีปัจจัยที่ส่งเสริมความสามารถในการช่วยเหลือตนเองและการจัดการกับปัญหาในชีวิตของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้บุคคลประสบความสำเร็จในการจัดการกับปัญหา

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

1.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แครอล และคนอื่น ๆ (Carroll and others. 1995 : 119) ได้ศึกษาผลการบำบัดด้วยยา (Pharmacotherapy) และการบำบัดทางจิตวิทยา (Psychotherapy) โดยศึกษาผลของการบำบัดด้วยยา และผลการบำบัดทางจิตวิทยา และผลการบำบัดด้วยยาและทางจิตวิทยาร่วมกัน ในผู้ป่วยที่ใช้โคเคน ผลการศึกษา พบว่า โดยรวม กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการบำบัดทั้ง 3 กลุ่ม ให้ผลที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในด้านความคงทนของการบำบัด การลดของการใช้ยาโคเคน และผลอื่น ๆ พบว่าผลของการบำบัดไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผลการศึกษา ยังพบว่า ระดับความมากน้อยของพื้นฐานการใช้ยาโคเคนของกลุ่มตัวอย่างที่มากหรือน้อย มีผลทำให้การบำบัดด้วยยาและการบำบัดทางจิตวิทยาให้ผลที่แตกต่างกัน โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีระดับการใช้ยาสูงการบำบัดทางจิตวิทยาให้ผลดีกว่าการบำบัดด้วยยาและนอกจากนี้จากผลการบำบัด พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะซึมเศร้า สามารถลดการใช้โคเคนได้ดีกว่า กลุ่มที่ไม่มีภาวะซึมเศร้า และตอบสนองต่อการบำบัดทางจิตวิทยาได้ดีกว่าการบำบัดด้วยยา

ชมิท และคนอื่น ๆ (Schmitz and others. 1995 : 191) ได้ศึกษาเพื่อประเมินผลผลของการให้การรักษาเพื่อป้องกันการติดซ้ำ 2 วิธี คือ วิธีการให้การรักษาแบบเป็นกลุ่มและวิธีการให้การรักษาแบบรายบุคคล โดยศึกษาในบุคคลที่ใช้โคเคน การวัดผลวัดจากระดับของโคเคนในปัสสาวะของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่าวิธีให้การรักษเพื่อป้องกันการติดเชื้อทั้ง 2 วิธี คือ แบบกลุ่มและแบบรายบุคคลให้ผลไม่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม จากรายงานการใช้โคเคนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มพบว่า ความถี่ของการใช้โคเคนและปัญหาจากการใช้โคเคนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่ากลุ่มที่ได้รับการรักษาแบบเป็นกลุ่ม มีความถี่ของการใช้และมีปัญหาน้อยกว่า นอกจากนี้จากการติดตามข้อมูลภายหลังการทดลอง 12 อาทิตย์และ 24 อาทิตย์ พบว่าในด้านการใช้โคเคนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรักษาทั้ง 2 วิธี ไม่มีความแตกต่างกัน ชมิต สรุปผลการศึกษาในครั้งนี้ของเขว่า ประสิทธิภาพของการรักษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อไม่ขึ้นกับรูปแบบ

1.2.1 งานวิจัยในประเทศ

ชัยวัฒน์ วงษ์อาสา และคนอื่น ๆ (2531 : 103) ได้ศึกษาผลกระทบของครอบครัว ลักษณะบุคลิกภาพและกลุ่มเพื่อนต่อการใช้อาสาเพศของผู้ติดยาในโรงพยาบาลรัฐบุรีรัมย์ ปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเปรียบเทียบ ในเรื่อง ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความสนใจของบิดามารดา การให้ความรักและการจัดการในครอบครัว นอกจากนี้ ยังพบว่า มีความแตกต่างในกลุ่มเพื่อนต่อการตัดสินใจแก้ปัญหา สำหรับปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความอ่อนไหวทางอารมณ์ หวาดระแวง ไม่มีกฎเกณฑ์ ภาวะเครียด และมีความวิตกกังวลสูง

อุษา ชุมสาย (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่า ระดับการศึกษา การติดยาเสพติดและสภาพความกดดันภายหลังออกจากสถานฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่ามี 4 ปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อการกระทำผิดซ้ำ ได้แก่ ระดับการศึกษา การติดยาเสพติด สภาพความกดดันภายหลังออกจากสถานฝึกอบรม และการนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ภายหลังที่ได้รับการปล่อยตัว ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่สนับสนุนปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ซึ่งส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ได้แก่ การคบเพื่อนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม ความสัมพันธ์ในครอบครัวและการสงเคราะห์ภายหลังการปล่อยตัว ตามลำดับ

เมธี วงศ์วีระพันธ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนผู้กระทำความผิดที่กระทำความผิดแตกต่างกัน 5 ฐานความผิด ดังนี้ คือ 1) เกี่ยวกับทรัพย์สิน 2) เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย 3) เกี่ยวกับเพศ 4) เกี่ยวกับยาเสพติดและสารระเหย และ 5) ประเภทอื่น ๆ ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนผู้กระทำความผิดในฐานความผิดทั้ง 5 ฐาน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเพศหญิงและเพศชาย โดยการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพของเยาวชนผู้กระทำความผิดเพศชายนั้นมีลักษณะ ไม่กระตือรือร้น

ชอบสบายไม่ร้อนร้อน เหนื่อยชา มีความคิดคับแคบ ไม่หลักแหลม ชอบเรียกร้องความสนใจ นุทุ
ไว้วางใจยาก ใจแคบ ไม่มีความอดทนและเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ส่วนเยาวชนผู้กระทำความผิดเพศหญิง
มีลักษณะ ไม่กระตือรือร้น เหนื่อยชา ไม่มีความรับผิดชอบ มีความคิดสั้น ไม่หลักแหลม ไม่มีวินัยในตนเอง
ไม่มีความอดทน เปลี่ยนแปลงได้ง่าย มักป้องกันตนเองและ โทกหลอกลวงผู้อื่น ใจแคบและชอบ
เรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งในการมองโลก

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งในการมองโลก

2.1.1 ความเป็นมา

ความเข้มแข็งในการมองโลก (Sense of Coherence : soc) ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าวิจัย
ของแอนโทนีฟสกี (Antonovsky. 1982 : 64-65) ซึ่งได้ตั้งข้อสังเกตว่า เหตุใดบางคนเมื่อประสบ
เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดแล้ว แต่บุคคลเหล่านั้นยังคงมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจได้
แอนโทนีฟสกีจึงทำการศึกษาโดยสัมภาษณ์บุคคลซึ่งได้รับความยากลำบากและเป็นสิ่งที่ไม่สามารถ
หลีกเลี่ยงได้ในชีวิต เช่น บุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ บุคคลที่สูญเสียความรัก บุคคลที่มี
ปัญหาทางเศรษฐกิจ บุคคลที่อยู่ในค่ายกักกันและผู้อพยพ โดยให้บุคคลเหล่านี้ เล่าเกี่ยวกับชีวิตของ
ตนเอง ผลจากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ แอนโทนีฟสกีพบว่า มีคุณลักษณะบางประการที่ช่วยให้
บุคคลสามารถปรับตัวและเผชิญกับความลำบากได้ดี ซึ่งแอนโทนีฟสกีเรียกคุณลักษณะเหล่านี้ว่า
ความเข้มแข็งในการมองโลก (Sense of Coherence)

แอนโทนีฟสกี (Antonovsky. 1982 : unpagged) เกิดที่บรูคลิน ในปี ค.ศ. 1923 จบการศึกษา
ระดับปริญญาตรีในสาขาประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยบรูคลิน ในปี ค.ศ. 1945 ต่อจาก
นั้นก็เข้ารับการศึกษาคณะที่มหาวิทยาลัยเยล ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก และสำเร็จในปี ค.ศ.
1952 และ ค.ศ. 1955 ตามลำดับ ซึ่งที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้เองที่แอนโทนีฟสกีได้เริ่มศึกษาในสาขาใหม่
คือ Medical Sociology ในปี ค.ศ. 1960 แอนโทนีฟสกีได้เริ่มทำการศึกษาและทำการวิจัยเกี่ยวกับ
ความเข้มแข็งในการมองโลก หลังจากที่เขาเดินทางไปอยู่ประเทศอิสราเอล และต่อมาในปี ค.ศ. 1972
แอนโทนีฟสกี ก็ได้มีส่วนร่วมในการก่อตั้งโรงเรียนแพทย์ ที่ Ben Gwion University ซึ่งที่นี่
แอนโทนีฟสกีดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะกรรมการของมหาวิทยาลัย พร้อมกับยังคงดำเนินการค้นคว้า
วิจัยเกี่ยวกับ Sociomedical ต่อไป

2.1.2 ความหมายของความเข้มแข็งในการมองโลก

แอนโทโนฟสกี (Antonovsky. 1987 : 19) ได้กำหนดนิยามความเข้มแข็งในการมองโลก (Sense of Coherence) ดังนี้

ความเข้มแข็งในการมองโลก (Sense of Coherence) เป็นการแสดงออกถึงลักษณะของบุคคลที่มีความอดทน และแสดงออกมาทางความรู้สึกที่ว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มากระทบนั้นไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เกิดจากตัวของเขาเองหรือเกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอก สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่สามารถบอกได้ คาดการณ์ได้ สามารถอธิบายถึงสาเหตุได้ และบุคคลนั้นจะมีวิธีการในการที่จะจัดการ และสามารถหาแหล่งช่วยเหลือได้เมื่อต้องการ นอกจากนี้บุคคลนั้นจะรู้สึกว่สิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบในชีวิตนั้นเป็นสิ่งที่ท้าทายและมีคุณค่าที่จะเข้าไปเผชิญ จัดการ และแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ถึงแม้ว่าบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง (Strong Sense of Coherence) จะมองชีวิตตนเองว่า เป็นสิ่งที่คาดการณ์ได้ อธิบายได้ และเป็นสิ่งที่เต็มไปด้วยความหมาย รวมทั้งเชื่อว่าตนมีแหล่งช่วยเหลือหรือวิธีการที่จะนำมาจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่าบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงจะรู้สึกว่าตนสามารถควบคุมทุกอย่างได้หมด หรือการกระทำของตนจะต้องได้รับความสำเร็จทุกครั้ง (Antonovsky. 1982 : 126)

เนื่องจากการที่บุคคลจะมีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงหรือไม่นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายหรือการได้รับความพึงพอใจ แต่ขึ้นอยู่กับ การที่บุคคลเชื่อในความถูกต้องหรือความคาดหวังที่มีเหตุผลของตนในแต่ละเหตุการณ์ที่ต้องเผชิญ ดังนั้น ถึงแม้ว่าบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงจะประสบเหตุการณ์ที่ทุกข์ทรมาน สูญเสียหรือล้มเหลว แต่ก็จะไม่สามารถทำให้ความเข้าใจที่บุคคลมีต่อสถานการณ์นั้น ๆ ลดลง หากว่าสิ่งโชคร้ายที่ตนต้องเผชิญนั้นอยู่ภายใต้เหตุและผล ยังคงอธิบายและคาดการณ์ได้ อย่างไรก็ตามหากบุคคลเหล่านี้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้รวมทั้งไม่สามารถอธิบายเหตุและผลได้ในระยะเวลาที่ยาวนาน ก็อาจมีแนวโน้มที่จะทำให้บุคคลเหล่านั้นมีความเข้มแข็งในการมองโลกลดลงได้ (Weak Sense of Coherence) (Sullivan. 1993 : 1774 ; citing Antonovsky. 1979)

กล่าวโดยสรุป ความเข้มแข็งในการมองโลกเป็นการแสดงออกของบุคคลที่รับรู้และประเมินเหตุการณ์ที่มากระทบว่าเป็นสิ่งที่สามารถเข้าใจได้ จัดการได้และมีคุณค่าที่จะจัดการ แต่ถึงแม้ว่าความเข้มแข็งในการมองโลกจะเป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลปรับตัวและเผชิญกับความยากลำบากได้ดี ความเข้มแข็งในการมองโลกนี้ ก็อาจลดลงได้ถ้าบุคคลจะต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ยากลำบากหรือไม่แน่นอนเป็นเวลานาน

2.1.3 องค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลก

จากการศึกษาค้นคว้าของแอนโทนอนอฟสกี (Antonovsky. 1987 : 16-19) พบว่าบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง (Strong Sense of Coherence) จะมีองค์ประกอบ 3 ประการ มากกว่าบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ (Weak Sense of Coherence) ซึ่งองค์ประกอบ 3 ประการนั้น แอนโทนอนอฟสกี ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของความเข้มแข็งในการมองโลก องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนั้น ได้แก่

1. ความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility)
2. ความสามารถจัดการได้ (Manageability)
3. การเห็นคุณค่าความหมาย (Meaningfulness)

1. ความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) คือ การที่บุคคลมองสิ่งที่มากระตุ้นหรือกระทบว่าเป็นสิ่งที่สามารถบอกได้แน่นอน จัดการได้ มีโครงสร้างเด่นชัดมากกว่าที่จะมองว่ามันเป็นสิ่งที่รบกวน สับสน ยุ่งเหยิง ไม่แน่นอน และเกิดขึ้นโดยไม่สามารถคาดการณ์หรืออธิบายได้ บุคคลที่มีองค์ประกอบเช่นนี้สูง จะคาดการณ์ได้ถึงสิ่งที่เขาจะต้องพบในอนาคต หรือถ้าบุคคลพบเหตุการณ์อย่างกะทันหัน บุคคลเหล่านี้ก็จะรู้สึกว่าคุณสามารถจัดการและอธิบายเหตุผลของสิ่งที่เกิดขึ้นได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น จะเป็นสิ่งที่พวกเขาพึงพอใจทั้งหมด ความตาย สงครามและความล้มเหลว อาจเกิดขึ้นได้ แต่บุคคลเหล่านี้ก็จะพยายามทำความเข้าใจกับมัน ไม่หลีกเลี่ยงปัญหา

แอนโทนอนอฟสกี (Antonovsky . 1982 :128) กล่าวว่า บุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่คงที่ อาศัยอยู่ในหลักแหล่งถิ่นฐานที่แน่นอน และการที่บุคคลได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอ จะนำไปสู่การรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อมของบุคคลไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอก ว่าสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นสิ่งที่คาดการณ์และเข้าใจได้ ในทางตรงข้าม ถ้าบุคคลอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่มั่นคง ไม่มีความแน่นอนเช่น ภาวะสงคราม ก็จะทำให้บุคคลมีความสามารถในการเข้าใจลดลง

2. ความสามารถจัดการได้ (Manageability) เป็นการที่บุคคลมองว่าตนมีวิธีการเพื่อนำมาจัดการเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ ซึ่งสิ่งที่นำมาจัดการนั้นอาจนำมาจากภายในตนเอง เช่น ความเข้าใจ ความมั่นใจ ความหวัง หรือจากแหล่งอื่น ๆ เช่น คู่สมรส เพื่อน คนอื่น ๆ ที่ไว้วางใจ บุคคลที่มีองค์ประกอบด้านนี้สูง จะไม่รู้สึกว่าตนตกเป็นเหยื่อของเหตุการณ์ หรือมีความรู้สึกที่ว่าชีวิตตนไม่มีคุณค่าหรือความหมาย เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ร้ายแรงในชีวิต บุคคลเหล่านี้จะพยายามปรับตัวให้อยู่ได้ โดยจะไม่มัวเศร้าอยู่กับเหตุการณ์นั้น

ดังนั้น จึงเป็นผลให้บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง จะเลือกวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการแก้ปัญหาและใช้วิธีแบบเผชิญหน้ากับปัญหา ไม่หลีกเลี่ยงปัญหา ในทางกลับกันบุคคลที่

มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ จะปล่อยคนไปตามอารมณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมากมายในระหว่างที่มีปัญหา (Post-White and others. 1996 : 1572 ; citing Antonovsky. 1987) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง เป็นบุคคลที่จะแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

3. การเห็นคุณค่าความหมาย (Meaningfulness) คือ การที่บุคคลรับรู้ว่ามีปัญหาหรือความต้องการที่เกิดขึ้นนั้น ตนมีความสามารถและกำลังพอที่จะเข้าไปจัดการ โดยมองว่ามันเป็นสิ่งที่ท้าทาย ค้ำค่าที่จะจัดการ มากกว่าที่จะมองว่าเป็นปัญหาหรือภาระหนัก ซึ่งไม่ได้หมายความว่าบุคคลที่มีองค์ประกอบด้านนี้สูง จะมีความยินดีในการตายของบุคคลอันเป็นที่รัก แต่หมายความว่าเมื่อมีความยากลำบากเกิดขึ้นแม้จะเป็นสิ่งที่ไม่ต้องการบุคคลเหล่านี้ก็เต็มใจและมีกำลังใจ ที่จะจัดการและพร้อมที่จะค้นหาความหมายจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นและจะตัดสินใจเลือกทำสิ่งที่ดีที่สุด เพื่อให้ผ่านความยากลำบากนั้นไปได้ดีที่สุด นอกจากนี้ การเห็นคุณค่าความหมาย จะมีความเกี่ยวข้องกับการที่บุคคลรู้สึกว่าชีวิตคนมีคุณค่าหรืออย่างน้อยบางส่วนของชีวิตของบุคคลนั้นค้ำค่าที่จะมุ่งมั่นและดำเนินต่อไป (Mc Sherry and Holm. 1994 : 476)

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลก เป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลรับรู้ว่ามีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถเข้าใจได้ สามารถจัดการได้ และรับรู้ถึงคุณค่าและความหมายของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนและของการกระทำของตนเอง ซึ่งเป็นผลให้บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะที่เข้าใจตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง กล้าที่จะเผชิญกับปัญหา และมีกำลังใจในการใช้ชีวิต ซึ่งเป็นคุณลักษณะของวัยรุ่นที่สามารถผ่านพ้นวิกฤตการณ์ในการค้นหาและค้นพบตนเองได้ เนื่องจาก ศรีเรือน แก้วกังวาล (2530 : 169) กล่าวว่า วัยรุ่นที่ใช้ปัญญาเผชิญกับชีวิตมากกว่าใช้อารมณ์ ผู้ปัญหา มากกว่ายอมหนีปัญหา รู้เท่าทันธรรมชาติของตน และเห็นว่าตนยังมีผู้ใหญ่ที่พึ่งพิงได้ในบางครั้ง บางคราว จะทำให้วัยรุ่นเหล่านี้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์ในการค้นหาและค้นพบตนเองได้

2.1.4 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 3 ประการของความเข้มแข็งในการมองโลก

แอนโทนีฟสกี (Antonovsky. 1982 : 124 ; 1987 : 20-22) กล่าวว่า ความเข้มแข็งในการมองโลก เป็นการมองชีวิตของตนเอง ในโลกที่บุคคลนั้นเข้าใจทั้งในด้านการรับรู้และอารมณ์ และองค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลกทั้ง 3 องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเพิ่มหรือลด หรือเปลี่ยนแปลงได้ ในบางสถานการณ์ เช่น การได้รับความสำเร็จหรือความล้มเหลว การเปลี่ยนแปลงในบางช่วงของบุคคล ซึ่งการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบทั้ง 3 ก็จะมีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของบุคคล

แอนโทนิอฟสกี ได้ศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลก ทั้ง 3 ประการ และแสดงรูปแบบของความสัมพันธ์ขององค์ประกอบไว้ 8 ลักษณะ โดยแสดงได้ตามตารางดังนี้

ตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ประการของความเข้มแข็งในการมองโลก

รูปแบบ	ความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility : C)	ความสามารถจัดการได้ (Manageability : MA)	การเห็นคุณค่า (Meaningfulness : ME)
1	สูง	สูง	สูง
2	ต่ำ	สูง	สูง
3	สูง	ต่ำ	สูง
4	ต่ำ	ต่ำ	สูง
5	สูง	สูง	ต่ำ
6	สูง	ต่ำ	ต่ำ
7	ต่ำ	สูง	ต่ำ
8	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ในรูปแบบที่ 1 หมายถึง บุคคลที่มีความเข้าใจในตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้นและเชื่อว่าตนสามารถจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นได้ รวมทั้งเห็นคุณค่าและความหมายของตนเองและของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งก็คือ ลักษณะของบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง

ในรูปแบบที่ 2 หมายถึง บุคคลที่มีความเข้าใจในตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้นน้อย แต่เชื่อว่าตนสามารถจัดการสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งเห็นคุณค่าและความหมายของตนเองและของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งรูปแบบนี้มีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อย

ในรูปแบบที่ 3 หมายถึง บุคคลที่มีความเข้าใจในตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้น แต่ไม่มีความมั่นใจว่าตนจะสามารถจัดการสิ่งต่าง ๆ ได้ แต่อย่างไรก็ตามบุคคลก็ยังเห็นคุณค่าและความหมายของตนและของสิ่งที่เกิดขึ้น

ในรูปแบบที่ 4 หมายถึง การที่บุคคลไม่สามารถทำความเข้าใจและไม่สามารถจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ แต่ยังเห็นคุณค่าและความหมายของตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง

ในรูปแบบที่ 5 หมายถึง บุคคลมีความเข้าใจในตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้นรวมทั้งเชื่อว่าตนสามารถจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ แต่ไม่เห็นคุณค่าของตนเองและการกระทำของตนและสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน

ในรูปแบบที่ 6 หมายถึง บุคคลมีความเข้าใจในตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้น แต่ไม่มีความมั่นใจในความสามารถจัดการสิ่งต่าง ๆ ของตน รวมทั้งไม่เห็นคุณค่าของตนและการกระทำของตนและสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน

ในรูปแบบที่ 7 หมายถึง บุคคลที่ไม่เข้าใจตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้นรวมทั้งไม่เห็นคุณค่าของตนและการกระทำของตนและสิ่งที่เกิดขึ้น แต่เชื่อว่าตนสามารถจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งรูปแบบนี้จะพบได้น้อย

ในรูปแบบที่ 8 หมายถึง บุคคลที่ไม่เข้าใจตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้นและไม่เชื่อว่าตนจะสามารถจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งไม่เห็นคุณค่าความหมายของตนและของสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งก็คือลักษณะของบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ

ในรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 8 นั้น เป็นรูปแบบที่สามารถพบได้และสอดคล้องกัน แต่เมื่อพิจารณารูปแบบที่ 2 และ 7 ซึ่งเป็นรูปแบบที่บุคคลมีองค์ประกอบ C ต่ำ แต่มีองค์ประกอบ MA สูง ทั้งสองรูปแบบนี้ น่าจะพบได้น้อย เนื่องจากว่าเป็นการยากที่บุคคลซึ่งมองสิ่งต่าง ๆ ว่าไม่สามารถคาดการณ์หรืออธิบายได้รวมทั้งมีความรู้สึกที่สับสนและเต็มไปด้วยความไม่แน่นอนนั้นจะมีความคิดและความรู้สึกว่าตนเองนั้นจะสามารถจัดการสิ่งต่าง ๆ ได้ดี

และเมื่อพิจารณาในรูปแบบที่ 3 และ 6 แอนโทนอฟสกี กล่าวว่า บุคคลที่มีองค์ประกอบ C สูง ไม่จำเป็นว่าบุคคลนั้นจะต้องเชื่อว่าตนสามารถจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งอาจเกิดได้กับบุคคลที่มีองค์ประกอบ C สูงและมีความรู้สึกไม่มั่นคงอยู่ในตนเอง การที่บุคคลสามารถที่จะเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้มาก แต่มีความรู้สึกว่าตนไม่สามารถจัดการกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ จะนำไปสู่ความรู้สึกกดดัน ความสับสนใน 2 รูปแบบนี้ สามารถแสดงผลที่ตามมาได้แตกต่างกัน ดังนี้

ในรูปแบบที่ 3 นั้น ถึงแม้ว่าบุคคลจะมีความรู้สึกว่าจะสามารถจัดการสิ่งต่าง ๆ ได้น้อย หรือไม่สามรถจัดการได้ ทั้ง ๆ ที่ตนมีความเข้าใจในปัญหาเหล่านั้นเป็นอย่างดี และเกิดความรู้สึกกดดันก็ตาม แต่ถ้าบุคคลนั้นมีความเอาใจใส่อย่างมากโดยเชื่อมั่นว่าเขาเข้าใจปัญหาและเผชิญหน้ากับมันอย่างมีกำลังใจ (ME สูง) ความรู้สึกเช่นนี้ ก็จะเป็นพลังจูงใจให้บุคคลเหล่านี้ พยายามค้นหาวิธีการต่าง ๆ โดยไม่ล้มเลิกกลางคันจนกว่าบุคคลจะพบวิธีการที่แก้ปัญหาได้ และนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงความสับสน ดังนี้

รูปแบบ 3 C สูง + MA ต่ำ + ME สูง → C สูง + MA สูง + ME สูง

ซึ่งเป็นความสับสนที่นำไปสู่การเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง

เมื่อพิจารณาในรูปแบบที่ 6 ถ้าหากบุคคลไม่มีแรงจูงใจอย่างเช่นรูปแบบที่ 3 แล้ว บุคคลที่เชื่อว่าตนสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้มาก แต่มีความรู้สึกว่าตนจัดการกับสิ่งต่างๆ ได้น้อย ก็มีแนวโน้มที่จะ

ล้มเลิกความสนใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งที่มากระทบตัวเขา ความรู้สึกเข้าใจที่มีอยู่มากก็จะเริ่มลดต่ำลง บุคคลจะเริ่มรู้สึกว้างว้างต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่สามารถอธิบายได้ เกิดความรู้สึกสับสน เริ่มรู้สึกว้างว้างที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำความเข้าใจได้ (Incomprehensibility) ประกอบที่บุคคลรู้สึกว่าไม่มีแรงจูงใจที่มากระตุ้นให้มีกำลังใจอยากค้นหาแหล่งช่วยเหลือต่างๆ ก็จะเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสับสนนี้ได้ดังนี้

รูปแบบ 6 C สูง + MA ต่ำ + ME ต่ำ → C ต่ำ + MA ต่ำ + ME ต่ำ

ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้บุคคลมีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ

จากความสับสนในรูปแบบ 3 และรูปแบบ 6 จะเห็นว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลมีความใส่ใจ และมีความตั้งใจที่จะจัดการกับปัญหาของตนจนสำเร็จ ไม่ว่าจะต้องเผชิญกับอุปสรรคมากน้อยเพียงใด และจากลักษณะของเยาวชนในกลุ่มตัวอย่างและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดคิด ส่วนใหญ่จะพบว่า ถึงแม้เยาวชนจะรู้ผลเสียของยาเสพติดและสาเหตุของปัญหาของตน แต่มักไม่สามารถหาวิธีแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม สุดท้ายก็มักจะท้อแท้ และหวนกลับไปใช้ยาซ้ำ ทำให้เกิดปัญหาติดยาซ้ำขึ้นมา ดังนั้น การช่วยเหลือให้เยาวชนมีแรงจูงใจและความมุ่งมั่นต่อการจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองให้ประสบความสำเร็จจึงมีความสำคัญ

การช่วยเหลือให้เยาวชนมีแรงจูงใจในการที่จะจัดการกับสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพทำได้โดยช่วยให้เยาวชน เห็นคุณค่าของตนและการกระทำของตน โดยให้เยาวชนตระหนักว่า ชีวิตตนเป็นผลจากการเลือก และการกระทำของตน ภายใต้งैอนใจหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง นอกจากนี้ ทำได้โดยให้เยาวชนรับรู้ว่ ตนมีโอกาสมี่เสรีภาพในการเลือก แบลคแฮม (Blackham. 1977 :167) กล่าวว่า เมื่อบุคคลเผชิญกับความยุ่งยากสับสน บุคคลจะต้องเรียนรู้ว่ ตนมีเสรีภาพในการเลือก การเรียนรู้เช่นนี้จะทำให้บุคคลเลือกสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทางเลือกใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากกว่านี้จะเป็นผู้ที่รอคอยให้เหตุการณ์เป็นไปตามโชคชะตาของตนเอง นอกจากนี้ แฟรงเคิล (Corey. 1995 : 241 ; citing Frankl. 1963) นักปรัชญานิยม (Existentialist) กล่าวเกี่ยวกับเสรีภาพของมนุษย์ว่ เสรีภาพของมนุษย์ไม่ใช่การเป็นเสรีภาพจากเงื่อนใจ แต่เสรีภาพของมนุษย์คือความสามารถที่จะยืนหยัดในการเผชิญกับเงื่อนใจต่างๆ ได้มากกว่า จะเห็นว่าแนวความคิดของนักนิญม จะช่วยให้เยาวชนรับรู้ว่ ตนสามารถเลือกสิ่งต่างๆ ภายใต้งैอนใจที่มีอยู่ เป็นการเพิ่มความสามารถและกำลังใจของเยาวชน ให้มีแรงจูงใจในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง

ในรูปแบบที่ 4 และ 5 แสดงถึงสำคัญของการเห็นคุณค่าและความหมาย โดยในรูปแบบที่ 5 เป็นลักษณะของบุคคลที่มีองค์ประกอบ C สูง และมีองค์ประกอบ MA สูง แต่มีองค์ประกอบ ME ต่ำ คือมีความเชื่อว่าตนสามารถเข้าใจและจัดการสิ่งต่างๆ ได้ดี แต่ขาดการเห็นคุณค่าและความหมายในตน และในการกระทำของตน เช่น ในการแข่งขันถ้าบุคคลเชื่อว่าตน เข้าใจกฎของ

เกมที่เล่น เชื่อว่าคนมีวิธีการในการที่จะเล่นเพื่อให้ได้ชัยชนะ แต่ในระหว่างแข่งขันหากบุคคลมีความ
ประมาท และความประมาทนั้นมีผลให้บุคคลไม่สามารถทำได้อย่างที่ตั้งใจ ไม่สามารถได้ในสิ่งที่
ต้องการตามความเข้าใจของตน เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้บุคคลเหล่านี้จะ ไม่มีความมุ่งมั่น ขาดแรงจูงใจที่
จะจัดการ มีความรู้สึกว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความล้มเหลว เกิดความรู้สึกท้อแท้และหมดกำลังใจ โดย
ไม่ได้มองว่าปัญหานั้นเป็นสิ่งที่ท้าทายคุณค่าที่จะจัดการ ผลของความสัมพันธ์ในรูปแบบที่ 5 เช่นนี้
ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ โดยแสดงได้ดังนี้

รูปแบบ 5 C สูง + MA สูง + ME ต่ำ → C ต่ำ + MA ต่ำ + ME ต่ำ

ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่นำไปสู่การเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ

ในทางตรงกันข้าม ในบุคคลที่มีองค์ประกอบ C ต่ำและมีองค์ประกอบ MA ต่ำด้วย แต่มี
องค์ประกอบ ME สูง (รูปแบบที่ 4) แอนโทนิฟสกี กล่าวว่าในรูปแบบที่น่าสนใจที่สุดโดย
แอนโทนิฟสกี ได้ยกตัวอย่างเรื่องของวิกเตอร์ แฟรงเคิล (Victor Frankl) ซึ่งช่วงหนึ่งแฟรงเคิลเคย
เป็นเชลยอยู่ในค่ายกักกันออสเตรีย แอนโทนิฟสกีกล่าวว่าเรื่องราวของแฟรงเคิล เป็นการแสดงออก
อย่างเด่นชัดของผู้ที่มีจิตวิญญาณอย่างลึกซึ้ง โดยมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะค้นหาวิธีการและสิ่ง
ต่าง ๆ และพยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งการกระทำไม่มีการรับประกันว่าจะประสบ
ความสำเร็จ เป็นเพียงแต่มีโอกาสที่จะกระทำเท่านั้น

จากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม พบว่าหลังจากที่แฟรงเคิลพ้นจากการเป็นเชลย แฟรงเคิล
ได้กลายเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ เพราะถึงแม้ว่าแฟรงเคิลจะมีประสบการณ์ที่เลวร้ายใน
ค่ายกักกัน แต่เขาสามารถเผชิญกับความยากลำบากได้โดยไม่ปล่อยให้ความหมายและความศรัทธา
ในตนเองลดลงไป (Corey, 1996 : 195) โดยแฟรงเคิลพยายามต่อสู้และใช้ชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย
ไม่ยอมจำนนต่อสภาพแวดล้อม และใช้ประสบการณ์เหล่านี้ผลิตงานที่สร้างสรรค์ต่อสังคมในเวลา
ต่อมา (อาภา จันทรสกุล, 2535 : 65) จากข้างต้น จะเห็นว่า เรื่องของแฟรงเคิลเป็นตัวอย่างที่ดีที่
แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเห็นคุณค่าความหมายของคนและการกระทำของคน ไม่ว่าจะ
อยู่ในสถานการณ์อย่างไรก็ตาม แต่บุคคลที่มีความสัมพันธ์ดังรูปแบบที่ 4 นี้ ไม่ใช่ทุกคนที่จะเป็น
แบบแฟรงเคิล ดังนั้นผลของการเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในรูปแบบที่ 4
แอนโทนิฟสกีจึงไม่สามารถกำหนดได้แน่ชัดว่าผลของความสัมพันธ์จะเป็นอย่างไร

รูปแบบ 4 C ต่ำ + MA ต่ำ + MA สูง → ?

จากรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 3 ข้างต้นนั้น แอนโทนิฟสกี กล่าวว่า
ทั้ง 3 องค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลก ทั้งหมดเป็นสิ่งจำเป็น และองค์ประกอบที่เป็น
แรงผลักดันของการเห็นคุณค่าความหมาย (Meaningfulness) คูเหมือนจะสำคัญที่สุด เพราะถ้าไม่มี
องค์ประกอบนี้ การมีความสามารถเข้าใจ (Comprehensibility) สูง หรือมีความสามารถจัดการได้

(Manageability) สูง ดูเหมือนว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถาวร และองค์ประกอบของความสามารถเข้าใจได้ดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญลำดับต่อมา แต่ไม่ได้หมายความว่าองค์ประกอบของความสามารถจัดการได้จะไม่สำคัญ แต่การที่บุคคลจะรู้สึกว่าคุณสามารถจัดการได้ควรเกิดจากการที่มีความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ก่อน และถึงแม้ว่าคุณจะสามารถเข้าใจและจัดการได้ถ้าไม่เชื่อว่าการจัดการของคุณมีอำนาจจัดการ มีคุณค่า มีความหมาย ความสำเร็จและการปรับตัวก็จะเกิดขึ้นได้น้อย เพราะฉะนั้น แอนโทนอฟสกี เชื่อว่า ความสำเร็จและการปรับตัวอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นกับองค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลกทั้ง 3 ตัว

จากการศึกษาความหมาย และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบความเข้มแข็งในการมองโลก และลักษณะปัญหาของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จะเห็นว่า เยาวชนส่วนใหญ่ไม่สามารถในการจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกระทำผิดของเยาวชน เพิ่มความรู้สึกไม่แน่นอนและไม่สามารถคาดการณ์ได้ในการดำเนินชีวิต และนำไปสู่ความรู้สึกผิด ความรู้สึกไร้คุณค่าในการดำเนินชีวิต ซึ่งลักษณะเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เยาวชนเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำได้

2.1.5 ความเข้มแข็งในการมองโลกที่สูงเกินไป

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะความเข้มแข็งในการมองโลกในการวิเคราะห์คำตอบที่ได้นั้น แอนโทนอฟสกี (Antonovsky. 1987 : 25 - 27) ได้จัดบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะความเข้มแข็งในการมองโลกที่สูงมากเกินไป โดยแอนโทนอฟสกีเห็นว่าเป็นสิ่งที่ผิดปกติที่บุคคลจะคิดว่าตนเข้าใจในทุกๆ อย่าง คิดว่าปัญหาทั้งหมดมีคำตอบ และรู้สึกทนไม่ได้กับการที่ยังคงมีข้อสงสัยในใจ บุคคลที่มีคุณลักษณะความเข้มแข็งในการมองโลกที่สูงเกินไปเช่นนี้ แอนโทนอฟสกี เรียกว่าเป็นความเข้มแข็งในการมองโลกที่ไม่แท้จริง (Inauthentic Sense of Coherence) หรือความเข้มแข็งในการมองโลกที่ขาดความยืดหยุ่น (Rigid Sense of Coherence)

แอนโทนอฟสกี กล่าวว่า บุคคลที่มองเห็นว่า ทุกๆ สิ่งสามารถเข้าใจได้ จะมีความรู้สึกเครียดอยู่ลึกๆ ซึ่งความรู้สึกนี้จะบั่นทอนความรู้สึกว่า ตนมีคุณค่าและมีความหมาย เพราะเมื่อบุคคลคิดว่าตนเข้าใจและมีวิธีแก้ไขในทุกๆ ปัญหา ความเป็นจริงที่ไม่เป็นไปตามที่คิดจะรบกวนอยู่ในตัวของมันเอง และทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนล้มเหลว โดยแอนโทนอฟสกีกล่าวว่า ความมั่นคงระหว่างบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง (Strong Sense of Coherence) กับบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกที่สูงเกินไป (Rigid Sense of Coherence) จะแตกต่างกัน โดยบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกที่สูงเกินไป จะเชื่อตนเอง ไม่เปลี่ยนรูปแบบในการแก้ไขปัญหา

(Fix Rules) ไม่รับคำวิพากษ์วิจารณ์หรือข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และไม่สามารถอดทนรอได้ (Will not be Tolerate)

แอนโทโนฟสกี กล่าวว่า บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงนั้นไม่ใช่ มนุษย์กล (Automaton) ถึงแม้ว่าบุคคลเหล่านี้จะมีความมุ่งมั่นและดำเนินไปตามหลักการมีเหตุผล และกฎเกณฑ์ที่แน่นอน แต่บุคคลเหล่านี้จะมีความสามารถในการพิจารณา โดยรับรู้ถึงเสรีภาพ ของตนในการที่จะพิจารณาวิธีการต่างๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน เพราะ บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง ไม่ได้เป็นบุคคลที่รู้สึกว่าคุณอย่างควบคุมได้หมด หรือ ทุกๆสิ่งจะอยู่ในการควบคุมของเขา แต่บุคคลเหล่านี้ จะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการ คัดเลือกและการกระทำที่จะมีผลต่อการดำเนินชีวิตของเขาในภายหลัง (Antonovsky. 1982 : 128) นั่นคือบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง จะมีศักยภาพในการปรับตัวและสามารถตระหนัก ถึงความเป็นจริงได้เป็นอย่างดี

บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง จะเป็นบุคคลที่ค้นหาความสมดุลระหว่าง กฎเกณฑ์และวิธีการ ระหว่างข้อมูลที่มีอยู่และข้อมูลที่มีโอกาสเป็นไปได้ มีความมั่นใจและเชื่อถือ ในข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ และจะรู้สึกถูกคุกคามเพียงเล็กน้อย ในการที่จะต้องค้นหาวิธีการใน สถานการณ์ที่มีความรู้สึกท้าทาย โดยพร้อมที่จะเปิดรับคำวิพากษ์วิจารณ์หรือข้อมูลย้อนกลับต่างๆ ซึ่งตรงกับลักษณะของการดำรงอยู่อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ (Existential - Creative) โดยนักทฤษฎีนี้ กล่าวว่ามนุษย์ที่สมบูรณ์ ต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ (Existential Creative Person) ในการ ดำรงชีวิต คือมีความสามารถยืดหยุ่นในด้านทัศนคติ ความรู้สึก และพฤติกรรมในการตอบสนองที่ แท้จริง ในสถานการณ์ที่เป็นจริง สามารถจริงจังได้ รื่นเริงสนุกสนาน หรือแยกตัวออกมา ตาม ลักษณะของสถานการณ์ บุคคลเหล่านี้จะมีทัศนคติว่า ไม่จำเป็นที่จะต้องกระทำสิ่งซ้ำๆ ในรูปแบบ เดิมๆ ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน (Siruen Keawkungwal. n.d. : 52)

2.1.6 ความสำคัญของความเข้มแข็งในการมองโลก

บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง (Strong Sense of Coherence) จะรับรู้และ ประเมินสิ่งเร้าที่ได้รับ โดยก่อให้เกิดอารมณ์และความเครียดแตกต่างจากบุคคลที่มีความเข้มแข็งใน การมองโลกต่ำ (Weak Sense of Coherence) นั่นคือเมื่อบุคคลประสบกับสิ่งเร้าต่าง ๆ ความเข้มแข็ง ในการมองโลกจะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้และประเมินสิ่งเร้าที่เกิดขึ้น (Antonovsky. 1987 : 135-136) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ในด้านการประเมินสิ่งเร้า บุคคลสามารถรับรู้และประเมินสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นได้ทั้งในทางบวก หรือทางลบ ในสถานการณ์เช่นเดียวกัน บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่างกันจะรับรู้และประเมินสถานการณ์ต่างกัน โดยบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง จะรับรู้และประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความสบายใจ มีความขัดแย้ง และรู้ดีกว่าตนถูกคุกคามน้อยกว่า ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ จะรับรู้และประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านั้น ว่าเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเครียดและคุกคามการดำรงอยู่ของตน (Carmel and Berstein, 1990 : 52 ; citing Antonovsky, 1979-1987) ทั้งนี้เนื่องจากว่าบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง มีความสามารถในการเข้าใจ และมีความสามารถที่จะจัดการมากกว่า จึงมองว่าความเครียดที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่ท้าทาย คู้มค่าที่จะจัดการ มากกว่าจะมองว่าเป็นภาระหนัก

2. ในด้านการรับรู้ทางอารมณ์ เมื่อมีสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดความเครียดสิ่งเดียวกันมากระทบ บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงจะรู้สึกมีความหวังและคั่นแน่น ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำจะรู้สึกสิ้นหวังและเฉื่อยชา นอกจากนี้ก็จะรู้สึกสับสนปราศจากความคิดที่จะเข้าไปเผชิญกับปัญหา มีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงปัญหาดังแต่เริ่มแรก แอนโทนีอฟสกีกล่าวว่า การรับรู้ความเครียดด้วยความสบายใจและไม่รู้ดีกว่าถูกกดดันมาก จะทำให้บุคคลมีความรู้สึกที่อยากจะหาวิธีการต่างๆ ในการเผชิญกับปัญหา แต่อารมณ์ที่ขุ่นมัวไม่ชัดเจน สับสน จะนำไปสู่การแก้ปัญหา โดยการใช้กลไกป้องกันตนเอง และหลีกเลี่ยงปัญหา

3. ในด้านการมองแนวทางแก้ไขปัญหา บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง จะมองแนวทางในการแก้ไขปัญหาคิดชัดเจน เฉพาะเจาะจง พิจารณาปัญหาได้อย่างถูกต้องตามความเป็นจริงและก่อนที่จะกระทำสิ่งใด ๆ บุคคลเหล่านี้จะคิดแปลงวิธีการที่เหมาะสมในการที่จะนำมาเผชิญกับความเครียดหรือปัญหาต่าง ๆ ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำจะสับสน และพยายามวิ่งหาความช่วยเหลือจากแหล่งต่าง ๆ ไปเรื่อย ๆ

4. ในด้านการจัดการกับปัญหา เมื่อเผชิญกับปัญหา บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงจะมีความสามารถเลือกวิธีที่เหมาะสมและมีวิธีการต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดการกับปัญหา ได้มากกว่าบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ (Nyamathi, 1993 : 152) นอกจากนี้ยังพบว่า บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง มีความเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหา เช่น การหาข้อมูลต่างๆ การเตรียมตัวสำหรับสิ่งต่างๆที่จะมาถึง การให้ความสนใจ และยอมเปลี่ยนแปลงบางสิ่งเพื่อสิ่งที่ดีกว่า (Mc Sherry and Holm, 1994 : 485)

ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ มีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงและเลือกวิธีที่จะไม่เผชิญกับปัญหา โดยมีความรู้ดีกว่าตนถูกกดดันมาก เป็นผลให้เกิดความรู้สึก

หมดหวัง เหนื่อยหน่าย และมีแรงจูงใจเพียงเล็กน้อยที่จะเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ (Post-White and others. 1996 : 1572 ; citing Antonovsky. 1984,1988)

จากข้อความข้างต้นจะเห็นว่า ความสำคัญของความเข้มแข็งในการมองโลก เป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลมีความกดดันและความเครียดน้อยกว่าเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาความลำบาก มีผลให้บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงมีแนวโน้มที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์น้อยกว่าบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ

2.1.7 การพัฒนาของความเข้มแข็งในการมองโลก

จะเห็นว่า ความเข้มแข็งในการมองโลก เป็นปัจจัยที่มีประโยชน์ต่อการปรับตัวและจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมองโลกให้เกิดขึ้นในเยาวชนที่กระทำความคิดเกี่ยวกับยาเสพติดน่าจะเป็นปัจจัยที่มีประโยชน์ต่อการปรับตัวและการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งการที่จะปรับเปลี่ยนความเข้มแข็งในการมองโลก จะต้องรู้ธรรมชาติของความเข้มแข็งในการมองโลกก่อน

แอนโทโนฟสกี (Antonovsky. 1982 : 187-188) กล่าวว่า ความเข้มแข็งในการมองโลก มีการพัฒนาตั้งแต่แรกเกิด จากประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตที่ได้รับ ในวัยทารกและวัยเด็กเป็นวัยที่ค่อนข้างจะมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นน้อย ได้รับการตอบสนองต่างๆจากบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่มากนัก สิ่งเร้าต่างๆอาจไม่มากมาย การสร้างความเข้มแข็งในการมองโลก เป็นลักษณะที่เริ่มต้นและมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงได้ (Tentative Sense of Coherence)

เมื่อเริ่มเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงสำคัญที่จะสร้างเอกลักษณ์เฉพาะของตน ในวัยรุ่นตอนต้นนั้นเป็นช่วงของความสับสนไม่สามารถคาดการณ์ได้ และเป็นช่วงแห่งการทดลอง เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนกลาง จะเริ่มมีเอกลักษณ์เฉพาะตนมากขึ้น จากการเข้าสู่สังคม การทดลองต่างๆเริ่มจะเป็นรูปแบบที่เด่นชัดขึ้น มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นเพิ่มขึ้น ทำให้มีการตัดสินใจและการเลือกเพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติในช่วงวัยรุ่น และประสบการณ์ต่างๆที่วัยรุ่นได้รับ ทำให้ความเข้มแข็งในการมองโลกที่ถูกสร้างขึ้นในวัยเด็ก เปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบที่เด่นชัดขึ้น (Definitive Sense of Coherence) อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ต่างๆที่เพิ่มขึ้นเหล่านี้ ก็มีผลทำให้ความเข้มแข็งในการมองโลกของวัยรุ่นเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้

จากการศึกษาค้นคว้าของแอนโทโนฟสกีและซาจิ (Antonovsky and Sagy. 1986 : 220) พบว่าความเข้มแข็งในการมองโลกนั้น สามารถเสริมสร้างและพัฒนาให้เพิ่มขึ้นได้มากในช่วงวัยรุ่น และพบว่าความมั่นคงของชุมชนที่อยู่อาศัย มีผลต่อการพัฒนาของความเข้มแข็งในการมองโลกของบุคคล โดยแอนโทโนฟสกีและซาจิ อภิปรายถึงผลการทดลองครั้งนี้ว่า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงใน

ช่วงวัยรุ่นนั้น เริ่มจากความสับสนไม่เข้าใจในตนเอง มาสู่การเข้าใจตนเองและมีเอกลักษณ์เฉพาะตนมากขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของความเข้มแข็งในการมองโลกในด้านความสามารถเข้าใจ และสามารถจัดการได้ และความมั่นคงของชุมชนมีผลต่อการพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก โดยจะมีส่วนช่วยพัฒนาความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่ว่า โลกรอบตัวของบุคคลนั้นสามารถคาดการณ์และจัดการได้

2.1.8 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งในการมองโลก

จากความสำคัญของความเข้มแข็งในการมองโลก จะเห็นว่าการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมองโลกให้เกิดขึ้นแก่เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด น่าจะเป็นปัจจัยที่มีประโยชน์ให้เยาวชนมีความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ โดยคงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพจิตที่ดี แอนโทนอนอฟสกี (พัชรินทร์ นินทจันทร์. 2536 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Antonovsky. 1982) ได้รวบรวมและเสนอปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลมีประสบการณ์ชีวิตในลักษณะที่จะเสริมสร้างพัฒนาและคงไว้ซึ่งความเข้มแข็งในการมองโลกดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านจิตใจ (Psychological Source) เป็นผลมาจากประสบการณ์ชีวิตและพัฒนาการตั้งแต่วัยเด็ก การที่เด็กรู้สึกว่าตนหมดหวัง หมดทางแก้ไข ถูกทอดทิ้งไม่ได้รับความรัก ความอบอุ่น ประสบการณ์ชีวิตเช่นนี้จะทำให้ขาดการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมองโลก หากเด็กได้รับประสบการณ์ที่ตรงกันข้าม กับที่กล่าวมาในข้างต้น เช่น ได้รับความรักความอบอุ่น ความมั่นคงในชีวิต ก็จะทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่เป็นการเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็งในการมองโลกขึ้น นอกจากนี้ การเลี้ยงดูที่ทำให้บุคคลมีรูปแบบการปรับตัวที่ยืดหยุ่นได้ มีเหตุผล ก็จะเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมให้ความเข้มแข็งในการมองโลกสูงขึ้นด้วย

2. ปัจจัยทางด้านโครงสร้างสังคม (Social - Structure Source) ได้แก่ระดับชนชั้นในสังคม กฎระเบียบ ค่านิยมที่สืบทอดจากบิดามารดา แหล่งสนับสนุนทางสังคม ความเป็นปึกแผ่น การรวมตัวกันของบุคคลในสังคม การมีข้อผูกพันต่อกันของบุคคลในสังคม สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้บุคคลมีประสบการณ์ของความมั่นใจในการเผชิญกับปัญหา อันจะมีส่วนในการส่งเสริมให้บุคคลความเข้มแข็งในการมองโลกสูงขึ้น

แอนโทนอนอฟสกี (Antonovsky. 1982 : 188) กล่าวว่า ประสบการณ์ทางสังคม ที่ทำให้บุคคลรู้สึกว่ตนไม่มีส่วนร่วม ไม่มีทางเลือกในประสบการณ์ของเขา และไม่ได้เตรียมตัวสำหรับเหตุการณ์นั้น เช่น การเป็นม่าย สงคราม ผู้อพยพ การตายของบุตร การสูญเสียงาน ความโชคร้าย ล่มจม ความสำคัญของประสบการณ์เหล่านี้ จะนำมาซึ่งการเพิ่มความรู้สึกว่าไม่สามารถคาดการณ์ได้ หลีกเลียงไม่ได้ ซึ่งมีผลทำให้มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ ดังนั้น การที่จะเพิ่มความเข้มแข็งใน

การมองโลก คือการช่วยให้บุคคลมีการรับรู้สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวนั้น สามารถคาดการณ์ได้ และมีแหล่งที่จะช่วยเหลือได้ ทำให้ความเครียดที่เพิ่มขึ้นสามารถถูกจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Nyamathi. 1993 : 167)

3. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในอดีต (Cultural - Historical Source) ได้แก่ ความมั่นคงของวัฒนธรรม ศาสนา ปรัชญา ศิลปะ ความเชื่อเรื่องอำนาจวิเศษ เวทมนต์คาถา การเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์บางอย่างที่คาดไม่ถึง สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการสร้างโครงสร้างบุคลิกภาพพื้นฐานของแต่ละบุคคล ซึ่งส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของโครงสร้างบุคลิกภาพพื้นฐานที่ถูกสร้างขึ้นมาก็คือความเข้มแข็งในการมองโลก

กล่าวโดยสรุป ความเข้มแข็งในการมองโลกเป็นผลมาจากประสบการณ์ ที่บุคคลได้รับในแต่ละช่วงของชีวิต โดย แอนโทนอฟสกี (Sullivan. 1993 : 1779 ; citing Antonovsky. 1979,1987) กล่าวว่า ความเข้มแข็งในการมองโลก เป็นผลมาจากประสบการณ์ในชีวิตของบุคคล ที่ได้รับความ สม่ำเสมอ มีความรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับตน และได้รับความสมดุลระหว่างการถูกทำโทษกับการได้รางวัล ความสำเร็จและความล้มเหลว ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะพัฒนามาเป็นบุคลิกภาพด้านหนึ่งของบุคคล ที่ประกอบด้วย ความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถจัดการได้ และการเห็นคุณค่าความหมาย

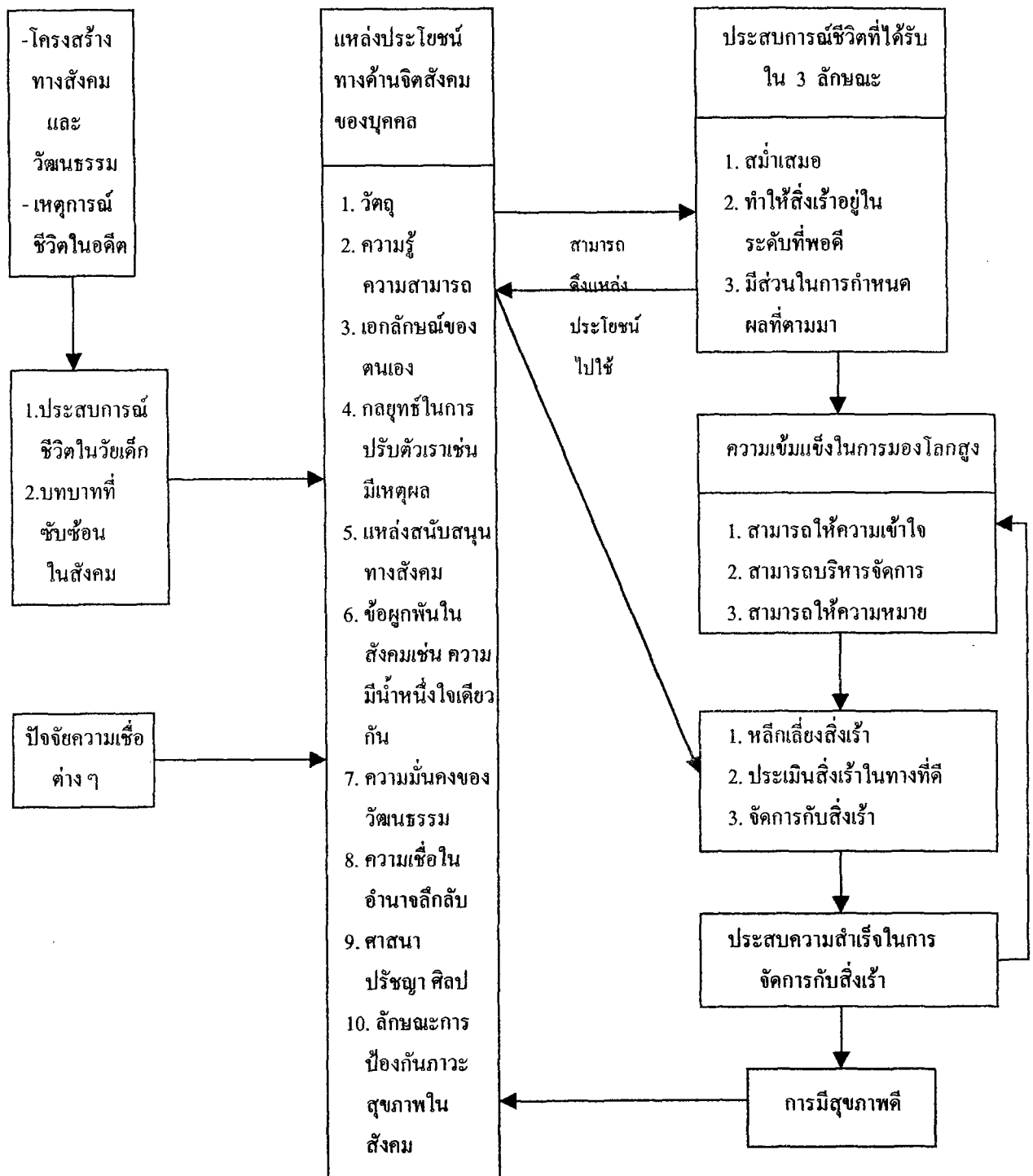
2.1.9 แหล่งประโยชน์ทางสังคมที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมองโลก

แอนโทนอฟสกี (Sullivan. 1993 : 1773 ; citing Antonovsky. 1979) กล่าวว่า เมื่อบุคคลต้องเผชิญกับความเครียด หากไม่สามารถจัดการกับความเครียดที่เกิดขึ้นได้ ความเครียดที่เกิดขึ้นนั้นก็อาจจะส่งผลกระทบต่อภาวะทางจิตใจของบุคคล (Pathogenic Stress) แต่ถ้าเมื่อเกิดความเครียดแล้วบุคคลมีแหล่งช่วยเหลือที่มีคุณค่าและเพียงพอ ก็จะทำให้บุคคลเหล่านั้นมีวิธีการที่สามารถจัดการกับความเครียดได้สำเร็จ (Salutogenic Tension Management)

การเพิ่มแหล่งช่วยเหลือทางสังคมต่าง ๆ เป็นวิธีหนึ่งที่จะส่งเสริมให้บุคคลมีวิธีการจัดการกับความเครียดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแหล่งช่วยเหลือทางสังคมเหล่านี้แอนโทนอฟสกีเรียกว่า แหล่งประโยชน์ทางสังคม (Generalized Resistance Resources : GRRs) ซึ่งแหล่งประโยชน์ทางสังคมนี้จะทำให้บุคคลมีความรู้สึกว่าคุณเองมีสิ่งที่จะป้องกันการถูกทำร้าย บุคคลอาจจะมองว่าความเครียด เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำรงชีวิต แต่แหล่งประโยชน์ทางสังคมมีแนวโน้มที่จะเพิ่มการจัดการสิ่งต่าง ๆ ให้ดูเป็นระบบ คือ จะช่วยให้บุคคลได้มองและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ อย่างมีรูปแบบมากกว่าจะมองอย่างสับสน มองเห็นสิ่งต่าง ๆ ว่ามีความหมายมากกว่าจะมองว่าไร้สาระและกำหนดสิ่งต่าง ๆ อย่างมีหลักการมากกว่าที่จะกำหนดอย่างไร้กฎเกณฑ์

แหล่งประโยชน์ทางสังคมต่าง ๆ นั้น แอนโทโนฟสกีกำหนดไว้ในแผนจำลอง ภาวะสุขภาพ (Salutogenic Model of Health) ซึ่งได้แก่ แหล่งประโยชน์ทางด้านวัตถุ ความรู้ ความสามารถ การมีเอกลักษณ์เฉพาะตน วิธีการปรับตัวซึ่งยืดหยุ่น มีเหตุผลและมองการณ์ไกล การสนับสนุนทางสังคม ข้อผูกพันในกลุ่มสังคม ความมั่นคงทางวัฒนธรรม ความเชื่อในอำนาจ ลึกกลับ ศาสนา ปรัชญา การมีคำตอบที่เชื่อถือได้สำหรับความยุ่งยากในชีวิต การป้องกันภาวะสุขภาพ และพันธุกรรมหรือองค์ประกอบอื่น ๆ ที่แข็งแรง

แอนโทโนฟสกี (Antonovsky. 1982 : 189) กล่าวว่าแหล่งประโยชน์ทางสังคมเหล่านี้ จะทำให้บุคคลได้รับประสบการณ์ในชีวิตใน 3 ลักษณะคือ 1) ได้รับความสม่ำเสมอ (Consistency) 2) รู้สึกว่าตนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในผลที่เกิดขึ้นกับตน (Participation in Shaping Outcome) 3) สามารถจัดการกับสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นให้อยู่ในระดับพอดี (Underload – Overload Balance of Stimuli) ซึ่งประสบการณ์ใน 3 ลักษณะนี้จะนำมาสู่การพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก โดย แสดงได้ในแผนจำลองภาวะสุขภาพของแอนโทโนฟสกี ซึ่งดัดแปลงโดย พชรินทร์ นันทจันทร์ (2538 : 35)

ภาพประกอบ 1 แบบจำลองภาวะสุขภาพ (The salutogenic model of health) ของแอนโทโนอฟสกี

2.1.10 ความเข้มแข็งในการมองโลกกับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม

การพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกสามารถทำได้โดย ทำให้บุคคลรับรู้ว่ามีวิธีการต่าง ๆ และสามารถนำวิธีการเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็นวิธีการจากตนเองหรือจากแหล่งช่วยเหลืออื่น มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับคนได้ ทำให้ความเครียดที่เกิดขึ้นจากปัญหานั้นลดลงหรือหมดไป ก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาสุขภาพจิต จากภาพประกอบ แบบจำลองภาวะสุขภาพของแอนโทนิฟสกี จะเห็นว่า แหล่งประโยชน์ทางสังคมเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหา โดยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการเข้าใจและการจัดการ เมื่อบุคคลประสบความสำเร็จในการจัดการกับปัญหาของตนเอง ก็จะนำไปสู่ความเชื่อมั่นและการเห็นคุณค่าความหมายในตนเอง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกในตัวบุคคลให้เพิ่มขึ้น

การให้คำปรึกษาถือเป็นแหล่งประโยชน์ทางสังคมรูปแบบหนึ่ง ที่น่าจะมีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลก เนื่องจากการให้คำปรึกษาจะช่วยให้บุคคลผ่านพ้นปัญหาหรืออุปสรรคของชีวิตไปได้ด้วยดี บุคคลที่ได้รับการช่วยเหลือจากการให้คำปรึกษา จะสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ด้วยความมั่นใจว่า ตนสามารถแก้ปัญหาได้ดีกว่าอดีต เพราะมีความเข้าใจในตนเองดีขึ้น รู้แนวทางในการตัดสินใจ (คมเพชร ฉัตรสุกกุล. 2531 : 9) นอกจากนี้การให้คำปรึกษา ยังเป็นเสมือนบริการเบื้องต้นที่ช่วยเหลือแก้ไขและป้องกันความผิดปกติทางด้านสุขภาพจิตและการปรับตัว (อาภา จันทรสกุล. 2535 : 4)

เกี่ยวกับบุคคลที่มีปัญหาการใช้ยา ก๊อซ (Ghodes. 1989 : 172-173) กล่าวว่า เนื่องจากผู้ที่มีการพึ่งพิงยามักจะมีปัญหาทางจิตใจ โดยเฉพาะในด้านของภาวะซึมเศร้า และความวิตกกังวล การใช้ยาเสพติดเป็นผลจากการพยายามที่จะนำยามาช่วยลดปัญหาของตน ดังนั้นการบำบัดทางจิตวิทยา หรือการให้คำปรึกษาที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถบรรเทาภาวะซึมเศร้า และความวิตกกังวลได้ จึงสามารถลดการใช้ยาทางอ้อมได้ด้วย โดยสัมพันธ์ภาพที่กระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้ใช้อยาที่เกิดขึ้นระหว่างการให้คำปรึกษา จะเป็นสิ่งที่ทดแทนการใช้ยาได้ นอกจากนี้ ทักษะของการให้คำปรึกษาและสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่น จะสามารถช่วยให้ผู้ใช้อยาปรับเปลี่ยนระบบความเชื่อของเขาใหม่ เรียนรู้ที่จะมองตัวเองและปัญหาของเขาได้อย่างชัดเจนขึ้น และพร้อมที่จะเผชิญกับมัน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำรูปแบบการให้คำปรึกษามาใช้เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก การให้คำปรึกษานั้นมีหลายทฤษฎี และแต่ละทฤษฎีก็มีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน เช่น การให้คำปรึกษาโดยยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person – Centered Counseling) เน้นการจัดความทุกข์ทางอารมณ์ และความรู้สึของผู้รับคำปรึกษาโดยเปิดโอกาสให้

ผู้รับคำปรึกษาได้ระบายอารมณ์คับข้องใจหรือความขัดแย้งในใจของตน สำหรับการให้คำปรึกษาอีกทฤษฎีหนึ่งคือ การให้คำปรึกษาตามแนวเกสตัลต (Gestalt Counseling) มีจุดมุ่งหมาย คือ ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนพฤติกรรมการพึ่งผู้อื่นมาเป็นการพึ่งตนเอง และช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักในภาวะปัจจุบัน (Here and Now) (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 42,65)

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก เนื่องจากว่า จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความเข้มแข็งในการมองโลกของแอนโทโนฟสกี (Antonovsky. 1987 : 23,148) จะเห็นได้ว่า ความเข้มแข็งในการมองโลกเป็นความรู้สึกภายในของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำ สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตของบุคคล (เช่น ความตาย ความล้มเหลวที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ข้อบกพร่อง ความขัดแย้งและความโดดเดี่ยว) และแอนโทโนฟสกี กล่าวว่า ปัญหาในชีวิตมีหลายอย่าง บางปัญหายากที่จะแก้ไข แต่บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงจะกระทำสิ่งต่าง ๆ ในการเผชิญกับปัญหาที่ยากลำบากได้ดีกว่าบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ เนื่องจากว่าบุคคลเหล่านี้มีความสามารถในการตอบสนองที่มากกว่าตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่ นอกจากนี้บุคคลเหล่านี้จะยอมรับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเขาตามความเป็นจริง ดังนั้น เมื่อมีปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขหรือหลีกเลี่ยงได้ บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงจะดำรงอยู่กับปัญหาเหล่านี้อย่างรู้สึกพอใจและทุกข์ใจน้อยกว่า

ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงนี้ จะมีลักษณะสอดคล้องกับบุคคลที่ได้รับการช่วยเหลือและการพัฒนาจากกระบวนการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม โดย คอเรีย (Corey. 1995 : 237-238) กล่าวว่าเมื่อผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแล้ว ผู้รับคำปรึกษาจะเรียนรู้ถึงความแตกต่างของความคาดหวังของตนว่าสิ่งใดที่ตนเปลี่ยนแปลงได้และสิ่งใดที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ผู้รับคำปรึกษาจะเรียนรู้ในการยอมรับความซับซ้อนและความขัดแย้งในชีวิต เรียนรู้ที่จะเผชิญกับปัญหา ความยากลำบาก ความผิดหวังและภาวะวิกฤติ ซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ในชีวิต ยอมรับว่าเหตุการณ์เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต รับรู้ว่าตนไม่ได้มีวิธีที่จำกัดในการตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ มีความยืดหยุ่นในการหาวิธีการดำรงชีวิต โดยการสร้างกำลังใจให้ตนเองได้ดีในการเผชิญกับความไม่แน่นอน การให้คำปรึกษาจะเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาว่าชีวิตเป็นสิ่งที่มีความค่าในการที่จะมุ่งมั่นที่จะดำเนินชีวิต

นอกจากนี้ อาภา จันทรสกุล (2535 : 73) ยังกล่าวว่าทฤษฎีและวิธีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมเหมาะสมกับการนำไปใช้กับนักเรียนและนักศึกษาที่อยู่ในระยะวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอย่างยิ่ง เนื่องจากว่า แนวความคิดแบบภวนิยมสนองความต้องการทางด้านอารมณ์และสังคมในช่วงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้นในด้านแสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง แสวงหาความหมายในชีวิต และ

วางเป้าหมายในการดำเนินชีวิต โดยการให้คำปรึกษาจะช่วยให้วัยรุ่นตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมตนเอง รู้จักเสรีภาพในการตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆด้วยตนเอง และรับผิดชอบการกระทำของตนเอง ซึ่งจะทำให้การพึ่งพาผู้อื่นในวัยเด็กพัฒนาไปสู่การพึ่งพาตนเองต่อไป

จะเห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบภวนิยมเหมาะกับเด็กวัยรุ่น สามารถช่วยให้วัยรุ่นเผชิญกับปัญหาและความยากลำบากในชีวิตได้ โดยกล้าตัดสินใจในสิ่งที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ยอมรับและมองปัญหาต่างๆ ตามความเป็นจริง เรียนรู้ที่จะเผชิญกับปัญหาโดยมีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่ท้อแท้ง่ายๆ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่ได้รับให้คำปรึกษาแบบภวนิยม จะเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะของความเข้มแข็งในการมองโลกสูง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งในการมองโลก

2.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แมคเชอรีและโฮล์ม (Mc Sherry and Holm. 1994 : 477, 484-485) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความแตกต่างของระดับความเข้มแข็งในการมองโลกของบุคคล ที่มีผลต่อภาวะทางจิตใจและร่างกาย โดยได้แบ่งระดับความเข้มแข็งในการมองโลกเป็น 3 ระดับ คือ สูง กลาง และต่ำ ผลการศึกษาพบว่าเมื่อกระตุ้นให้กลุ่มทดลองเกิดความเครียด ทั้ง 3 กลุ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะทางจิตใจโดยรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ และพบว่ากลุ่มที่มีระดับความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ จะมีความอึดอัดไม่สบายใจมากที่สุด นอกจากนี้จากผลการศึกษายังพบอีกว่ากลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะเลือกวิธีที่จะปรับตัว โดยการเผชิญกับปัญหาน้อยกว่ากลุ่มที่ความเข้มแข็งในการมองโลกในระดับกลางและสูง

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สนับสนุนผลการศึกษาของโฮล์ม (Holm) ซึ่งได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของความเข้มแข็งในการมองโลก กับภาวะทางจิตใจและอาการทางกายต่างๆ โดยได้ทำการศึกษาในปีค.ศ. 1980 ผลการศึกษาพบว่าความเข้มแข็งในการมองโลก มีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า และอาการทางร่างกายในระดับสูง

แมคเชอรีและโฮล์มกล่าวว่า ผลการศึกษาค้นคว้านี้สนับสนุนแนวความคิดของแอนโทนอฟสกีที่กล่าวว่า บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงจะมีความยินดี มองสิ่งต่างๆไปในทางที่ดี ซึ่งการที่บุคคลมองสิ่งต่างๆในทางที่ดีนี้ จะทำให้เขารู้สึกว่าชีวิตมีโอกาสประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะคุณลักษณะในการมองโลกนั้น เกี่ยวพันกับการที่บุคคลนั้นเชื่อว่า พวกเขามีความสามารถที่จะจัดการกับความเครียดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โพสต์-ไวท์ และคนอื่น ๆ (Post-White and others. 1996 : 1572 , 1574) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของ การมีความหวัง (Sense of Hope) กับความเข้มแข็งในการมองโลก (Sense of

Coherence) พบว่า การมีความหวัง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเข้มแข็งในการมองโลกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การศึกษาครั้งนี้ สนับสนุนความคิดเห็นของโพส-ไวท์ (1991) ที่ว่าบุคคลที่มีความหวังและบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง จะมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ เมื่อพบกับสิ่งเร้าไม่ว่าจะเป็น ทางบวกหรือทางลบ บุคคลนั้นจะสามารถค้นหาความหมายจากสถานการณ์นั้น ๆ ยอมรับวิธีการต่างๆ ที่สามารถเป็นไปได้ มองเห็นความคาดหวังของตนและเป้าหมายในอนาคตได้อย่างแน่นอน และสามารถดัดแปลงวิธีการต่าง ๆ มาเพื่อให้ตนได้รับความสำเร็จตามเป้าหมาย

คาร์สเตนและสเปนเจนเบิร์ก (Carstens and Spangenberg. 1997 : 1211- 1220) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ โรคซึมเศร้าและความเข้มแข็งในการมองโลก โดยใช้แบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก และแบบวัดภาวะซึมเศร้าของเบค (Beck) ในผู้ป่วย 50 คนที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็น โรคซึมเศร้า (Major Depressive Disorder) และกลุ่มผู้ป่วยควบคุมอีก 50 คน พบว่าความเข้มแข็งในการมองโลก มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับภาวะซึมเศร้า และคุณลักษณะความรู้สึกว่ามีความหมายเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุดของภาวะซึมเศร้า

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมจิต หนูเจริญกุล และคนอื่น ๆ (2532 : 186) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของสิ่งรบกวนในชีวิตประจำวัน ความเข้มแข็งในการมองโลก และการรับรู้ความผาสุกในชีวิต ของอาจารย์พยาบาลในมหาวิทยาลัย โดยศึกษาในอาจารย์พยาบาล ของภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และอาจารย์พยาบาล ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบวัดความเข้มแข็งในการมองโลกของแอนโทนิอฟสกี แบบวัดสิ่งรบกวนในชีวิตประจำวันของ แคนเนอร์ และแบบวัดถึงการรับรู้ถึงความผาสุกในชีวิตของ ดูพาย ผลการวิจัย พบว่าสิ่งรบกวนในชีวิตประจำวันมีความสัมพันธ์ทางลบต่อการรับรู้ถึงความผาสุกในชีวิตประจำวัน ความเข้มแข็งในการมองโลกมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการรับรู้ถึงความผาสุกในชีวิต และพบว่าอายุไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเข้มแข็งในการมองโลกได้

กังสดาล สุทธิวิธรรค์ (2535 : 61, 72) ได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และทำนายความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปสังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค ภาคเหนือ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 146 ราย พบว่าความเข้มแข็งในการมองโลก มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเหนื่อยหน่ายด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ การลดความเป็นบุคคล การลดความสำเร็จ

ส่วนบุคคล และความเหนื่อยหน่ายโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับน้อยกว่า .001 และ ความเข้มแข็งในการมองโลก สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเหนื่อยหน่าย ด้าน ความอ่อนล้าทางอารมณ์ได้ดีที่สุด และพบว่าความเข้มแข็งในการมองโลก เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ พยาบาลปรับตัวด้านอารมณ์ ความรู้สึกและความคับข้องใจ ในการปฏิบัติงาน

พัชรินทร์ นินทจันทร์ (2538 : 50) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง ความเข้มแข็งในการมองโลก กับความวิตกกังวลประจำตัวของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาล ราชาริบัติ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความเข้มแข็งในการมองโลกนี้ความสัมพันธ์ทางลบกับความ วิตกกังวลประจำตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา

3.1.1 ความหมายของการให้คำปรึกษา

เบอร์ค และ สเตฟฟรี (Rickey and Therese. 1995 : 2 ; citing Burks and Steffire. 1979) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นทักษะทางวิชาชีพ และเป็นการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำ ปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา สัมพันธภาพนี้อาจเป็นสัมพันธภาพระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือบางครั้ง เป็นสัมพันธภาพของบุคคลมากกว่า 2 คน การให้คำปรึกษานั้นเป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้ผู้รับคำ ปรึกษาได้เข้าใจและมีความชัดเจนในการดำเนินชีวิต ได้เรียนรู้ถึงวิธีการที่จะทำให้บรรลุถึงเป้าหมาย ด้วยความรู้สึกว่ามีคุณค่า มีการเลือกที่ดี และมีวิธีการในการที่จะแก้ปัญหาด้านอารมณ์หรือปัญหา ระหว่างบุคคล

ดาวนี่ (Gibson and Mitchell. 1986 : 107 ; citing Downie. 1970) กล่าวว่า การให้ คำปรึกษาเป็นกระบวนการซึ่ง ผู้ให้คำปรึกษาช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาตนเองในด้าน ความเข้าใจ และยอมรับข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และระหว่างการทำของตัวเขากับบุคคลอื่น ซึ่ง ทำให้เขาสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกี่ยวกับทางเลือกต่างๆ ของชีวิตเขา

อาภา จันทรสกุล (2535 : 2) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการให้ความ ช่วยเหลือ แก่ผู้ขอรับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคและวิธีการทางจิตวิทยา ช่วยให้ ผู้รับคำปรึกษามีโอกาสสำรวจความรู้สึก ค่านิยม ตลอดจนข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับตนเอง เพื่อนำไปสู่ ทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจเลือกเป้าหมาย ในการดำเนินชีวิตของตนเอง ได้อย่าง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยการให้คำปรึกษานั้นดำเนินการในสถานที่ ที่มีลักษณะเป็น ส่วนตัว มีแบบแผนทางวิชาชีพ .

โสริช โพรทแก้ว (2536 : 5,6) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นการถ่ายทอดความรู้และความรัก ด้วยศิลปะการถ่ายทอดแบบพิเศษและแนบเนียน จากผู้หนึ่งไปสู่ผู้หนึ่ง เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษานั้น ได้ปรับปรุงตนทั้งในส่วนตัวและในส่วนรวม เพื่อการเป็นบุคคลที่มีคุณค่าและคุณประโยชน์ต่อโลกเพิ่มมากขึ้น การให้คำปรึกษาจะเกิดขึ้นจากการเข้ามามีส่วนร่วมกันของคนอย่างน้อยที่สุด 2 คน และเกิดขึ้นเมื่อคนหนึ่ง แสวงหาวิธีทางเพื่อพัฒนาตนเองหรือลดความกดดันทางจิตใจจากบุคคลอีกคนหนึ่ง ภาวะดังกล่าวเป็นภาวะที่แสดงให้เห็นถึงความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกันของมนุษย์

จิน แบรี (2538 : 1) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาหมายถึง กระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อาศัยการสื่อสารแบบสองทาง ระหว่างบุคคลหนึ่งในฐานะผู้ให้การศึกษา ซึ่งทำหน้าที่เอื้ออำนวย ให้อีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นผู้รับการปรึกษาได้สำรวจ และทำความเข้าใจถึงสิ่งที่ปัญหาและแสวงหาหนทางแก้ไขปัญหาลำพังด้วยตนเอง

การให้คำปรึกษาประกอบด้วยผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) และผู้รับคำปรึกษา (Client) 1 คนหรือมากกว่า การให้คำปรึกษาเกิดภายใต้บรรยากาศที่ปลอดภัย มีการยอมรับซึ่งกันและกัน การให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเรียนรู้ ตระหนัก และเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง นำไปสู่ความเจริญงอกงาม ทั้งในด้านอารมณ์ ความคิดและการกระทำ ซึ่งทำให้ผู้รับคำปรึกษามีแนวทางที่ชัดเจนขึ้นในการแก้ไขปัญหาสามารถช่วยเหลือตนเองและพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3.1.2 วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา

ทิพวรรณ กิตติพร (2536 : 5) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา มุ่งให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจตนเอง (Self Exploration) เข้าใจตนเอง (Self Understanding) และลงมือปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม (Appropriate Action) โดยสามารถแก้ไขปัญหา จัดการความทุกข์ทางจิตใจและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาตนเอง (Self Development) มีความเจริญงอกงามส่วนบุคคล (Personal Growth) และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพของตน (Fully Function Person)

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 130) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาว่าเป็นการช่วยให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเอง รู้จักตนเอง ตระหนักในขอบเขตและความสามารถของตนเอง ยอมรับความจริงเกี่ยวกับตนเอง และพร้อมที่จะรับผิดชอบ หาทางแก้ไขปัญห และพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพ

วัชรวิทย์ ทรัพย์ชัย (2533 : 10) กล่าวว่า การให้คำปรึกษามีวัตถุประสงค์ 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
2. เพื่อปรับปรุงความสามารถของผู้รับคำปรึกษาในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพ

ระหว่างบุคคล

3. เพื่อส่งเสริมความสามารถของผู้รับคำปรึกษาในการแก้ปัญหา
4. เพื่อส่งเสริมกระบวนการตัดสินใจ
5. เพื่อส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่

กล่าวโดยสรุปวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษามุ่งให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจและตระหนักในความต้องการตลอดจนยอมรับตนเองอย่างแท้จริง รับรู้สิ่งแวดล้อมตามความเป็นจริง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถเลือกแนวทางการจัดการกับปัญหาของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การเคารพในตนและรู้สึกรักตัวเอง

3.1.3 รูปแบบของการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาสามารถแบ่งตามรูปแบบได้เป็น 2 รูปแบบ (ทิพวรรณ กิตติพร. 2536 : 35) คือ

- 3.1.3.1 การให้คำปรึกษาแบบเป็นรายบุคคล (Individual Counseling)
- 3.1.3.2 การให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่ม (Group Counseling)

3.1.3.1 การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

ความหมายของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

โทลเบิร์ต (Gibson and Mitchell. 1986 : 107 ; citing Tolbert. 1972) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลเป็นสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสองคน ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพและใช้ทักษะในการให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา ได้มีโอกาสเรียนรู้และรู้จักตัวของตัวเอง รวมทั้งได้พิจารณาถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสิ่งที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต การเรียนรู้นี้จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถใช้คุณสมบัติและศักยภาพของตนเอง ได้อย่างเหมาะสมทั้งกับตนเองและสังคม ในที่สุดผู้รับคำปรึกษาจะสามารถเรียนรู้ได้ว่าควรทำอย่างไรจึงจะได้รับในสิ่งที่ต้องการและเรียนรู้ถึงวิธีในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 179) กล่าวว่า การให้คำปรึกษารายบุคคลเป็นสัมพันธภาพของการช่วยเหลือส่วนบุคคล ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่

และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะพัฒนาแนวคิดในการให้คำปรึกษา จากทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบต่างๆ หรือจากรูปแบบการให้คำปรึกษาของตนเองมาใช้ในการให้คำปรึกษา โดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสภาพต่างๆ ของผู้รับบริการ

จะเห็นว่า การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล (Individual Counseling) เป็นกระบวนการให้คำปรึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้ให้คำปรึกษา 1 คน และผู้รับคำปรึกษา 1 คน โดยมีกระบวนการและวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้ได้พัฒนาศักยภาพและได้ประโยชน์สูงสุดตามความหมายและวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้น

ข้อดีของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 411) ได้กล่าวถึงข้อดีของการให้คำปรึกษาแบบเป็นรายบุคคล ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษา ได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหเฉพาะของเขา จากผู้ให้คำปรึกษาโดยตรงด้วยความละเอียด ครอบคลุม และรอบคอบอย่างเพียงพอ
2. ผู้รับคำปรึกษา เป็นจุดสนใจของผู้ให้คำปรึกษา แต่เพียงผู้เดียวในการปรึกษาแต่ละครั้ง เขาจึงเป็นผู้ที่ควรจะได้รับประโยชน์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่
3. ผู้รับคำปรึกษา กล้าที่จะเปิดเผยตนเองอย่างอิสระกับผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้การวินิจฉัยปัญหาและหาทางแก้ไข ได้ถูกต้องรวดเร็วขึ้น
4. ผู้รับคำปรึกษาไม่ต้องกังวลถึงความคิดเห็น และความรู้สึก หรือข้อเสนอแนะของผู้อื่น นอกจากของผู้ให้คำปรึกษาเพียงผู้เดียวระหว่างการให้คำปรึกษา
5. ผู้รับคำปรึกษาไม่ต้องวิตกกังวลถึงความไม่พร้อมทางด้านทักษะในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ หรือบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมของเขาในการแสดงออกกับผู้อื่น เพราะเขาจะมีความสัมพันธ์ เฉพาะกับผู้ให้บริการปรึกษา แต่เพียงผู้เดียวในระหว่างการให้คำปรึกษา

ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 412) ได้กล่าวถึง ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษาแบบเป็นรายบุคคล ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่น โดยทั่วไปไม่มีความเชื่อว่าปัญหาที่ตนประสบนั้น เพื่อนรุ่นเดียวกันจะเข้าใจ และหาทางออกให้ได้ดีกว่าความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ต่างวัย และต่างความคิดจากเขา เช่น ครูแนะแนว เป็นต้น

2. ผู้รับปรึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่น โดยธรรมชาติไม่ต้องการแสดงตนอย่างเปิดเผยว่าไม่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองให้ผู้ใหญ่ได้รู้ เพราะเกรงจะเสียสถานภาพที่ตนจะถูกมองว่าเป็นเด็ก
3. ผู้รับคำปรึกษาเสียโอกาสอันดีที่จะเสริมสร้างทักษะทางมนุษยสัมพันธ์และการปรับตัวต่างๆ กับเพื่อนคนอื่นๆ ในวัยเดียวกัน ที่เผชิญปัญหาที่คล้ายคลึงกับตน
4. ผู้รับคำปรึกษาอาจจะเกิดความเคยชินที่จะไว้วางใจและต้องการพึ่งพาความช่วยเหลือ เฉพาะจากผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้น
5. การให้คำปรึกษา เป็นรายบุคคลเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลา และบุคลากรซึ่งมีอยู่จำกัด ดังนั้นนักเรียนบางคนที่ต้องการ ได้รับการให้คำปรึกษา จึงอาจจะไม่ได้รับบริการทั่วถึง

3.1.3.2 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

แกซดา (Gazda. 1989 : 10) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) เป็นกระบวนการระหว่างบุคคลที่เน้นที่ ความคิดและพฤติกรรมที่มีสติ และนำไปสู่การบำบัดที่นำไปสู่การบำบัดที่จะรับรู้ข้อเท็จจริงอย่างไม่จำกัด ในระหว่างสมาชิกกลุ่มจะมีความเชื่อถือซึ่งกันและกัน การเอาใจใส่ การยอมรับ และการให้กำลังใจ การให้คำปรึกษาจะนำไปสู่การรับรู้ร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม และผู้ให้คำปรึกษา สมาชิกจะได้ใช้ปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มให้เป็นประโยชน์ ในการเพิ่มความเข้าใจ การยอมรับคุณค่าและจุดมุ่งหมาย เพื่อที่จะเรียนรู้การยอมรับหรือไม่ยอมรับทัศนคติหรือพฤติกรรมบางอย่าง

กีปสัน และ มิทเชล (Gibson and Mitchell. 1986 : 30) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) มุ่งที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมโดยตรง การพัฒนาที่เกิดขึ้นในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นขึ้นอยู่กับ ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของกลุ่ม และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความวิตกกังวลของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม จะถูกนำมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในกลุ่ม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่าเป็นกระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหา หรือมีความต้องการคล้ายๆ กัน มาปรึกษาหารือร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษา ร่วมให้ความช่วยเหลือ หรือร่วมให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) เป็นกระบวนการของการให้คำปรึกษาที่แตกต่างจากการให้คำปรึกษารายบุคคล โดยการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะประกอบด้วย

ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษามากกว่า 1 คนขึ้นไป ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัย ภายในกลุ่มจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันช่วยแก้ไขปัญหซึ่งกันและกันของสมาชิก ภายในกลุ่ม โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นเพียงผู้ประสาน กระตุ้น และช่วยเหลือให้กระบวนการกลุ่ม ดำเนินไปได้ตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

กิปสัน และ มิทเชล (Gibson and Mitchell, 1986 : 29-30) กล่าวว่าวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นครอบคลุมถึงการพัฒนา ป้องกัน และรักษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ในด้านด้านการพัฒนา การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะเปิด โอกาสให้สมาชิกทุกคน ได้รับการกระตุ้น ส่งเสริม และมีแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สมาชิกต้องการมากที่สุด นั่นคือสมาชิกจะได้รับแรงจูงใจจากกลุ่มให้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถซึ่งแสดงออกถึงความสำเร็จอย่างสูงสุดของตนเอง

2. ในด้านการป้องกันการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาดำเนินชีวิตและทำหน้าที่ในสังคม ให้ผ่านปัญหาต่างๆ ได้ด้วยดี โดยป้องกันปัญหาความผิดปกติทางบุคลิกภาพที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ถ้าหากบุคคลไม่สามารถแก้ปัญหาของตนเองได้

3. ในด้านการรักษา การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ให้การรักษาแก่บุคคลที่มีพฤติกรรมที่เป็นการทำลายตนเอง (Self-Defeating Behavior) ซึ่งอาจเป็นซ้ำ ๆ และเป็นมากขึ้นได้ หากไม่ได้รับความช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษากลับคืนเป็นปกติได้อย่างรวดเร็วและคงเหลือความผิดปกติทางอารมณ์น้อยกว่า

ทิพวรรณ กิตติพร (2536 : 260) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้จักตนเองได้ดีขึ้น มีเอกลักษณ์ของตนเอง มีความไว้วางใจต่อตนเองและผู้อื่น มีการยอมรับตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น มีความไวในการรับรู้สติของตนเองและผู้อื่นมากขึ้น มีทักษะในการเข้าสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเน้นให้สมาชิกสำรวจและเข้าใจตนเอง จนสามารถลงมือปฏิบัติเพื่อการแก้ปัญหา มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามแนวทางที่พึงปรารถนามีการตัดสินใจและการเลือกอย่างเหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่ความเจริญของงานส่วนบุคคล ทำให้สมาชิกสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

จะเห็นว่า วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีการพัฒนาด้านตนเองภายใต้บรรยากาศของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยสมาชิกจะได้สำรวจ เรียนรู้ และทำความเข้าใจกับตนเอง พัฒนาความรู้สึยอมรับ และไว้วางใจผู้อื่น ส่งเสริม

ให้สมาชิกกล้าที่จะเปิดเผยตนเองมากขึ้นผ่านกระบวนการกลุ่ม นอกจากนี้การอยู่ร่วมกันในกลุ่มสมาชิกจะได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม สมาชิกจะสามารถพัฒนา ยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตน โดยได้รับแรงจูงใจและพลังใจจากกลุ่ม

ขนาดของกลุ่มให้คำปรึกษา

โอลเซม และคนอื่น ๆ (Olhsem and others. 1988 : 42) กล่าวถึงการเลือกขนาดของกลุ่มว่า การเลือกขนาดของกลุ่มจะต้องพิจารณาคุณภาพของสมาชิก ความสนใจ และความสามารที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยทั่วไปแล้วในวัยรุ่น ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มควรมีจำนวนสมาชิก 6-8 คน ซึ่งจะทำให้สมาชิกทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โลเซอร์ (Loeser. 1957) กล่าวว่าขนาดของกลุ่ม ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 4-8 คน จะเพียงพอที่ทำให้กลุ่มทำหน้าที่ได้ด้วยตนเอง โดยที่ผู้นำกลุ่มทำหน้าที่เป็นสมาชิกคนหนึ่ง และไม่ต้องใช้กฎของกลุ่ม กลุ่มที่เพิ่มขนาดมากกว่านี้จะทำให้กลุ่มอ่อนแอขึ้น สมาชิกแต่ละคนจะมีบทบาทเพียงเล็กน้อยในการที่จะสร้างสัมพันธภาพของแต่ละคน นอกจากนี้ กลุ่มยังมีแนวโน้มที่จะแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ หรือว่าสมาชิกอาจจะมีปฏิสัมพันธ์เพียงแต่กับผู้นำกลุ่มเท่านั้น

คอเรย์ (Corey. 1996 : 90) กล่าวเกี่ยวกับขนาดของกลุ่มว่า กลุ่มที่พอดีขึ้นกับอายุของผู้รับคำปรึกษา ประสบการณ์ของผู้ให้คำปรึกษา และชนิดของปัญหา ในกลุ่มของผู้ใหญ่ สมาชิก 8 คน และผู้นำกลุ่ม 1 คน เป็นขนาดกลุ่มที่พอดี ซึ่งในเด็กเล็ก อาจมีสมาชิกกลุ่ม 3-4 คน โดยทั่วไปแล้ว กลุ่มควรมีคนมากพอที่จะสร้างสัมพันธภาพได้ และไม่เกิดความล่าช้า และมีขนาดเล็กพอที่จะทำให้ สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกลุ่มโดยไม่บ่อยครั้งจนเกินไปจนเสียความรู้สึกของความเป็นกลุ่ม

เมเยอร์ และ เบเคอร์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 182 ; อ้างอิงมาจาก Mayer and Baker. 1967) เสนอว่า จากประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแก่เด็กประถมวัย จำนวนสมาชิกที่เหมาะสมที่สุดอยู่ระหว่าง 5-6 คน แต่อย่างต่ำ ควรจะเป็น 3-5 คน และอย่างสูงประมาณ 10-12 คน ทั้งนี้จะต้องพิจารณาถึงลักษณะปัญหา ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและองค์ประกอบอื่นๆ เช่น อายุ เพศ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ประกอบด้วย

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับขนาดของกลุ่มให้คำปรึกษา ผู้วิจัยได้เลือกขนาดของกลุ่มให้คำปรึกษารั้งนี้ เป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-17 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น สมาชิกกลุ่มขนาด 6 คน เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยมนั้นการสร้างสัมพันธภาพซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกกับสมาชิก และระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิก คำนึงจำนวนสมาชิก 6 คน น่าจะเพียงพอที่จะทำให้สมาชิกและผู้รับคำปรึกษาสร้าง

สัมพันธภาพที่มีคุณค่าและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันได้อย่างเหมาะสม ผู้รับคำปรึกษาและสมาชิกแต่ละคนจะทำหน้าที่ของตนและพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อดีของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ตันแคน และ มีโดวส์ (Gazda. 1989: 38 ; citing Duncan and Medows. 1967)

ได้ทำการสำรวจข้อดีและลักษณะเฉพาะของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ในปี ค.ศ 1967 และได้ระบุข้อดีและลักษณะเฉพาะของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการจำลองสถานการณ์ในชีวิตจริงหรือสังคมเพื่อนเล็ก ๆ โดยสมาชิกจะสามารถทดลองการฝึกทักษะที่ได้รับ โดยได้รับข้อมูลย้อนกลับพร้อมทั้งกำลังใจ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความวิตกกังวล ซึ่งจะนำไปสู่ความเจริญงอกงามส่วนบุคคล และส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

2. ประหยัดในทางด้านเศรษฐกิจ และในด้านการใช้เวลาของผู้ให้คำปรึกษา

3. การประสานงานในกลุ่มจะทำให้เกิดประสิทธิภาพโดยใช้แรงผลักดันจากสมาชิกกลุ่ม

4. สามารถช่วยเหลือบุคคลในด้านต่างๆ ได้ครอบคลุมกว่าการให้คำปรึกษารายบุคคล เช่น ในด้าน การปกป้องตนเอง ขี้อาย ไม่เป็นตัวของตัวเอง และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในโรงเรียน

5. ผู้รับคำปรึกษาสามารถมีบทบาทในการเป็นผู้ช่วยผู้ให้คำปรึกษาได้

6. เป็นแนวทางใช้สำหรับฝึกหัดผู้ให้คำปรึกษา

7. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถใช้เป็นวิธีในการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาภายหลังที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแล้ว

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 192) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มก่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิก ดังนี้

1. สมาชิกเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นสมาชิกกลุ่ม และเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม

2. สมาชิกเห็นความสำคัญของสัมพันธภาพของการช่วยเหลือ และสมาชิกเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม และกับ บุคคลอื่น โดยได้เรียนรู้ที่จะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การอภิปรายและการแสดงออก

3. ผู้ให้คำปรึกษาจะมีโอกาสสังเกตพฤติกรรมการแสดงออก และปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้ผู้ให้คำปรึกษาพยายามหาทวิวิธีในการที่จะให้ความช่วยเหลือหรือพัฒนาเด็กที่ต้องการจะได้รับความช่วยเหลือได้ เช่น ให้คำปรึกษารายบุคคลต่อไป

เสถียร บุระชัย (2530 : 38,41) ได้กล่าวถึงประโยชน์และข้อดีของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในวัยรุ่น ไว้ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทำให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือวัยรุ่นได้มากขึ้น ประหยัดเวลาและเงิน ปัญหาที่เป็นปกติของวัย เช่น การไม่รู้จักวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ ซึ่งไม่ค่อยได้เกี่ยวพันเข้าไปในจิตใจลึกซึ้งซึ่งนัก สามารถให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นเป็นกลุ่มได้ดี

2. วัยรุ่นได้อยู่ร่วมกับเพื่อนวัยเดียวกัน ไม่รู้สึกว่าตนเองแปลกประหลาด การเข้ากลุ่มนั้นทำให้วัยรุ่นรู้ว่าคนอื่นก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเขา ทำให้ลดความรู้สึกวิตกกังวลและความรู้สึกโดดเดี่ยวลง ความสบายว่าตนเป็นคนมีปัญหาที่ค่อย ๆ ลดลง นอกจากนี้คนที่มีความทุกข์ส่วนมากมักจะระแวง ว่าคนอื่นรังเกียจ คิดไม่ดีต่อตน การยอมรับกันในกลุ่มและให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง วัยรุ่นก็จะเกิดความไว้วางใจคนอื่นมากขึ้น

3. การเข้ากลุ่มให้คำปรึกษาเป็นการเริ่มสร้างสัมพันธภาพระหว่างวัยรุ่นและผู้ให้คำปรึกษา หลังเข้ากลุ่มแล้ววัยรุ่นอาจขอเข้าพบผู้ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลต่อไป ทั้งนี้เป็นเพราะว่า วัยรุ่นที่ทำการผิดพลาดหรือมีข้อบกพร่อง จะเกิดความรู้สึกว่าคนอื่นไม่ยอมรับและไม่เข้าใจเขา แต่เมื่อเข้ากลุ่มก็จะมีความรู้สึกว่าผู้ให้คำปรึกษา เป็นผู้ที่เข้าใจและยอมรับตนเองอย่างไม่มีเงื่อนไข

4. เป็นประสบการณ์พิเศษที่จะให้โอกาสแก่วัยรุ่น ได้ฝึกหัดสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น กลุ่มเสมือนสังคมย่อยที่มีความอบอุ่น ปลอดภัย ถึงแม้สมาชิกต่างก็มีปัญหา แต่ทุกคนยอมรับซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ ทำให้วัยรุ่นได้ขัดเกลานิสัยส่วนตัวทัศนคติ และหัดตัดสินใจด้วยตนเอง พัฒนาบุคลิกภาพทางอารมณ์แบบผู้ใหญ่

5. วัยรุ่นมักจะยอมรับและคล้อยตามความคิด คำแนะนำจากเพื่อนวัยเดียวกัน และทำตามได้อย่างสนิทใจ และถ้าเป็นคำแนะนำจากเพื่อนทั้งกลุ่มก็ยิ่งมีน้ำหนักมากขึ้น การได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือ ทำให้วัยรุ่นรับรู้ ว่า ถึงแม้เขาจะผิดพลาดและบกพร่องหรือทำอะไรที่น่าละอาย เพื่อนก็ยอมรับเขาและให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้ เมื่อวัยรุ่นได้มีโอกาสช่วยเหลือและแนะนำคนอื่น ทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความสามารถ เกิดความรู้สึกยอมรับนับถือตนเองมากขึ้น

6. ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการตัดสินจากหลาย ๆ คน จากผู้ที่มีปัญหาล้ายกันทำให้ได้ประสบการณ์หลาย ๆ แนวคิด นำมาเปรียบเทียบกัน ทำให้วัยรุ่นเข้าใจเรื่องราวชีวิตและมีโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น มองโลกในแง่ดีขึ้น

7. สมาชิกกลุ่มที่ปัญหาล้ายคลึงกัน แต่พยายามวิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะคนอื่น อภิปรายปัญหาอย่างจริงจัง ทั้ง ๆ ที่ปัญหานั้นคือปัญหาของตน แต่เมื่อเป็นปัญหาของคนอื่นจึงอภิปรายได้อย่างเต็มที่ เป็นการเข้าใจปัญหาของตนเองในทางอ้อม และเมื่อผู้ให้คำปรึกษาค่อย ๆ กลายเป็นสมาชิกกลุ่มคนหนึ่ง สมาชิกกลุ่มจะมีการตอบโต้กันและกันเอง เป็นโอกาสให้ผู้ให้คำปรึกษาได้สังเกตสมาชิกแต่ละคน ได้ดีขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และวินิจฉัยสมาชิกผู้มีปัญหาได้ง่ายขึ้น

ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 419) ได้กล่าวถึงข้อจำกัด ของการให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่ม ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความสามารถ ประสบการณ์ และความสนใจของผู้ให้คำปรึกษาเป็นส่วนใหญ่ เช่น การเลือกสมาชิกของกลุ่มที่เหมาะสม การควบคุมกิจกรรมของกลุ่มให้ดำเนินไปสู่เป้าหมาย
2. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มให้ความสำคัญกับปัญหาร่วมของสมาชิกในกลุ่ม ดังนั้น ปัญหาเฉพาะของสมาชิกบางคนซึ่งต้องการวิเคราะห์ และวินิจฉัยอย่างละเอียด จึงมีความสำคัญเป็นรองลงไป ด้วยเหตุนี้ จึงอาจจะเป็นสาเหตุให้สมาชิกบางคนขาดกำลังใจและขาดแรงกระตุ้น เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่
3. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มอาจจะไม่บังเกิดผลสำเร็จด้วยดี ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เพราะลักษณะ และวิธีของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เป็นอุปสรรคต่อผู้รับคำปรึกษา ซึ่งประสบปัญหาจริงๆ แต่ไม่กล้าเปิดเผยตัวเองอย่างเต็มที่ต่อสมาชิกของกลุ่ม เพราะกลัวว่าจะเสียสถานภาพของตนในกลุ่มเพื่อน เป็นต้น

เสถียร บุระชัย (2530 : 39-41) กล่าวถึงข้อจำกัดและปัญหาที่พบในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ไว้ดังนี้

1. การถอนตัวของสมาชิกกลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาต้องพยายามสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นในหมู่สมาชิกก่อน จึงจะให้สมาชิกเปิดเผยตนเอง โดยในบางครั้งผู้ให้คำปรึกษาต้องระงับการพูดถึงปัญหาที่ลึกซึ้งที่เป็นความลับของสมาชิกคนใดคนหนึ่งไว้ก่อน จนกว่าจะถึงเวลาที่สมควร

มีฉะนั้นอาจเกิดการถอนตัวจากสมาชิกผู้นั้นได้ เนื่องจากเกิดการละอายต่อกลุ่ม แต่อย่างไรก็ตาม การถอนตัวก็อาจเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ ได้

2. การพยายามรักษาเป้าหมาย ในการให้คำปรึกษากลุ่มแต่ละครั้ง บางครั้งการสนทนาจะเลยเถิดไปถึงหัวข้ออื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในการสนทนา หรือเพติดเพลนกับการพูดคุยแบบธรรมดา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพยายามยึดมั่นว่ากำลังพูดคุยกันเรื่องอะไร และให้เสร็จปัญหานั้น ๆ ก่อนจึงค่อยเคลื่อนสู่ปัญหาอื่น นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษายังต้องพยายามให้สมาชิกกลุ่มตระหนักว่าการคุยครั้งนี้สำคัญ เป้าหมายของการพบกันคือการแก้ปัญหา มิใช่การสนทนากันอย่างปกติ

3. ข้อสรุปของกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาใด ๆ ของสมาชิก อาจกลายเป็นพฤติกรรมที่สมาชิกอื่นนำไปใช้ในสถานการณ์ของตนเองบ้าง ผู้ให้คำปรึกษาต้องพยายามให้สมาชิกตระหนักว่าสถานการณ์แต่ละอย่างแม้จะมีส่วนคล้ายกัน แต่มีส่วนประกอบในรายละเอียดไม่เหมือนกัน ทำให้วิธีแก้ปัญหาไม่เหมือนกัน

4. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่บุคลิกภาพแตกต่างกัน ซึ่งมีทั้งคนที่เสียขี้นม แยกตัวบุคคลมาก หรือแย่งบุคคลคนเดียว ลักษณะเช่นนี้อาจทำให้กลุ่มไม่ดำเนินก้าวหน้าไปเท่าที่ควร ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับสมาชิกแต่ละคน เพื่อสนับสนุนให้ความอบอุ่นใจ ขณะเดียวกันก็ต้องพยายามมีความสัมพันธ์ต่อกลุ่ม ให้กลุ่มเป็นตัวช่วยแก้ไขบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมของสมาชิก

5. สถานการณ์แบบกลุ่ม ทำให้บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษายุ่งยากและซับซ้อนลำบากมากขึ้น การสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกแต่ละคนให้ได้ในระดับที่ต้องการก็ทำได้ยาก เพราะโอกาสที่เขาจะแสดงให้สมาชิกแต่ละคนรู้ว่า เขายอมรับนักเรียนแต่ละคนสนใจและเข้าใจสมาชิกแต่ละคนนั้นทำได้ไม่เต็มที่

6. การเข้ากลุ่มให้คำปรึกษาสมาชิกจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มไป จุดสนใจและผลของการให้คำปรึกษาไม่ได้มุ่งตรงมายังเขาแต่เพียงผู้เดียว แต่มุ่งไปยังกลุ่มเป็นส่วนรวม ลักษณะนี้จึงทำให้คาดว่า สมาชิกที่เข้ากลุ่มให้คำปรึกษาน่าจะมีกำลังใจและแรงกระตุ้นในการพัฒนาตนเองน้อยกว่าการให้คำปรึกษารายบุคคล

7. ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น ปัญหาของสมาชิกแต่ละคนมีความสำคัญเป็นรองจากปัญหาทั่ว ๆ ไปของกลุ่ม กลุ่มจะพูดคุยเรื่องที่เกี่ยวพันกันทุก ๆ คน การถกเถียงหรือวิเคราะห์ปัญหาเฉพาะเรื่อง ของใครคนใดคนหนึ่งอย่างลึกซึ้งมีน้อย

8. สมาชิกกลุ่มอาจไม่กล้าเปิดเผยตนเองอย่างเต็มที่ เพราะอาจมีความอับอายหรือกลัวเสียสถานภาพของตน

กล่าวโดยสรุปการให้คำปรึกษาทั้งแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่มมีคุณลักษณะและมีข้อดี ข้อจำกัดแตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล

เฟเดจ หรั่งรอด (2538 : 53) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มที่มีต่อความวิตกกังวลในการดำรงชีวิต ภายหลังพ้นโทษของผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษ บางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ต้องขังที่ได้รับการให้คำปรึกษา เป็นรายบุคคล และผู้ต้องขังที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษนั้นแตกต่างกัน

กาญจนา อัมมธรรมา (2535 : 93) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีผลต่ออัตมโนทัศน์ของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ผลการศึกษา พบว่า เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายมีคะแนนอัตมโนทัศน์เพิ่มขึ้นกว่าก่อนที่จะได้รับการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล และพบว่า เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายมีคะแนนอัตมโนทัศน์สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้ารับการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม

4.1.1 ความเป็นมา

การให้คำปรึกษาแบบกวนิยม (Existential Counseling) พัฒนามาจากแนวปรัชญา กวนิยม (Existentialism) นักปรัชญา 2 ท่านที่ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของแนวปรัชญา กวนิยม เซอร์เร็น คีร์เคการ์ด (Seren Kierkegaard 1813-1855) และนิชเช (Nietzsche) โดยคีร์เคการ์ดถือได้ว่าเป็นบิดาของปรัชญาแนวกวนิยม (Warnock. 1977 : 6,12,22) เมื่อคีร์เคการ์ดได้ริเริ่มปรัชญาแนวกวนิยมในระยะแรกนั้น แนวปรัชญานี้ไม่ได้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย แนวปรัชญา กวนิยม ได้ถูกนำมาใช้และพัฒนาขึ้นภายหลังที่คีร์เคการ์ดได้เสียชีวิตไปแล้วถึง 70 กว่าปี โดยแนวปรัชญา กวนิยมนั้นถูกพัฒนาอย่างเด่นชัดในยุโรปภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (Gazda. 1989 : 352)

การที่แนวปรัชญากวานิยมถูกพัฒนาและการแพร่หลายอย่างรวดเร็วในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจาก บุคคลในยุคนั้นตระหนักถึงความเลวร้ายในช่วงสงคราม ความรู้สึกของผู้พ่ายแพ้ ครอบครัวที่แตกแยกกระจัดกระจาย นำไปสู่ความรู้สึกสูญเสียและหมดหวัง (Capuzzi and Gross. 1995 : 209) นอกจากนี้ ความเชื่อที่ว่าจะต้องอุทิศตนเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าถูกทำลายความเป็นบุคคลลงไป เกิดความทุกข์ทรมานจากความรู้สึกสูญเสียความเป็นตัวของตัวเองและเกิดความรู้สึกว่าตนไม่ได้เป็นเจ้าของชีวิตของตนเอง (Vondracek and Corneal. 1995 : 195) ซึ่งผลจากการเปลี่ยนแปลง ในสังคมอุตสาหกรรมที่ให้ความสำคัญแก่รัฐและเทคโนโลยีนั้น มีผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิต และความคิดของบุคคลในช่วงนั้น โดยทำให้บุคคลมีความรู้สึกว่าตนถูกกลืนเลเยคุณภาพของมนุษย์ ทำให้บุคคลแต่ละคนมีความรู้สึกว่าตนเป็นเสมือนวัตถุหรือเครื่องจักร (Siruen Keawkungwal. n.d. : 47)

ดังนั้น บุคคลที่มาขอความช่วยเหลือจากนักจิตวิทยาในยุคนั้นมักมาด้วยปัญหาว่าตนเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว (Isolation) แปรถแยก (Alienation) ว้าเหว่ (Loneliness) และมีความรู้สึกไร้ความหมายในการดำเนินชีวิตของตน ซึ่งนักจิตวิทยาทั้ง 2 กลุ่มในยุคนั้น (กลุ่มพฤติกรรมนิยม, กลุ่มจิตวิเคราะห์) สัมผัสในการที่จะทำความเข้าใจกับประสบการณ์และความรู้สึกที่นำมาสู่ปัญหาของผู้ที่มาขอความช่วยเหลือเหล่านี้ (Vondracek and Corneal. 1995 : 195-196)

นักจิตวิทยาในยุคนั้น ได้พยายามแสวงหาแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าของบุคคล และคุณค่าของความเป็นมนุษย์ จึงได้เกิดแนวความคิดทางจิตวิทยากลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ขึ้นมา เพื่อตอบสนองข้อจำกัดของนักจิตวิทยาทั้ง 2 กลุ่มข้างต้น และแนวปรัชญากวานิยมได้ถูกพัฒนาผ่านกลุ่มของนักจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม โดยได้สร้างหลักการเพิ่มในด้านของแนวความคิด ประสบการณ์ของการตระหนักในตนเอง และความรับผิดชอบ (Capuzzi and Gross. 1995 : 210-211)

จะเห็นว่า แนวปรัชญากวานิยมนั้นพัฒนาขึ้นจากการพยายามที่จะช่วยเหลือบุคคลที่ประสบปัญหาในการดำรงชีวิต ที่มีความรู้สึกโดดเดี่ยว แปรถแยก และรู้สึกว่าตนเองไร้ความหมาย ซึ่งในระยะแรกนี้นักปรัชญากวานิยมจะเน้นที่การทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในประสบการณ์ ในการดำรงอยู่ของชีวิตของแต่ละคนมากกว่าที่จะพยายามพัฒนาหลักสำหรับบำบัด (Corey. 1996 : 170 ; citing May and Yalom. 1995)

ในเวลาต่อมา มีการนำแนวปรัชญากวานิยมไปใช้ในงานบำบัดของนักจิตวิทยา โดยพัฒนาเป็นรูปแบบและวิธีการเฉพาะของแต่ละคน และในกระบวนการบำบัดนั้นยึดตามแนวปรัชญาหรือความเชื่อของนักกวานิยม ซึ่งจะกล่าวไว้พอสังเขป ดังนี้

แนวคิดวิทยาภวนิยมมีจุดเริ่มต้นที่สำคัญในสวิตเซอร์แลนด์ระหว่างปี ค.ศ. 1930 โดยพัฒนาผ่านงานของนักจิตวิเคราะห์ 2 ท่าน คือ ลูทวิช บินแวนเกอร์ (Ludwig Binswanger 1881-1966) และ เมดคาร์ด บอส (Medard Boss 1903-1963) แนวความคิดแบบภวนิยมของท่านทั้งสองได้รับอิทธิพลจากผลงานของนักภวนิยมที่ชื่อไฮเดกการ์ด (Heidegger) (Shaffer and Galinsky. 1989 : 82) โดยบินแวนเกอร์เป็นผู้บำบัดคนแรกที่ประยุกต์นำแนวความคิดของนักภวนิยม ไปใช้ในงานบำบัดของเขา หลังจากที่บินแวนเกอร์ได้อ่านผลงานที่ไฮเดกการ์ดเขียนในหนังสือที่ชื่อ Being and Time เขาได้พัฒนาผลงานบำบัดแบบภวนิยมของเขา (Binswanger Existential Analysis) และในเวลาต่อมา บอส เป็นนักจิตวิทยาอีกท่านหนึ่งที่ประสานแนวความคิดแบบภวนิยมของไฮเดกการ์ดเข้ากับวิธีการบำบัดของเขา (Prochaska. 1979 :69)

นอกจากบินแวนเกอร์ และ บอสแล้วยังมีนักจิตวิทยาท่านอื่น ๆ ที่นำแนวปรัชญาภวนิยมเข้าสู่ระบบบำบัดของท่าน และมีอิทธิพลต่อการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมในเวลาต่อมา (Corey. 1996 : 171-172) อาทิเช่น

วิกเตอร์ แฟรงเคิล (Victor Frankl) เป็นนักภวนิยมที่นำปรัชญาภวนิยม ในด้านที่เกี่ยวกับ อิสระ ความรับผิดชอบ ความหมาย และ การค้นหาคุณค่า แฟรงเคิลได้พัฒนาระบบบำบัดของเขาที่เรียกว่า การบำบัดแบบโลโก้ (Logotherapy) ถึงแม้ว่าการบำบัดแบบโลโก้จะพัฒนามาจากแนวปรัชญาภวนิยม แต่การบำบัดแบบโลโก้แตกต่างจากแนวบำบัดแบบภวนิยมทั่วไปตรงที่ การบำบัดแบบโลโก้มีระบบและเทคนิคในการบำบัดของตนเอง (Gazda. 1989 : 253 ; citing Ungersma.1961)

ในสหรัฐอเมริกา เมย์ (May) เป็นนักภวนิยมที่มีความสำคัญ โดยเป็นผู้นำแนวปรัชญาภวนิยมจากยุโรปไปสู่อเมริกา เมย์ได้สร้างระบบบำบัดตามแนวภวนิยมในอเมริกา ซึ่งสามารถศึกษาผลงานของเขาได้จากหนังสือ Existential : A New Dimension in Psychiatry and Psychology

นอกจากเมย์แล้ว ยังมี เจมส์ บูเกนตอล (James Bugental) ซึ่งเป็นนักบำบัดแนวภวนิยมอีกผู้หนึ่งในอเมริกา ผลงานของบูเกนตอล คือ The Art of The Psychotherapist (1987)

เออร์วิน ยาลอม (Irvin Yalom) เป็นนักภวนิยมที่มีส่วนช่วยเหลือวงการจิตวิทยาทั้งในยุโรปและอเมริกา โดยพัฒนาแนวความคิดแบบภวนิยมและการนำไปใช้ รวมทั้งนำแนวความคิดแบบภวนิยมเข้าสู่การบำบัดของเขา โดยสามารถศึกษาผลงานของเขาได้จากหนังสือ Existential Psychotherapy (1980)

นอกจากนักภวนิยมที่นำแนวความคิดแบบภวนิยมเข้าสู่ระบบบำบัด ดังกล่าวข้างต้น ยังมีนักภวนิยมที่เป็นที่รู้จัก และความคิดของท่านมีอิทธิพลต่อนักภวนิยมและต่อการให้คำปรึกษาแบบ

ภวนิยมในเวลาต่อมา อาทิเช่น จิน พอล ซาร์ต (Jean Paul Sartre) กาเบรียล มาเซล (Gabriel Marcel) อัลเบิร์ต คาร์มัส (Albert Carmus) คาร์ล แจสเปอร์ (Karl Jaspers) มาร์ติน บูเบอร์ (Martin Buber)

จะเห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบภวนิยมพัฒนามาจากแนวความคิดของนักปรัชญา ภวนิยมหลายท่าน โดยแนวความคิดของนักภวนิยมนั้น ไม่ได้รวมกันเป็นทฤษฎีเพียงทฤษฎีเดียว หรือนำมาจากนักภวนิยมคนใดคนหนึ่ง และนักภวนิยมแต่ละท่านก็มีแนวความคิดและการบำบัดที่แตกต่าง ชัดแจ้ง และสอดคล้องกัน อย่างไรก็ตามในการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม นักภวนิยมแต่ละท่านจะให้ความสำคัญกับศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ เสรีภาพ การเลือก และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล

4.1.2 ธรรมชาติของมนุษย์

นักภวนิยม (Existentialist) เป็นกลุ่มนักจิตวิทยาที่มีแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ อยู่ในกลุ่มเดียวกับนักมนุษยนิยม (Humanism) (Blackham, 1977 : 65) นักภวนิยมไม่เห็นด้วยกับการมองธรรมชาติของมนุษย์ ตามแบบกลุ่มจิตวิเคราะห์ โดยที่ กลุ่มนี้จะมองว่า เสรีภาพของมนุษย์ถูกจำกัดหรือกำหนดโดย อิทธิพลของจิตใต้สำนึก แรงผลักดันตามธรรมชาติ และเหตุการณ์ในอดีต นอกจากนี้นักภวนิยมยังไม่เห็นด้วย กับกลุ่มพฤติกรรมนิยม ที่มองว่าเสรีภาพของมนุษย์ถูกจำกัดหรือกำหนดโดย เงื่อนไขต่าง ๆ ทางสังคม (Corey, 1996 : 170) การที่กลุ่มจิตวิเคราะห์ กลุ่มพฤติกรรมนิยม นักสังคมจิตวิทยาทั่วไประบุว่าบุคคลเป็นไปตามกรรมพันธุ์ ความกดดันของสิ่งแวดล้อม ลักษณะทางชีววิทยา สังคมและเศรษฐกิจ จิตสำนึกและจิตไร้สำนึก ซาร์ต นักภวนิยมท่านหนึ่ง กล่าวว่าภาระบ่งชี้กล่าว เป็นการพยายามที่จะลดความเป็นบุคคลของมนุษย์ (Barnes, 1968 : 57)

นักภวนิยมจะให้ความสำคัญกับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ โดยกล่าวว่ามนุษย์ไม่ใช่วัตถุหรือเครื่องจักร หรือผลผลิตของกระบวนการใดๆ มนุษย์แต่ละคนมีลักษณะเฉพาะของตน ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี และมีเกียรติยศ มนุษย์อาจต้องยอมรับอิทธิพลต่าง ๆ ภายนอก หรือข้อจำกัดในชีวิต แต่สิ่งเหล่านี้นักภวนิยมเห็นว่าเป็นเพียงข้อจำกัดที่มนุษย์ต้องรับรู้ แต่ไม่ใช่สิ่งที่กำหนดความเป็นไปของมนุษย์ (Sriruen Keawkungwal, n.d. : 49-50)

ซาร์ต (ทัศนา บุญทอง, 2525 : 27-28 ; อ้างอิงมาจาก Sartre, n.d.) ซึ่งเป็นนักภวนิยมชาวฝรั่งเศส ได้กล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ว่า องค์ประกอบสำคัญของมนุษย์มี 3 ประการด้วยกัน คือ เสรีภาพ การตัดสินใจหรือการเลือก และความรับผิดชอบ โดยซาร์ต กล่าวว่า

1. เสรีภาพ เป็นธาตุแท้ของมนุษย์ หรือมนุษย์คือเสรีภาพ เพราะมนุษย์กับเสรีภาพ แยกจากกันไม่ได้ มนุษย์เกิดมาพร้อมความว่างเปล่าปราศจากพันธุกรรม ไม่มีวิถีใด ๆ มากำหนดมนุษย์ มนุษย์จะเป็นในสิ่งที่เขาทำ มนุษย์สามารถตั้งคั้งชีวิตได้เอง ไม่มีเกณฑ์ใด ๆ จะตัดสิน

ว่าอะไรคือความดี ความชั่ว อะไรถูก อะไรผิด อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ เพราะสิ่งต่าง ๆ มนุษย์เป็นผู้ให้ความหมายแก่สิ่งเหล่านี้

2. มนุษย์มีเสรีภาพในการเลือกการกระทำของตนเองและการลงมือกระทำจะเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่พันธะ พันธะ คือการนำตัวเราเข้าไปผูกพันกับสิ่งที่เราเลือก โดยเชื่อเอาว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องสำหรับเรา

3. พันธะที่เกิดขึ้นจากเสรีภาพและการเลือกนั้น ก็คือความรับผิดชอบ นั่นคือเสรีภาพทำให้เกิดความรับผิดชอบ เมื่อมนุษย์มีเสรีภาพเต็มที่ในการเลือก มนุษย์จะต้องมีความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ด้วยในทุกสิ่งที่ได้เลือกกระทำลงไป

เมย์ (Rickey and Therese. 1995 : 74-75 ; citing May 1961) กล่าวถึงลักษณะ 6 ประการที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ ตามแนวคิดของนักภวนิยม ดังนี้

1. มนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับตัวของพวกเขาเอง อากาทางประสาทเป็นวิธีหนึ่งที่บุคคลใช้ป้องกันความสำคัญหรือความคงอยู่ของตนเอง

2. มนุษย์ มีลักษณะเฉพาะของตนเองหรือความต้องการที่จะรักษาความสำคัญของพวกเขาเอง และการรักษาความสำคัญของตัวมนุษย์เองจะต้องมีอยู่ตลอด

3. มนุษย์ ต้องมีความรับผิดชอบในการที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นจะนำไปสู่ความรู้สึกไม่แน่นอน

4. มนุษย์ มีความสามารถในการที่จะเป็นผู้กระทำหรือเป็นเพียงผู้สังเกต เมื่อมนุษย์จะต้องติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

5. มนุษย์ มีลักษณะเฉพาะของการรับรู้ (Self - Consciousness) การรับรู้นี้หมายถึงการที่รับรู้ถึงอันตรายและการคุกคามจากภายนอก และการที่มีความสามารถรับรู้ได้นี้จะทำให้บุคคลได้รับประสบการณ์ในฐานะที่เป็นผู้กระทำ

6. มนุษย์ มีลักษณะของความวิตกกังวลหมายถึง ความรู้สึกว่าจะต้องพยายามต่อต้านสิ่งที่จะทำลายความดำรงอยู่ของตนเอง

สำหรับธรรมชาติของมนุษย์ตามแนวภวนิยม แฟรงเคิล (Rickey and Therese. 1995 : 75 ; citing Frankl. 1959) ได้กล่าวเพิ่มเติมจากแนวความคิดของเมย์อีก 1 ลักษณะ คือ แรงผลักดันอันดับแรกของชีวิตมนุษย์ คือ การค้นหาความหมายของบุคคล ซึ่งบุคคลแต่ละบุคคลจะต้องมีลักษณะเฉพาะตนและแสวงหาความหมายในชีวิต

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 133) กล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ตามแนวทฤษฎี
ดังนี้

1. มนุษย์มีค่า มีเอกลักษณ์ส่วนตัว เป็นภาวะที่มีอยู่ สามารถติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
ได้ มนุษย์มีอิสระ มนุษย์จะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นกับการที่เขากำหนดตัวของเขาเองอีกทั้งสามารถรู้และ
รับผิดชอบต่อความมีอยู่ของตัวเอง

2. มนุษย์มิใช่ตัวตนคงที่ แต่อยู่ในสภาวะที่เปลี่ยนแปลงเคลื่อนย้าย และมี
วิวัฒนาการอยู่ตลอดเวลา

3. มนุษย์จะแสวงหาความหมายของชีวิต

กล่าวโดยสรุป นักทฤษฎีเห็นว่ามนุษย์แต่ละคนมีลักษณะเฉพาะของตนเอง แต่ละคนมี
คุณค่า มีศักยภาพในการดำรงอยู่ของตนเอง สามารถค้นหาความหมายให้กับชีวิตของตนเองได้ โดย
มนุษย์มีเสรีภาพในการเลือกที่จะเป็น หรือ ไม่เป็น ทำหรือไม่ทำสิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมหนึ่ง ๆ
ดังนั้น มนุษย์จะต้องมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ การเลือก และต่อการดำรงชีวิตของตน

และเพราะว่า มนุษย์มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง ดังนั้น การที่จะทำความเข้าใจกับ
มนุษย์ ต้องทำความเข้าใจกับสิ่งที่มนุษย์แต่ละคนรับรู้และแปลความหมาย นักทฤษฎี กล่าวว่า การ
ดำรงชีวิตของบุคคลจะมีความสัมพันธ์กันของโลกทั้ง 3 ระดับ พร้อมๆ กัน คือ โลกชีวะ (Umwelt)
ซึ่งเป็นส่วนที่บุคคลปราศจากการรู้ตัว โลกสังคม (Mitwelt) ซึ่งหมายถึง การที่บุคคลมีความสัมพันธ์
กับคนอื่น และ โลกตน (Eigenwelt) ซึ่งหมายถึง การมีเอกลักษณ์แห่งตน (โตริช โพธิ์แก้ว. 2536 :
79) และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของโลกทั้ง 3 ระดับเพิ่มเติม ดังนี้ (Prochaska. 1979 : 71 ;
citing Binswanger. 1963)

1. Umwelt หมายถึง ตัวเรา ซึ่งสัมพันธ์กับความต้องการด้านร่างกาย เรียกว่าเป็นความ
สัมพันธ์กับธรรมชาติ (Being in Nature) ความสัมพันธ์ในระดับนี้จะรวมถึง ความสัมพันธ์กับแรง
ผลักดันตามธรรมชาติ ลักษณะทางชีววิทยา และสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติ โดยในสถานการณ์
เช่นเดียวกัน หรือในสิ่งเดียวกัน บุคคลแต่ละคนจะรับรู้และแปลความหมายแตกต่างกันได้ เช่น เมื่อ
ให้บุคคลนึกถึงหาดทรายและทะเล บุคคลหนึ่งอาจจะรู้สึกกลัวเพราะนึกไปถึงว่าอาจจะมียางมารออยู่
และพร้อมที่จะเข้าทำร้ายตน ในขณะที่บุคคลอีกผู้หนึ่งอาจจะรู้สึกสดชื่นและอยากที่จะไปว่ายน้ำเล่น
นักทฤษฎีเชื่อว่าบุคคลจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อธรรมชาติ ตามขอบเขตการรับรู้ของคนคนเดียว
โดยเฉพาะ ไม่เกี่ยวกับจิตสำนึกและประสบการณ์ในอดีต (ทัศนา บุญทอง. 2525 : 30)

2. Mitwelt คือ โลกของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับโลกของสังคม เป็นความสัมพันธ์กับ
บุคคลอื่น (Being with Others) ในระดับความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น บุคคลแต่ละคนก็จะรับรู้และ
แปลความหมายได้แตกต่างกัน เช่น ในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น บุคคลอาจจะคาดการณ์ล่วงหน้าว่า

บุคคลอื่น ๆ จะคิด รู้สึก ประเมิน หรือมองตัวเราอย่างไร ผลของการคาดการณ์นี้ก็จะมีส่วนต่อการตอบสนองของบุคคลแตกต่างกัน โดยบุคคลอาจจะรู้สึกกังวล กลัว จนทำให้ต้องแยกตัวออกจากบุคคลอื่น ๆ หรือความวิตกกังวลจากการคาดการณ์นี้อาจจะทำให้บุคคลเพียงเพิ่มความระมัดระวังในการกระทำของตนเองเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อาจจะมีในเฉพาะบางเวลา กับ เฉพาะบุคคล ที่เราสามารถที่จะกระทำ และเป็นอย่างที่เราเป็น ไม่ว่าจะเหมาะสมหรือไม่ โดยไม่ได้คำนึงว่าบุคคลที่เราสัมพันธ์ด้วยจะรู้สึกอย่างไร

3. Eigenwelt หมายถึง โลกของตนเอง (Own - World) หรือเป็น โลกของความคิด (thought world) (Vondracek and Sherry, 1995 : 200 ; citing Binswanger, 1963) เป็นส่วนที่บุคคลรับรู้โลกและนำมาประเมิน ตัดสินการดำรงอยู่ของตนเอง ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เช่น การที่บุคคลรับรู้ชีวิตตนเองมีแต่ความเจ็บปวดตลอดเวลา บางคนอาจจะเลือกที่จะไม่คิดถึงความรู้สึกเหล่านี้ หรือบางคนอาจจะคิดเฉพาะเวลาที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เช่น เวลาดื่มสุรา ในขณะที่บางคนอาจจะเลือกที่จะหมกมุ่นอยู่กับความรู้สึกเจ็บปวดนั้นตลอดเวลา ซึ่งทำให้ยากที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและกับธรรมชาติได้

นักภวนิยม กล่าวว่า ความสัมพันธ์กันของโลกทั้ง 3 ระดับนี้ ทั้งหมดจะถูกรวบรวม ประเมิน ตัดสินและสะท้อนออกมากลายเป็นตัวตนของเขาเอง (Being-For-One-Self) ซึ่งจะมีผลต่อวิธีการดำเนินชีวิตของเขา

4.1.3 สาเหตุของปัญหาของมนุษย์

จากธรรมชาติและความสัมพันธ์กับ โลกทั้ง 3 ระดับของมนุษย์ จะเห็นว่าถึงแม้โดยทั่วไป มนุษย์จะมีธรรมชาติที่เหมือนกัน (ตามแนวความคิดของนักภวนิยม) แต่บุคคลจะมีความสัมพันธ์กับสถานการณ์และสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตตามการรับรู้และแปลความหมายของเฉพาะแต่ละคน การตอบสนองหรือวิธีการดำเนินชีวิตก็จะเป็นไปตามที่บุคคลรับรู้และแปลความหมายมัน

ในการดำรงชีวิตนั้น นักภวนิยมให้ความสำคัญกับ การดำรงชีวิตที่เป็นตนเองอย่างแท้จริง (Authentic Existence) การดำรงชีวิตอย่างแท้จริง คือ การที่บุคคลมีปฏิกิริยาและการแสดงออกตามแบบที่บุคคลนั้นเป็นอย่างซื่อสัตย์ต่อธรรมชาติ ผู้อื่น และต่อตนเอง โดยบุคคลจะไม่ปิดบังตนเองและไม่หลีกเลี่ยงการตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ และมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง นอกจากนี้บุคคลจะรับรู้และสามารถยอมรับข้อจำกัดต่าง ๆ ของเขา โดยดำเนินชีวิตตามการประเมินของตนเอง ว่าอะไรที่มีคุณค่าสำหรับตน (Prochaska, 1979 :72 ; Shaffer and Galinsky, 1989 : 93 ; Corey, 1996 : 174)

5. บุคคลประสบความสำเร็จในการกระทำและการตัดสินใจ

6. บุคคลประสบความสำเร็จในการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ซึ่งก่อให้เกิดความ
อ้างไว้ว่า

กล่าวโดยสรุป ปัญหาของมนุษย์เกิดขึ้นจากการที่มนุษย์ขาดการตระหนักในตนเอง
รู้สึกว่าคุณค่าเสรีภาพในการที่จะทำสิ่งต่างๆ ตามความต้องการ เนื่องจากตนถูกจำกัดจากสภาพของ
สิ่งแวดล้อมและบุคคลอื่น เป็นผลให้มนุษย์ดำเนินชีวิตแบบอยู่ไปวันวัน ไร้จุดหมายในชีวิต รู้สึกไม่มี
ความหมายในการดำรงอยู่ ขาดความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง รู้สึกว่าล้มเหลวขาดความมั่นคง
ในชีวิต นำไปสู่การ ไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับตนเองกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนไม่
สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

4.1.4 ทักษะที่นำเข้าสู่การให้คำปรึกษา

จะเห็นว่า นักทฤษฎี มองว่า ปัญหาของมนุษย์เกิดจากการที่มนุษย์ไม่สามารถใช้เสรีภาพ
ที่ตนมีอยู่อย่างเต็มที่ ไม่ตระหนักในคุณค่าและการมีอยู่ของตนรวมทั้งหลีกเลี่ยงการรับผิดชอบต่อ
ตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน ปัญหาเหล่านี้ทำให้มนุษย์ดำเนินชีวิตด้วยความรู้สึกสิ้นหวัง ท้อแท้
และไม่เห็นคุณค่าในตนเอง ดังนั้นการช่วยเหลือในการให้คำปรึกษาแบบทฤษฎีจึงเป็นการ
ช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงคุณค่าและการมีอยู่ของตนเองในปัจจุบัน สามารถใช้เสรีภาพ
และความรับผิดชอบต่อตนเองอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้พัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ของตน

ในกระบวนการให้คำปรึกษาแบบทฤษฎีนั้น เมย์ (Millon, 1967: 245 ; citing May, 1960) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบทฤษฎีไม่มีระบบของการบำบัด และกลุ่มของเทคนิคใหม่ แต่
เป็นการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การทำความเข้าใจกับการดำรงอยู่และประสบการณ์ของมนุษย์
และเป็นการนำทัศนคติไปสู่การให้คำปรึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบทฤษฎี พบว่าทัศนคติหลักที่
นำเข้าสู่การให้คำปรึกษาคือการทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับความเข้าใจ เกี่ยวกับเงื่อนไขในการดำรงอยู่
ของมนุษย์ 6 ด้าน ดังนี้ (Corey, 1986: 78)

4.1.4.1 ศักยภาพที่จะตระหนักในตนเอง (Capacity for Self Awareness)

4.1.4.2 อิสระและความรับผิดชอบ (Freedom and Responsibility)

4.1.4.3 การค้นพบเอกลักษณ์ของตนเองและการสร้างสัมพันธภาพที่มีความหมายกับ
บุคคลอื่น (Discovering One's Identity and Establishing Meaningful Relationships with Others)

4.1.4.4 การค้นหาความหมาย จุดหมาย ค่านิยมและเป้าหมาย (The Search for Meaning,
Purpose, Values and Goals)

4.1.4.5 ความวิตกกังวลซึ่งเหมือนเงื่อนไขการดำรงชีวิต (Anxiety as a Condition of Living)

4.1.4.6 การตระหนักถึงความตายและความไม่มีอยู่ (Awareness of Death and Nonbeing)

4.1.4.1 ศักยภาพที่จะตระหนักในตนเอง (Capacity for Self Awareness)

นักภวนิยม จะเน้นถึงความสำคัญของการตระหนักในตนเอง (Self Awareness) เพราะศักยภาพในการตระหนักในตนเองของมนุษย์ เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์แตกต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่น และเมื่อมนุษย์มีความสามารถในการตระหนักในตนเอง มนุษย์จึงต้องรับผิดชอบต่อชีวิตตน (Patterson. 1966 : 445) โดยนักภวนิยมเชื่อว่า ถึงแม้ว่าบุคคลจะถูกจำกัดจากอิทธิพลต่างๆ ของเงื่อนไขทางสังคม และถูกจำกัดด้วยปัจจัยทางพันธุกรรม บุคคลยังคงสามารถหาสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเอง ภายใต้ปัจจัยต่างๆ ที่จำกัดเหล่านั้น โดยใช้ศักยภาพที่จะตระหนักในตนเองของบุคคล (Corey. 1995 : 238)

การตระหนักในตนเอง คือการรับรู้เกี่ยวกับตนเองหรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง โดยคอเรีย (Corey . 1996 : 173) กล่าวว่า การเพิ่มศักยภาพในการตระหนักในตนเอง หมายถึงการเพิ่มการรับรู้ในทางเลือกต่างๆ แรงจูงใจ และปัจจัยที่มีอิทธิพลของแต่ละบุคคล รวมทั้งเป้าหมายของบุคคล การเพิ่มศักยภาพในการตระหนักในตนเองนั้น จะทำให้บุคคลสามารถตอบโต้และสร้างทางเลือกได้อย่างอิสระ นำไปสู่การดำรงชีวิตอย่างสมบูรณ์ ในการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมจะมุ่งให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความตระหนักในสิ่งเหล่านี้

1. บุคคลจะตระหนักว่า เมื่อบุคคลเลือกเพื่อตัวเอง เขาอาจจะเกิดความรู้สึกวิตกกังวลและอาจจะเกิดความรู้สึกที่ไม่มั่นคงได้

2. บุคคลจะตระหนักว่าหากพวกเขายึดเหนี่ยวในเอกลักษณ์ที่กำหนดจากคนอื่น นั่นคือ บุคคลกำลังพยายามค้นหาการยอมรับและยืนยันการดำรงอยู่ของตนจากคนอื่นหรือสิ่งอื่นแทนที่จะให้เป็นตัวของเขาเองที่จะยืนยันในการดำรงอยู่ของตน

3. บุคคลจะตระหนักว่าการรับรู้และการตัดสินใจในอดีตของเขาเองมีผลให้เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้เขารู้สึกว่า เขาเป็นเหมือนนักโทษ ในการให้คำปรึกษาบุคคลจะรับรู้ว่าเขาเป็นบุคคลที่มีเสรีภาพและสามารถตัดสินใจใหม่ได้

4. บุคคลจะตระหนักว่า ถึงแม้ว่าเขาจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์บางอย่างในชีวิตของเขาได้ แต่เขาสามารถเปลี่ยนการมอง การรับรู้ และการตอบสนองต่อเหตุการณ์เหล่านั้นได้

5. บุคคลจะได้เรียนรู้ว่าพวกเขาจะไม่ถูกดำเนินในอนาคตคล้ายอดีต ถ้าพวกเขาสามารถเรียนรู้จากอดีตของเขาและปรับปรุงอนาคตใหม่

6. บุคคลจะตระหนักว่า เพราะว่าพวกเขาหมกมุ่นอยู่กับการสิ้นหวัง ทำให้พวกเขาขาดโอกาสที่จะชื่นชมการมีชีวิตของพวกเขาเอง

7. บุคคลจะยอมรับข้อจำกัดของตนเองและยังคงมีความรู้สึกมีคุณค่า โดยตระหนักว่าพวกเขาไม่จำเป็นต้องสมบูรณ์แบบจึงจะรู้สึกว่ามีคุณค่า

8. บุคคลจะสามารถรู้ว่าพวกเขาล้มเหลวในการมีชีวิตในปัจจุบันนี้ เพราะว่าพวกเขาหมกมุ่นอยู่กับอดีต และวางแผนในอนาคตหรือพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ที่มากเกินไปในเวลาเดียวกัน

จะเห็นว่าทัศนคตินี้ของนักทฤษฎี มองว่าบุคคลมีความสามารถที่จะรับรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง ดังนั้นบุคคลจึงสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามที่ตนต้องการภายใต้เงื่อนไขที่มีอยู่ การช่วยให้บุคคลเกิดการตระหนักในตนเองเป็นการเพิ่มความสามารถในการรับรู้ของบุคคล ทำให้บุคคลมีความเข้าใจในตนเองและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเพิ่มขึ้น สามารถจัดการกับปัญหาของตนได้ดีขึ้น และนำไปสู่การเห็นคุณค่าของตนและการกระทำของตน ซึ่งก็คือการเพิ่มองค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลกนั่นเอง

ในกระบวนการให้คำปรึกษา การช่วยให้เยาวชนเกิดความตระหนักในตนเอง คือการช่วยให้เยาวชนได้รู้จักและทำความเข้าใจกับตนเองอย่างที่เป็นอยู่ในขณะนี้อย่างแท้จริง การเพิ่มการตระหนักในตนเองจะนำไปสู่การยอมรับตนเอง เข้าใจความต้องการของตนเอง สามารถเลือกวิถีหรือแนวทางต่าง ๆ สำหรับการดำรงชีวิตของตนเองได้อย่างเต็มที่เท่าที่ตนต้องการ เยาวชนจะได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสูงสุดในขอบเขตของการเป็นไปได้โดยไม่จำกัด

4.1.4.2 เสรีภาพและความรับผิดชอบ (Freedom and Responsibility)

นักทฤษฎี จะให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการเลือกของมนุษย์ แฟรงเคิล (Frankl, 1967 : 60) กล่าวว่า ถึงแม้บุคคลจะไม่สามารถเป็นอิสระอย่างสมบูรณ์จากเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ผูกมัด ทั้งปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยทางด้านจิตใจ และปัจจัยทางสังคม เช่นสิ่งแวดล้อมทางสังคมต่าง ๆ กรรมพันธุ์ หรือแรงขับตามสัญชาตญาณ ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้อาจจำกัดขอบเขตเสรีภาพของบุคคล แต่ไม่สามารถลดศักยภาพของความเป็นมนุษย์ลงไป แฟรงเคิลเชื่อว่า บุคคลยังคงมีเสรีภาพในการตัดสินใจเลือกในทุก ๆ สถานการณ์ จากคำกล่าวของแฟรงเคิล ที่ว่า “เงื่อนไขต่าง ๆ ที่มีไม่ได้กำหนดเรา แต่เราเป็นผู้กำหนดเองว่า เราจะยอมจำนนหรือจะอดทนต่อสู้กับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่มีอยู่”

ดังนั้น บุคคลที่หลีกเลี่ยงความจริงของตนเอง โดยกล่าวดำเนินสิ่งแวดล้อม นักทฤษฎีเห็นว่า เป็นความเชื่อที่ผิด (Bad Faith) ชาร์ล กลัฟว่า เป็นการไม่ยอมรับผิดชอบชีวิตของเขา การกระทำ และความผิดพลาดจากการกระทำของเขาเอง โดยเขายอมอนุญาตให้บุคคลอื่นมา กำหนดหรือเลือกสิ่งต่าง ๆ ให้เขา หรือยอมให้ชีวิตของเขาเป็นไปตามแรงผลักดันภายนอก ซึ่งเป็นการดำรงชีวิตที่ไม่แท้จริง (Inauthentic Existence) (Corey. 1996 : 174 ; citing Sartre. 1971) นักทฤษฎีมองว่า สิ่งที่อยู่รอบตัวของบุคคลเป็นเพียงสิ่งแวดล้อม ซึ่งบุคคลมีเสรีภาพที่จะเลือก กระทำสิ่งต่าง ๆ ต่อสิ่งแวดล้อมด้วยเหตุผลของตนเองได้ และเหตุผลในการเลือกของบุคคล คือเลือก ในสิ่งที่บุคคลเห็นว่ามีความสำคัญสำหรับเขา (Warnock. 1977 : 1-2)

โปรชาร์ตกา (Prochaska. 1979 : 72) กล่าวว่า ทางเลือกที่ดีที่สุด ในแนวความคิดของนักทฤษฎีไม่จำเป็นจะต้องเลือกจากสิ่งที่ให้แรงเสริมสูงสุดและลงโทษน้อยที่สุดตามแนวความคิดของนักพฤติกรรมนิยมหรือไม่จำเป็นจะต้องเลือกจากการปรับตัวตามสัญญาณภายในความต้องการ ดังเช่นแนวความคิดของกลุ่มจิตวิเคราะห์ แต่การเลือกที่ดีที่สุด ในแนวความคิดของนักทฤษฎี คือ การเลือกที่เป็นตามแบบของตนเองอย่างแท้จริง (Be Authentic) เพราะเป็นการดำรงชีวิตที่บุคคลตัดสินใจที่จะมองโลกตามที่เป็นจริง ไม่หลีกเลี่ยงหรือปิดบังตนเองจากสิ่งแวดล้อม นำมาสู่การเปิดเผยตนต่อธรรมชาติ ต่อบุคคลอื่น และต่อตนเอง

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าบุคคลจะมีเสรีภาพในการเลือก แต่การตัดสินใจนั้นจะต้อง ดำรงคุณค่า และมีความเหมาะสม บุคคลจะต้องตระหนักต่อความรับผิดชอบของตน โดยเสรีภาพ และความรับผิดชอบจะต้องมีขึ้นพร้อม ๆ กัน เพราะเสรีภาพนั้นเป็นเงาของความรับผิดชอบ (Capuzzi and Gross. 1995 : 218) และเนื่องจาก บุคคลมีเสรีภาพที่จะเลือกระหว่างสิ่งต่าง ๆ ดังนั้น บุคคลจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของเขาเอง โดยรัชเชล นักทฤษฎีท่านหนึ่งกล่าวว่า บุคคลเปรียบเสมือนผู้ประพันธ์บทชีวิตของตัวเอง เป็นทั้งผู้สร้างชีวิต และปัญหาของตัวเอง (Corey. 1996 : 175 ; citing Russel. 1978)

จะเห็นว่าทัศนคตินี้ นักทฤษฎีเน้นถึงความสำคัญของการใช้เสรีภาพในการเลือก และการตัดสินใจอย่างเต็มที่ของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังเห็นว่า บุคคลต้องมีความรับผิดชอบต่อการกระทำและสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน ดังนั้นในการให้คำปรึกษาจะช่วยให้บุคคล เรียนรู้ที่จะตัดสินใจและยอมรับผลที่เกิดขึ้นภายหลัง ซึ่งประสบการณ์ที่บุคคลรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วม ในการตัดสินใจในผลที่เกิดขึ้นกับตนจะเป็นแหล่งประโยชน์ที่ช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งในการมองโลกได้ (Antonovsky. 1982 : 189) นอกจากนี้มีผลการศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่า ความเข้มแข็งในการมองโลกนั้นเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเลือกวิธีที่ใช้ในการตอบสนองเมื่อเผชิญความเครียด

ซึ่งบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกจะมีความยืดหยุ่นต่อวิธีการในการเผชิญกับความเครียด (Mc Cherry and Holm. 1994 : 483)

ในกระบวนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้เยาวชนได้ตระหนักถึง เสรีภาพของตัวเอง ในการที่จะเลือกกระทำเพื่อตัวเอง ภายใต้ข้อจำกัดของตนเอง โดยการเลือก นั้นจะเน้นที่การเลือกโดยผ่านการไตร่ตรองถึงผลที่จะตามมา ในการให้คำปรึกษาเยาวชนจะต้อง เผชิญกับการตัดสินใจว่าเขาต้องการอะไร เขาจะเป็นอะไร ข้อจำกัดของเขาคืออะไร และเขาจะทำ อย่างไรกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับเขา ให้เยาวชนพิจารณาทางเลือกที่ต้องการ และผลที่จะตามมาจากการ เลือกนั้น ๆ โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องทำความเข้าใจทุก ๆ การเลือกของเยาวชนเพื่อให้เยาวชนได้ เข้าใจและมองเห็นผลที่เกิดจากการเลือกพร้อมที่จะเผชิญและรับผิดชอบต่อผลนั้น ๆ

4.1.4.3 การค้นพบเอกลักษณ์ของตนและการสร้างสัมพันธ์ภาพที่มีความหมายกับ

บุคคลอื่น (Discovering One's Identity and Establishing Meaningful Relationships with Others)

ทัศนคตินี้ กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์ของตนเองและการสร้าง สัมพันธภาพที่คุณค่ากับบุคคลอื่น โดย ในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่คุณค่ากับบุคคลอื่นนั้น นักทฤษฎี เห็นว่า บุคคลจะต้องรู้จักตนเอง และให้ความสำคัญกับตนเองเท่า ๆ กับ ให้ความสำคัญในการสร้าง สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การที่บุคคลจะรู้จักตนเองนั้น บุคคลจะต้องค้นหาและสร้างเอกลักษณ์ เฉพาะตนขึ้น ซึ่งกระบวนการในการค้นหานี้ไม่ได้เกิดขึ้นได้เอง บุคคลจะต้องใช้ความกล้าที่จะเป็น (Courage to Be) พอล ทิลลิค (Paul Tillich) กล่าวว่า ความกล้าที่จะเป็น คือการที่บุคคลกล้าที่จะดำรง ชีวิตจากความคิดและความรู้สึกภายในตนเอง หากบุคคลมีความกล้าที่จะเป็น จะทำให้บุคคลสามารถ อยู่เพียงลำพังได้ เมื่อบุคคลรู้สึกว่าคุณค่าต้องอยู่คนเดียว บุคคลจะต้องเรียนรู้การอยู่ด้วยตนเอง สามารถ คิดตัดสินใจได้ว่าเขาจะอยู่อย่างไร นักทฤษฎี เชื่อว่า ก่อนที่จะสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่มีคุณค่าและ มั่นคงกับบุคคลอื่นได้นั้น บุคคลจะต้องเรียนรู้ที่จะรู้จักตนเอง และสามารถมีชีวิตอยู่ด้วยตนเอง เพียงลำพังได้ (Corey. 1996 : 175 – 176 ; citing Tillich. 1952)

การที่บุคคลรู้สึกสูญเสียความเป็นตัวเองหรือรู้สึกว่าตนเป็นคนแปลกหน้าสำหรับ ตัวเอง เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ไม่ได้ดำรงชีวิตด้วยการใช้ความรู้สึกภายในตนเอง โดยบุคคลดำรงชีวิต อยู่ตามความคาดหวังของผู้อื่น หรือดำรงชีวิตตามที่ผู้อื่นกำหนดให้ นอกจากนี้บุคคลเหล่านี้จะ พยายามค้นหาคำตอบ ค่านิยมและความเชื่อ จากผู้ที่เขาคิดว่าสำคัญในโลกของเขา มากกว่าที่จะ ศรัทธาในตัวเองและค้นหาคำตอบเกี่ยวกับความขัดแย้งในชีวิตจากความรู้สึกภายในตัวเอง เป็นผลให้บุคคลรู้สึกว่าคุณค่าพยายามสร้างความพอใจให้บุคคลอื่นและให้บุคคลอื่นยอมรับ สุดท้าย

บุคคลเหล่านี้จะไม่สามารถดำรงชีวิตอย่างที่ตนเองต้องการอย่างแท้จริง (Inauthentic Existence) กลายเป็นการดำเนินชีวิตตามที่ผู้อื่นคาดหวังให้เป็น (Corey. 1986 : 79,89)

เกี่ยวกับเรื่องเอกลักษณ์ของตนเองและความเข้มแข็งในการมองโลกนั้น แอนโทนอฟสกี (Antonovsky. 1982 : 110) กล่าวว่า เอกลักษณ์ของบุคคล คือภาพของบุคคลหนึ่ง และความเข้มแข็งในการมองโลก คือภาพของโลกของบุคคลหนึ่งซึ่งต้องรวมตัวบุคคลนั้นด้วย แอนโทนอฟสกีเห็นว่า การทำให้บุคคลมีความชัดเจนในเอกลักษณ์ของตนจะทำให้บุคคลมีความมั่นใจและเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมให้บุคคลมีความเข้มแข็งในการมองโลกเพิ่มขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่า บุคคลที่มีความชัดเจนในเอกลักษณ์ของตนจะถือว่าเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง

จะเห็นว่า การที่เยาวชนรับรู้ภาพของตนเองอย่างชัดเจนตามความเป็นจริง จะเป็นสิ่งช่วยเสริมให้เยาวชนมีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงขึ้น ดังนั้นในกระบวนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้เยาวชนได้พิจารณาเอกลักษณ์ของตน ความเชื่อ ค่านิยม ทักษะคติและความคาดหวังที่มีต่อตนเองเพื่อให้เยาวชนสามารถกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตในทางที่เหมาะสมกับเยาวชนเองอย่างแท้จริง เป็นการเพิ่มความสามารถในการเลือกอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการมีความชัดเจนในเอกลักษณ์ของตนเองนั้นถือได้ว่าเป็นแหล่งประ โยชน์ทางสังคมอย่างหนึ่งตามแนวความคิดของแอนโทนอฟสกี

4.1.4.4 การค้นหาความหมาย (Search for Meaning)

แฟรงเคิล นักทฤษฎีเน้นว่า โลกของมนุษย์ คือโลกของความหมาย แรงจูงใจ อันดับแรกของมนุษย์ไม่ใช่ต้องการความพอใจ หรือต้องการพลังอำนาจแต่เป็นการต้องการความหมาย การต้องการความหมายนั้น เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นมนุษย์อย่างที่สุด เพราะสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ไม่เคยวิตกกังวลเกี่ยวกับความหมายของการดำรงอยู่ แฟรงเคิล เน้นว่ามนุษย์พร้อมที่จะเผชิญกับความยากลำบากต่างๆที่ราบเท่าที่มนุษย์มองเห็นความหมายในสิ่งนั้น (Siruen Kacwkangwal. n.d : 54 ; citing Frankl. 1955, 1961) โดย แฟรงเคิล กล่าวว่า ในการเผชิญกับความยากลำบากเหล่านี้ การมีความรู้สึกที่ท้อแท้และความรู้สึกที่ยังคงมีความหวังเป็นสิ่งที่แสดงถึงชัยชนะของมนุษย์ (Corey. 1986 : 81 ; citing Frankl. 1978)

เพราะฉะนั้นเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก นักทฤษฎีจะมองเห็นความสวยงาม โอกาสและทางเลือก (Ivey. 1987 : 269) ในทางตรงกันข้าม บุคคลที่มีความรู้สึกว่าคุณไร้ความหมาย (Meaninglessness) มักถามตนเองว่า อะไรคือความหมายของชีวิต ฉันสามารถทำอะไรที่แตกต่างไปจากนี้ อะไรคือจุดประสงค์ของการดำรงตน (Capuzzi and Gross. 1995 : 217)

ความรู้สึกไร้ความหมายในชีวิต จะนำไปสู่ ภาวะที่แฟรงเคิล (Frankl. 1967 : 19) เรียกว่า ความรู้สึกว่างเปล่าในการดำรงชีวิต (Existential Vacuum) บุคคลที่อยู่ในภาวะเช่นนี้ จะรู้สึกว่าตนเองมีแต่ความว่างเปล่า ไม่มีแก่นสารในชีวิต สูญเสียความสนใจและขาดความคิดริเริ่มในการหาทางช่วยเหลือตนเอง

กล่าวโดยสรุป นักภวนิยม เชื่อว่าชีวิตมนุษย์นั้นต้องการมีความรู้สึกว่ามีความหมายในตนเอง ถึงแม้ในสถานการณ์ที่เป็นทุกข์ หากมนุษย์ค้นพบความหมายในตนเองและในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ก็จะทำให้มนุษย์สามารถเผชิญกับความทุกข์ที่เกิดขึ้นได้ จะเห็นว่าทัศนคติการค้นหาคำความหมายนี้เป็นแรงจูงใจให้บุคคลเผชิญกับปัญหาโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคง่าย ๆ เนื่องจากบุคคลจะเห็นคุณค่าในการกระทำของตนเองและรับรู้ว่าอุปสรรคนั้นเป็นสิ่งที่มีความค่าที่จะเผชิญ และเป็นลักษณะหนึ่งของบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง ซึ่งจะประเมินความเครียดในทางบวกมากกว่า พยายามมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีความหมาย และหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อมาเผชิญกับมัน (Post – White and others. 1996 : 1572)

ในกระบวนการให้คำปรึกษาจะช่วยให้เยาวชนรู้สึกถึงความหมายในชีวิต โดยให้เยาวชนถามตนเอง เกี่ยวกับสิ่งที่มีความค่าในชีวิตของตน เกี่ยวกับเป้าหมายที่ต้องการในชีวิตของตนเอง ตระหนักถึงความสำคัญของการกระทำของตนเองในขณะนี้ มีความกระตือรือร้นในการดำรงชีวิต สร้างกำลังใจ คิดและมองสิ่งที่เกิดขึ้นในแง่บวก

4.1.4.5 ความวิตกกังวล เป็นเสมือนเงื่อนไขในการดำรงชีวิต (Anxiety as a Condition of Living)

นักภวนิยมเห็นว่าในการดำรงชีวิตนั้น บุคคลย่อมเกิดความวิตกกังวลขึ้นได้ ในทัศนะของนักภวนิยม ความวิตกกังวลตามปกติ (Normal or Existential Anxiety) เป็นการตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งที่บุคคลไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในการดำรงชีวิต หรือเกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องตัดสินใจโดยไม่มีแนวทางที่ชัดเจน และไม่รู้ผลลัพธ์ที่แน่นอน (Shaffer and Galinsky. 1989 : 92)

นักภวนิยมให้ความสำคัญกับความวิตกกังวลตามปกติ (Normal Anxiety) โดยเห็นว่า ความวิตกกังวลที่ไม่มากจนเกินไปจะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลเกิดความเปลี่ยนแปลง ในทางตรงกันข้าม ความวิตกกังวลที่มีมากจนเกินไป จะทำให้บุคคลรู้สึกเหนื่อยหน่าย (Vondracek and Corneal. 1995 : 202) เมย์ (Corey. 1995 : 244 ; citing May. 1981) เชื่อว่า ความวิตกกังวลมีอิทธิพลต่อความเจริญงอกงามของมนุษย์ และเห็นว่าบุคคลมากมายมีความคิดสร้างสรรค์แต่ก็ถูกปิดกั้นด้วยความวิตกกังวลที่เกิดขึ้น ก่อนที่บุคคลนั้นจะรู้สึกถึงความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ดังนั้น เมื่อบุคคลเกิดความ

วิตกกังวล บุคคลจะต้องใช้เสรีภาพที่ตนมีอยู่ค้นหาในสิ่งที่ตนยังไม่รู้ในเพราะการที่บุคคลได้ทำในสิ่งที่ตนคาดการณ์ผลได้ จะทำให้ความวิตกกังวลของบุคคลนั้นลดลง

การเลือกและการตัดสินใจที่เป็นปัญหาของบุคคล ก่อให้เกิดความวิตกกังวลขึ้นได้ เช่น การที่บุคคลไม่ยอมรับทางเลือก และ ความเป็นไปได้ในทางอื่น ๆ ลักษณะเช่นนี้ นักทฤษฎีถือเป็นความล้มเหลวของการตัดสินใจในการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ของบุคคล (Ivey. and others. 1987 : 270) เมื่อบุคคลพยายามหลีกเลี่ยงที่จะเผชิญกับสิ่งที่บุคคลรู้สึกว่าคุณค่าตนเอง เช่น หลีกเลี่ยงที่จะตัดสินใจเลือกอย่างเต็มที่ เป็นการหลีกเลี่ยงความวิตกกังวลตามปกติ การตอบสนองเช่นนี้เป็นผลให้เกิด ความวิตกกังวลที่ไม่ปกติ (Neurotic Anxiety) นักทฤษฎี กล่าวว่า ความวิตกกังวลตามปกติ คือ การตอบสนองอย่างแท้จริงต่อภาวะคุกคาม (Honest Response to Nonbeing) ในขณะที่ ความวิตกกังวลที่ไม่ปกติ คือ การตอบสนองอย่างไม่เต็มที่ต่อการดำรงอยู่ของมนุษย์ (Inauthentic Response to Being) และก่อให้เกิดพยาธิสภาพทางจิตใจได้ (Psychopathology) (Prochaska. 1979 : 76) ผลของความวิตกกังวลที่ไม่ปกติ อาจเกิดได้หลายแบบ แต่ในที่สุด คีน กล่าวว่า ผลของมันจะนำไปสู่การทำให้ความรู้สึกของความเป็นบุคคล (Subject) ลดลง และเพิ่มความรู้สึกของการเป็นผู้ถูกกระทำ (Object) (Shaffer and Galinsky. 1989 : 92 ; citing Keen. 1970)

ความรู้สึกที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตของบุคคล คล้ายกับความวิตกกังวล ก็คือ ความรู้สึกผิด (Guilt Feeling) ความรู้สึกผิดตามปกติ (Existential Guilt) เกิดจากการที่บุคคลตระหนักว่า ตนไม่ได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ของตนอย่างแท้จริง เมื่อเกิดความรู้สึกผิด หากบุคคลพยายามหลีกเลี่ยงไม่เผชิญกับมัน ความรู้สึกผิดนี้จะกลายเป็นความรู้สึกผิดที่ไม่ปกติ บุคคลจะตำหนิตนเองสำหรับความล้มเหลวและนำไปสู่บทบาทของการเป็นผู้ถูกกระทำ เช่นเดียวกับความรู้สึกวิตกกังวล ซึ่งประสบการณ์ที่บุคคลรู้สึกว่าคุณค่าตนเป็นผู้ถูกกระทำ ทำให้บุคคลไม่สามารถวางแผนสร้างสิ่งที่มีคุณค่าให้กับตนเอง บุคคลจะรู้สึกว่าตนไม่สามารถจัดระบบให้ตนเองได้ รู้สึกว่าคุณค่าความเป็นบุคคลของตน และรู้สึกว่าตนไร้ความหมายในที่สุด (Shaffer and Galinsky. 1989 : 92-93)

จะเห็นว่า ในทัศนะของนักทฤษฎี ความวิตกกังวลหรือความรู้สึกผิดเป็นความรู้สึกที่สามารถเกิดขึ้นได้ในการดำรงชีวิต และไม่ใช่ว่าความรู้สึกที่ต้องหลีกเลี่ยง แต่บุคคลต้องใช้เสรีภาพที่ตนมีอยู่ตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีคุณค่าของตนเอง แวน แคมม์ (Sriruen Kawkungwal. n.d. ; citing Van Kamm. 1962) เน้นว่าบุคคลจะต้องเรียนรู้ที่จะเผชิญกับความวิตกกังวล หรือ ความรู้สึกผิดตามปกติ โดยยอมรับว่า มันเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต ทัศนคตินี้จึงช่วยให้บุคคลปรับตัวและเผชิญกับความรู้สึกในทางลบที่เกิดขึ้นกับตนได้ดีขึ้น และช่วยให้บุคคลยอมรับสถานการณ์ตามความเป็นจริง ไม่หลีกเลี่ยงปัญหา ใช้วิธีแก้ปัญหาแบบเผชิญหน้าและสามารถเผชิญกับความกดดันต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง

ในกระบวนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้เยาวชนได้เรียนรู้และเข้าใจตนเองเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เยาวชนมองเห็นแนวทางในการเลือกชัดเจนขึ้น สามารถคาดการณ์ผลที่จะเกิดจากการเลือกได้ เพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ เยาวชนจะยอมรับว่าการตัดสินใจในสิ่งที่ยังไม่เห็นผล เยาวชนย่อมเกิดความวิตกกังวลได้ ผู้ให้คำปรึกษาจะให้กำลังใจให้เยาวชนเผชิญกับความวิตกกังวลของตนเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ตนต้องการ พร้อมทั้งผู้ให้คำปรึกษาจะให้เยาวชนตระหนักถึงการมีชีวิตอยู่กับเวลาปัจจุบันอย่างเต็มที่ เพราะ อดีตไม่สามารถแก้ไขได้ และ อนาคตที่เยาวชนต้องการก็จะเป็นผลจากการกระทำของเยาวชนในขณะนี้

4.1.4.6 การตระหนักถึงความตายและความไร้ความหมาย (Awareness of Death and Nonbeing)

คูเบิลและรอส (Capuzzi and Gross. 1995 : 213 ; citing Kubler and Ross. 1975) กล่าวว่า การเผชิญกับความตายด้วยการวิเคราะห์พิจารณาจะนำมาสู่การมีชีวิต บุคคลต้องยอมรับว่าความตายเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อบุคคลตระหนักถึงความตายอย่างแท้จริง จะทำให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตในแต่ละวันของเขาอย่างเข้มแข็งและมีกำลังใจอย่างเต็มที่เท่าที่จะเป็นไปได้โดยตัดสิ่งต่างๆ ที่ไม่มีความสำคัญออกไป การปฏิเสธความตายเป็นการแสดงว่าบุคคลนั้นรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเองเพียงเล็กน้อย ดำเนินชีวิตอย่างว่างเปล่า ไม่มีจุดมุ่งหมายในชีวิต

ไฮดีการ์ดและยาลอม (Corey. 1995 : 246 ; citing Heidegger. 1962 , Yalom. 1980) กล่าวว่านักภวนิยม เห็นว่าความตายเป็นสิ่งสำคัญในการค้นหาความหมายและจุดหมายในชีวิต เนื่องจากการดำเนินชีวิตนั้นย่อมมีจุดสิ้นสุด แต่ถ้าหากบุคคลยืนยันที่จะดำรงชีวิตและพยายามที่จะใช้ชีวิตในปัจจุบันให้เต็มที่เท่าที่จะเป็นไปได้ บุคคลนั้นก็จะไม่สนใจต่อวันสิ้นสุดของชีวิต (Corey. 1986 : 83)

ในการให้คำปรึกษาแนวภวนิยมนี้ จะเน้นให้ผู้รับคำปรึกษาคำนึงถึงการดำรงชีวิตอย่างเต็มที่มากกว่าที่จะมีชีวิตเพียงผ่านไปวัน ๆ เท่านั้น ผู้ให้คำปรึกษาอาจให้ผู้รับคำปรึกษาถามตัวเองอย่างซื่อสัตย์ว่า “พวกเขาารู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของพวกเขา” และถามต่อไปอีกว่า “ถ้าพวกเขารู้ว่าพวกเขากำลังจะตาย” จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะให้ผู้รับคำปรึกษาพิจารณาว่า คำตอบที่ตอบมาทั้ง 2 ครั้งนั้นแตกต่างกันอย่างไร ผู้ให้คำปรึกษาอาจถามว่า “การตัดสินใจอะไรที่ยังไม่ได้ทำ” หรือ “พวกเขาได้เคยละทิ้งโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือไม่” ซึ่งการใช้คำถามในลักษณะเช่นนี้ อาจมีผลให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักได้ว่าพวกเขาไม่ได้กำลังดำเนินชีวิตตามแบบที่ตนอยากเป็นและอาจจะบอกได้ว่าอะไรที่ทำให้ชีวิตของเขาไม่เป็นที่น่าพอใจ (Corey. 1995 : 247)

ดังนั้น การมีชีวิตอยู่ตามแนวความคิดของนักภวนิยม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่า บุคคลนั้นจะดำรงชีวิตได้ยาวนานเพียงไรแต่ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นสามารถกำหนดคุณภาพและความหมายให้กับชีวิต

ของพวกเขาได้มากนักน้อยเพียงใดและอย่างไร นั่นคือ กระบวนการให้คำปรึกษาจะทำให้เยาวชนตระหนักว่าพวกเขาจะต้องตั้งใจทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเต็มที่เพื่อให้ได้ในสิ่งที่เขาต้องการ โดยตระหนักว่าเวลาในปัจจุบันนี้เท่านั้นที่เป็นเวลาที่สำคัญที่ตนจะทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้เยาวชนสามารถดำเนินชีวิตของตนได้อย่างเต็มศักยภาพภายใต้ข้อกำหนดที่มีอยู่

4.1.5 กระบวนการให้คำปรึกษาแบบวนเวียน

จุดมุ่งหมาย

การให้คำปรึกษาแบบวนเวียนนั้น ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะรักษาตัวบุคคล เพราะไม่ได้มองว่าบุคคลนั้นป่วย แต่จะมองว่าผู้รับคำปรึกษานั้นบกพร่องในการดำเนินบทบาทของตน หรือรู้สึกว่าจะไม่มีความกระตือรือร้นในชีวิต (Corey. 1995 : 237)

เกลดคิง (Rickey and Therese. 1995 : 76 ; citing Gladding. 1988) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา เน้นที่การช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษามีความรับผิดชอบสำหรับตัวเอง และช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาค้นหาและพัฒนาความหมายในชีวิตได้ โดยจุดมุ่งหมายนั้นแบ่งได้เป็น 2 ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารับรู้ถึงเสรีภาพในการเลือก (Freedom of Choice) ของเขา รับรู้ถึงการเลือกทั้งในสิ่งที่ต้องการและการเลือกในสิ่งที่ไม่ต้องการ รวมทั้งรับรู้ถึงสิ่งที่เป็นการจำกัดเสรีภาพทางความคิดของเขา เช่น การยึดมั่นในการได้รับการยอมรับจากบุคคลหนึ่ง ๆ ในขั้นนี้ ผู้รับคำปรึกษาจะได้ตระหนักถึงเสรีภาพในการเลือกของพวกเขา และต้องยอมรับผลที่เกิดจากการเลือกของเขา

ขั้นที่ 2 เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสร้างความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เขาตัดสินใจ โดยพิจารณาถึงผลการเลือกของเขาว่าจะส่งผลต่อการดำรงอยู่ของเขาอย่างไร

ศรีเรือน แก้วกังวาล (Siruen Kawkungwal. n.d. : 57-60) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบวนเวียนว่า

1. เพื่อช่วยให้บุคคลมีความเข้มแข็งที่จะเผชิญกับด้านที่ร้ายในชีวิตได้ โดยสามารถปรับตัวและเผชิญกับความรู้สึกผิดและความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นในชีวิต หลังจากการให้คำปรึกษาบุคคลจะยอมรับได้ทั้งทางด้านที่สดใสและด้านที่มีดของชีวิต

2. ช่วยให้บุคคลได้ทำความเข้าใจและใช้เสรีภาพที่มีอยู่ของเขา ผลจากการให้คำปรึกษาจะทำให้บุคคลสามารถใช้เสรีภาพของตนเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกับมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเลือก

3. ช่วยให้นักคลดดำรงไว้และสร้างเสรีภาพทางจิตใจไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์เช่นใด นักภวนิยมเชื่อว่า ถึงแม้ว่าจะรู้สึกทุกข์ทรมานและเจ็บปวด แต่ความรู้สึกเหล่านี้ไม่สามารถลดเสรีภาพในจิตใจของมนุษย์ได้

4. ช่วยให้นักคลได้ค้นหาและพบความหมายของการดำรงอยู่ของเขา

5. ช่วยให้นักคลค้นพบความหมายที่อยู่เบื้องหลังความทุกข์ยาก การช่วยให้นักคลค้นหาความหมายไม่ได้หมายความว่าช่วยให้นักคลหาทางหนีจากความทุกข์เหล่านั้น แต่ในการให้คำปรึกษาจะช่วยให้นักคลมีความอดทนในการค้นหาความหมาย ทั้งของตนเองและในการกระทำของตนเอง แม้ว่าจะอยู่ภายใต้ความยากลำบาก นักภวนิยมเห็นว่าบุคคลจะรู้สึกว่าเป็นทุกข์เมื่อบุคคลยอมอยู่ใต้ผลของมันเท่านั้น

6. ช่วยให้นักคลรับรู้และตระหนักในความเป็นตัวบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง นักภวนิยมเห็นว่า การสูญเสียความเป็นบุคคล เป็นผลจากการสูญเสียหรือไม่รู้เอกลักษณ์เฉพาะตัวของตนเอง

7. ช่วยให้นักคลสามารถมีชีวิตอยู่กับปัจจุบันของเขา โดยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักว่าการกระทำและความรู้สึกที่มีอยู่ที่นี่และเดี๋ยวนี้นั้นที่แสดงถึงการดำรงอยู่อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลง และอนาคตเป็นสิ่งที่ยังมาไม่ถึง

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 134) กล่าวว่า จุดมุ่งหมาย ในการบำบัดเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถรู้สำนึกภาวะชีวิตของเขาให้ได้อย่างสมบูรณ์ และ รู้สำนึกว่าภาวะชีวิตของเขาเป็นจริง นันทิกา แยมสรวล (2523 : 114) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบภวนิยมช่วยให้นักคลมีชีวิตอยู่แท้จริง โดย

1. ให้ผู้รับคำปรึกษาอยู่อย่างมีความรู้สึกสำนึกตัวอย่างเต็มที่ในเวลาปัจจุบัน
2. ให้ผู้รับคำปรึกษาเลือกที่จะมีชีวิตอยู่อย่างไรในปัจจุบัน
3. ให้ผู้รับคำปรึกษารับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเองได้เลือกและสามารถเผชิญกับความวิตกกังวลในการเลือกเพื่อตนเอง

สรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม จะช่วยให้เยาวชนได้รู้จักเข้าใจตนเองสามารถค้นหาแนวทาง ในการที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ รับรู้ข้อจำกัดต่างๆกับรับรู้โอกาสของตนตามความเป็นจริง กล่าวที่จะเผชิญกับความจริง แม้ว่าจะเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความทุกข์ เช่น ความวิตกกังวล ความรู้สึกผิดและความผิดหวัง โดยเยาวชนจะตระหนักถึงเสรีภาพของการเลือกเพื่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อชีวิตและการกระทำของตน รวมทั้งตระหนักถึงคุณค่าของตนและคุณค่าในการกระทำของตน ซึ่งจะนำไปสู่ความมุ่งมั่นและกำลังใจ ที่จะดำเนินชีวิตไปตามแนวทางที่ตนเลือก

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาแบบภวนิยม

แวน คิวเซน สมิท (Corey. 1995 : 236 ; citing Van duezen-Smith. 1988) กล่าวว่างานพื้นฐานของผู้ให้คำปรึกษา คือกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาพิจารณาว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาดำเนินชีวิตไปตามที่ตนต้องการ ผู้ให้คำปรึกษาจะเชื่อในศักยภาพของมนุษย์ว่าจะเลือกสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับชีวิตของตนเองเสมอ

อาภา จันทรสกุล (2535 : 70) กล่าวว่าหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาในการบำบัดโดยทั่วไป มี 3 ประการคือ

1. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาค้นหาความหมายในการมีอยู่ของตนเอง
2. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษากล้าเผชิญกับปัญหาและสามารถตัดสินใจเลือกได้
3. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถปรับตัวและสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ

บลอคเกอร์ (Blocker. 1987 : 211) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง แต่บทบาทของผู้ให้คำปรึกษานั้น จะเพิ่มจากการที่เป็นผู้คอยรับฟัง (Passive) สะท้อนความรู้สึก และเป็นดั่งกระจกสะท้อนมาเป็นบทบาทแบบผู้ดำเนินกระบวนการมากขึ้น (Active) มีการเคลื่อนไหวมากขึ้น และบางครั้งยังแสดงการตอบสนองด้วยท่าทางอย่างตรง ๆ (Confrontation Posture) ผู้ให้คำปรึกษาจะเน้นความสำคัญในการสนทนากับผู้รับการบำบัดด้วยความซื่อสัตย์อย่างแท้จริง (Deeply Honest) เท่า ๆ กับการใส่ใจและความเห็นใจ

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ที่สำคัญคือการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยเห็นว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญที่สุด และสัมพันธภาพที่สร้างนั้นจะเป็นแบบบุคคลต่อบุคคล เป็นสัมพันธภาพที่ก่อให้เกิดความผูกพันเชิงบำบัด (Therapeutic Alliance) การสร้างสัมพันธภาพมีหลายลักษณะ แต่สัมพันธภาพในเชิงบำบัด (therapeutic relationship) ในการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมจะเน้นการสร้างระดับสัมพันธภาพแบบ I-thou ของบูเบอร์ (Buber) สัมพันธภาพเช่นนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ความเคารพผู้รับคำปรึกษาและเป็นเสมือนผู้ร่วมเดินทางไปด้วยกัน กับผู้รับคำปรึกษา แต่ในบางครั้งอาจเป็นผู้นำทางเพียงเล็กน้อย (Capuzzi and Gross. 1995 : 221-222 ; citing Buber. 1970, Bugental.1978) โดยอธิบายสัมพันธภาพแบบ I-thou เพิ่มเติมได้ ดังนี้

สัมพันธภาพแบบ I-thou เกิดขึ้นเมื่อผู้สนทนา (I) มีการตอบสนองอย่างเต็มที่ เช่น การใส่ใจ การรับรู้ถึงปฏิกิริยาของผู้สนทนาทั้งที่มองเห็นและมองไม่เห็นตลอดเวลาของการสนทนา การตอบสนองอย่างเต็มที่ ยกตัวอย่างเช่น ในขณะที่อ่านหนังสือ หากผู้อ่านนึกถึงเรื่องอื่น รู้สึกรำคาญ มี

สิ่งรบกวนให้เขาเบนความสนใจไปจากเรื่องที่อ่าน หรือขณะที่อ่านหนังสือรู้สึกง่วงนอน ความสัมพันธ์เช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นการตอบสนองอย่างเต็มที่ ตามแนวความคิดของ บูเบอร์ สัมพันธภาพแบบ I-thou ไม่จำเป็นจะต้องเป็นระเบียบแบบแผน หรือเป็นทางการ แต่เกิดจากการเต็มไปด้วยความใส่ใจ และเคารพตลอดเวลาต่อบุคคลที่เราสัมพันธ์ด้วย เช่น ในการสนทนา ผู้สนทนา (I) ต้องพยายามที่จะเข้าใจ และพยายามทำให้ตนเองเข้าใจ นอกจากนี้ต้องพยายามที่จะเชื่อ ไม่ฝืนตนเอง การสนทนาจะดีที่สุดในตัวมันเอง ถ้าในการสนทนา คู่สนทนามีปฏิริยาต่อกันอย่างซื่อสัตย์และเปิดเผยใจกันอย่างเต็มที่ ไม่มีการเก็บและปิดบังความคิดเห็นที่แท้จริงของตนเอง หรือพยายามที่จะปฏิเสธและเอาชนะผู้ที่เราสอนทนาด้วย (Roubiczek. 1964 : 141-142)

นักทฤษฎี เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของผู้รับคำปรึกษา จะมาจากสัมพันธภาพที่เกิดขึ้น (Corey. 1995 : 253) และเชื่อว่าสัมพันธภาพที่มีคุณค่าระหว่างผู้ให้คำปรึกษา และผู้รับคำปรึกษา จะก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปพร้อมกัน ทั้งผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา (Blocker. 1987 : 211)

ดังนั้นในการให้คำปรึกษาแบบทฤษฎีผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาจะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อกันภายใต้สัมพันธภาพที่มีการยอมรับ ความเข้าใจ อ่อนน้อม ปลอดภัย มากกว่าที่จะเน้นถึงความสำคัญของเทคนิค (อาภา จันทรสกุล. 2535 : 71)

อย่างไรก็ตาม เมย์ (Rickey and Therese. 1995 : 75 ; citing May. 1961) กล่าวว่า เทคนิคของการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาสามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในกระบวนการให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาเกิดความเข้าใจในตัวผู้รับคำปรึกษาอย่างแท้จริง และช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจและเข้าใจในตนเองมากที่สุด

กล่าวโดยสรุป บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาแบบทฤษฎี เริ่มต้นโดยการสร้างสัมพันธภาพที่ลึกซึ้ง มีคุณค่า และน่าไว้วางใจให้เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการให้คำปรึกษา และดำรงสัมพันธภาพที่มีอยู่นี้ให้คงอยู่ตลอด การนำเทคนิคต่างๆ มาใช้ เพื่อให้ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษาอย่างเพียงพอ และเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถพัฒนาตัวเอง ผู้รับคำปรึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้ให้คำปรึกษาจะเคารพในความเป็นบุคคลของผู้รับคำปรึกษาภายใต้สัมพันธภาพเชิงบำบัด

เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษา

ในการให้คำปรึกษาแบบทฤษฎีนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะเคลื่อนไหวไปตามผู้รับคำปรึกษาวิธีการต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาจะมาจากการเต็มไปด้วยความเคารพ (Respectful) ในความคิดและความเข้าใจของตัวผู้รับคำปรึกษา (Capuzzi and Gross. 1995 : 224) นั่นคือ

ผู้ให้คำปรึกษาจะไม่มองว่าผู้รับคำปรึกษาเป็นเพียงผู้คอยรับการกระทำที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ทำ
อย่างไรก็ได้ ในทัศนะของนักทฤษฎีเห็นว่า เทคนิคเปรียบเสมือนเทคโนโลยีที่นำไปสู่
การทำให้ผู้รับคำปรึกษาเป็นเพียงผู้คอยรับ (Object) และผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้กระทำ (Subject) โดย
เป็นผู้ที่พยายามเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้

ดังนั้นในกระบวนการให้คำปรึกษา นักทฤษฎีจะเปิดโอกาสให้ ผู้รับคำปรึกษาทำความเข้าใจ
กระจำในแต่ละทางเลือกของตน ผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้น ให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักว่า เขาเป็น
บุคคลที่มีอิสระ และมีบทบาทเป็นผู้เลือกในทุกครั้ง ๆ ในการเลือกนั้นผู้รับคำปรึกษาจะต้องใช้ สติ
การจินตนาการ สติปัญญา และการตัดสินใจที่จะสร้างทางเลือกที่มีเหตุผล โดยการให้คำปรึกษานั้น
จะเป็นการเผชิญหน้ากันอย่างซื่อสัตย์และจริงใจ ระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา
(Prochaska. 1979 : 80-85) โดยแสดงตัวอย่างการสนทนาได้ดังนี้

ผู้รับคำปรึกษา : ฉันไม่รู้ว่าจะมาที่นี่ทำไม ฉันต้องเล่าเรื่องเดิม ๆ ให้คุณฟังทุกครั้ง
โดยไม่มีอะไรดีขึ้น (ผู้รับคำปรึกษาคำนิยามว่าผู้ให้คำปรึกษาไม่ได้รักษาเธอ ; แสดงให้เห็นว่า
ผู้รับคำปรึกษาดำเนินบทบาทเป็นผู้ที่คอยรับ และ ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้กระทำ)

ผู้ให้คำปรึกษา : ฉันก็รู้สึกเหนื่อยที่ต้องมาฟังเรื่องเดิมซ้ำกันทุกครั้ง (ผู้ให้คำปรึกษา
ปฏิเสธที่จะทำตามความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาว่าจะต้องรักษาเธอ ; นั่นคือผู้ให้คำปรึกษา
ปฏิเสธการที่ผู้รับคำปรึกษาจะมีบทบาทเป็นผู้ที่คอยรับ)

ผู้รับคำปรึกษา : ฉันคงไม่มาที่นี่อีก (ผู้รับคำปรึกษาเริ่มคุกคาม ต่อสู้ และยังคงแสดง
บทบาทที่จะเป็นผู้ที่คอยรับจากผู้ให้คำปรึกษา)

ผู้ให้คำปรึกษา : นั่นก็เป็นการเลือกของคุณ (ผู้ให้คำปรึกษาปฏิเสธคำคุกคาม ; และ
กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเลือกของตนเอง)

ผู้รับคำปรึกษา : คุณคิดว่าฉันควรจะทำอะไร (พยายามที่จะเกลี้ยกล่อมผู้ให้คำปรึกษาให้
ดำเนินบทบาทเป็นผู้กระทำและตนเองเป็นผู้ที่รับการกระทำ)

ผู้ให้คำปรึกษา : คุณต้องการที่จะทำอะไร (พยายามกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้เลือก)

ผู้รับคำปรึกษา : ฉันต้องการดีขึ้นกว่านี้ (ขอร้องผู้ให้คำปรึกษาให้รักษา)

ผู้ให้คำปรึกษา : ฉันไม่ได้ตำหนิคุณ (ปฏิเสธบทบาทที่จะเป็นผู้กระทำและให้กำลังใจ
ผู้รับคำปรึกษาที่เริ่มตัดสินใจเพื่อตนเอง)

ในการให้คำปรึกษาแบบทฤษฎีนั้น นักทฤษฎีเห็นว่า การสร้างสัมพันธภาพที่จริงใจ
และซื่อสัตย์อย่างแท้จริงระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ในการใช้
เทคนิคนั้น เมื่อผู้ให้คำปรึกษาเกิดความเข้าใจในตัวผู้รับคำปรึกษาแล้ว จึงจะเลือกใช้เทคนิคตามมา

ซึ่ง เมย์ (Millon, 1967 : 245 ; citing May, 1960) กล่าวว่า ผู้ให้คำปรึกษาสามารถนำเทคนิคทั้งหมดมาใช้เพื่อจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษา

ขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดของนักภวนิยมและการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม พบว่า ระบบและเทคนิคในการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมสามารถยืดหยุ่นไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการให้คำปรึกษา และเน้นประสบการณ์ที่ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาจะได้รับระหว่างการให้คำปรึกษา อย่างไรก็ตาม กระบวนการให้คำปรึกษาจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของทัศนคติและแนวความคิดแบบภวนิยมของผู้ให้คำปรึกษา โดยแสดงได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คอเรย์ (Corey, 1996 : 182-190) กล่าวว่า กระบวนการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมจะดำเนินไปบนพื้นฐานของความคิดแบบภวนิยม สัมพันธภาพของการให้คำปรึกษา คือ การเคารพ ซึ่งเป็นการแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษาที่เชื่อในศักยภาพและความสามารถของผู้รับคำปรึกษาในการที่จะเผชิญกับปัญหาและค้นหาทางที่เหมาะสมกับตัวเอง ซึ่งจะนำไปสู่การทำให้ผู้รับคำปรึกษายอมรับและพบว่าตัวเองสามารถเลือกและรับผิดชอบต่อตัวเองได้ กระบวนการให้คำปรึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาจะสำรวจความคิด ความรู้สึกและทำความเข้าใจกับสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษารับรู้ทั้งในด้านค่านิยม ความเชื่อ และความคิดที่กำหนดการดำเนินชีวิตของผู้รับคำปรึกษา ในขั้นตอนนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามองเห็นปัจจัยหรือวิธีการดำรงชีวิตของเขาในอดีตที่มีส่วนปิดกั้นโอกาสในปัจจุบันของตัวเอง

2. กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษา สำรวจแหล่งช่วยเหลือ ค้นหาสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับตนเองในปัจจุบัน ผู้รับคำปรึกษาต้องตัดสินใจว่า เขาจะดำรงชีวิตอย่างไร ขณะนี้ตัวเขาเป็นอย่างไร และ ชีวิตในอนาคตเช่นใดที่เขาต้องการ ชั่งน้ำหนักระหว่างทางเลือกต่าง ๆ ของตนเอง และสำรวจผลของการกระทำที่มีต่อตนเอง ซึ่งกระบวนการนี้จะนำไปสู่การรับรู้ในมิติใหม่ (New Insight) ปรับ โครงสร้าง ค่านิยมและทัศนคติ ของผู้รับคำปรึกษาเอง ซึ่งในที่สุดผู้รับคำปรึกษาจะรับรู้ว่าเขาสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ด้วยตัวเขาเอง

3. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาค้นพบแนวทางที่มีเป้าหมาย และมีคุณค่าสำหรับตัวเองได้ชัดเจนขึ้น และช่วยให้ผู้รับคำปรึกษานำสิ่งที่เขาได้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเองไปใช้ในการดำเนินชีวิต ในที่สุดผู้รับคำปรึกษาจะรับรู้ว่าเขามีศักยภาพ และความเข้มแข็งในตนเองที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย

โปรชาร์ตกา (Prochaska. 1979 : 80-85) กล่าวว่ากระบวนการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม เน้นที่การเพิ่มการตระหนักในตนเอง ความสามารถในการเลือก และการตัดสินใจของผู้รับคำปรึกษา ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการให้คำปรึกษา ผู้รับคำปรึกษาจะได้รับรู้ถึงวิธีการที่เขาดำรงชีวิตที่ผ่านมา และต้องเผชิญกับการเลือกและการตัดสินใจตลอดเวลาของการให้คำปรึกษาทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับประสบการณ์ ของการเป็นผู้กระทำ (Subjective) ในที่สุดผู้รับคำปรึกษาจะรับรู้ว่าตนสามารถเลือก และรับผิดชอบต่อการดำเนินชีวิตของตนเองได้ กระบวนการดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นภายใต้สัมพันธภาพของการให้คำปรึกษาและการแสดงออกที่เปิดเผย ไม่ปิดบัง เป็นตัวเองอย่างแท้จริง (Be Authentic) ทั้งผู้ให้ และผู้รับคำปรึกษา การให้คำปรึกษาจะเน้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับประสบการณ์เหล่านี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ผู้รับคำปรึกษา ได้แสดงถึงประสบการณ์ของตนเองอย่างอิสระและ ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซึ่งจะเน้นถึงการรับรู้ในปัจจุบันของผู้รับคำปรึกษาที่มีต่อประสบการณ์ของตน

2. ผู้ให้คำปรึกษาจะทำความเข้าใจกับประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษาพร้อมกับให้ผู้รับคำปรึกษาได้มองเห็นรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ผ่านมา โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้คำถาม ให้ข้อมูล ย้อนกลับ ทำความกระจ่าง การเผชิญหน้าทั้งทางภาษาและท่าทาง การวิเคราะห์ การแปลความหมาย การจินตนาการ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจและมองเห็นผลของการดำเนินชีวิตของตนเองได้ชัดเจน มากที่สุด นำไปสู่การเปิดโอกาสใหม่ให้กับชีวิตของผู้รับคำปรึกษา

3. ทุกครั้งของการให้คำปรึกษา ผู้รับคำปรึกษาจะต้องเผชิญกับการตัดสินใจและเลือก เช่น ผู้รับคำปรึกษาต้องตัดสินใจว่า เขาจะพูดอะไร จะทำตัวอย่างไร หรือเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์หรือ ความรู้สึกต่าง ๆ (เช่น ความวิตกกังวล ความรู้สึกผิด และความโดดเดี่ยว) ผู้รับคำปรึกษาจะต้องตัดสินใจ ว่าเขาจะอย่างไรกับสิ่งที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นและช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาค้นหา และเลือกแนวทางชีวิตใหม่ตามที่เขาต้องการและมีคุณค่าสำหรับตัวเขา ประสบการณ์จากกระบวนการนี้ ผู้รับคำปรึกษาจะได้รับรู้ความสามารถในการเลือกของเขาและคุณค่าในตัวเอง ซึ่งจะนำไปสู่ ทางเลือกใหม่ของชีวิตที่แตกต่างจากอดีต

ศรีเรือน แก้วกังวาล (Siruen Keawkunwal. n.d. 60-65) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบ กวนิยม เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของมนุษย์ เป้าหมาย สัมพันธภาพที่นำมาสู่วิธีและ เทคนิคในการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาผ่านแนวความคิดแบบกวนิยมโดยวิธีการของการให้คำปรึกษานี้ มีลักษณะเฉพาะบุคคลและยืดหยุ่นได้ กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเน้นถึงความสำคัญของผู้ให้คำปรึกษาและสัมพันธภาพในการให้คำปรึกษา โดยกล่าวว่า ผู้ให้คำปรึกษาแบบกวนิยม ถือเป็น ปัจจัยสำคัญของการให้คำปรึกษาโดยผู้ให้คำปรึกษาต้องซึมซับแนวความคิดของกวนิยมอยู่ในตัวเองทั้ง ในการมองมนุษย์ ในวิธีการดำเนินชีวิตของเขาทั้งความคิด ความรู้สึก การกระทำ และการเกี่ยวข้อง

ติดต่อกับบุคคลอื่น ซึ่งลักษณะความคิดแบบภวนิยมของผู้ให้คำปรึกษาจะก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้และผู้รับคำปรึกษา ซึ่งสัมพันธภาพที่เกิดขึ้นนี้ ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการทำความเข้าใจกับโลกของผู้รับคำปรึกษา และนำมาสู่การเลือกใช้วิธีและเทคนิคในการให้คำปรึกษา อาจกล่าวได้ว่าผู้ให้คำปรึกษาและสัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม เป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้รับคำปรึกษา กระบวนการให้คำปรึกษาจะประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้

1. พยายามทำความเข้าใจกับผู้รับคำปรึกษาตามแบบที่เขาเป็น ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะทำความเข้าใจในกรอบความคิดแบบภวนิยมของผู้ให้คำปรึกษา

2. ผู้ให้คำปรึกษาจะลดภาวะไม่สมดุลในจิตใจของผู้รับคำปรึกษา โดยกระตุ้นให้เขาได้ใช้เสรีภาพ ทางเลือก ความรับผิดชอบและความรู้สึกของความเป็นบุคคลของตัวเองอย่างเต็มที่ ซึ่งจะเกิดขึ้นภายใต้สัมพันธภาพของการให้คำปรึกษา

3. เน้นถึงการรับรู้ของเหตุการณ์ในปัจจุบัน (Here and Now) ในการให้คำปรึกษา ผู้รับคำปรึกษาจะได้รับรู้เหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาเป็นส่วนใหญ่ที่เขาไม่สามารถจะตัดสินใจได้ หรือไม่มี ความจำเป็นต้องไปแก้ไข ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เหตุการณ์และการรับรู้ในปัจจุบันเท่านั้นที่ ผู้รับคำปรึกษามีเสรีภาพที่จะสามารถกำหนดและอธิบายได้ ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นและช่วยให้ ผู้รับคำปรึกษาได้รับรู้และเผชิญกับสถานการณ์ในปัจจุบันของเขาอย่างเต็มที่ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีการดำรงชีวิตในโลกของเขาใหม่

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมนี้ อาจสรุปขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมโดยทั่วไปได้ดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้นในการให้คำปรึกษา เป็นขั้นของการสร้างสัมพันธภาพที่เต็มไปด้วยความเคารพ โดยเน้นการสร้างสัมพันธภาพระดับ I – thou และการแสดงออกที่เป็นตนเองอย่างแท้จริงระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา การดำเนินการให้คำปรึกษาจะดำเนินไปบนพื้นฐานของแนวความคิดแบบภวนิยม และเน้นการรับรู้ในปัจจุบัน (Here and Now) โดยมีขั้นตอนทั่วไปในการให้คำปรึกษา ดังนี้

1. ทำความเข้าใจกับประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษา
2. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับรู้และตระหนักถึงความมีอยู่ของตน
3. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาค้นหาความหมายในการมีอยู่แสวงหาเป้าหมายในชีวิต
4. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับรู้และให้เสรีภาพของตนอย่างเต็มที่
5. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีคุณค่าต่อตน
6. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเลือกและต่อการกระทำของตนเอง

7. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจและมุ่งมั่นที่จะนำตนเองสู่จุดมุ่งหมายที่ตนเลือก

แต่อย่างไรก็ตาม ต้องตระหนักว่าขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมนั้นไม่ได้มีขั้นตอนที่เป็นระบบเฉพาะเจาะจง ผู้ให้คำปรึกษาสามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้เพื่อช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษาแต่ละคนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้ทบทวนสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาได้จากการให้คำปรึกษา เพื่อดูว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาหรือไม่ และผู้ให้คำปรึกษาอาจให้ข้อมูลย้อนกลับเพิ่มเติมภายใต้ทัศนคติแบบกวนิยม เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ประโยชน์จากกระบวนการให้คำปรึกษามากที่สุด

ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม

คอเรย์ (Corey, 1996 : 191) กล่าวว่า เนื่องจากในการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม ผู้รับคำปรึกษาจะต้องเรียนรู้ ตัดสินใจ และเลือกสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาเห็นว่ามีคุณค่าต่อตนด้วยตนเอง โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นเพียงผู้ที่พยายามทำความเข้าใจกับประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษา และสะท้อนให้ผู้รับคำปรึกษามองเห็นการดำเนินชีวิตของตนอย่างชัดเจน ดังนั้นการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม อาจไม่เหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษาที่ประสบกับปัญหาอย่างรุนแรงหรือผู้รับคำปรึกษาที่ต้องการคำตอบที่ชัดเจนโดยตรงเกี่ยวกับปัญหาหรือวิธีในการเปลี่ยนแปลงชีวิตของตนเอง

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงในการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเน้นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความรู้สึกภายในตัวผู้รับคำปรึกษาและนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว จึงมีอาจมีข้อจำกัดสำหรับบุคคลที่มีความรู้ดีกว่าพวกเขามีทางเลือกเพียงเล็กน้อยและมีความรู้ดีกว่าสิ่งแวดล้อมภายนอกจำกัดความสามารถและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของเขา ซึ่งถึงแม้ว่าผู้รับคำปรึกษาจะเปลี่ยนแปลงความรู้สึกภายในได้ แต่อาจรู้สึกว่าคุณมีความหวังเพียงเล็กน้อยและรู้สึกว่าตนไม่พลังเพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ของตนเอง และอาจทำให้ผู้รับคำปรึกษามีความรู้สึกหนักใจในการเปลี่ยนแปลง และเกิดความคับข้องใจได้

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม

4.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ดีไวร์น และคนอื่น ๆ (De-Vries and others. 1997 : 129-137) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า ผลของการให้คำปรึกษา ทางจิตวิทยา โดยให้คำปรึกษาแบบกวนิยม ในผู้ป่วยที่มีการเจ็บโตของมะเร็ง 96 คน ซึ่งรักษาด้วยยาตามปกติมาเป็นเวลาไม่นาน ผลการศึกษาพบว่า จากการประเมินผู้ป่วย 35 คน ก่อนเนื้อที่กำลังเติบโตมีขนาดคงที่ ในระหว่างหรือทันทีที่ได้เข้ารับการบำบัด โดยในผู้ป่วย 4 คน ก่อนเนื้อที่มีขนาดคงที่ นาน 3-9 เดือน และในผู้ป่วย 1 คนก่อนเนื้อที่มีขนาดที่คงที่ นาน 2 ปี แต่ในด้าน การรายงานตนเรื่อง ความว้าวุ่น ความซึมเศร้า จุดประสงค์ในชีวิต พบว่าก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาไม่แตกต่างกัน

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศไทย เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม มีผู้สนใจทำการวิจัยไว้ น้อยมาก ดังนี้

อรรณูญา ดุษฎีคำภีร์ (2536 : 6,82) ได้ศึกษาถึงผลของกลุ่มจิตบำบัดแบบโลกอส ต่อการเพิ่มความมุ่งหวังในชีวิตของหญิงในสถานสงเคราะห์บ้านเกร็ดตระการ ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกลุ่มจิตบำบัดแบบโลกอส มีความมุ่งหวังในชีวิตสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตบำบัดแบบโลกอส ซึ่งจิตบำบัดแบบโลกอส (Logotherapy) นี้มีพื้นฐานจากแนวความคิดปรัชญากวนิยม ซึ่งถูกพัฒนาโดยวิกเตอร์ แฟรงเคิล (Victor Frankl) ในระหว่างปี ค.ศ. (1928-1938)

5. การให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก

5.1 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก ก็คือ การพัฒนาองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านของความเข้มแข็งในการมองโลกที่ประกอบด้วย 1) ความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) 2) ความสามารถจัดการได้ (Manageability) และ 3) การเห็นคุณค่า (Meaningfulness) ดังนั้น การดำเนินการให้คำปรึกษาจึงมีจุดมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงศักยภาพของตน และข้อจำกัดที่มี รับรู้และเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน ได้อย่างชัดเจน สามารถบอกสาเหตุและคาดการณ์ ผลของสิ่งที่มากระทบตนทั้งจากภายในและภายนอกได้ ตลอดจนตระหนักว่าชีวิตตนเป็นผลจากการกระทำของตน

2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาบอกแนวทางและสามารถในการที่จะจัดการกับสิ่งที่เกิดกับตนได้ เกิดความมั่นใจว่าตนสามารถที่จะให้สิ่งที่ตนมีอยู่ (ทั้งจากตนเอง เช่น กำลังใจ ความตั้งใจ หรือจากภายนอก เช่น ญาติ เพื่อน) นำมาจัดการเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ ลดความรู้สึกว่าตนเป็นเหยื่อของสถานการณ์

3. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักในคุณค่าของตนและคุณค่าในการกระทำของตน แม้ว่าจะอยู่ในภาวะที่ลำบาก ก็ยังคงตั้งใจ และมีแรงจูงใจในการจัดการกับปัญหา รวมถึงมีกำลังใจในการดำรงชีวิต พร้อมทั้งจะค้นหาความหมายจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตน

5.2 รูปแบบในการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก

เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกข้างต้น ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบของการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก โดยดำเนินตามกระบวนการให้คำปรึกษา ดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา เป็นขั้นของการสร้างสัมพันธภาพที่เต็มไปด้วยความเคารพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยทั้งผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษามีการแสดงออกอย่างเปิดเผย นอกจากนี้ผู้รับคำปรึกษาจะได้ประเมินและทบทวนสิ่งที่ได้จากการสนทนาในการให้คำปรึกษาครั้งที่แล้ว

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก โดยมีขั้นตอนของการให้คำปรึกษา 13 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสำรวจตนเองและสิ่งที่มากระทบตน ขั้นนี้เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้เล่าประสบการณ์ของตนเองอย่างเสรี ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความตระหนักในตนเอง ในการกระทำของตนและสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน

2. ขั้นฝึกการสร้างทางเลือกและความรับผิดชอบ ขั้นนี้จัดให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีประสบการณ์ของการคิดพิจารณาและตัดสินใจเลือกสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาเห็นว่ามีความสำคัญต่อตน และลองคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้นจากการเลือกและการกระทำของตน ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงเสรีภาพในการเลือก และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการเลือกและการกระทำของตน

3. ขั้นกำหนดปัญหาที่ต้องการให้ความช่วยเหลือ ขั้นนี้เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาและตัดสินใจว่าสิ่งใดในชีวิตเขาต้องการ หรือสิ่งใดที่มีความสำคัญในชีวิตของเขา ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงความต้องการที่แท้จริงของตนได้ชัดเจนขึ้น ดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย

จะเห็นว่าการให้คำปรึกษาในขั้นตอนที่ 1 – 3 นั้นมุ่งที่จะส่งเสริมความสามารถในการเข้าใจตนเองของผู้รับคำปรึกษา ตลอดจนมีความสามารถในการทำความเข้าใจสิ่งที่มากระทบตนทั้งจากภายในและภายนอก

4. ขั้นกำหนดทางเลือกต่าง ๆ ขั้นนี้เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ในการค้นหาแนวทางที่มีคุณค่าของตนเองที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงเสรีภาพในการเลือกของตน ได้รับประสบการณ์ของการเป็นผู้กระทำตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

5. ขั้นวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของทางเลือกแต่ละทาง ขั้นนี้ให้ผู้รับคำปรึกษาคาดการณ์ทั้งทางบวกและลบที่เกิดจากการเลือกและการกระทำของตนเอง และชั่งน้ำหนักระหว่างทางเลือกต่าง ๆ

6. ขั้นตัดสินใจเลือก ขั้นนี้ให้ผู้รับคำปรึกษาตัดสินใจเลือกแนวทางที่ผู้รับคำปรึกษาเห็นว่ามีความคุ้มค่า พร้อมทั้งสามารถเผชิญกับความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นในระหว่างการตัดสินใจได้

7. ขั้นสร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง ขั้นนี้ให้ผู้รับคำปรึกษาบอกแนวทางในการจัดการกับผลที่เกิดขึ้นจากการเลือกและการกระทำของตนเองได้

8. ขั้นนำไปปฏิบัติ ขั้นนี้ให้ผู้รับคำปรึกษานำแนวทางที่ได้จากการวิเคราะห์ เลือก และตัดสินใจในขั้นตอนข้างต้น นำไปทบทวนหรือปฏิบัติ

9. ขั้นทบทวนผลของการปฏิบัติ ขั้นนี้ให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินสิ่งที่ได้จากการนำไปทบทวนหรือนำไปปฏิบัติ ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีความมั่นใจในการจัดการสิ่งต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

10. ขั้นพิจารณาแหล่งช่วยเหลือภายในและแหล่งช่วยเหลือภายนอก ขั้นนี้ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงศักยภาพที่มีอยู่และ ได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อนำมาช่วยเหลือตนเองในการจัดการกับสิ่งต่าง ๆ

จะเห็นว่าการให้คำปรึกษาในขั้นตอนที่ 4 – 10 นั้น มุ่งที่จะส่งเสริมความสามารถในการจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ของผู้รับคำปรึกษา โดยช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีความมั่นใจและมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง

11. ขั้นพิจารณาเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทักษะ และสิ่งแวดล้อมของตน ที่มีผลต่อตนเอง ขั้นนี้ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาและตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าเฉพาะตัวของผู้รับคำปรึกษาเอง ตลอดจนตระหนักและเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและมากระทบตน

12. ขั้นทบทวนเป้าหมายของตนเอง ขั้นนี้เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาเป้าหมายหรือสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเองอีกครั้ง

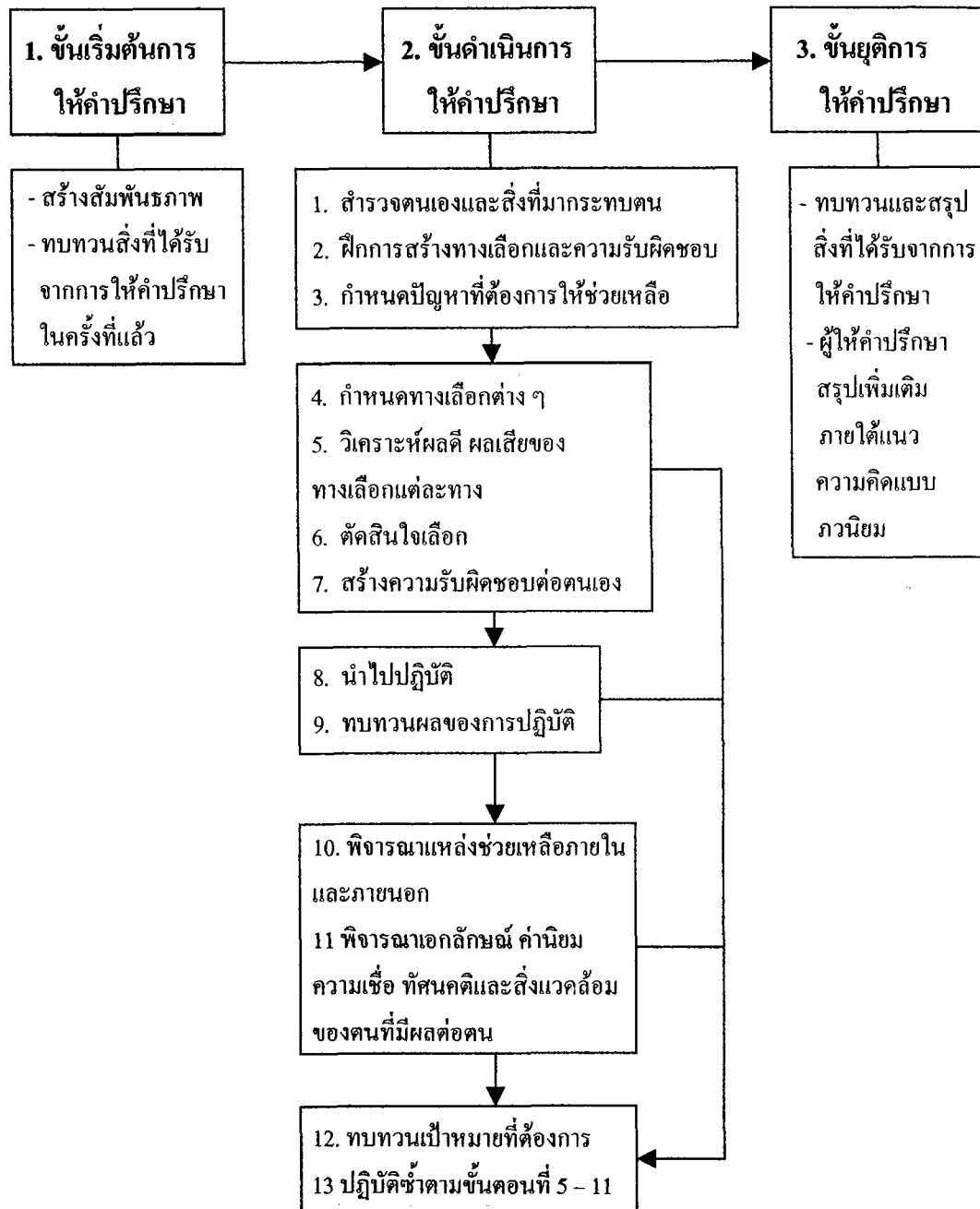
13. ปฏิบัติซ้ำตามขั้นตอนที่ 5 ถึงขั้นตอนที่ 11 ขั้นนี้ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รวบรวมและประเมินสิ่งที่ได้รับจากขั้นตอนและกระบวนการให้คำปรึกษาข้างต้น มีแนวทางในการจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ที่มากระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นว่าการให้คำปรึกษาในขั้นตอนที่ 11 – 13 นั้น มุ่งที่จะส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง และการกระทำของตน ตลอดจนเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่มากระทบตน ตระหนักถึงความหมายในการมีอยู่ของตน มีแรงจูงใจและมีความหวังในการดำเนินชีวิต

3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ขั้นนี้ให้ผู้รับคำปรึกษาประเมิน ทบทวน และสรุปสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาอาจจะสรุปเพิ่มเติมภายใต้แนวความคิดแบบภวนิยม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาอย่างสมบูรณ์

รูปแบบของการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกข้างต้นนั้น เป็นแนวทางหนึ่งในการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม เนื่องจากในการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมไม่ได้มีรูปแบบที่เฉพาะเจาะจง ผู้ให้คำปรึกษาแต่ละคนจะมีความยืดหยุ่นในการเลือกวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการให้คำปรึกษา โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวความคิดแบบภวนิยมของผู้ให้คำปรึกษา เพื่อช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้ง สำหรับรูปแบบของการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกเขียนแสดงได้ดังนี้

รูปแบบของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก

เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษา ใช้เทคนิคทั่วไปในการให้คำปรึกษา โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธภาพที่มีคุณค่า ระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา

ภาพประกอบ 2 รูปแบบของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก

ในการนำรูปแบบของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมนิยมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกไปใช้นั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และครอบคลุมขั้นตอนทั้ง 13 ขั้นตอนข้างต้น ในการจัดการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาอาจจัดการให้คำปรึกษาได้ในจำนวน 9 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้รับคำปรึกษา ให้ผู้รับคำปรึกษา ได้ตระหนักในความสำคัญของผลจากการกระทำของตนเองในปัจจุบันและรับรู้ในอดีตเป็นประสบการณ์ที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน โดยเริ่มดำเนินการให้คำปรึกษาตามขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม 13 ขั้นตอน ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 2 - 8

ครั้งที่ 2 สำรวจตนเองและสิ่งที่มากระทบตน (ขั้นตอนที่ 1 ของการให้คำปรึกษา) ในครั้งนี้ ผู้ให้คำปรึกษาใช้การจินตนาการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจความคิดและความรู้สึกต่อตนเอง และต่อสิ่งที่มากระทบตนอย่างเสรี ขึ้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้ทักษะการฟัง คำถามปลายเปิด การทวนความ การสะท้อนความรู้สึก และการสรุป

ครั้งที่ 3 ฝึกการสร้างทางเลือกและความรับผิดชอบ (ขั้นตอนที่ 2 ของการให้คำปรึกษา) ในครั้งนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้ภาพที่ผู้รับคำปรึกษาวาดเป็นสื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจความต้องการของตน (โดยในการสนทนา ผู้ให้คำปรึกษาเน้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องการและให้บอกผลและอุปสรรคตามที่ผู้รับคำปรึกษารับรู้) ผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงการเป็นเจ้าของชีวิตตน รับผิดชอบต่อทุกสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน การใช้เสรีภาพในการเลือกของตน และการจัดการกับอุปสรรค ขึ้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้การถาม ความเงียบ การเผชิญหน้าและการสรุป

ครั้งที่ 4 กำหนดปัญหาที่ต้องการให้ช่วยเหลือ (ขั้นตอนที่ 3 ของการให้คำปรึกษา) ในครั้งนี้ให้ผู้รับคำปรึกษาสรุป โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ช่วยสรุป ในการสรุปผู้ให้คำปรึกษาจะเน้นที่สาเหตุของการกระทำ ผลที่ตามมา ข้อจำกัด และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับคำปรึกษาเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้มองเห็นภาพการดำรงชีวิตของตนได้อย่างชัดเจน และสามารถกำหนดเป้าหมายที่ตนเห็นว่ามีความสำคัญต่อตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งอาจจะสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมหรือไม่ก็ได้ ขึ้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้ทักษะการถาม การทวนความ การเผชิญหน้า การให้ความมั่นใจ การท้าทาย และการสรุป

ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 1 - 4 ผู้ให้คำปรึกษามุ่งที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถทำความเข้าใจกับตนเองและสิ่งที่มากระทบตนได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงทัศนคติที่ว่าภายใต้สถานการณ์หนึ่ง ๆ ตนเป็นผลจากการกระทำของตนเองเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงความหมายและความสำคัญของการกระทำ ไม่หลีกเลี่ยงปัญหา

ครั้งที่ 5 กำหนดทางเลือกต่าง ๆ วิเคราะห์ผลดีผลเสียของทางเลือกแต่ละทาง ตัดสินใจเลือกสร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง และนำไปปฏิบัติ (ขั้นตอนที่ 4 – 8 ของการให้คำปรึกษา) ในครั้งนี้ ผู้รับคำปรึกษาจะต้องตัดสินใจได้ว่าตนจะต้องทำอะไรเพื่อที่จะไปสู่เป้าหมาย เมื่อผู้รับคำปรึกษากล่าวถึงข้อจำกัดหรืออุปสรรค ผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาคิดหาสิ่งที่จะสามารถนำมาช่วยเหลือตนเองได้ หลังจากที่ได้เลือกแนวทางแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาอาจให้ผู้รับคำปรึกษาพิจารณาวิธีที่จะจัดการกับผลที่ตามมาในภายหลังและให้ไปทบทวนหรือทดลองใช้ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาใช้คำถามนำทาง การเผชิญหน้า การทวนความ และการสรุป ให้กำลังใจผู้รับคำปรึกษาเมื่อมีการตัดสินใจที่เหมาะสม

ครั้งที่ 6 ทบทวนผลของการปฏิบัติและพิจารณาถึงแหล่งช่วยเหลือภายในและแหล่งช่วยเหลือภายนอก (ขั้นตอนที่ 9 – 10 ของการให้คำปรึกษา) ในครั้งนี้ให้ผู้รับคำปรึกษาทบทวนและประเมินผลของการนำแนวทางที่เลือกไปปฏิบัติและช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้นำศักยภาพที่มีอยู่มาใช้อย่างเต็มที่ โดยอาจให้ผู้รับคำปรึกษาสมมติว่า หากตนต้องอยู่เพียงคนเดียว ไม่มีคนคอยช่วยเหลือ ผู้รับคำปรึกษาจะอย่างไร ให้ผู้รับคำปรึกษาลองคิดถึงสิ่งที่จะนำมาช่วยเหลือตนเองได้ (ทั้งจากภายในและภายนอก) รวมทั้งให้นึกถึงสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างเต็มที่ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาใช้คำถามนำทาง ความเจ็บ ให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้ความมั่นใจ และการสรุป

ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 5 – 6 นี้ผู้ให้คำปรึกษามุ่งที่จะให้ผู้รับคำปรึกษา ได้ตระหนักถึงทัศนคติที่ว่าตนมีศักยภาพ เสรีภาพ และสามารถที่จะเผชิญกับความวิตกกังวลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้ กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษามีกำลังใจและความมั่นใจที่จะเลือกกระทำสิ่งตนเห็นว่ามีความสำคัญสำหรับตน และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นตลอดจนผลที่จะเกิดจากการกระทำของตน

ครั้งที่ 7 ขันพิจารณาเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ และสภาพแวดล้อมของคนที่มียุทธศาสตร์ต่อตนเองและทบทวนเป้าหมายที่ต้องการ (ขั้นตอนที่ 11 – 12 ของการให้คำปรึกษา) ในครั้งนี้หลังจากที่ผู้รับคำปรึกษาได้รับรู้เกี่ยวกับตนเองและคิดแนวทางแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาเขียนถึงเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อตนเอง ซึ่งการเขียนจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้มองเห็นการรับรู้ของตนออกมาเป็นรูปธรรม และผู้ให้คำปรึกษาอาจช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามองเห็นคุณค่าของตนและสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน เช่น “กฎระเบียบเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตอัดแน่นก็เป็นการฝึกให้เป็นคนที่มีความอดทน” “ประสบการณ์ไม่ดีที่ผ่านมา แม้จะทำให้เรารู้สึกเสียใจแต่ถ้าหากว่าเราสามารถผ่านมาได้ ก็เป็นสิ่งที่น่าภูมิใจ” การทบทวนเป้าหมายที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการอีกครั้งอาจเป็นเป้าหมายเดิมหรือเปลี่ยนใหม่ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาใช้การทวนความ การเผชิญหน้า การสรุป การให้กำลังใจ

ครั้งที่ 8 สรุปรายละเอียด (ขั้นตอนที่ 13 ของการให้คำปรึกษา) ในครั้งนี้เมื่อผ่านครบทุกขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแล้ว ให้ผู้รับคำปรึกษาบอกถึงวิธีการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายและการจัดการกับอุปสรรคในชีวิต รวมทั้งพิจารณาถึงความรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังใจ ให้ความมั่นใจ การทวนความและการสรุป

ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 7 – 8 ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตระหนักถึงทัศนคติในการมองเห็นคุณค่าของสถานการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับตน ผู้รับคำปรึกษาจะตระหนักถึงลักษณะเฉพาะและคุณค่าของตน ดังนั้นแม้จะอยู่ในภาวะที่ลำบากผู้รับคำปรึกษาจะยังสามารถรับรู้คุณค่าของการกระทำของตนและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตน ทำให้มีแรงจูงใจที่จะเผชิญกับภาวะลำบากนั้น ๆ

ครั้งที่ 9 ปังฉนิมนิเทศ ในครั้งนี้ให้ผู้รับคำปรึกษาสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนาดังแต่ครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 8 พิจารณาความรู้สึกที่มีต่อตนเอง และสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาครั้งนี้

5.3 เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก

เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแสดงออกถึงการใส่ใจ (Attending) การใส่ใจเป็นพฤติกรรมที่ผู้ให้คำปรึกษาแสดงออกด้วยภาษาพูดและท่าทาง ซึ่งสื่อให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่าผู้ให้คำปรึกษามีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือ ให้ความสนใจ เห็นความสำคัญ และให้เกียรติ ผู้รับคำปรึกษาจะเกิดความอบอุ่นใจและไม่ห่างเหิน การใส่ใจ แบ่งออกเป็น (จีน แบร์รี. 2538 : 12)

5.1.1 การใส่ใจโดยการแสดงออกด้วยภาษาท่าทาง (Nonverbal)

5.1.2 การใส่ใจโดยการแสดงออกด้วยภาษาพูด (Verbal)

5.1.1 การใส่ใจโดยการแสดงออกด้วยภาษาท่าทาง (Nonverbal)

เป็นการสื่อความคิด ความรู้สึกของผู้ให้คำปรึกษาไปยังผู้รับคำปรึกษา โดยสื่อสารผ่านการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทาง ซึ่งประกอบด้วย (Ivey and others. 1993 : 46-49)

1 การสบตา (Eye Contact) ระหว่างการให้คำปรึกษาผู้ให้คำปรึกษาควรจะสบตากับผู้รับคำปรึกษาตรง ๆ ไม่หลบตา แต่ต้องไม่ทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่าถูกจ้องตา ซึ่งการสบตาทะการกระทำได้อย่างเหมาะสมจะทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่าตนได้รับความใส่ใจและสนใจจากผู้ให้คำปรึกษาอย่างแท้จริง

2 การแสดงออกทางสีหน้า (Facial Expression) ในระหว่างการให้คำปรึกษาผู้ให้คำปรึกษาควรแสดงความสนใจต่อผู้รับคำปรึกษาด้วยสีหน้าที่ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียดจนเกินไป

3 การแสดงท่าทาง (Body Language) การแสดงท่าทางระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ควรจะสอดคล้องและรับกัน การแสดงท่าทางนี้สอดคล้องกับ ไอวี กล่าวไว้ว่า ผู้ให้และผู้รับคำปรึกษา จะมีลักษณะเหมือนเป็นกระจกซึ่งกันและกัน การแสดงท่าทางที่สอดคล้องและรับกันของผู้ให้และผู้รับคำปรึกษา จะนำไปสู่ความเข้าใจและการสื่อสารที่สมบูรณ์ขึ้น

4 น้ำเสียงและจังหวะการพูด (Vocal Tone and Speech Rate) น้ำเสียงและจังหวะการพูดของผู้ให้คำปรึกษา จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความรู้สึกอบอุ่น และรับรู้ว่าผู้ให้คำปรึกษาใส่ใจที่จะรับฟังตนจริง ๆ นอกจากนี้ น้ำเสียงของผู้ให้คำปรึกษา จะบ่งชี้ถึงระดับของความเต็มใจและความสนใจในการฟังได้ด้วย

นอกจากการแสดงออกดังข้างต้น ในการใส่ใจด้วยภาษาท่าทาง ผู้ให้คำปรึกษา จะต้องตระหนักถึงสิ่งเหล่านี้ คือ

- การมีความรู้สึกร่วม (Empathy) คือการที่ผู้ให้คำปรึกษายอมรับและรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาอย่างผู้รับคำปรึกษา รู้สึก แต่ต้องแยกความรู้สึกของผู้ให้คำปรึกษาออกมา เช่น เมื่อผู้รับคำปรึกษาร้องไห้ ผู้ให้คำปรึกษารับรู้ถึงความรู้สึกเศร้าเสียใจของผู้รับคำปรึกษา แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้ให้คำปรึกษาจะต้องร้องไห้พร้อมไปด้วย

- การเชื่อในส่วนดี (Positive Regard) คือ ผู้ให้คำปรึกษาเชื่อว่าผู้รับคำปรึกษามีสิ่งที่ดี และมีคุณค่าในตัวเอง เป็นการยอมรับผู้รับคำปรึกษาอย่างไม่มีเงื่อนไข

- การเคารพ (Respect) คือ การยอมรับในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาแสดงออก ซึ่ง อแลน โคเฮน (Allan Cohen) (Martin and Cohen. 1979 : 89) กล่าวว่า การแสดงออกของการยอมรับเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสัมพันธภาพ ในวัยรุ่นที่ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ให้คำปรึกษาควรแสดงการยอมรับอย่างเต็มใจ การยอมรับ คือการยอมรับในแบบที่วัยรุ่นเป็น ไม่ว่าจะเป็นความคิดหรือความผิดพลาด รวมทั้งยอมรับในความต้องการและความเป็นจริงของเขา โดยไม่ตัดสินตั้งแต่เริ่มแรก แต่ควรฟังด้วยความตั้งใจและใส่ใจ

- ทำที่ที่อบอุ่น (Warmth)

ทั้งหมดนี้ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถที่จะสื่อออกมาได้ทางสายตา สีหน้า ท่าทางและน้ำเสียง โดยไม่ต้องใช้ภาษาพูด ซึ่งจะมีผลให้บรรยากาศในการให้คำปรึกษาอบอุ่น ปลอดภัยช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับคำปรึกษา ทำให้การดำเนินการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพขึ้น

5.2.2 การใส่ใจโดยการแสดงออกด้วยภาษาพูด (Verbal)

การใส่ใจโดยการแสดงออกด้วยคำพูดหรือทักษะในการให้คำปรึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ จะใช้ทักษะพื้นฐานในการให้คำปรึกษา ดังนี้

1 การถาม (Question) เป็นการช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจถึงปัญหาของผู้รับคำปรึกษามากขึ้น และใช้เมื่อผู้ให้คำปรึกษาเริ่มประเด็นหรือหัวข้อในการสนทนา เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาของตน การถามแบ่งเป็น

1.1 คำถามปลายปิด (Closed Question) เป็นการถามเพื่อทราบข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษา การถามเช่นนี้อาจได้รับคำตอบสั้น ๆ เช่น หนูคิดจะเลิกใช้ยาเสพติดหรือไม่

1.2 คำถามปลายเปิด (Open Question) เป็นการถามที่ไม่กำหนดขอบเขต เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีโอกาสอธิบายถึงรายละเอียดที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด และสิ่งที่ปัญหาของตน การใช้คำถามในลักษณะนี้มักจะใช้คำว่า “อะไร” “อย่างไร” เช่น เพราะอะไรหนูจึงใช้ยาเสพติด

2 การทวนความ (Paraphrase) เป็นการพูดซ้ำคำพูด เพื่อทวนความคิดของผู้รับคำปรึกษา โดยในการทวนซ้ำจะใช้คำพูดของผู้รับคำปรึกษาเป็นหลัก การทวนความเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้ทบทวนตนเอง เข้าใจตนเอง และสามารถเล่าหรือแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับหัวข้อนั้น นอกจากนี้ยังเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้ให้คำปรึกษาในสิ่งที่ได้รับจากผู้รับคำปรึกษาให้มีความชัดเจนขึ้น

3 การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of Feeling) เป็นการรับรู้ความรู้สึกและอารมณ์ที่ผู้รับคำปรึกษาแสดงออกมาไม่ว่าทางวาจาหรือท่าทาง และผู้ให้คำปรึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับด้วยภาษาพูด ซึ่งทักษะนี้จะต้องทำทันทีที่ผู้รับคำปรึกษาแสดงความรู้สึกออกมา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษารับรู้ตนเองอย่างชัดเจนและเป็นจริง นอกจากนี้การสะท้อนความรู้สึกจะเป็นสิ่งนำไปสู่การสนทนาในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้สึกในระหว่างการให้คำปรึกษา (Ivey and others. 1993 : 53)

4 การสนับสนุนให้กำลังใจ (Encourage) เป็นการแสดงความสนใจ ความเข้าใจในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาได้พูดมาแล้วและพยายามชักจูงให้ผู้รับคำปรึกษาได้พูดต่อไป การให้กำลังใจอาจทำได้โดยการทวนซ้ำถ้อยคำสำคัญของผู้รับคำปรึกษาสั้น ๆ เพื่อเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาได้พูดรายละเอียดในส่วนของถ้อยคำหรือประโยคที่ผู้ให้คำปรึกษาเห็นว่ามีความหมายหรือมีความสำคัญ (Ivey and others. 1993 : 53) คำพูดที่สามารถนำมาใช้ในการสนับสนุน เช่น “ที่เล่ามาตรงนี้น่าสนใจ ช่วยเล่าต่ออีกซักนิด” นอกจากจะสนับสนุนด้วยคำพูดแล้วการสนับสนุนยังสามารถทำวิธีอื่นได้ เช่น พักหน้ารับหรือตอบรับสั้น ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้รับคำปรึกษามีความรู้สึกว่าต้องการเล่าต่อไปเรื่อย ๆ

5 การเผชิญหน้า (Confrontation) เป็นการชี้ให้ผู้รับคำปรึกษาเห็นถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างท่าทาง ความคิด และพฤติกรรม การเผชิญหน้า เป็นการทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับรู้ถึงข้อเท็จจริงของเขาโดยตรง โดยไม่มีการประเมิณหรือการตัดสิน เช่น “หนูบอกว่าหนูรักแม่ และ หนูไม่ได้ทำดีกับแม่” ในการใช้ ทักษะการเผชิญหน้าต้องกระทำด้วยความรอบคอบ อแลน โคเฮน (Allan Cohen) (Martin and Cohen. 1979 : 89) กล่าวว่า ในวัยรุ่นที่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ยาจะมีเหตุผลมากมายในการใช้ยาของตน หากผู้ให้คำปรึกษาใช้การเผชิญหน้ามาก และบ่อยครั้งเกินไป วัยรุ่นเหล่านี้อาจจะตอบสนองอย่างไม่มีเหตุผลและก้าวร้าว ดังนั้น การเผชิญหน้าผู้ให้คำปรึกษาควรใช้เมื่อ มีความรู้สึกว่ายรุ่นสามารถยอมรับได้โดยที่เขาไม่รู้สึกว่าถูกคุกคามหรือถูกวิเคราะห์วิจารณ์ นอกจากนี้ไอวี และคนอื่น ๆ (Ivey and others. 1993 : 62) กล่าวว่า ผู้ให้คำปรึกษาต้องใช้ทักษะการเผชิญหน้าไปพร้อม ๆ กันกับการแสดงท่าทีที่อบอุ่น ยอมรับและเคารพในตัวผู้รับคำปรึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถยอมรับความจริงและพัฒนาตนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้

6 การสรุป (Summary) เป็นการรวบรวมสิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างการให้คำปรึกษา หรือเป็นการยุติการให้คำปรึกษา โดยการใช้คำพูดสั้น ๆ ให้ได้ใจความทั้งหมด ซึ่งจะมีการสรุปนำเนื้อหาและความรู้สึก เมื่อมีการให้คำปรึกษาหลายครั้ง ก่อนเริ่มการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้งผู้ให้คำปรึกษาอาจสรุปสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครั้งก่อน การสรุปจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกชัดเจนในประเด็นต่าง ๆ ที่พูดมาและเห็นภาพรวมทั้งหมด ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาและกระบวนการความคิดของผู้รับคำปรึกษาเอง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร เป็นเยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี ที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี ที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยให้เยาวชนในบ้านปรานี ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี จำนวน 180 คน ตอบแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก หลังจากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกมาจัดเรียงคะแนนจากน้อยไปมาก แล้วคัดเลือกเฉพาะเด็กหญิงที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 91 คน

2. จัดแบ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง โดยไม่เคยอยู่ในความดูแลของสถานพินิจอื่นมาก่อน ได้เยาวชนที่กระทำความผิด 1 ครั้ง จำนวน 48 คน

2.2 เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง คือกระทำความผิดครั้งที่ 2 ถึง ครั้งที่ 4 โดยรวมเยาวชนที่เคยอยู่ในความดูแลของสถานพินิจอื่นมาก่อน ได้เยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้ง จำนวน 43 คน

3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์เยาวชนที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มในข้อ 2 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 สอบถามความสนใจในการเข้ารับการให้คำปรึกษาจากเยาวชนในข้อ 2.1 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง มีเยาวชนที่สนใจจำนวน 26 คน

3.2 ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อของเยาวชนในข้อ 3.1 แล้วสุ่มอย่างง่ายจากรายชื่อเยาวชนที่สมัครใจออกมา 18 คน โดยในการสุ่มผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มแบบใส่คืนจนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ จากนั้นสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนที่กระทำความผิด 1 ครั้ง กลุ่มละ 6 คน

3.3 สอบถามความสมัครใจในการเข้ารับการให้คำปรึกษาจากเยาวชนในข้อ 2.2 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง มีเยาวชนที่สมัครใจจำนวน 19 คน

3.4 ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อของเยาวชนในข้อ 3.3 แล้วสุ่มอย่างง่ายจากรายชื่อเยาวชนที่สมัครใจออกมา 18 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้ง กลุ่มละ 6 คน

4. ผู้วิจัยสุ่มโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม และกลุ่มที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาให้แก่ กลุ่มตัวอย่างข้อ 3.2 และจัดให้เป็นกลุ่มทดลองที่ 1, 2, 5 ตามลำดับ

5. ผู้วิจัยสุ่ม โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม และกลุ่มที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาให้แก่ กลุ่มตัวอย่างข้อ 3.4 และจัดให้เป็นกลุ่มทดลองที่ 3, 4, 6 ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก มีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก จำนวน 29 ข้อที่คัดแปลงมาจาก แบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลกของแอนโทนอฟสกี (Antonovsky) ซึ่งแปลโดยสมจิต หนูเจริญกุล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 นำแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสุขภาพจิตและด้านการวัดผลทางจิตวิทยาจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ อาจารย์ พรรณพิศ วาณิชการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ ตรวจสอบความเหมาะสมทางด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

1.1.2 หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก ที่ปรับปรุงคัดแปลงและแก้ไขแล้ว จำนวน 46 ข้อ ไปทดลองใช้กับเด็กหญิงที่อยู่ในความอุปการะของกรมประชาสงเคราะห์ ที่มีอายุช่วง 13-18 ปี จำนวนทั้งหมด 89 คน จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาตรวจให้คะแนนตามที่กำหนดไว้ เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test แล้วทำการเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ระหว่าง 1.773 ถึง 8.465 ที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 35 ข้อ และนำมาใช้ในการทดลอง

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามจำนวน 35 ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ ในข้อ 1.2.5 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.8142

ลักษณะของแบบสอบถาม

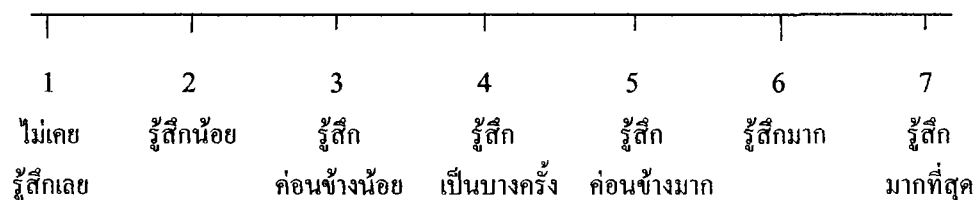
แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ มีให้ผู้ตอบเลือกตอบได้ตั้งแต่ 1-7 คะแนน โดยแบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 35 ข้อ

วิธีตอบแบบสอบถาม

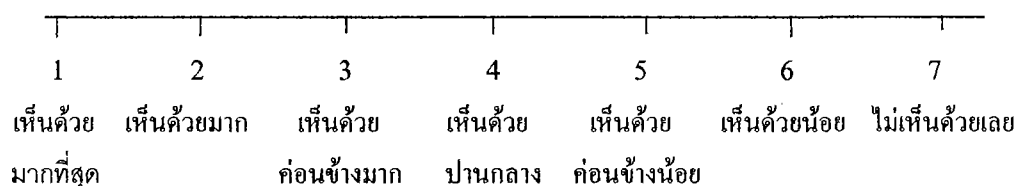
ให้ผู้อ่านตอบข้อความในแบบสอบถาม แล้วพิจารณาว่า ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบมากน้อยในระดับใด โดยผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ตั้งแต่ 1-7 คะแนน โดยตำแหน่งเลข 1 และเลข 7 จะมีข้อความที่บ่งบอกลักษณะตรงกันข้าม ตัวเลข 2 ถึง 6 จะบ่งชี้ถึงความมากน้อยของความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบ โดยอาศัยข้อความในตำแหน่งเลข 1 และเลข 7 เป็นหลัก เมื่อผู้ตอบมีความรู้สึกนึกคิดตรงกับข้อความทางด้านใดมากกว่า ให้เลือกวงกลมรอบตัวเลขที่ใกล้เคียงกับระดับความมากน้อยของความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบมากที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก

0 ท่านรู้สึกบ้างไหมว่า คนที่ท่านไว้วางใจทำให้ต้องผิดหวัง

00 เมื่อท่านพบปัญหาที่ยุ่งยาก ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า แนวทางแก้ไขปัญหของท่าน
มักจะสับสนและหาทางออกได้ยาก

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนถือเกณฑ์ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกมี 22 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 2, 3, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32 และ 34 โดยคิดคะแนนในข้อเหล่านี้ ดังนี้

- ถ้าเลือกตอบ 1 ให้ 1 คะแนน
- ถ้าเลือกตอบ 2 ให้ 2 คะแนน
- ถ้าเลือกตอบ 3 ให้ 3 คะแนน
- ถ้าเลือกตอบ 4 ให้ 4 คะแนน
- ถ้าเลือกตอบ 5 ให้ 5 คะแนน
- ถ้าเลือกตอบ 6 ให้ 6 คะแนน
- ถ้าเลือกตอบ 7 ให้ 7 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบมี 13 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 1, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 15, 19, 23, 30, 33 และ 35 โดยคิดคะแนนในข้อเหล่านี้ ดังนี้

- ถ้าเลือกตอบ 1 ให้ 7 คะแนน
- ถ้าเลือกตอบ 2 ให้ 6 คะแนน

ถ้าเลือกตอบ 3 ให้ 5 คะแนน

ถ้าเลือกตอบ 4 ให้ 4 คะแนน

ถ้าเลือกตอบ 5 ให้ 3 คะแนน

ถ้าเลือกตอบ 6 ให้ 2 คะแนน

ถ้าเลือกตอบ 7 ให้ 1 คะแนน

คะแนนรวม

คะแนนรวมคิดโดยการรวมคะแนน จากทุกข้อของผู้ตอบแบบสอบถามเข้าด้วยกัน เป็นคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก ของผู้ตอบแต่ละคน

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นรายบุคคล

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นรายบุคคล มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม จากเอกสารและงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นรายบุคคล โดยโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมมีขั้นตอนการให้คำปรึกษา ดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ

ครั้งที่ 2-8 ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม ตามรูปแบบการให้คำปรึกษาแบบเป็นรายบุคคล โดยมีขั้นตอนการให้คำปรึกษา 13 ขั้นตอน ดังนี้

ในครั้งที่ 2 – ครั้งที่ 4

1. สำรวจตนเองและสิ่งที่มากระทบตน
2. ฝึกการสร้างทางเลือกและการรับผิดชอบ
3. กำหนดปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือ

ในครั้งที่ 5 – ครั้งที่ 6

4. กำหนดทางเลือกต่าง ๆ
5. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของทางเลือกแต่ละทาง
6. ตัดสินใจเลือก
7. สร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง
8. นำไปปฏิบัติ
9. ทบทวนผลของการปฏิบัติ

10. พิจารณาถึงแหล่งช่วยเหลือภายในและ
ภายนอก

- ในครั้งที่ 7 – ครั้งที่ 8 11. พิจารณาเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ
และสิ่งแวดล้อมของคนที่มียุทธศาสตร์ตนเอง
12. ทบทวนเป้าหมายที่ต้องการ
13. ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 5 ถึงขั้นตอนที่ 11

ครั้งที่ 9 ปัจฉิมนิเทศ

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบเป็นรายบุคคลไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านการให้คำปรึกษา 3 ท่าน ได้แก่ ศาตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ อาจารย์ พรรณพิศ
วณิชยการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย
ของการให้คำปรึกษากับแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก

2.4 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับเด็กหญิงที่สถานแรกรับพญาไท
จำนวน 3 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2.5 โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่
3 โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการให้คำปรึกษารายบุคคล คนละ 9 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
รวมเป็นเวลา 9 สัปดาห์ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 13 กรกฎาคม 2541 ถึงวันพุธที่ 9 กันยายน 2541 โดยผู้วิจัย
ดำเนินการให้คำปรึกษา ดังนี้

กลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 6 คน ให้คำปรึกษาทุกวันจันทร์ และวันอังคาร ตามเวลา
ดังนี้ ในวันจันทร์ เวลา 10 – 10.50 น, 11.10 – 12.00 น, 13 - 13.50 น และ 14.10 – 15.00 น

ในวันอังคาร เวลา 10 – 10.50 น และ 11.10 – 12.00 น

กลุ่มทดลองที่ 3 จำนวน 6 คน ให้คำปรึกษาทุกวันอังคาร และวันพุธ ตามเวลา
ดังนี้ ในวันอังคาร เวลา 13 – 13.50 น และ 14.10 – 15.00 น

ในวันพุธ เวลา 10 – 10.50 น, 11.10 – 12.00 น, 13 - 13.50 น และ 14.10 – 15.00 น

หากวันใดที่ผู้วิจัยไม่สามารถให้คำปรึกษาได้ในวันและเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะจัดหาวันและเวลาที่
เหมาะสมเพื่อให้คำปรึกษาชดเชย

3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม จากเอกสารและงานวิจัย เพื่อเป็น
แนวทางในการกำหนดขั้นตอนในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย

3.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม โดยโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม มีขั้นตอนการให้คำปรึกษา ดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ

ครั้งที่ 2-8 ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม ตามรูปแบบการให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่ม โดยมีขั้นตอนการให้คำปรึกษา 13 ขั้นตอน ดังนี้

ในครั้งที่ 2 – ครั้งที่ 4 1. สำรวจตนเองและสิ่งที่มีผลกระทบต่อตน

2. ฝึกการสร้างทางเลือกและการรับผิดชอบ

3. กำหนดปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือ

ในครั้งที่ 5 – ครั้งที่ 6 4. กำหนดทางเลือกต่าง ๆ

5. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของทางเลือกแต่ละทาง

6. ตัดสินใจเลือก

7. สร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง

8. นำไปปฏิบัติ

9. ทบทวนผลของการปฏิบัติ

10. พิจารณาถึงแหล่งช่วยเหลือภายในและ

ภายนอก

ในครั้งที่ 7 – ครั้งที่ 8 11. พิจารณาเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อทัศนคติ

และสิ่งแวดล้อมของคนที่ส่งผลต่อตนเอง

12. ทบทวนเป้าหมายที่ต้องการ

13. ปฏิบัติซ้ำตามขั้นตอนที่ 5 – ขั้นตอนที่ 11

ครั้งที่ 9 ปังฉินนิเทศ

3.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบเป็นกลุ่มไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการให้คำปรึกษา 3 ท่าน ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ อาจารย์ พรรณพิศ วาณิชการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ ตรวจสอบ ความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากับแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก

3.4 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับเด็กหญิงที่สถานแรกรับพญาไท จำนวน 6 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.5 โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่มใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 4 โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการให้คำปรึกษา กลุ่มละ 9 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที

สัปดาห์ละ 1 ครั้งรวมเป็นเวลา 9 สัปดาห์ ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ 16 กรกฎาคม 2541 ถึงวันพฤหัสบดีที่ 10 กันยายน 2541 โดยผู้ให้คำปรึกษาคำแนะนำการให้คำปรึกษาดังนี้

กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 6 คน ให้คำปรึกษาทุกวันพฤหัสบดี เวลา 13.00 – 14.00 น

กลุ่มทดลองที่ 4 จำนวน 6 คน ให้คำปรึกษาทุกวันพฤหัสบดี เวลา 14.30 - 15.30 น

หากวันใดที่ผู้วิจัยไม่สามารถให้คำปรึกษาได้ในวันและเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะจัดหาวันและเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้คำปรึกษาชดเชย

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยดำเนินการวิจัยแบบแผนการทดลองแบบ แฟคทอเรียล แบบ 3 x 2 (3x2 Factorial Design) (บุศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 186) โดยมีแบบแผนการทดลองดังนี้

ตาราง 2 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ 3x2 Factorial Design

A	B	
	B 1	B 2
A 1	N = 6	N = 6
A 2	N = 6	N = 6
A 3	N = 6	N = 6

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

A แทน การให้คำปรึกษาแบบกวนิยม โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

A1 คือ การให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคล

A2 คือ การให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบเป็นกลุ่ม

A3 คือ กลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

B แทน จำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

B1 คือ เป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง

B2 คือ เป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง คือกระทำความผิดครั้งที่ 2 ถึง ครั้งที่ 4

N แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มทดลองในแต่ละกลุ่ม รวมจำนวนเยาวชนในโปรแกรมการทดลองครั้งนี้ ทั้งหมด 36 คน

ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบแฟกทอเรียล แบบ 3 x 2 (3 x 2 Factorial Design) โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวม ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

ผู้วิจัยให้เยาวชนหญิงที่ทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่อยู่ในความ

ดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานีจำนวน 180 คน ตอบแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก แล้วคัดเลือกเฉพาะเยาวชนที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา ได้จำนวน 91 คน จากนั้นผู้วิจัยแบ่งเยาวชนทั้ง 91 คนนี้ตามจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยดูจากประวัติของบ้านปรานีและจากการสอบถามกับตัวเยาวชนเอง และแบ่งเยาวชนเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) เยาวชนที่กระทำความผิด 1 ครั้ง จำนวน 48 คน และ 2) เยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้ง คือครั้งที่ 2 ถึงครั้งที่ 4 จำนวน 43 คน จากนั้นผู้วิจัยจะสอบถามความสมัครใจในการเข้ารับการให้คำปรึกษาจากเยาวชนทั้ง 2 กลุ่ม จะได้เยาวชนรอบ 1 จำนวน 26 คน และเยาวชนรอบ 2 จำนวน 19 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่ายจากเยาวชนที่สมัครใจในแต่ละกลุ่มออกมากลุ่มละ 18 คน และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเพื่อแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ดังนั้นผู้วิจัยจะได้กลุ่มทดลองทั้งสิ้น 6 กลุ่ม จากนั้นจึงสุ่มโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่มและไม่ได้จัดให้คำปรึกษา เพื่อใช้ในการทดลองสำหรับแต่ละกลุ่ม

2. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัย เป็นผู้ดำเนินการทดลองแก่กลุ่มทดลองทั้ง 6 กลุ่ม ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นรายบุคคล ในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 3 โดยดำเนินการตามโปรแกรมการให้คำปรึกษาที่กำหนด ใช้เวลาในการให้คำปรึกษาคนละ 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวมการให้คำปรึกษาทั้งหมด 9 ครั้ง โดย

กลุ่มทดลองที่ 1 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา ผู้วิจัยให้คำปรึกษาในวันจันทร์ เวลา 10.00 - 10.50 น, 11.10-12.00 น, 13.00-13.50 น และ 14.10-15.00 น และในวันอังคาร เวลา 10.00-10.50 น และ 11.10-12.00 น

กลุ่มทดลองที่ 3 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา ผู้วิจัยให้คำปรึกษาในวันอังคาร เวลา 13.00-13.50 น และ 14.10-15.00 น และในวันพุธเวลา 10.00-10.50 น, 11.10-12.00 น, 13-13.50 น และ 14.10-15.00 น

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่มในกลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 4 โดยดำเนินการให้คำปรึกษาตามโปรแกรมการให้คำปรึกษาที่กำหนดไว้ ใช้เวลาในการให้คำปรึกษากลุ่มละ 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวมการให้คำปรึกษาทั้งสิ้น 9 ครั้ง โดย

กลุ่มทดลองที่ 2 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมา ผู้วิจัยให้คำปรึกษาทุกวัน พฤหัสบดี เวลา 13.00-14.00 น.

กลุ่มทดลองที่ 4 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมา ผู้วิจัยให้คำปรึกษาทุกวัน พฤหัสบดี เวลา 14.30-15.30 น.

2.3 ในกลุ่มทดลองที่ 5 และกลุ่มทดลองที่ 6 ผู้วิจัยไม่ได้จัดให้คำปรึกษาโดยจัดให้เป็นกลุ่มควบคุม โดย

กลุ่มทดลองที่ 5 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมา

กลุ่มทดลองที่ 6 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมา

3. ขั้นตอนหลังการทดลอง

เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองที่ 1, 2, 3, 4, 5, และ 6 ตอบแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลกและนำคะแนนที่ได้มานับไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

2. เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และ เยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้ง เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม

3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมในรูปแบบที่แตกต่างกันและไม่ได้รับการให้คำปรึกษา กับจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชน ที่มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ตัวกลางเลขคณิต (Arithmetic mean) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 40)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 74)

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลกโดยใช้สูตร t-test เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 185)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลกโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 170)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบ 3x2 แฟกทอเรียล (3x2 Factorial Design) แบบมีตัวแปรอิสระ 2 ตัว (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2528 : 197) โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1.1 ผลที่ได้จากการทดลองจะนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 2 ตัวประกอบ (Two – way analysis of variance) โดยใช้ค่าสถิติ F-test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2528 : 252 - 258)

3.1.2 หลังจากทวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ F-test ถ้าพบว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ของกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) ของเชฟเฟ (Scheffe's Test Multiple Comparison) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 106)

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนในกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่ม ก่อนและหลังการทดลอง โดย t - test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนเยาวชนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถาม
SD	✕ แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	✓ แทน	ผลบวกกำลังสอง
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ
MS	✓ แทน	คะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง
F	✓ แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาแจกแจงแบบ F
D	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างคะแนนทั้ง 2 กลุ่ม
S^2_{db}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย
T	แทน	ค่าที่ใช้ในการแจกแจงแบบ t
A	แทน	การให้คำปรึกษาแบบกวนิยม
A1	แทน	การให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นรายบุคคล
A2	แทน	การให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม
A3	แทน	กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้จัดให้คำปรึกษา
B	แทน	จำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
B1	แทน	เป็นเยาวชนที่การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง
B2	แทน	เป็นเยาวชนที่การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง คือ กระทำความผิดครั้งที่ 2 ถึงครั้งที่ 4

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผลการให้คำปรึกษาแบบทวินัยและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีต่อความเข้มแข็งในการมองโลก ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก ก่อนการทดลองของเยาวชนแต่ละกลุ่ม โดยจำแนกตามวิธีการให้คำปรึกษาแบบทวินัยและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนก่อนการทดลอง
3. คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก หลังการทดลองของเยาวชนแต่ละกลุ่ม โดยจำแนกตามวิธีการให้คำปรึกษาแบบทวินัยและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนหลังการทดลอง
5. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน โดยจำแนกตามวิธีที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบทวินัยและกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา
6. ความแตกต่างของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนแต่ละกลุ่ม ก่อนและหลังการทดลอง โดยจำแนกกลุ่มทดลองตามวิธีการให้คำปรึกษาและจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำผลคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก ก่อนการทดลองของเยาวชนแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก ก่อนการทดลองของเยาวชนแต่ละกลุ่ม โดยจำแนกตามวิธีการให้คำปรึกษาแบบทวินัยและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก
 ก่อนการทดลองของเยาวชนแต่ละกลุ่ม โดยจำแนกตามวิธีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมและ
 จำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

การให้คำปรึกษาแบบภวนิยม	ค่าสถิติ	จำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด		รวม
		กระทำความผิด 1 ครั้ง	กระทำความผิด > 1 ครั้ง	
แบบรายบุคคล	N	6	6	12
	$\bar{X}$	113.17	121.67	117.42
	SD	30.24	9.63	21.85
แบบเป็นกลุ่ม	N	6	6	12
	$\bar{X}$	125.17	120.00	122.58
	SD	5.91	16.77	12.29
กลุ่มควบคุม	N	6	6	12
	$\bar{X}$	121.33	124.00	122.67
	SD	17.64	17.36	16.74
รวม	N	18	18	36
	$\bar{X}$	119.89	121.89	120.89
	SD	19.93	14.19	17.08

จากตาราง 3 พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มเยาวชนก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแบบรายบุคคลมีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก เท่ากับ 117.42 กลุ่มเยาวชนก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแบบเป็นกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกเท่ากับ 122.58 และเยาวชนที่จัดเป็นกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกเท่ากับ 122.67 ส่วนกลุ่มเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้งมีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก เท่ากับ 119.89 และกลุ่มเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้งมีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก เท่ากับ 121.89

2. ผู้วิจัยนำผลคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนแต่ละกลุ่มที่มีจำนวนครั้งในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน ก่อนที่จะได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแต่ละวิธีมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนก่อนการทดลอง

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
วิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม (A)	217.056	2	108.528	.336
จำนวนครั้งที่กระทำความผิด (B)	36.000	1	36.000	.112
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	282.167	2	141.083	.437
ความคลาดเคลื่อน	9678.333	30	322.611	
รวม	10213.556	35		

$$F_{.05} \text{ ที่ } df(1, 30) = 4.17 \quad F_{.05} \text{ ที่ } df(2, 30) = 3.32$$

จากตาราง 4 พบว่า เยาวชนทั้ง 3 กลุ่ม ก่อนการทดลองให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล แบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนกลุ่มควบคุม มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ก่อนให้คำปรึกษา แบบกวนิยม เยาวชนมีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ จากตาราง 4 ยังพบว่า เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ก่อนการทดลอง เยาวชนที่มีจำนวนครั้งที่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิด

3. ผู้วิจัยนำผลคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก หลังการทดลองของเยาวชนแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยจำแนกตามวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก หลังการทดลองของเยาวชนแต่ละกลุ่ม โดยจำแนกตามวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

การให้คำปรึกษาแบบกวนิยม	ค่าสถิติ	จำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด		รวม
		กระทำความผิด 1 ครั้ง	กระทำความผิด > 1 ครั้ง	
แบบรายบุคคล	N	6	6	12
	X	156.00	147.17	151.58
	SD	21.54	17.03	19.08
แบบเป็นกลุ่ม	N	6	6	12
	X	134.00	131.67	132.83
	SD	19.64	29.90	24.15
กลุ่มควบคุม	N	6	6	12
	X	120.00	131.33	125.67
	SD	16.72	26.11	21.73
รวม	N	18	18	36
	X	136.67	136.72	136.69
	SD	23.76	24.63	23.85

จากตาราง 5 พบว่า หลังการทดลองเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแบบรายบุคคล มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก เท่ากับ 151.58 กลุ่มเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแบบเป็นกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก เท่ากับ 132.83 และเยาวชนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก เท่ากับ 125.67 ส่วนเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก เท่ากับ 136.67 และเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก เท่ากับ 136.72

4. ในการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยนำผลคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก ของเยาวชนแต่ละกลุ่มที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกันภายหลังที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแต่ละวิธีมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของ
เยาวชนภายหลังการทดลอง

แหล่งของความแปรปรวน	SS	Df	MS	F
วิธีการให้คำปรึกษาแบบทวินิยม (A)	4298.389	2	2149.194	4.305*
จำนวนครั้งที่กระทำความผิด (B)	.02778	1	.02778	.000
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	635.722	2	317.861	.637
ความคลาดเคลื่อน	14975.500	30	499.183	
รวม	19909.639	35		

$F_{.05} \text{ ที่ } df(1, 30) = 4.17$ $F_{.05} \text{ ที่ } df(2, 30) = 3.32$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่าหลังการให้คำปรึกษาแบบทวินิยม เยาวชนทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล แบบเป็นกลุ่ม และกลุ่มที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ วิธีการให้คำปรึกษาแบบทวินิยมที่แตกต่างกัน 2 วิธี กับที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีวิธีที่แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีผลให้เยาวชนมีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำผลคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบทวินิยมที่แตกต่างกัน 2 วิธี และไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณของเชฟเฟ เพื่อตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ซึ่งจะแสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในตาราง 7 ต่อไป

นอกจากนี้จากตาราง 6 ยังพบว่า หลังการให้คำปรึกษาแบบทวินิยม เยาวชนทั้ง 2 กลุ่ม คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้ง มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เยาวชนที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาแบบทวินิยมกับจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชน นั่นคือ วิธีการให้คำปรึกษาแบบทวินิยมกับจำนวนครั้งที่กระทำความผิดของเยาวชน ไม่มีผลร่วมกันต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน

5. ผู้วิจัยนำผลคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมที่แตกต่างกัน 2 วิธี และที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณของเชฟเฟ เพื่อตรวจสอบว่าเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม 2 วิธี และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษามีคู่ใดบ้างที่มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลก โดยจำแนกตามวิธีที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม และที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาแบบกวนิยม	N	กลุ่มควบคุม แบบเป็นกลุ่ม แบบรายบุคคล			
		$\bar{X}$	125.67	132.83	151.58
กลุ่มควบคุม	12	125.67	—	7.16	25.91*
แบบเป็นกลุ่ม	12	132.83		—	18.75
แบบรายบุคคล	12	151.58			—

$F .05$ ที่ $df (2, 30) = 23.58$ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคลมีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล กับเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่มกับเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนในกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่ม ก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม โดยนำคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบความแตกต่างของความเข้มแข็งในการมองโลก โดยใช้ ค่าสถิติ t - test ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 แสดงความแตกต่างของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนแต่ละกลุ่ม ก่อนและหลังการทดลอง โดยจำแนกกลุ่มทดลองตามวิธีการให้คำปรึกษา และจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชน

กลุ่ม	N	ระยะเวลา	$\bar{X}$	D	S^2	t
1. แบบรายบุคคลและ กระทำความผิด 1 ครั้ง	6	ก่อน	113.17			
		หลัง	156.00	42.833	11.079	3.866*
2. แบบรายบุคคลและ กระทำความผิด > 1 ครั้ง	6	ก่อน	121.67			
		หลัง	147.17	25.5	6.756	3.774*
3. แบบเป็นกลุ่มและ กระทำความผิด 1 ครั้ง	6	ก่อน	125.17			
		หลัง	134.00	8.833	8.719	1.013
4. แบบเป็นกลุ่มและ กระทำความผิด > 1 ครั้ง	6	ก่อน	120.00			
		หลัง	131.67	11.666	7.121	1.638
5. กลุ่มควบคุมและ กระทำความผิด 1 ครั้ง	6	ก่อน	121.33			
		หลัง	120.00	-1.333	4.447	-0.299
6. กลุ่มควบคุมและ กระทำความผิด > 1 ครั้ง	6	ก่อน	124.00			
		หลัง	131.33	7.333	10.451	0.701

t .05, 5 df = 2.015

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า เยาวชนในกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด 1 ครั้ง และ เยาวชนในกลุ่มทดลองที่ 3 ซึ่งเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง ภายหลังที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล เยาวชนทั้ง 2 กลุ่มข้างต้น มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงขึ้นจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ พบว่า เยาวชนในกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด 1 ครั้ง และ เยาวชนในกลุ่มทดลองที่ 4 ซึ่งเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง ภายหลังที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่ม เยาวชนทั้ง 2 กลุ่มข้างต้น มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า เยาวชนใน กลุ่มทดลองที่ 5 ซึ่งเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และ เยาวชนในกลุ่ม ทดลองที่ 6 ซึ่งเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง ที่จัดเป็นกลุ่มควบคุม เยาวชนทั้ง 2 กลุ่มมีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่มที่มีต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมในรูปแบบที่แตกต่างกันและเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา กับ จำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่แตกต่างกันที่มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล แบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน
2. เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกันมีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน
3. ปฏิสัมพันธ์ของวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมในรูปแบบที่แตกต่างกัน และไม่ได้รับการให้คำปรึกษา กับ จำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากร เป็นเยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13 –18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรที่สมัครใจ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มตามจำนวนครั้งที่กระทำความผิดของเยาวชน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 กลุ่มละ 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษา แบบกวนิยมแบบรายบุคคล
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษา แบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบแฟคทอเรียล 3x2 (3x2 Factorial Design) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยให้เยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร จำนวน 180 คน ตอบแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก หลังจากนั้นเรียงลำดับคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกจากน้อยไปมาก แล้วคัดเลือกเฉพาะเยาวชนที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่

เปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมา ได้จำนวน 91 คน จากนั้นผู้วิจัยแบ่งเยาวชนทั้ง 91 คน ตามจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง จำนวน 48 คน และเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้ง คือกระทำความผิดครั้งที่ 2 ถึงครั้งที่ 4 จำนวน 43 คน โดยผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจในการเข้ารับการให้คำปรึกษาจากเยาวชนทั้ง 2 กลุ่ม แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายจากเยาวชนที่สมัครใจในแต่ละกลุ่มออกมากลุ่มละ 18 คน และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเพื่อแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ดังนั้นจะได้กลุ่มทดลองทั้งสิ้น 6 กลุ่ม จากนั้นผู้วิจัยจึงสุ่มโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล แบบเป็นกลุ่ม และแบบที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา เพื่อใช้ในการทดลองสำหรับแต่ละกลุ่ม

2. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัย เป็นผู้ดำเนินการทดลองแก่กลุ่มทดลองทั้ง 6 กลุ่ม ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 3 โดยดำเนินการตามโปรแกรมการให้คำปรึกษาที่กำหนด ใช้เวลาในการให้คำปรึกษาคนละ 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวมการให้คำปรึกษาทั้งหมด 9 ครั้ง โดย

กลุ่มทดลองที่ 1 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมา ผู้วิจัยให้คำปรึกษาในวันจันทร์ เวลา 10.00 - 10.50 น, 11.10-12.00 น, 13.00-13.50 น และ 14.10-15.00 น และในวันอังคาร เวลา 10.00-10.50 น และ 11.10-12.00 น

กลุ่มทดลองที่ 3 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมา ผู้วิจัยให้คำปรึกษาในวันอังคาร เวลา 13.00-13.50 น และ 14.10-15.00 น และในวันพุธเวลา 10.00-10.50 น 11.10-12.00 น, 13 -13.50 น. และ 14.10-15.00 น.

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่มในกลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 4 โดยดำเนินการให้คำปรึกษาตามโปรแกรมการให้คำปรึกษาที่กำหนดไว้ ใช้เวลาในการให้คำปรึกษากลุ่มละ 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวมการให้คำปรึกษาทั้งสิ้น 9 ครั้ง โดย

กลุ่มทดลองที่ 2 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมา โดยผู้วิจัยให้คำปรึกษาทุกวันพฤหัสบดี เวลา 13.00-14.00 น.

กลุ่มทดลองที่ 4 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา โดยผู้วิจัยให้คำปรึกษาทุกวัน พฤหัสบดี เวลา 14.30-15.30 น.

2.3 ในกลุ่มทดลองที่ 5 และกลุ่มทดลองที่ 6 ผู้วิจัยไม่ได้ดำเนินการให้คำปรึกษา จัดเป็นกลุ่มควบคุม โดย

กลุ่มทดลองที่ 5 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา

กลุ่มทดลองที่ 6 คือ เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง และมีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา

3. ขั้นหลังการทดลอง

เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองที่ 1, 2, 3, 4, 5, และ 6 ตอบแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลกและนำเสนอคะแนนที่ได้บันทึกไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบทวินาม แบบเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

2. เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และ เยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้ง เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบทวินาม

3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของวิธีการให้คำปรึกษาแบบทวินามในรูปแบบที่แตกต่างกันและไม่ได้จัดการให้คำปรึกษา กับจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชน ที่มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ข้อ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two- way Analysis of Variance) และ วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่ได้รับวิธีการให้คำปรึกษาแบบทวินามที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Test Multiple Comparison) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

สรุปผลของการศึกษาค้นคว้า

จากการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล แบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา ที่มีต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมที่แตกต่างกัน 2 วิธี คือ แบบรายบุคคล แบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า

1.1 เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคลกับแบบเป็นกลุ่ม มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่มและเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เยาวชนที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน คือกระทำความผิด 1 ครั้ง และกระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้ง คือกระทำความผิดครั้งที่ 2 ถึง ครั้งที่ 4 เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมกับจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล แบบเป็นกลุ่มและเยาวชนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา ที่มีต่อการพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่อยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร โดยการอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะอภิปรายผลตามสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล แบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 (ตาราง 6) พบว่า เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล แบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษามีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแต่ละวิธีเป็นรายคู่ (ตาราง 7) พบว่า เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลกับเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษามีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา แต่เมื่อเปรียบเทียบเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลกับเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่ม และเปรียบเทียบเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่มกับเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา พบว่าเยาวชนในแต่ละคู่มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ในการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคลในการทดลองครั้งนี้ เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยช่วยเหลือเยาวชนภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ และเปิดเผย สร้างสัมพันธภาพที่เต็มไปด้วยการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างผู้วิจัยและเยาวชน โดยผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาตามกระบวนการและขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน โดยเริ่มจากการให้เยาวชนทำความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม หาแนวทางจัดการกับสิ่งที่มากระทบ พร้อมทั้งช่วยให้เยาวชนตระหนักในเสรีภาพ ความรับผิดชอบ ตระหนักในคุณค่าของตนเองและในการกระทำของตน ตลอดจนเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่มากระทบตน การเพิ่มความสามารถในการเข้าใจ ความสามารถในการจัดการ และเพิ่มการตระหนักในคุณค่าของตน จึงเป็นการเพิ่มองค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลก ซึ่งในแต่ละขั้นตอน ผู้วิจัยเปิด โอกาสให้เยาวชนได้คิด ได้เลือกและตัดสินใจกับสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวของเยาวชนเอง ดังนั้นเมื่อเยาวชนที่มีความรู้สึกว่าตนไม่มีค่า ล้มเหลว รู้สึกผิด ท้อแท้ และไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในการแก้ปัญหาได้ ได้รับการช่วยเหลือจากการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล เยาวชนจึงตระหนักว่าชีวิตของตนเองเป็นผลจากการเลือกและการกระทำของตนเอง เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ ก็ตาม เมื่อเผชิญกับอุปสรรคหรือข้อจำกัดในชีวิต เยาวชนจะเรียนรู้ว่าตนมีเสรีภาพและสามารถที่จะตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต ดังที่ คอเรย์ (Corey. 1995 : 234-237) กล่าวว่า เมื่อผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม ผู้รับคำปรึกษาจะเรียนรู้และ ยอมรับความซับซ้อนและความขัดแย้งในชีวิต เรียนรู้ที่จะเผชิญกับ

กับปัญหา ความยากลำบาก ความผิดหวังและภาวะวิกฤต ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในชีวิต ซึ่งลักษณะดังกล่าว ก็คือลักษณะของบุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง โดยแอนโทโนฟสกี (Antonovsky. 1987 : 248) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกจะสามารถเผชิญกับปัญหาหรือความยากลำบากได้ดี และถึงแม้ว่าจะพบกับปัญหาที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ บุคคลเหล่านี้ก็จะดำรงและเผชิญกับปัญหาอย่างรู้สึกพอใจและไม่รู้สึกเป็นทุกข์มากนัก

นอกจากนี้ เจียรนีย์ ทรงชัยสกุล (2529 : 411) ได้กล่าวว่า ข้อดีของวิธีการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล คือ ผู้รับคำปรึกษาได้รับความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเฉพาะของเขาจากผู้ให้คำปรึกษาโดยตรงด้วยความละเอียดรอบคอบและรอบคอบเพียงพอ เนื่องจากผู้รับคำปรึกษาเป็นจุดสนใจของผู้ให้คำปรึกษาแต่ผู้เดียว ขณะเดียวกันผู้รับคำปรึกษาก็ไม่ต้องกังวลถึงความไม่พร้อมในทักษะบางประการของตน ดังนั้น ผู้รับคำปรึกษาจึงกล้าที่จะเปิดเผยตนเองอย่างอิสระ ทำให้ผู้ให้คำปรึกษาสามารถวินิจฉัยปัญหาและแก้ไขได้ถูกต้อง รวดเร็วขึ้น จากการสังเกตของผู้วิจัยในการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลในการทดลองครั้งนี้ พบว่า สอดคล้องกับคำกล่าวข้างต้น โดยพบว่า การสร้างสัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับเยาวชนดำเนินแบบค่อยเป็นค่อยไป เกิดความไว้วางใจและยอมรับซึ่งกันและกันได้ดีกว่าในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และถึงแม้ปัญหาของเยาวชนจะเป็นปัญหาระดับความรู้สึก มีความซับซ้อนเกิดจากหลายสาเหตุประกอบกัน แต่ทั้งผู้วิจัยและเยาวชนต่างมีเวลาเพียงพอที่จะทำความเข้าใจกับปัญหา ลักษณะเฉพาะตัว และประสบการณ์ การรับรู้เฉพาะ ได้อย่างละเอียดครบถ้วน นอกจากนี้ยังมีเวลาเพียงพอที่จะได้พิจารณารายละเอียด ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการให้คำปรึกษา เช่น การแสดงออกถึงความรู้สึกของเยาวชนในด้านความวิตกกังวล ความเสียใจ ความรู้สึกผิด ความรู้สึกไร้ค่าของตัวเอง ความสอดคล้องกันของอารมณ์และคำพูด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสามารถช่วยเหลือเยาวชนได้อย่างเต็มที่ โดยสามารถสะท้อนให้เยาวชนได้รับรู้ และมองเห็นการดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างชัดเจนและครบถ้วน และเยาวชนจึงสามารถทำความเข้าใจกับประสบการณ์การรับรู้ของตนในโลกทั้ง 3 ระดับ ทำให้เยาวชนสามารถคิดพิจารณาและตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง นำไปสู่การทำให้เยาวชนได้ขยายประสบการณ์การรับรู้ของตนเองได้อย่างเต็มที่ เกิดการพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างสูงสุด ดังนั้น จึงพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล สามารถพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้

แต่ในเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษานั้น ถึงแม้ว่าเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อเข้ามาอยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร จะได้รับการศึกษาทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพ เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้า การเรียนคอกไม้ประดิษฐ์ หัตถกรรม นาฏศิลป์ ดนตรีไทย รวมทั้งได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

นอกเหนือจากการเรียนตามปกติ ตลอดจนการเข้ากลุ่มในเชิงบำบัด และได้รับการดูแลจาก นักจิตวิทยา โดยในปัจจุบันมีการนำชุมชนบำบัดมาใช้กับเยาวชน และได้รับผลเป็นที่น่าพอใจ ระดับหนึ่ง (สุพิจิ เหล่าพานิช. 21 : 2541 ; อ้างอิงมาจาก กรุณา สุขพัฒน์. ม.ป.ป.) แต่เนื่องจากจำนวน เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่อยู่ในความดูแลของบ้านปธานิมีเป็น จำนวนมาก การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูและพัฒนาเยาวชน เป็นการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึง การช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้ได้รับการพัฒนาครบทุก ๆ ด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา รวมทั้งการเสริมวิชาชีพ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเยาวชนโดยรวม และ ไม่ได้เป็นกิจกรรมที่จัด เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลก โดยเฉพาะเจาะจง ดังเช่น โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบ ภาวนิยมในการทดลองครั้งนี้ ดังนั้นผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จึงพบว่าเยาวชนที่ได้รับการให้คำ ปรึกษาแบบภาวนิยมแบบรายบุคคล มีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกับเยาวชนที่ไม่ได้รับการ ให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบ ภาวนิยมแบบรายบุคคล มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่า

และจากผลการศึกษาที่พบว่า เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลกับเยาวชน ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับเยาวชนที่ ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ถึงแม้ว่า วิธีการให้คำปรึกษาทั้ง 2 วิธี จะแตกต่างกัน แต่ต่างก็มีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือ ผู้รับคำปรึกษาให้เข้าใจและกระจ่างในการมองชีวิตของตน เกิดการเรียนรู้ที่จะตัดสินใจไปสู่ เป้าหมายที่วางไว้ ด้วยความรู้สึที่เต็มไปด้วยความหมาย มีการเลือกที่เหมาะสม และทำให้ปัญหา เกี่ยวกับอารมณ์ของตนและระหว่างบุคคลหมดไป (Rickey & Therese. 1990 : 92) ในการ ให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่มในการทดลองครั้งนี้ มีขั้นตอนและจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความเข้มแข็ง ในการมองโลกของเยาวชนเช่นเดียวกับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล โดยผู้วิจัยดำเนินการตาม กระบวนการของการให้คำปรึกษาแบบภาวนิยมแบบเป็นกลุ่ม เน้นการสร้างสัมพันธภาพที่เต็มไปด้วย ความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างสมาชิกกับผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ ผู้วิจัยให้ความใส่ใจสมาชิกทุก ๆ คน และพยายามกระตุ้นให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและ แสดงความรู้สึกระหว่างกัน ในทุก ๆ ครั้งของการให้คำปรึกษา เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนได้ขยาย ประสบการณ์รับรู้ของตนให้ได้มากที่สุด จากเหตุผลดังกล่าว จึงอาจทำให้เยาวชนที่ได้รับการ ให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่มมีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกับเยาวชนที่ได้รับการ ให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับสะอาด กันทรารัตน์ (2533 : 13) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล โดยใช้ทฤษฎีแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของเผด็จ หรั่งรอด (2538 : 59) ที่พบว่า ผู้ต้องขังที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม โดยใช้ทฤษฎีแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษลดลง แตกต่างกัน

แต่อย่างไรก็ตามในการให้คำปรึกษาแบบเป็นกลุ่มในการทดลองครั้งนี้ มีข้อจำกัดบางประการซึ่งมีผลต่อการพัฒนาของกลุ่ม โดยจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า สมาชิกในกลุ่มมีลักษณะแตกต่างกันโดยมีทั้งคนที่เงียบ เปิดเผย กล้าแสดงออก และคอยแต่คัดลอกตามคนอื่น และถึงแม้ว่าลักษณะปัญหาของสมาชิกในกลุ่มจะมีความคล้ายคลึงกัน แต่ปัญหาของสมาชิกแต่ละคนนั้นประกอบด้วยสาเหตุหลายอย่างและมีความแตกต่างกันในด้านรายละเอียด เมื่อผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้เล่าถึงประสบการณ์การรับรู้ของตนอย่างเสรี พบว่า สมาชิกในกลุ่มสามารถเล่าประสบการณ์ของตนได้ดี แต่การซักถามและการแสดงความคิดเห็นระหว่างสมาชิกในกลุ่มจะมีค่อนข้างน้อย โดยสมาชิกมักจะซักถามและรอฟังความคิดเห็นจากผู้วิจัย นอกจากนี้การแสดงออกถึงความรู้สึกร่วม เช่น ความเสียใจ ความรู้สึกผิด ความรู้สึกไร้คุณค่าในขณะที่เยาวชนเล่าประสบการณ์นั้น สมาชิกมีการแสดงออกถึงความรู้สึกร่วมน้อยกว่าเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล และสมาชิกบางคนไม่กล้าแสดงความรู้สึกของตนเองออกมา จะเห็นว่าสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนที่ประสบกับปัญหาในระดับความรู้สึกและซับซ้อน แต่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่มที่มีค่อนข้างน้อย ทำให้ไม่สามารถขยายประสบการณ์ของการรับรู้ของสมาชิกแต่ละคนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเสถียร ยุทธชัย (2530 : 41) กล่าวว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นเป็นอุปสรรคต่อผู้รับการปรึกษาที่ประสบกับปัญหาจริง ๆ แต่ไม่กล้าเปิดเผยตนเองอย่างเต็มที่ต่อสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นให้ความสำคัญกับปัญหาและเรื่องที่เกี่ยวกับสมาชิกทุกคน การวิเคราะห์ปัญหาเฉพาะเรื่องของใครคนใดคนหนึ่งอาจมีน้อย และปัญหาเฉพาะของสมาชิกบางคนที่ต้องการการวิเคราะห์และวินิจฉัยอย่างละเอียดอาจมีความสำคัญเป็นรองลงไป ทำให้สมาชิกบางคนขาดแรงกระตุ้นที่จะแก้ไขหรือพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่

ข้อจำกัดข้างต้น อาจทำให้สมาชิกในกลุ่มไม่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ เนื่องจากว่าประสิทธิภาพของปฏิสัมพันธ์ในกระบวนการกลุ่มในการทดลองครั้งนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างสูงสุด ดังนั้นถึงแม้ผู้วิจัยจะมุ่งพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกอย่างเฉพาะเจาะจง แต่การทำความเข้าใจกับประสบการณ์การรับรู้เฉพาะของสมาชิกแต่ละคนอาจมีความละเอียดและครอบคลุมน้อยกว่าในการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยอาจจะช่วยสมาชิกแต่ละคน

หรือสมาชิกบางคนได้ไม่เต็มที่ จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกน้อยกว่าเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล และทำให้คะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา ไม่แตกต่างกันมากพอที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผลการศึกษาค้นคว้านี้ จึงพบว่าเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่มมีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกับเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

จากผลการศึกษาค้นคว้านี้ อาจกล่าวได้ว่าการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล น่าจะเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่มในการพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน มีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 (ตาราง 6) พบว่า เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าจำนวนครั้งของการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่แตกต่างกันของเยาวชน ไม่มีผลแตกต่างกันมากพอที่จะมีผลทำให้เยาวชนทั้ง 2 กลุ่มข้างต้น มีความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้งที่ผ่านมาอยู่ในความดูแลของบ้านปรางี หรือที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้งก็อาจเคยอยู่ในสถานพินิจอื่นมาก่อน ส่วนใหญ่จะมาจากลักษณะครอบครัวและสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน และเมื่อเยาวชนเข้ามาอยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรางีในครั้งนี้ เยาวชนเหล่านี้ก็จะได้รับการดูแลโดยรวมที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนนั้น เป็นหน่วยงานหนึ่งของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ที่ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเช่นเดียวกัน โดยมุ่งไปในทางให้การสงเคราะห์และค้นหาสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด แล้วบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (คณะผู้พิพากษาศาลสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. 2540 : 16) และกิจกรรมนั้นมุ่งช่วยเหลือเยาวชน โดยคำนึงถึงความต้องการทุก ๆ ด้านของเด็กและเยาวชนทุกคน ไม่ได้แบ่งแยกการดูแลเยาวชนที่กระทำความผิด 1 ครั้ง หรือเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้งอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ มงคล มณฑา (2540 : 120) กล่าวว่าผู้ใช้ยาเสพติดมักจะไม่มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาของตน ดังนั้นถึงแม้จะได้รับการถอนพิษยาแล้ว แต่เมื่อกลับไปสู่สภาพแวดล้อมเดิม

ปัญหาเดิม ผู้ใช้ยาก็จะใช้วิธีเดิมกับปัญหาของตน คือ การหลีกเลี่ยงปัญหา ขอมแพ้ปัญหาและหันไปใช้ยาเสพติดเพื่อลดความไม่สบายใจของตน ซึ่งสอดคล้องกับอุษา ชุมสาย (2538 : 82) ที่กล่าวว่า การที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำ ๆ อีก นอกจากจะเป็นเพราะสารที่ทำให้เสพติดแล้ว ก็ยังเกิดจากการที่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไขสภาพแวดล้อมในครอบครัวและชุมชนที่เอื้อต่อการกระทำความผิด หรือมิได้ปรับปรุงแก้ไขความประพฤติของเด็กและเยาวชนเสียตั้งแต่ความผิดครั้งแรก จะเห็นว่าการที่เยาวชนกระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้งนั้น นอกจากสาเหตุจากตัวเยาวชนเองที่ขาดองค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลกแล้ว สภาพแวดล้อมที่เยาวชนกลับไปอาศัยก็อาจมีส่วนทำให้เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีกได้ แต่เนื่องจากในการศึกษาความแตกต่างของจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนในครั้งนี้ ยังไม่มีข้อมูลยืนยันที่จะชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เยาวชนที่กระทำความผิด 1 ครั้ง จะไม่เป็นเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้งในเวลาต่อไป ประกอบกับการที่เยาวชนเหล่านี้เมื่อเข้ามาอยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร เยาวชนที่มีจำนวนมากรับมาอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ได้รับการช่วยเหลือ พัฒนา เช่นเดียวกัน จึงทำให้เยาวชนได้รับประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงอาจทำให้เยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดแตกต่างกัน เมื่อเข้ามาอยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรม เด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยม ในรูปแบบที่แตกต่างกันและไม่ได้รับการให้คำปรึกษากับจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 (ตาราง 6) พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยม ในรูปแบบที่แตกต่างกันและไม่ได้รับการให้คำปรึกษากับจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยมกับจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ความแตกต่างของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีการให้คำปรึกษาที่แตกต่างกันนั้น ไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด นั่นคือ วิธีการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยมและจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดไม่มีผลร่วมกันต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน

ทั้งนี้เนื่องจากว่า ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า คะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่แตกต่างกันเป็นผลจากวิธีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมที่แตกต่างกันเพียงอย่างเดียว โดยเยาวชนที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดแตกต่างกันนั้นมีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ จากผลการเปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนก่อนและหลังการให้คำปรึกษา (ตาราง 8) พบว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแบบรายบุคคลสามารถพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ทั้งเยาวชนที่กระทำความผิด 1 ครั้ง และเยาวชนที่กระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้ง เพราะฉะนั้น ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จึงไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม กับจำนวนครั้งที่เยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ข้อจำกัดในการทำวิจัยครั้งนี้

เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้ เยาวชนหญิงในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี กรุงเทพมหานคร จะมีหน้าที่และกิจกรรมพิเศษ ซึ่งทางบ้านปรานีได้จัดให้เพื่อเป็นการฟื้นฟูและพัฒนาจิตใจของเยาวชนหญิงเป็นระยะนอกเหนือจากกิจกรรมหลัก อาทิเช่น การจัดให้มีการพบญาติ การจัดงานเฉลิมพระชนมพรรษา การนิเทศและอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ ประกอบกับข้อจำกัดของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่จำเป็นต้องมีสมาชิกเข้าร่วมครบทุกคนและทุกครั้ง ทำให้ตารางวันและเวลาของการให้คำปรึกษาทั้งแบบรายบุคคลและเป็นกลุ่มต้องมีการเปลี่ยนแปลงในบางสัปดาห์ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้จัดวันและเวลาในการให้คำปรึกษาชัดเจนจนครบทุกขั้นตอนของการให้คำปรึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เนื่องจากการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม เป็นการนำหลักปรัชญาภวนิยมเข้าสู่การให้คำปรึกษา มีวิธีและเทคนิคของการให้คำปรึกษาที่ไม่เฉพาะเจาะจง ดังนั้นผู้ที่นำวิธีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมไปใช้ จึงควรทำความเข้าใจทั้งทฤษฎีการให้คำปรึกษาและหลักปรัชญาภวนิยม ตลอดจนควรมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาภวนิยม

1.2 การจัดการให้คำปรึกษาแก่เยาวชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ให้คำปรึกษาควรจะศึกษาสาเหตุของปัญหาและบุคลิกภาพทั่วไปของเยาวชนและตระหนักว่าแม้เยาวชนทุกคนจะมีปัญหาเสพติดเหมือนกัน แต่สาเหตุของปัญหานั้นเป็นสาเหตุเฉพาะของแต่ละบุคคล ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษายอมรับและมีความเข้าใจในปัญหาของเยาวชนมากขึ้น

1.3 ในการพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเน้นควรใช้วิธีการให้ปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล เนื่องจากปัญหาของเยาวชนที่กระทำความผิดนั้นมาจากสาเหตุหลายอย่างและมีความซับซ้อน ประกอบกับกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเยาวชนแต่ละคนจะต้องใช้เวลาในการคิดและตัดสินใจเลือกด้วยตนเองในทุกครั้งของการให้คำปรึกษา จึงทำให้ผู้ให้คำปรึกษาและเยาวชนได้มีเวลาไตร่ตรองและวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างละเอียด ถี่ถ้วนกว่าการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม

1.4 ในการจัดการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม การเลือกสมาชิกควรคำนึงถึงความคล้ายคลึงกันในลักษณะบางประการ หรือความสามารถที่ใกล้เคียงกันของสมาชิกด้วย เพื่อให้สมาชิกได้รับประโยชน์และการพัฒนาจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไปได้พร้อม ๆ กัน เนื่องจากในการทดลองครั้งนี้พบว่า ลักษณะส่วนตัวของสมาชิกในการทดลองครั้งนี้ มีผลต่อการพัฒนาของกลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรมีการติดตามผลในระยะยาว ภายหลังเสร็จสิ้นการทดลองทุก ๆ 3 เดือน และ 6 เดือน สำหรับเยาวชนที่ยังอยู่ในความดูแลของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี หรือมีการติดตามผลเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาที่อยู่ในระหว่างควบคุมความประพฤติ อย่างไรก็ตามในการติดตามผลควรกระทำในขณะที่เยาวชนอยู่ในสภาวะทางอารมณ์และจิตใจที่คงที่

2.2 ในการติดตามผลเยาวชนที่จำหน่ายกลับบ้าน ควรมีการบันทึกสถิติของเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม ที่กลับมากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีกครั้ง

2.3 ควรมีการทดลองจัดการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกในเยาวชนชายที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือนำไปใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดในคดีอื่น ๆ

2.4 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือกระทำความผิดคดีอื่น ๆ เช่น อายุ เพศ ฐานะทางครอบครัว ระยะเวลาที่อยู่ในสถานพินิจ

2.5 ควรมีการทดลองจัดการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกกับกลุ่มบุคคลที่ประสบภาวะวิกฤติหรือปัญหาในการดำรงชีวิตหรือกลุ่มบุคคลอื่น เช่น บุคคลที่ประสบความทุกข์จากอาการเจ็บป่วยเรื้อรัง บุคคลที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ เนื่องจากความเข้มแข็งในการมองโลกจะเป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมคุณภาพชีวิตได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ✓ กังสดาล สุทธิวิริสรค์. ความเข้มแข็งในการมองโลก แรงสนับสนุนทางสังคม ความเหนียวแน่นของพยาบาลในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.
- กาญจนา อิ่มสำราญรัชต์. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีผลต่อทัศนคติของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. ทฤษฎีการให้คำปรึกษา (Theory of Counseling). กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. แผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (พ.ศ. 2540 – 2544). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ จำกัด, 2539.
- คณะผู้พิพากษาศาลสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. “ศาลเยาวชนและครอบครัว นโยบายนและเหตุผลในการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว,” ใน เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง สิทธิเด็กกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกที่ถูกกระทำทารุณกรรมทางร่างกายทางจิตใจ ทางเพศและสิ่งเสพติด. หน้า 15-19. กองแพทย์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง กระทรวงยุติธรรม. กรุงเทพฯ : กระทรวงยุติธรรม, 2540.
- จีน แบร์รี. คู่มือการฝึกทักษะในการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. เอกสารการสอนชุด วิชาการแนะแนว ในระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 1 – 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์, 2534.
- _____. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ชัยวัฒน์ วงศ์อำยา และ คนอื่น ๆ. “ผลกระทบของครอบครัว ลักษณะบุคคลิกภาพและกลุ่มเพื่อนต่อการให้ยาเสพติดของผู้ติดยาวัยรุ่น ในโรงพยาบาลรัฐราษฎร์ ปทุมธานี 2531,” วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 34 (2) : 102-107 ; เมษายน-มิถุนายน 2532

- ชาญคณิต ก.สุริยามณี และคนอื่น ๆ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการคิดยาเสพติดซ้ำของวัยรุ่น,” ใน สรุปย่อผลงานวิจัยยาเสพติด. หน้า 66-68. กองวิชาการและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2530.
- คุณฤ โยเหลา, ถัดควัลย์ เกษมเนตร และ ชัยวัฒน์ วงษ์อาษา. รายงานการวิจัยปัจจัยสาเหตุการใช้และติดสารระเหยของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดยโสธร. ฉบับที่ 63. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.
- ทิพวรรณ กิตติพร. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536.
- ทัศนาศา บุญทอง. “การพยาบาลตามแนวปรัชญา Existentialism,” ใน ประมวลรายงานการประชุมวิชาการ พยาบาลจิตเวช ครั้งที่ 3. ม.ป.ท., 2525.
- นันทิกา เข้มสรวล. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษาแนะแนว. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา การแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.
- นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล. อาชญากรรมการป้องกันและการควบคุม. กรุงเทพฯ : พรทิพย์การพิมพ์, ม.ป.ป.
- ปริญญา จิตการณทิกิจ. ย่อหลักกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.
- ประสาธ อิศระปริดา. จิตวิทยาวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2523
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์, 2529.
- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และ สุภาพ ฉัตรภรณ์. การออกแบบการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.
- พองจิต อินทสุวรรณ และ คนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความคิดยาเสพติดของเยาวชน. ฉบับที่ 55. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- เผด็จ หรั่งรอด. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มที่มีต่อความวิตกกังวลในการดำรงชีวิต ภายหลังพ้นโทษของผู้ต้องขัง ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษ บางเขน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

- ✓ พชรินทร์ นินทจันทร์. ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งในการมองโลก กับความวิตกกังวลของ
นักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามารับดี. วิทยานิพนธ์ พย.บ. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2538. อัดสำเนา.
- พรรณพิมล หล่อตระกูล. “สุขภาพจิตกับปัญหาเสพติดในวัยรุ่น,” เพื่อนสุขภาพ. 8 (1) : 42-53 ;
2539.
- เมธี วงศ์วัชรพันธุ์. บุคลิกภาพของเยาวชนผู้กระทำผิด. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
มหิดล, 2534. อัดสำเนา.
- มงคล มณฑา. “การใช้กระบวนการทางจิตวิทยาในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด,” ใน เอกสารทาง
วิชาการประกอบการศึกษา ถึงวิธีการและแนวทาง และเทคนิคต่างๆ เกี่ยวกับการนำวิธีการ
ชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) ปรับประยุกต์ใช้ในกระบวนการยุติธรรม.
หน้า 119-141. กองแพทย์ สถานพินิจเด็กและเยาวชนกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
กระทรวงยุติธรรม. กรุงเทพฯ : กระทรวงยุติธรรม, 2540.
- ล้วน - อังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยทาง
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- วิชา มหาคุณ. “สังคมไทย ครอบครัวและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน,” วารสารศาลเยาวชน
และครอบครัวสร้างเสริมสัมพันธ์-สร้างสรรสังคม. 5 (15) : 5-12 ; 2540.
- วัชร ทรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2533.
- ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. รายงานประจำปี 2539. กรุงเทพฯ : กระทรวงยุติธรรม, 2539
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ปรกาศพริก, 2530.
- ศักดิ์ศรี อภิบาลบรรพตเขตต์ และคนอื่น ๆ. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการกระทำผิดของ
เด็กและเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
- ✓ สมจิต หนูเจริญกุล, ประครอง อินทรสมบัติ และพรณวดี พุฒวนะ “สิ่งรบกวนในชีวิตประจำวัน
ความเข้มแข็งในการมองโลก และการรับรู้ถึงความผาสุกในชีวิตของอาจารย์พยาบาลใน
มหาวิทยาลัย,” วารสารพยาบาล. 3 : 169-190 ; กรกฎาคม-กันยายน 2532.
- ตะอาด กันทราวิรัตน์. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล ที่มีต่อ
ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิษณุโลก
พิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

- สุพจี เหล่าพานิช. ผลของการเข้าร่วมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการกระทำผิดของเยาวชนที่
กระทำผิดซ้ำในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี กรุงเทพมหานคร.
 ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2541. อัดสำเนา.
- สุวิทย์ คุณกิตติ. “คำกล่าวรายงาน,” ใน เอกสารการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง สิทธิเด็กกับการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalเด็กที่ถูกกระทำทารุณกรรมทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางเพศและ
สิ่งเสพติด. หน้า 11-12. กองแพทย์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง
 ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง กระทรวงยุติธรรม. กรุงเทพฯ : กระทรวงยุติธรรม, 2540.
- สุชา จันทรเฒ. จิตวิทยาเด็กเกเร (Psychology of Juvenile Delinquency). พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- เสถียร ยุระชัย. จิตวิทยาการแนะแนวเด็กและวัยรุ่น. อุบลราชธานี : ภาควิชาจิตวิทยาและการ
 แนะแนว คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี, 2530.
- โสภณ ชูพิกุลชัย ขปิลมณีน และคนอื่น ๆ. การศึกษาการแพร่ระบาดของสารเสพติดในเด็กและ
เยาวชนย่านชุมชนแออัด : ศึกษาเฉพาะกรณี ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ :
 สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, 2533.
- โสรัจ โพธิ์แก้ว. เอกสารคำสอนวิชา 417.742 การปรึกษาเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
 จิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536
- หฤทัย อติชาตพงศ์. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.
- อรัญญา คัยคัมภีร์. ผลของกลุ่มจิตบำบัดแบบโลกต่อการเพิ่มความมุ่งมั่นในชีวิตของหญิงใน
สถานสงเคราะห์บ้านเกร็ดกระการที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ HIV. วิทยานิพนธ์
 ศศ.บ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. อัดสำเนา.
- อาภา จันทรสกุล. ทฤษฎีและวิธีการให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา
 และการแนะแนวคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.
- อินทรา พัวสกุล. คู่มือกลุ่มจิตบำบัดสำหรับนักสุขภาพจิต. กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิต กระทรวง
 สาธารณสุข, 2539.
- เอ็นดู อุทกวนิช. “ระบบและขั้นตอนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด,” ใน คู่มือการบำบัดรักษาและ
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด. หน้า 38 – 49. สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
 กรุงเทพฯ : บริษัทวิทยุสิน จำกัด, 2535.

อาภรณ์ สายเชื้อ. “วิธีการชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) กับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ,” ใน เอกสารทางวิชาการประกอบการศึกษา ถึงวิธีการและแนวทาง และเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำวิธีการชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) ปรับประยุกต์ใช้ในกระบวนการยุติธรรม. หน้า 143-149. กองแพทย์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง กระทรวงยุติธรรม. กรุงเทพฯ : กระทรวงยุติธรรม, 2540.

อุษา คงสาย. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. กรุงเทพฯ : คณะพัฒนาสังคม สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, 2539.

Antonovsky, A. Health ,Stress and Coping. California, Josey – Bass Inc Publisher, 1982.

✓ ———. “The Structure and Properties of The sense of Coherence Scale,” Soc. Sei.Med. 6 : 725-733 ; 1993.

———. Unraveling the mystery of health : How people manage stress and stay well. San Francisco : Jossey-Bass, 1987.

✓ Antonovsky, A. and S. Sagy, “The development of a sense of Coherence and Its Impact on Responses to Stress Situation,” The Journal of Social Psychology. 2 : 213-223 ; December, 1986.

Barnes, Hazel E. Existential Ethics. New York : Alfred A. Knopf. Inc., 1968.

Blackham, C. J. Counseling Theory Process and Practice. California : Wadsworth Publishing Company Inc., 1977.

✓ Blocker, D. H. The Professional counselor. New York : Macmillan Publishing Company, 1987.

Capuzzi, D. and D.R. Gross. Counseling and Psychotherapy Theories and Interventions. Prentice-Hall, 1995.

✓ Carmel, S. and J. Bernstein. “Trait anxiety, Sense of coherence and Medical School stress Observation at three state,” Anxiety Reserch. 3 : 51-60 ; November, 1990.

Carroll, K.M. and others. “Psychotherapy and Pharmacotherapy for Ambulatory cocaine abusers,” in Drug abuse Current Research on alcohol and drug dependence. V.3. p. 191. The Swedish Council for Information on Alcohol and other Drugs (CAN) Stockholm : Information and documentation Center, 1997.

✓ Carstens, J. A. and J. J. Spangenberg. "Major depression a breakdown in sense of coherence,"

Psychological – Rep 80 : 1211- 1220 ; June, 1997.

Corey, G. Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy. 3rd ed. California : Brooks/Cole Publishing Company, 1986.

_____. Theory and Practice of Group Counseling. 4th ed. California : Brooks/Cole Publishing Company, 1995.

_____. Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy. 5th ed. California : Brooks/Cole Publishing Company, 1996.

De – Vries, M. J. and others. "Study of Psychotherapeutic Intervention in advanced Cancer,"

Psycho Oncology 6 : 129 – 137 ; June, 1997.

Frankl, Victor E. Psychotherapy and Existentialism. New York : Washington Square Press, Inc., 1967.

Gazda, G. M. Group Counseling A Development Approach. 4th ed. Boston : Allyn and Becon, 1989.

Gibson, R. and M. H. Mitchell. Introduction to Counseling and Guidance. 2nd ed. New York : Macmillan Publishing Company, 1986.

Ghodse, Hamid. Drug and Addictive Behavior : A Guide To Treatment. 2nd ed. London : Blackwell Science Ltd., 1989.

Hamburg, D. A. "Toward a Strategy for Healthy Adolescent Development," Special Supplement to the American Journal of Psychiatry. 6 : 7-12 ; June, 1997.

Ivey, Allen E. and others. Counseling and Psychotherapy : Integrating Skills Theory and Practice. 2nd ed. New Jersey : Prentice – Hall Inc., 1987.

Ivey, Allen E. and others. Counseling and Psychotherapy ; A Multicultural Perspective. 3rd ed. Boston : Allyn and Bacon, 1993.

Jongsma, Arthur E. and others. The Complete Psychotherapy Treatment Planner. New York : John Wiley and Sons, 1995.

Marin, Peter and Allan. Y. Cohen. Understanding Drug Use An Adult's guide to Drugs and the Young. New York : Happer & Row Publishers, 1967.

Millon, T. Theories of Psychopathology essays and Critiques. Philladelphia : W.B. Saunders Company, 1967.

- ✓ Mc Sherry, W. C. and J. E. Holm. "Sense of Coherence : Its Effects on Psychological and Physiological Processes Prior To, During And After A Stressful Situation," Journal of Clinical Psychology. 4 : 476-485 ; July, 1994.
- ✓ Nyamathi, A. M. "Sense of Coherence in Minority Women at Risk for HIV Infection," Public Health Nursing. 3 : 151-158 ; September, 1993.
- Olhsem, Merle M. and others. Group Counseling. 3rd ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1988.
- Patterson, C. H. Theories of Counseling and Psychotherapy. New York : Harper and Row Publishers, 1966.
- ✓ Post – White, J. and others. "Hope, Spirituality, Sense of Coherence and Quality of life in Patients with Cancer," ONF Journal. 23 : 1571-1579 ; March, 1996.
- ✓ Prochaska, James. O. Systems of Psychotherapy transtheoretical Analysis Illinois : The Dorsey Press Home, 1979.
- Rickey, L. G. and S. C. Therese. Counseling Theory and Practice. 3rd ed. Boston : Allyn and Bacon, 1990.
- _____. Counseling Theory and Practice. 4th ed. Boston : Allyn and Bacon, 1995.
- ✓ Roubiczek, Paul. Existential For and Against. London : Cambridge University Press, 1964.
- Schmitz, J.M. and others. "Relapse prevention treatment for cocaine dependence. Group vs.individual format," Drug abuse Current Research on alcohol and drug dependence. The Swedish Council for Information on Alcohol and other Drugs (CAN) V.2. p.119. Stockholm : Information and documentation Center, 1995.
- Shaffer, John and M. David Galinsky. Models of Group Therapy. 2nd ed. New Jersey : Prentice Hall, 1989.
- ✓ Sriruen Keawkungwal. Therapeutic Approach in Theravada Buddhism and Existentialism : A Comparison. Chiangmai : Department of psychology Chiangmai University, n.d.
- ✓ Sullivan, G. C. "Toward Clarification of Convergent Concepts : Sense of coherence, Will to meaning, locus of control, Learned helplessness and hardiness," Journal of Advance Nursing. 18 : 1772-1778 ; March, 1993.

- ✓ Vondracek, F. W. and S. Corneal. Strategies for Resolving Individual and Family problem.
California : Brook/Cole Publishing Company, 1995.
- ✓ Warnock, Mary. Existentialism 2nd ed. London : Butler & Tanner Ltd., 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก
2. ตาราง 9 แสดงองค์ประกอบ 3 ด้านของแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก
3. ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลกทั้งฉบับ
4. ตาราง 11 แสดงคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบทวนิยมแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา
5. ตาราง 12 แสดงคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบทวนิยมแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ข้อความต่อไปนี้ เป็นการถามความคิด ความรู้สึกที่เยาวชนมีต่อตนเอง และต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของเยาวชนในแง่มุมต่าง ๆ แต่ละข้อความจะมีตัวเลขให้เลือกตั้งแต่เลข 1 ถึง เลข 7 ขอให้เยาวชนวงกลมล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับความคิดและความรู้สึกของเยาวชนในขณะนี้มากที่สุด และขอให้เยาวชนตอบคำถามให้ครบทุกข้อนะคะ

แบบสอบถามนี้จะมีประโยชน์ในทางทางวิชาการ และคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะเก็บเป็นความลับ ไม่มีผลต่อรูปคดีและการดำเนินการของศาลแต่อย่างใด

ขอบคุณเยาวชนมากค่ะ

ตัวอย่าง

ขณะนี้ท่านมีความพอใจสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวมากน้อยแค่ไหน

1	2	3	4	5	6	7
ไม่พอใจเลย	พอใจน้อย	พอใจ	พอใจ	พอใจ	พอใจ	พอใจ
		ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด

ถ้าท่านวงรอบข้อที่ 6 แสดงว่าท่านพอใจสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวมาก

นันทิยา เอกอริคมกิจ

นักศึกษาปริญญาโท เอกจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1. เมื่อท่านพูดคุยกับคนอื่น เคยรู้สึกบ้างหรือไม่ว่า คนอื่นไม่เข้าใจท่าน

1	2	3	4	5	6	7
ไม่เคย รู้สึกเลย	รู้สึกน้อย	รู้สึก ค่อนข้าง น้อย	รู้สึก เป็นบางครั้ง	รู้สึก ค่อนข้าง มาก	รู้สึกมาก	รู้สึก มากที่สุด

2. ในอดีตที่ผ่านมา เมื่อท่านต้องทำอะไรก็ตาม ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากคนอื่น ท่านมีความมั่นใจว่าจะทำได้สำเร็จมากน้อยเพียงใด

1	2	3	4	5	6	7
ไม่สามารถ ทำได้	มั่นใจว่า ทำได้น้อย	มั่นใจว่า ทำได้ ค่อนข้างน้อย	มั่นใจว่า ทำได้ ปานกลาง	มั่นใจว่า ทำได้ ค่อนข้างมาก	มั่นใจว่า ทำได้มาก	มั่นใจว่า ทำได้ มากที่สุด

3. เมื่อท่านคิดถึงคนที่ต้องพบปะด้วยในแต่ละวัน ที่ไม่ใช่บุคคลที่ใกล้ชิดแล้ว ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดที่ว่าคุณพวกรุ่นก่อนเป็นอย่างไรดี เหมือนเป็นคนที่คุณเคยกัน

1	2	3	4	5	6	7
ไม่เห็นด้วย เลย	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ค่อนข้าง น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย ค่อนข้าง มาก	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด

4. ความรู้สึกที่ว่า เยาวชนไม่สนใจสิ่งที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว ความรู้สึกที่ว่านี้เกิดขึ้นกับตัวท่านบ่อยครั้งแค่ไหน

1	2	3	4	5	6	7
ไม่เคย เกิดขึ้นเลย	เกิดขึ้นน้อย	เกิดขึ้น ค่อนข้าง น้อย	เกิดขึ้น เป็นบางครั้ง	เกิดขึ้น ค่อนข้าง มาก	เกิดขึ้นมาก	เกิดขึ้น มากที่สุด

5. ในอดีต ท่านเคยรู้สึกแปลกใจในการกระทำของคนที่ท่านคิดว่ารู้จักเขาเป็นอย่างดีบ้างไหม

1	2	3	4	5	6	7
ไม่เคย รู้สึกเลย	รู้สึกน้อย	รู้สึก ค่อนข้างน้อย	รู้สึก เป็นบางครั้ง	รู้สึก ค่อนข้างมาก	รู้สึกมาก	รู้สึก มากที่สุด

6. ท่านรู้สึกบ้างไหมว่า คนที่ท่านไว้วางใจทำให้ต้องผิดหวัง

1	2	3	4	5	6	7
ไม่เคย รู้สึกเลย	รู้สึกน้อย	รู้สึก ค่อนข้างน้อย	รู้สึก เป็นบางครั้ง	รู้สึก ค่อนข้างมาก	รู้สึกมาก	รู้สึก มากที่สุด

7. ชีวิตของท่านเป็นอย่างไร

1	2	3	4	5	6	7
น่าสนใจ มากที่สุด	น่าสนใจ มาก	น่าสนใจ ค่อนข้างมาก	รู้สึก ธรรมดา	ค่อนข้าง น่าเบื่อหน่าย	น่าเบื่อหน่าย มาก	น่าเบื่อ- หน่ายมาก ที่สุด

8. ท่านสามารถบอกเป้าหมายในชีวิตของท่านได้ชัดเจนมากน้อยเพียงใด

1	2	3	4	5	6	7
บอก ไม่ได้เลย	บอกไม่ได้ ชัดเจน	บอกได้ ค่อนข้าง น้อย	บอกได้ ปานกลาง	บอกได้ ค่อนข้าง มาก	บอกได้ ชัดเจนมาก	บอกได้ ชัดเจน มากที่สุด

9. ท่านเคยรู้สึกบ้างหรือไม่ว่า ท่านไม่ได้รับความยุติธรรม

1	2	3	4	5	6	7
รู้สึก มากที่สุด	รู้สึกมาก	รู้สึก ค่อนข้างมาก	รู้สึก เป็นบางครั้ง	รู้สึก ค่อนข้างน้อย	รู้สึกน้อย	ไม่เคย รู้สึกเลย

10. ในช่วงชีวิตที่ผ่านมา ชีวิตของท่านเป็นอย่างไรบ้าง

1	2	3	4	5	6	7
เต็มไปด้วย	มีความ	มีความ	มีความ	มีความ	มีความ	มีความ
ความ	มั่นคง	มั่นคง	มั่นคง	มั่นคง	มั่นคง	มั่นคง
เปลี่ยนแปลง	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด

11. ท่านมีความรู้สึกที่ ท่านอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคย และไม่ทราบว่าจะทำอะไร บ่อยแค่ไหน

1	2	3	4	5	6	7
บ่อยมาก	รู้สึกบ่อย	รู้สึก	รู้สึก	รู้สึก	รู้สึก	ไม่เคย
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างบ่อย	เป็นบางครั้ง	ค่อนข้างน้อย	น้อย	รู้สึกเลย

12. ท่านคิดว่า เมื่อเกิดปัญหา คนเราจะสามารถหาวิธีแก้ปัญหาหรือความทุกข์ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้เสมอ

1	2	3	4	5	6	7
เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็น
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ด้วยเลย

13. เมื่อท่านคิดถึงชีวิตของท่านเอง ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดที่ท่านมักจะคิดว่า “โชคดียังมีชีวิตอยู่”

1	2	3	4	5	6	7
เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็น
มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ด้วยเลย

14. เมื่อท่านพบปัญหาที่ยุ่งยาก ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าแนวทางการแก้ไขปัญหของท่าน มักจะ สับสนและหาทางออกได้ยาก

1	2	3	4	5	6	7
เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ค่อนข้างมาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย ค่อนข้างน้อย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น- ด้วยเลย

15. ท่านรู้สึกอย่างไรกับสิ่งที่ท่านทำอยู่ทุกวันนี้

1	2	3	4	5	6	7
รู้สึกยินดี และน่าพอใจ มากที่สุด	รู้สึกยินดี และน่าพอใจ มาก	รู้สึกยินดี และน่าพอใจ ค่อนข้างมาก	รู้สึก ธรรมดา	รู้สึกเป็น ทุกข์และ น่าเบื่อหน่าย ค่อนข้างมาก	รู้สึกเป็น ทุกข์และ น่าเบื่อ- หน่ายมาก	รู้สึกเป็น ทุกข์และ น่าเบื่อหน่าย มากที่สุด

16. ชีวิตของท่านในอนาคต อาจจะ

1	2	3	4	5	6	7
เต็มไปด้วย ความ เปลี่ยนแปลง	มีความ มั่นคง น้อย	มีความ มั่นคง ค่อนข้างน้อย	มั่นคง ปานกลาง	มีความ มั่นคง ค่อนข้างมาก	มีความ มั่นคง มาก	มีความ มั่นคง มากที่สุด

17. “เมื่อท่านพบกับสิ่งที่ไม่สมหวัง ท่านมักจะปล่อยให้ตนเองเป็นทุกข์อยู่กับสิ่งที่เกิดขึ้น จนไม่เป็นอันกินอันนอน” ข้อความนี้เป็นจริงสำหรับตัวท่านเพียงใด

1	2	3	4	5	6	7
เป็นความ จริงมาก ที่สุด	เป็นความ จริงมาก	เป็นความจริง ค่อนข้าง มาก	ไม่แน่ใจ	เป็นความจริง ค่อนข้าง น้อย	เป็นความจริง น้อย	ไม่เป็น ความจริง เลย

18. ท่านมีความคิดและความรู้สึกที่สับสนปนเปกันบ่อยแค่ไหน

1	2	3	4	5	6	7
มีบ่อย มากที่สุด	มีบ่อย มาก	มีค่อนข้าง บ่อย	มีเป็น บางครั้ง	มีค่อนข้าง น้อย	มีน้อย	ไม่เคยมีเลย

19. ภายหลังที่ท่านทำสิ่งใด แล้วท่านมีความรู้สึกที่ดีเกิดขึ้น ความรู้สึกที่ดีนั้นจะคงอยู่กับท่านไม่นาน โดยมักจะมีบางสิ่งมาลบเลือนความรู้สึกที่ดีนั้นเสีย ข้อความนี้เป็นจริงสำหรับตัวท่านเพียงใด

1	2	3	4	5	6	7
ไม่เป็น ความจริง เลย	เป็นความ จริงน้อย	เป็นความ จริงค่อนข้าง น้อย	ไม่แน่ใจ	เป็นความ จริงค่อนข้าง มาก	เป็นความ จริงมาก	เป็นความ จริงมาก ที่สุด

20. บ่อยแค่ไหน ที่ท่านมีความรู้สึกว่า ตนเองไม่น่าจะรู้สึกเช่นนั้น

1	2	3	4	5	6	7
บ่อยมาก ที่สุด	บ่อยมาก	ค่อนข้าง บ่อย	เป็นบางครั้ง	มีค่อนข้าง น้อย	มีน้อย	ไม่เคย มีเลย

21. ท่านคิดว่าชีวิตส่วนตัวของท่านในอนาคต จะมีความหมายและเป้าหมายของตนเอง มากน้อยแค่ไหน

1	2	3	4	5	6	7
ไม่มี ความหมาย หรือ เป้าหมาย ของตนเองเลย	มีน้อย	มีค่อนข้าง น้อย	ไม่แน่ใจ	มีค่อนข้าง มาก	มีมาก	เต็มไปด้วย ความหมาย และเป้าหมาย ของตนเอง

22. บ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านมีความรู้สึก ว่า ไม่รู้จะมีอะไรเกิดขึ้นกับตัวเองอีก

1	2	3	4	5	6	7
รู้สึกบ่อย มากที่สุด	รู้สึก บ่อยมาก	รู้สึก ค่อนข้างบ่อย	รู้สึก เป็นบางครั้ง	รู้สึก ค่อนข้างน้อย	รู้สึกน้อย	ไม่เคย รู้สึกเลย

23. คนเราทุกคนไม่ว่าจะแข็งแกร่งอย่างไรก็ตาม บางครั้งในบางสถานการณ์ก็จะรู้สึกว่าตน อ่อนล้า
เหนื่อยหน่าย ในอดีตที่ผ่านมาท่านมีความรู้สึกเช่นนี้บ่อยแค่ไหน

1	2	3	4	5	6	7
ไม่เคย รู้สึกเลย	รู้สึกน้อย	รู้สึก ค่อนข้างน้อย	รู้สึก เป็นบางครั้ง	รู้สึก ค่อนข้างบ่อย	รู้สึก บ่อยมาก	รู้สึกบ่อย มากที่สุด

24. บ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านมีความรู้สึก ว่า สิ่งที่ท่านกระทำอยู่ในทุกวันนี้ไม่ค่อยมีความหมาย

1	2	3	4	5	6	7
รู้สึกบ่อย มากที่สุด	รู้สึก บ่อยมาก	รู้สึก ค่อนข้างบ่อย	รู้สึก เป็นบางครั้ง	รู้สึก ค่อนข้างน้อย	รู้สึกน้อย	ไม่เคย รู้สึกเลย

25. บ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านรู้สึกว่าไม่แน่ใจ ที่จะจัดการสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามประสงค์ของตน

1	2	3	4	5	6	7
รู้สึกบ่อย มากที่สุด	รู้สึก บ่อยมาก	รู้สึก ค่อนข้างบ่อย	รู้สึก เป็นบางครั้ง	รู้สึก ค่อนข้างน้อย	รู้สึกน้อย	ไม่เคย รู้สึกเลย

26. ท่านเคยรู้สึกบ้างไหมว่า คนที่ท่านพูดคุยด้วย ไม่เข้าใจท่าน

1	2	3	4	5	6	7
รู้สึก มากที่สุด	รู้สึก มาก	รู้สึก ค่อนข้าง มาก	รู้สึก เป็นบางครั้ง	รู้สึก ค่อนข้าง น้อย	รู้สึกน้อย	ไม่เคย รู้สึกเลย

27. ในอดีต ท่านเคยรู้สึกแปลกใจ ในการกระทำของคนที่ท่านคิดว่า รู้จักเขาเป็นอย่างดีแล้ว
ท่านเห็นด้วยเพียงใด

1	2	3	4	5	6	7
เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ค่อนข้างมาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย ค่อนข้างน้อย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็นด้วย เลย

28. เป็นความจริงเพียงใดที่ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายกับการกระทำของตนเอง ในแต่ละวัน

1	2	3	4	5	6	7
เป็นความ จริงมาก ที่สุด	เป็นความ จริงมาก	เป็นความ จริงค่อนข้าง มาก	ไม่แน่ใจ	เป็นความ จริงค่อนข้าง น้อย	เป็นความ จริงน้อย	ไม่เป็น ความจริง เลย

29. เป็นความจริงเพียงใดที่ท่านมักจะเกิดความรู้สึกว่า "ไม่รู้จะมีอะไรเกิดขึ้นกับตัวท่านอีก

1	2	3	4	5	6	7
เป็นความ จริงมาก ที่สุด	เป็นความ จริงมาก	เป็นความ จริงค่อนข้าง มาก	ไม่แน่ใจ	เป็นความ จริงค่อนข้าง น้อย	เป็นความ จริงน้อย	ไม่เป็น ความจริง เลย

30. ท่านเคยคิดว่า ทำไมคนจึงต้องมีชีวิตอยู่ บ่อยแค่ไหน

1	2	3	4	5	6	7
ไม่เคย คิดเลย	คิดน้อย	คิดค่อนข้าง น้อย	คิดเป็น บางครั้ง	คิดค่อนข้าง บ่อย	คิดบ่อย มาก	คิดบ่อย มากที่สุด

31. เมื่อมีเหตุการณ์ที่นอกเหนือจากความคาดหมายของท่านเกิดขึ้น ท่านรู้สึกวิตกกังวลมากน้อยเพียงใด

1	2	3	4	5	6	7
วิตกกังวลมากที่สุด	วิตกกังวลมาก	วิตกกังวลค่อนข้างมาก	วิตกกังวลปานกลาง	วิตกกังวลค่อนข้างน้อย	วิตกกังวลน้อย	ไม่วิตกกังวลเลย

32. ขณะนี้ท่านมีความพอใจตนเองมากน้อยแค่ไหน

1	2	3	4	5	6	7
ไม่พอใจเลย	พอใจน้อย	พอใจค่อนข้างน้อย	พอใจปานกลาง	พอใจค่อนข้างมาก	พอใจมาก	พอใจมากที่สุด

33. “ท่านรู้สึกภาคภูมิใจในการกระทำของตัวเอง” ข้อความนี้เป็นจริงมากน้อยเพียงใดสำหรับท่าน

1	2	3	4	5	6	7
เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงค่อนข้างมาก	ไม่แน่ใจ	เป็นความจริงค่อนข้างน้อย	เป็นความจริงน้อย	ไม่เป็นความจริงเลย

34. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับข้อความที่กล่าวว่า “ชีวิตของท่านเป็นสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่า”

1	2	3	4	5	6	7
ไม่เห็นด้วยเลย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยค่อนข้างน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยค่อนข้างมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด

35. “ท่านสามารถหาวิธีการที่เหมาะสมได้หลายวิธี เพื่อนำมาจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวของท่านเอง” ข้อความนี้เป็นจริงเพียงใดสำหรับตัวท่าน

1	2	3	4	5	6	7
เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงค่อนข้างมาก	ไม่แน่ใจ	เป็นความจริงค่อนข้างน้อย	เป็นความจริงน้อย	ไม่เป็นความจริงเลย

ขอบคุณเยาวชนมากค่ะ

รายละเอียดของแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก

แบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ที่ผู้วิจัยปรับและดัดแปลงมาจากแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลกของแอนโทนีฟล็ก ซึ่งแปลโดย สมจิต หนูเจริญกุล (2532) เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามที่วัดองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านของความเข้มแข็งในการมองโลก รวมทั้งหมดจำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามทางบวก 22 ข้อ และข้อคำถามทางลบ จำนวน 13 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.8142 โดยแสดงได้ ดังนี้

ตาราง 9 แสดงองค์ประกอบของแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก

องค์ประกอบ 3 ด้านของ ความเข้มแข็งในการมองโลก	ข้อคำถามทางบวก	ข้อคำถามทางลบ
ด้านความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) รวม 14 ข้อ	3, 10, 11, 14, 16, 18, 20, 22, 26, 27, 29, 31 จำนวน 12 ข้อ	1, 5 จำนวน 2 ข้อ
ด้านความสามารถจัดการ (Manageability) รวม 9 ข้อ	2, 9, 17, 25 จำนวน 4 ข้อ	6, 12, 19, 23, 35 จำนวน 5 ข้อ
ด้านการเห็นคุณค่า (Meaningfulness) รวม 12 ข้อ	8, 21, 24, 28, 32, 34 จำนวน 6 ข้อ	4, 7, 13, 15, 30, 33 จำนวน 6 ข้อ

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าความเชื่อมั่น (α)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าความเชื่อมั่น (α)
1	1.95	.8136	19	6.543	.8089
2	2.342	.8124	20	3.285	.8077
3	2.015	.8128	21	3.537	.8122
4	2.318	.8153	22	4.647	.8055
5	1.944	.8144	23	8.465	.8028
6	5.670	.8066	24	5.719	.8053
7	3.887	.8092	25	5.285	.8051
8	1.773	.8107	26	4.195	.8053
9	3.743	.8083	27	2.658	.8079
10	3.690	.8095	28	5.317	.8053
11	2.455	.8083	29	6.022	.8049
12	2.617	.8112	30	5.447	.8055
13	2.831	.8099	31	4.582	.8027
14	6.719	.8029	32	5.417	.8066
15	6.198	.8056	33	2.645	.8156
16	6.687	.8087	34	5.996	.8050
17	1.783	.8109	35	1.794	.8152
18	4.568	.8538			

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.8142

ตาราง 11 แสดงคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด 1 ครั้ง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม
และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

คนที่	คะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนนิยม					
	แบบรายบุคคล		แบบเป็นกลุ่ม		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง
1	132	168	131	161	129	137
2	66	117	125	133	135	138
3	128	143	114	152	117	122
4	137	165	126	110	89	93
5	132	168	126	117	121	114
6	84	175	129	131	137	116
X	113.17	156.00	125.17	134.00	121.33	120.00

ตาราง 12 แสดงคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง คือครั้งที่ 2 - 4 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบ
รายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม และเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

คนที่	คะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชน ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม					
	แบบเป็นรายบุคคล		แบบเป็นกลุ่ม		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง
1	111	122	137	147	122	101
2	111	152	92	114	90	125
3	133	167	128	118	135	156
4	132	131	109	182	134	156
5	122	156	122	132	134	149
6	121	155	132	97	129	101
X	121.67	147.17	120.00	131.67	124.00	131.33

ภาคผนวก ข

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล
2. รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม
4. รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม
5. ตาราง 13 แสดงวันและเวลาในการจัดการให้คำปรึกษาแก่กลุ่มทดลอง
6. ตาราง 14 แสดงรายละเอียดวันและเวลาในการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล
แก่เยาวชนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 3
7. ตาราง 15 แสดงรายละเอียดวันและเวลาในการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม
แก่เยาวชนในกลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 4

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวีนิพนธ์แบบรายบุคคล

สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 3

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	การปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้เยาวชนได้ทราบจุดมุ่งหมาย ระเบียบทั่วไป ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการให้คำปรึกษา 2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับเยาวชน และสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา เพื่อให้เยาวชนรู้สึกอบอุ่น ผ่อนคลาย มีความรู้สึกที่ได้รับการยอมรับ เกิดความไว้วางใจ 3. เพื่อจูงใจให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญของการกระทำของตนเอง	1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับ กล่าวทักทายเยาวชน แนะนำตนเองให้เยาวชนรู้จัก และให้เยาวชนแนะนำตนเอง หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษา ชักถามและพูดคุยกับเยาวชนในเรื่องทั่วไป พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เยาวชนได้ซักถามผู้ให้คำปรึกษา ในข้อที่อยากทราบเพิ่มเติม เพื่อให้เยาวชนรู้สึกคุ้นเคยและรู้สึกผ่อนคลาย 2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงให้เยาวชนทราบถึงจุดมุ่งหมาย ระเบียบทั่วไป บทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการให้คำปรึกษา 3. ให้เยาวชนได้ซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจง 4. ให้เยาวชนอ่านข้อความที่ว่า “คนทุกคน มีอิสระ มีความคิด มีความสามารถ ชีวิตของคนเราจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับการกระทำของตนเอง”

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1(ต่อ)			5. หลังจากอ่านข้อความ ให้เยาวชนแสดงความคิดเห็นและ ความรู้สึก เกี่ยวกับข้อความ 6. ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนสรุป สิ่งที่ได้จากการสนทนาครั้งนี้ หลังจากนั้น ผู้ให้คำปรึกษาสรุป เพิ่มเติม และนัดหมายการให้ คำปรึกษาครั้งต่อไป
			การให้คำปรึกษาครั้งที่ 2-8 ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบ กวนิยมแบบรายบุคคล ตามขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ขั้นนี้ เป็นขั้นของการสร้างสัมพันธภาพ ที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับ เยาวชน ทบทวนสิ่งที่ได้จากการ สนทนาในครั้งที่แล้ว ผู้ให้คำปรึกษาใช้ทักษะการฟัง การสะท้อนความรู้สึก การให้ข้อมูล การทบทวน และ การสรุป เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา รู้สึกผ่อนคลาย ได้รับการยอมรับ และเอาใจใส่ เกิดความอบอุ่นและ ไว้วางใจ กล้าที่จะเปิดเผย ประสบการณ์และความรู้สึกของ ตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ให้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน รวมทั้งรู้และเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตน มีความสามารถในการวางแผน จัดการเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม สามารถเลือกการดำเนินชีวิตอย่างอิสระและมีคุณค่า และสามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เห็นคุณค่าของตน และการกระทำของตน ตลอดทั้งได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น มีเป้าหมายในการดำรงชีวิต เทคนิคที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การนำทาง ทั้งทางอ้อม และ ทางตรง การถามคำถามปลายเปิด การทวนความ การสะท้อนความรู้สึก การทำให้เกิดความกระจ่าง การเผชิญหน้า การท้าทาย การให้ความมั่นใจ การจินตนาการ และการสรุป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2 - 4	ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) การรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ที่กระทบคน	1. เพื่อให้เยาวชนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทั้งด้านความคิด ความรู้ลึก และการแสดงออกของตน 2. เพื่อให้เยาวชนเข้าใจลักษณะของการกระทำและพฤติกรรมของตนเอง โดยอธิบายเหตุและผลของการกระทำของตนเองได้ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้ 3. เพื่อให้เยาวชนสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตนทั้งจากภายในและภายนอกตน อธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์ และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้	2.1 ในครั้งที่ 2-4 ให้ ผู้รับคำปรึกษา ได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้ลึก และการแสดงออกของตนได้ตรงตามสภาพความต้องการและปัญหาของตนเองมากที่สุด โดยให้เยาวชน ได้รับการให้คำปรึกษาตามขั้นตอน ดังนี้ 2.1.1 สัมภาษณ์ตนเองและสิ่งที่มากระทบตน ในการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 2 2.1.2 ฝึกการสร้างทางเลือก และความรับผิดชอบ ในการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 3 2.1.3 กำหนดปัญหาที่ต้องการให้ช่วยเหลือ ในการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 4
5 - 6	ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถจัดการได้ (Manageability) : ความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม	1. เพื่อให้เยาวชนตระหนักในเสรีภาพในการเลือกตัดสินใจ จัดการและวางแผน ในการที่จะกระทำเพื่อตนเอง และกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง 2. เพื่อให้เยาวชนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง	2.2 ในครั้งที่ 5-6 ให้เยาวชนใช้เสรีภาพของตนในการที่จะกระทำเพื่อตนเอง และกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง รับผิดชอบต่อเลือกของตน โดย ในการให้คำปรึกษาในครั้งที่ 5 ให้เยาวชนได้รับคำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5 – 6 (ต่อ)	และสามารถ รับผิดชอบต่อชีวิต ของตนเอง	ในการเลือก การตัดสินใจ และการกระทำ มุ่งที่จะ พัฒนาตนเองอย่างเต็มความ สามารถ มีเป้าหมายในการ ดำเนินชีวิต 3. เพื่อให้เยาวชนสามารถ เลือกวิธีการต่าง ๆ ทั้ง ภายในและภายนอกตน เพื่อ นำมาจัดการและสนอง ความต้องการของตนเอง อย่างเหมาะสม เกิดความ เชื่อมั่นว่าตนสามารถจัดการ กับตนเองและสิ่งต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นกับตนได้	2.2.4 กำหนดทางเลือกต่าง ๆ 2.2.5 วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ของทางเลือกแต่ละทาง 2.2.6 ตัดสินใจเลือก 2.2.7 สร้างความรับผิดชอบต่อ ตนเอง 2.2.8 นำไปทบทวนหรือ ปฏิบัติ ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 6 ให้ เยาวชนได้รับการให้คำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้ 2.2.9 ทบทวนผลการปฏิบัติ 2.2.10 พิจารณาถึงแหล่ง ช่วยเหลือภายใน และแหล่ง ช่วยเหลือภายนอก
7 – 8	ความเข้มแข็งใน การมองโลกด้าน การเห็นคุณค่า (Meaningfulness) : การเห็นคุณค่าของ ตนเองและการ กระทำของตนเอง ตลอดทั้งการได้รับ การยอมรับจาก บุคคลอื่น	1. เพื่อให้เยาวชนมองเห็น คุณค่าของตนเอง และ เห็น คุณค่าในการกระทำของตน ตลอดทั้งเห็นคุณค่าของ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 2. เพื่อให้เยาวชนมีความ มั่นใจ และมีกำลังใจที่จะ พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ 3. เพื่อให้เยาวชนมี เป้าหมายในการดำรงชีวิต มี ความหวังในอนาคต	2.3 ในครั้งที่ 7 – 8 ให้เยาวชน เลือกที่จะกระทำ เพื่อให้ได้รับ การยอมรับในสังคม และ สอดคล้องกับความต้องการ ที่แท้จริงของตนเอง โดยในการ ให้คำปรึกษาในครั้งที่ 7 ให้ เยาวชนได้รับการให้คำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้ 2.3.11 พิจารณาเอกลักษณ์ ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ และ สิ่งแวดล้อมของคนที่มียผลต่อ ตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7-8 (ต่อ)		4. เพื่อให้เยาวชนเลือกการกระทำที่มีคุณค่าต่อตนเอง และได้รับการยอมรับจากสังคม	2.3.12 ทบทวนเป้าหมายที่ต้องการ ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 8 ให้เยาวชนได้รับการให้คำปรึกษาโดยปฏิบัติซ้ำตามขั้นตอนที่ 2.2.5 ถึงขั้นตอนที่ 2.3.11 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษา และการนำไปปฏิบัติ และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม เปิดโอกาสให้เยาวชนซักถามเพิ่มเติมอีกครั้ง หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป
9	ปัจจัยนิเทศ	1. เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้กล่าวถึงสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษาอย่างเสรี 2. เพื่อให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษา และการนำไปปฏิบัติ 3. เพื่อให้เยาวชนได้ประเมินตนเอง และกล่าวถึงความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ภายหลังจากการได้รับการให้คำปรึกษา	1. ให้เยาวชนได้กล่าวถึงสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษาอย่างเสรี 2. ให้เยาวชนสรุปถึงการนำสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษาไปปฏิบัติ 3. ให้เยาวชนประเมินการเปลี่ยนแปลงของตนเองที่เกิดขึ้น ภายหลังจากที่ได้รับการให้คำปรึกษา 4. ผู้ให้คำปรึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวก เพื่อให้เยาวชนเห็นคุณค่าของตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9 (ต่อ)		4. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา	5. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบคุณ เยาวชนและยุติการให้คำปรึกษา

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนได้ทราบจุดมุ่งหมาย ระเบียบทั่วไปตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้งและสถานที่ในการให้คำปรึกษา
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับเยาวชน และสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาเพื่อให้เยาวชนรู้สึกอบอุ่น ผ่อนคลาย มีความรู้สึกที่ได้รับการยอมรับ เกิดความไว้วางใจ
3. เพื่อจูงใจให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญของการกระทำของตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับทักทายเยาวชน พร้อมทั้งแนะนำตนเองให้เยาวชนรู้จัก หลังจากนั้นให้เยาวชนแนะนำตนเอง โดยผู้ให้คำปรึกษาถามและให้เยาวชนเล่าเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวเองในเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น สาเหตุที่ต้องเข้ามาอยู่ที่นี่ ความเป็นอยู่ การศึกษา ความรู้สึกขณะที่พูดคุยกับผู้ให้คำปรึกษา และเปิดโอกาสให้เยาวชนได้ซักถามผู้ให้คำปรึกษาเพิ่มเติม เพื่อสร้างความคุ้นเคย และให้เยาวชนรู้สึกผ่อนคลาย
2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงให้เยาวชนทราบถึงจุดมุ่งหมาย ระเบียบทั่วไป บทบาทและหน้าที่ของตนตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้งและสถานที่ในการให้คำปรึกษา
3. ให้เยาวชนได้ซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจง
4. ให้เยาวชนอ่านข้อความที่ว่า “คนทุกคนมีอิสระ มีความคิด มีความสามารถ ชีวิตของคนเราจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับกระทำของตนเอง”
5. หลังจากอ่านข้อความ ให้เยาวชนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน
6. ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนาครั้งนี้ หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมโดยเน้นถึงความสำคัญของการกระทำในปัจจุบันของเยาวชน และนัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

รายละเอียดการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล

ครั้งที่ 2 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) :
การรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ที่กระทบตน

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน
2. เพื่อให้เยาวชนเข้าใจลักษณะของการกระทำและพฤติกรรมของตนเอง โดยอธิบาย เหตุและผลของการกระทำของตนได้ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้
3. เพื่อให้เยาวชนสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตน ทั้งภายในและภายนอกตน อธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา สร้างสัมพันธภาพ ทบทวนเรื่องที่สนทนา ในครั้งที่แล้ว โดยให้เยาวชนกล่าวสรุปสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทาง ด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตนได้ตรงตามสภาพความต้องการและปัญหาของ ตนเองมากที่สุด โดยให้เยาวชนได้สำรวจตนเองและสิ่งที่มากระทบตน โดยใช้กิจกรรมพันกเป็น กิจกรรมนำ ดังรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาแจกกระดาษขาวแก่เยาวชน 1 แผ่น และให้พันก

2.2 ให้เยาวชนคิดว่านกตัวนี้ชื่ออะไร มีนิสัยอย่างไรและคิดอะไรอยู่ ต้องการอะไร และถ้าเป็นไปได้นกตัวนี้จะบินไปไหน เพราะอะไร

2.3 หลังจากนั้นให้เยาวชนเล่าถึงนกดของตน ตามหัวข้อที่กล่าวข้างต้น โดยผู้ให้คำปรึกษาตั้งใจฟัง เปิดโอกาสให้ให้เยาวชนได้พูดอย่างเสรี และรู้สึกผ่อนคลาย

2.4 ผู้ให้คำปรึกษากล่าวเชื่อมโยงให้เยาวชนนึกถึงตัวเอง ว่าถ้าเป็นตัวเองจะเป็นอย่างไรร คล้ายหรือแตกต่างจากคนที่ตนเล่าในข้างต้นอย่างไร หลังจากนั้นให้เยาวชนหลับตานาน 30 วินาที เพื่อนึกถึงตนเอง

2.5 หลังจากให้เยาวชนหลับตา และเล่าถึงตนเองอย่างเสรี โดยผู้ให้คำปรึกษาทวนความ สะท้อนความรู้สึกและสรุปจากสิ่งที่เยาวชนพูดเป็น เพื่อให้เยาวชนมีโอกาสสำรวจและทบทวนความคิด ความต้องการของตนเอง และได้ทำความเข้าใจกับตนเองมากที่สุด นำไปสู่การรับรู้และเข้าใจตนเองและเป้าหมายที่ตนต้องการอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมโดยสรุปเน้นเกี่ยวกับ ความคิด นิสัย ความต้องการ และ เป้าหมายของเยาวชน และเปิด โอกาสให้เยาวชนซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกครั้ง

3.3 นัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์ กระดาษขาว และ ปากกาสี

ประเมินผล สังเกตจากความร่วมมือ การสามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกตามที่ เป็นได้จริงอย่างเสรี และจากสัมพันธภาพระหว่างเยาวชนกับผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของเยาวชนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

หมายเหตุ กิจกรรมพัฒนาที่ใช้ในการให้คำปรึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดัดแปลงมาจาก “คู่มือกลุ่มจิตบำบัด สำหรับนักสุขภาพจิต” กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (อินทรีฯ พัวสกุล. 2539 : 62)

รายละเอียดการให้คำปรึกษาแบบกวีนิพนธ์แบบรายบุคคล

ครั้งที่ 3 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) :
การรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่กระทบตน

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน
2. เพื่อให้เยาวชนเข้าใจลักษณะของการกระทำและพฤติกรรมของตนเอง โดยอธิบาย เหตุและผลของการกระทำของตนได้ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้
3. เพื่อให้เยาวชนสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตน ทั้งภายในและภายนอกตน อธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์ และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวีนิพนธ์ แบบรายบุคคล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา ทบทวนและติดตามเรื่องที่สนทนากันครั้งที่แล้ว ในเรื่องการสำรวจตนเอง โดยให้เยาวชนสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว และผู้ให้คำปรึกษาสรุปซ้ำหรือเพิ่มเติม เพื่อให้เยาวชนได้ทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และให้ความสำคัญแก่เยาวชนของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทางด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตนได้ตรงตามสภาพความต้องการและปัญหาของตนเองมากที่สุด และให้เยาวชนได้ฝึกการสร้างทางเลือกและความรับผิดชอบ โดยใช้กิจกรรมวาดบ้านเป็นกิจกรรมนำ ดังรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษา ให้เยาวชนจินตนาการถึงบ้านที่ตนอยากจะมี ขนาดใหญ่เล็กตามความต้องการ ภายในบ้านเป็นอย่างไร มีอะไรบ้าง อยากให้รอบตัวบ้านเป็นอย่างไร มีอะไรบ้าง เช่น ต้นไม้ ถนน แม่น้ำ บ้านคนอื่น โดยขณะที่จินตนาการ ให้เยาวชนหลับตานาน 30 วินาที

2.2 หลังจากครบ 30 วินาที ให้เยาวชนลืมนึกและให้ผู้ให้คำปรึกษาแจกกระดาษขาว 1 แผ่น ดินสอคำ 1 แท่ง ยางลบ 1 ก้อนแก่เยาวชน และให้เยาวชนวาดภาพบ้านและสิ่งแวดล้อมตามที่จินตนาการลงในกระดาษเท่าที่จะวาดได้ โดยตกลงเวลาในการวาดกับเยาวชนตามความเหมาะสม

2.3 เมื่อเยาวชนวาดภาพเสร็จแล้ว ให้เยาวชนอธิบายภาพที่ตนเองวาดอย่างเสรี โดยผู้ให้คำปรึกษาอาจใช้คำถามนำ เช่น วาดบ้านแบบนี้เพราะอะไร สิ่งที่ยากวาดสามารถวาดได้ครบหรือไม่ มีอะไรที่ยากวาดแล้วยังไม่ได้วาดลงไปอีก เป็นเพราะอะไร

2.4 ให้เยาวชนพิจารณาภาพที่วาดอีกครั้งว่าพอใจหรือไม่ หากไม่พอใจก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และเปิดโอกาสให้เยาวชนเปลี่ยนแปลงภาพ

2.5 ให้เยาวชนบอกเหตุผลที่เปลี่ยนแปลงภาพ และให้ลองคาดการณ์ว่าเมื่อเปลี่ยนแปลงแล้วจะเกิดผลอย่างไรบ้าง และให้เยาวชนพิจารณาถึงสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้และสิ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

2.6 ผู้ให้คำปรึกษากล่าวเชื่อมโยงให้เยาวชนพิจารณาตัวเองว่า ถ้าเป็นตัวเองเยาวชนอยากเป็นอย่างไร อยากมีสภาพแวดล้อมรอบตัวเป็นอย่างไร

2.7 หลังจากนั้นให้เยาวชนพิจารณาตนเองในขณะนี้ เช่น เยาวชนคิดหรือรู้สึกอย่างไรต่อตนเอง วางแผนเกี่ยวกับตนเองอย่างไร และสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเองในขณะนี้ เช่น การอยู่ในบ้านปรานี ที่บ้านของเยาวชน โรงเรียน และเพื่อน ๆ ว่าเป็นอย่างไร เยาวชนรู้สึกอย่างไรกับสภาพแวดล้อมของตัวเอง มีสิ่งใดที่ยากวาดเพิ่มและสิ่งใดที่ยากลบออกจากตัว อุปสรรคและข้อจำกัดที่ทำให้เยาวชนไม่สามารถทำตามที่ต้องการได้

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาถามนำ โดยถามความรู้สึกของเยาวชนว่าการได้พิจารณาความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองมีผลต่อเยาวชนอย่างไร

3.3 หลังจากเยาวชนสรุป ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

3.4 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปว่าสิ่งที่ได้สนทนากัน ในการที่เยาวชนได้พิจารณาตนเองเรื่องความพอใจในตนเอง สิ่งที่ยากจะเป็นหรือยากจะเปลี่ยนแปลง อุปสรรคหรือข้อจำกัดของเยาวชน ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนกลับไปทบทวน และจะมาพูดถึงรายละเอียดในครั้งต่อไป โดยภาพบ้านที่เยาวชนวาด ผู้ให้คำปรึกษาจะขอเก็บไว้กับผู้ให้คำปรึกษา

3.5 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์ กระดาษขาว ดินสอดำ และ ยางลบ

ประเมินผล สังเกตจากความตั้งใจ การกล้าแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ การสามารถรับรู้ และยอมรับตนเองและสิ่งแวดล้อมของตนตามที่เป็นจริง และจากสัมพันธภาพระหว่างเยาวชนกับผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของเยาวชนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

หมายเหตุ กิจกรรมวาดบ้านที่ใช้ในการให้คำปรึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดัดแปลงมาจาก “คู่มือกลุ่มจิตบำบัด สำหรับนักสุขภาพจิต” กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (อินทิรา พัวสกุล. 2539) : 115)

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบเป็นรายบุคคล

ครั้งที่ 4 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) : การรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่กระทบตน

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน
2. เพื่อให้เยาวชนเข้าใจลักษณะของการกระทำและพฤติกรรมของตนเองโดยอธิบายเหตุและผลของการกระทำของตนได้ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้
3. เพื่อให้เยาวชนสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตน ทั้งภายในและภายนอกตน อธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา ทบทวนและติดตามเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว โดยให้เยาวชนสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว และสิ่งที่ตกลงกันไว้ว่าจะนำมาสนทนาในครั้งนี จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อเยาวชน เพื่อให้เยาวชนได้ทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และ ให้ความสำคัญแก่เยาวชนของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทางด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตนได้ตรงตามสภาพความต้องการและปัญหาของตนเองมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ให้นักและภาพบ้านของเยาวชนแก่เยาวชน

2.2 เปิดโอกาสให้เยาวชนเล่าถึงตนเองอย่างเสรี โดยผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนพิจารณาว่าขณะนี้ตัวเยาวชนเป็นอย่างไรทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตน และพิจารณาถึงสิ่งที่เยาวชนอยากจะเป็นหรืออยากจะทำเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยในการพิจารณาจะให้เยาวชนได้พิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำของตนและผลที่เกิดขึ้นและการกระทำของเยาวชนต่อผลที่เกิดขึ้น เพื่อให้เยาวชนได้เข้าใจ สามารถอธิบายและคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนได้

2.3 ให้เยาวชนพิจารณาปัญหาและอุปสรรค ข้อจำกัดต่าง ๆ ของตนเอง โดยอธิบายถึงสาเหตุของปัญหาและผลของปัญหาที่มีต่อตัวเยาวชนเอง

2.4 ให้เยาวชนกำหนดปัญหาที่ต้องการให้ช่วยเหลือ

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา โดยบอกได้ถึงปัญหาที่ตนต้องการให้ช่วยเหลือ รวมทั้งบอกสาเหตุและผลของปัญหาที่กระทบต่อเยาวชนในขณะนี้

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมโดยสรุปเน้นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและผลที่มีต่อตัวเยาวชน ตามคำบอกของเยาวชน และ สรุปถึงผลกระทบตามที่ผู้ให้คำปรึกษาเห็นเพิ่มเติม

3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์ นกที่เยาวชนพับในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 2 และ ภาพบ้านที่เยาวชนวาดในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3

ประเมินผล สังเกตจากการให้ความร่วมมือ ความสามารถแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกตามที่แท้จริงได้อย่างเสรี สัมพันธภาพระหว่างเยาวชน กับ ผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของเยาวชนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคล

ครั้งที่ 5 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถจัดการได้ (Manageability) :
ความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และ
สามารถรับมือกับชีวิตของตนเอง

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนตระหนักในอิสระในการเลือก การตัดสินใจ จัดการและวางแผนในการที่จะกระทำเพื่อตนเองและกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง
2. เพื่อให้เยาวชนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองในการเลือก การตัดสินใจ และการกระทำมุ่งที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต
3. เพื่อให้เยาวชนสามารถเลือกวิธีการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกตนเพื่อนำมาจัดการและสนองความต้องการของคนอย่างเหมาะสม เกิดความเชื่อมั่นว่าตนสามารถจัดการกับตนเองและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษา ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคล แบ่งเป็น 3
ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่สนทนาในครั้งที่แล้ว โดยให้เยาวชนสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม เพื่อให้เยาวชนได้ทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และให้ความสำคัญแก่เยาวชนของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนได้ใช้เสรีภาพของตนในการที่จะกระทำเพื่อตนเอง และกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง รับผิดชอบต่อทางเลือกของตน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 2.1 ให้เยาวชนพิจารณาทางเลือกหรือแนวทางต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาของตนด้วยตนเอง ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาอาจเสนอทางเลือกที่เป็นไปได้ทางอื่น ๆ ให้เยาวชนได้พิจารณาเพิ่มเติม

- 2.2 ให้เยาวชนกล่าวถึงสาเหตุและผลของทางเลือกต่าง ๆ ทุกทาง
- 2.3 ให้เยาวชนวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของทางเลือกแต่ละทางและเปรียบเทียบกัน
- 2.4 ให้เยาวชนตัดสินใจเลือกทางที่ต้องการ และบอกถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการเลือกของตน พร้อมทั้งบอกวิธีจัดการกับผลที่เกิดขึ้นนั้น
- 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนผลของทางเลือกที่อาจเกิดขึ้นขึ้นได้ทุกทาง และเปิดโอกาสให้เยาวชนพิจารณาผลที่จะเกิดจากการเลือกของตน เพื่อให้เยาวชนมีความมั่นใจในการเลือกของตนและพร้อมที่จะยอมรับผลที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกของตน
- 2.6 ให้เยาวชนนำแนวทางที่ตนวางแผนและเลือกไปทบทวนและถ้ามีโอกาสให้ทดลองปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

- 3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนาโดยบอกปัญหา บอกแนวทางแก้ไข และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และการจัดการกับผลที่เกิดขึ้นตามมา
- 3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม โดยการกล่าวสรุป จะเน้นให้เยาวชนได้ทบทวนแนวทางที่เยาวชนเลือก ผลที่ตามมา และการจัดการกับผลที่ตามมา
- 3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์ ภาพบ้านที่เยาวชนวาดในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3

ประเมินผล ตั้งเกิดจากความตั้งใจ การแสดงออกและความสอดคล้องกันของอารมณ์และความรู้สึก ความสามารถในการคิดและการตัดสินใจ ความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำของคน สัมพันธภาพระหว่างเยาวชน กับ ผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของเยาวชนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

รายละเอียดการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล

ครั้งที่ 6 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถจัดการได้ (Manageability) : ความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และสามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนตระหนักในอิสระในการเลือก การตัดสินใจ จัดการและวางแผนใน การที่จะกระทำเพื่อตนเองและกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง
2. เพื่อให้เยาวชนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองในการเลือก การตัดสินใจ และการกระทำมุ่งที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต
3. เพื่อให้เยาวชนสามารถเลือกวิธีการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกตนเพื่อนำมา จัดการและสนองความต้องการของตนอย่างเหมาะสม เกิดความเชื่อมั่นว่าตนสามารถจัดการกับ ตนเองและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษา ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา ทบทวนและติดตามเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว โดยให้เยาวชนสรุปถึงปัญหาและแนวทางการจัดการกับปัญหาของตน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม เพื่อให้เยาวชนทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และ ให้ความสำคัญแก่เยาวชนของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้ปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนได้ใช้เสรีภาพของตน ในการที่จะกระทำเพื่อตนเองและกระทำสิ่งที่มีคุณค่า รับผิดชอบต่อทางเลือกของตน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ให้เยาวชนพิจารณาถึงแนวทางที่เยาวชนวางแผนและเลือกในครั้งที่แล้ว และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ โดยพิจารณาถึงผลดี ผลเสีย และอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น เมื่อนำไปปฏิบัติ

2.2 ให้เยาวชนพิจารณาแหล่งช่วยเหลือภายในของตน เช่น การใช้ความพยายาม ความตั้งใจ การให้กำลังใจตนเอง การมองสิ่งต่าง ๆ ทางบวก การมีความหวัง และการนำสิ่งเหล่านี้มาใช้จัดการกับอุปสรรคที่พบเพื่อสนองความต้องการของตน และช่วยจัดการกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตน ทั้งที่เป็นปัญหาและไม่ใช่ปัญหาได้

2.3 ให้เยาวชนพิจารณาแหล่งช่วยเหลือภายนอก เช่น เพื่อน ครู แหล่งข้อมูลต่าง ๆ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ชอบ และการนำสิ่งเหล่านี้มาใช้จัดการกับอุปสรรคที่พบเพื่อสนองความต้องการของตน และ ช่วยจัดการกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตน ทั้งที่เป็นปัญหาและ ไม่ใช่ปัญหาได้

2.4 ให้เยาวชนได้ทบทวนถึงปัญหาของตน และอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น แหล่งช่วยเหลือภายในและแหล่งช่วยเหลือภายนอกที่เยาวชนจะสามารถนำมาใช้ได้

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม โดยเน้นให้เยาวชนตระหนักถึงการพยายามอย่างเต็มที่ในการช่วยเหลือตนเองไม่ว่าจะเป็นอย่างไร และให้กำลังใจเยาวชนในการตั้งใจที่จะแก้ปัญหาของตน

3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไปพร้อมทั้งบอกจำนวนครั้งที่เหลือของการให้คำปรึกษา

อุปกรณ์

ประเมินผล สังเกตจากความตั้งใจ การแสดงออกและความสอดคล้องกันของอารมณ์และความรู้สึก ความสามารถในการคิดและการตัดสินใจ ความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำของตน สัมพันธภาพระหว่างเยาวชน กับ ผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของเยาวชนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคล

ครั้งที่ 7 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านการเห็นคุณค่า (Meaningfulness) : การเห็นคุณค่าของตนเองและการกระทำของตน ตลอดจนการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนมองเห็นคุณค่าของตนเองและเห็นคุณค่าในการกระทำของตน และเห็นคุณค่าของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
2. เพื่อให้เยาวชนมีความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่
3. เพื่อให้เยาวชนมีเป้าหมายในการดำรงชีวิต มีความหวังในอนาคต
4. เพื่อให้เยาวชนเลือกการกระทำที่มีคุณค่าต่อตนเอง และได้รับการยอมรับจากสังคม

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษา แบบกวนิยมแบบรายบุคคล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว โดยให้เยาวชนสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้วและให้เยาวชนบอกถึงความรู้สึกที่มีต่อตนเอง จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม เพื่อให้เยาวชนทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และ ให้ความสำคัญแก่เยาวชนของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนเลือกที่จะกระทำ เพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคม และสอดคล้องกับความต้องการที่จริงของตนเอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษา ให้เยาวชนเขียนข้อดีและข้อบกพร่องของเยาวชนลงในกระดาษ รวมทั้งค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติของเยาวชน ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต การตัดสินใจ และการกระทำ

ของเยาวชนเพื่อให้เยาวชนได้พิจารณาเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อและทัศนคติที่มีผลต่อการกระทำของตน

2.2 ให้เยาวชนอ่าน และ วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติของตนที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของตน

2.3 ให้เยาวชนพิจารณาถึงแวดล้อมรอบ ๆ ตนว่ามีอะไรและเป็นอย่างไรบ้าง โดยวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียของสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น

2.4 พิจารณาถึงผลของสิ่งแวดล้อมที่กระทบตน

2.5 ผู้ให้คำปรึกษากล่าวซ้ำถึงเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อตัวเยาวชน เพื่อให้เยาวชนได้ทบทวนถึงข้อดีและข้อบกพร่องของตนเองได้อย่างชัดเจน

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนพิจารณาถึงความสำคัญของเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติของตนเองตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของตน หลังจากนั้นให้เยาวชนทบทวนเป้าหมายในชีวิตที่ตนต้องการอีกครั้ง

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1 ให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษา

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมโดยกล่าวนั้นให้เยาวชนมองเห็นคุณค่าของอุปสรรคหรือปัญหาของตน รวมทั้งเห็นคุณค่าของการกระทำของตน

3.2 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป พร้อมทั้งบอกจำนวนครั้งที่เหลือของการให้คำปรึกษา

อุปกรณ์ กระดาษ และ ดินสอคำ

ประเมินผล สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การแสดงออกและความสอดคล้องกันของอารมณ์และความรู้สึก สัมพันธภาพระหว่างเยาวชน กับ ผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของเยาวชนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบรายบุคคล

ครั้งที่ 8 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านการเห็นคุณค่า (Meaningfulness) : การเห็นคุณค่าของตนเองและการกระทำของตน ตลอดทั้งการ ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนมองเห็นคุณค่าของตนเองและเห็นคุณค่าในการกระทำของตน และเห็นคุณค่าของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2. เพื่อให้เยาวชนมีความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่

3. เพื่อให้เยาวชนมีเป้าหมายในการดำรงชีวิต มีความหวังในอนาคต

4. เพื่อให้เยาวชนเลือกการกระทำที่มีคุณค่าต่อตนเอง และได้รับการยอมรับจาก

สังคม

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษา แบบกวนิยม แบบรายบุคคล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว โดยให้เยาวชนสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในแต่ละครั้ง ตั้งแต่ครั้งที่ 1 จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปซ้ำและเพิ่มเติมเพื่อให้เยาวชนทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และให้ความสำคัญแก่เยาวชนของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนเลือกที่จะกระทำ เพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคม และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตนเอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ให้นึก ภาพบ้าน และข้อความของเยาวชนแก่เยาวชน

2.2 ให้เยาวชนพิจารณาถึงเป้าหมายของตนและให้เลือกแนวทางใหม่ โดยให้นำเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทักษะคติทางบวก และสิ่งแวดล้อมรวมทั้งแหล่งช่วยเหลือที่เยาวชนมีส่วนร่วมในการพิจารณา

2.3 ให้เยาวชนกล่าวถึงสาเหตุและผลของทางเลือกทุกทาง

2.4 ให้เยาวชนวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของแต่ละทาง และเปรียบเทียบกัน

2.5 ให้เยาวชนตัดสินใจเลือกทางที่ต้องการและบอกถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการเลือกของตนได้ พร้อมทั้งบอกวิธีที่จะจัดการกับผลที่เกิดขึ้น

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนผลของทางเลือกที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกทาง และแหล่งช่วยเหลือที่เป็นไปได้ เปิดโอกาสให้เยาวชนทบทวนและพิจารณาทางเลือกและผลในแต่ละทาง ให้เยาวชนมีความมั่นใจในการเลือกของตนและพร้อมที่จะยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการเลือกของตน

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา โดยบอกเป้าหมายแนวทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นการจัดการกับผลที่ตามมา

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้งให้ความมั่นใจและให้กำลังใจแก่เยาวชน

3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป และบอกถึงการยุติการให้คำปรึกษาในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์ นักที่เยาวชนพบในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 2 ภาพบ้านที่เยาวชนวาดในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3 ข้อความที่เยาวชนเขียนในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 7

ประเมินผล พิจารณาจากการเข้าใจในสาเหตุของปัญหาของตน การคิดและการตัดสินใจ ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความสามารถและความมั่นใจในการช่วยเหลือตนเอง สัมพันธภาพระหว่างเยาวชน กับ ผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของเยาวชนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

รายละเอียดการให้คำปรึกษาแบบกวีนิพนธ์แบบรายบุคคล

ครั้งที่ 9 ปังฉิมนิเทศ

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้กล่าวถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาอย่างเสรี
2. เพื่อให้เยาวชนสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษาและการนำไปปฏิบัติ
3. เพื่อให้เยาวชนประเมินตนเองและกล่าวถึงความรู้สึกที่มีต่อตนเองภายหลังจากการได้รับการให้คำปรึกษา
4. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. เปิดโอกาสให้เยาวชนได้กล่าวถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาอย่างเสรี
 2. ให้เยาวชนสรุปถึงการนำสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาและการนำไปปฏิบัติ โดยบอกได้ถึงแนวทางที่ตนจะปฏิบัติเมื่อพบกับปัญหาหรือเมื่อต้องตัดสินใจในการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ
 3. ประเมินการเปลี่ยนแปลงของตนเองที่เกิดขึ้น ภายหลังที่ได้รับการให้คำปรึกษา
 4. ผู้ให้คำปรึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวกเพื่อให้เยาวชนเห็นคุณค่าของตนเอง
 5. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบคุณเยาวชนและยุติการให้คำปรึกษา
 6. หลังจากยุติการให้คำปรึกษาผู้วิจัยให้เยาวชนตอบแบบสอบถาม
- ความเข้มแข็งในการมองโลก ฉบับเดียวกันกับที่เยาวชนได้ตอบก่อนการเข้ารับการให้คำปรึกษา

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม
สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 4

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	การปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบจุดมุ่งหมาย ระเบียบทั่วไป ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการให้คำปรึกษา 2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิกแต่ละคน และสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา เพื่อให้สมาชิกรู้สึกอบอุ่น ผ่อนคลาย มีความรู้สึกที่ได้รับการยอมรับ เกิดความไว้วางใจ 3. เพื่อจูงใจให้สมาชิกแต่ละคน ตระหนักถึงความสำคัญ ของการกระทำของตนเอง	1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับ ทักทายสมาชิกทุกคน พร้อมทั้งแนะนำตนเองให้สมาชิกรู้จัก หลังจากนั้นให้สมาชิกแนะนำตนเอง โดยผู้ให้คำปรึกษาจะทวนชื่อสมาชิกแต่ละคนซ้ำ และสร้างความคุ้นเคยระหว่างสมาชิกด้วยกัน และระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิก 2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดมุ่งหมายทั่วไป บทบาท และหน้าที่ของตน ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการให้คำปรึกษา 3. ให้สมาชิกได้ซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจง 4. ให้สมาชิกอ่านข้อความที่ “คนทุกคน มีอิสระ มีความคิด มีความสามารถ ชีวิตของคนเราจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับ การกระทำของตนเอง”

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1 (ต่อ)			5. หลังจากอ่านข้อความ ให้สมาชิกแต่ละคน แสดงความคิดเห็น และแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับข้อความ และเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 6. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนาครั้งนี้ หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม และนัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
			การให้คำปรึกษาครั้งที่ 2 – 8 ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบ กวนิยม แบบเป็นกลุ่ม ตามขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ขั้นนี้เป็นขั้นของการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษา และสมาชิกทุกคนในกลุ่ม โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้ทักษะการฟัง การให้ข้อมูล การทบทวน และการสรุป เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนรู้สึกผ่อนคลาย รู้สึกว่าตนได้รับการยอมรับและเอาใจใส่ เกิดความอบอุ่น ไร้กังวล กล้าที่จะเปิดเผยประสบการณ์ และความรู้สึกของตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ขั้นนี้ เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม ให้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน รวมทั้งรู้และเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตน มีความสามารถในการวางแผนจัดการเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม สามารถเลือกการดำเนินชีวิตอย่างอิสระ และมีคุณค่า สามารถรับผิดชอบชีวิตตนเอง เห็นคุณค่าของตนและการกระทำของตนเองตลอดทั้ง ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต เทคนิคที่ผู้ให้คำปรึกษา ใช้ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การนำทางทั้งทางอ้อมและทางตรง การถามคำถามปลายเปิด การทวนความ การสะท้อนความรู้สึก การทำให้เกิดความกระจำง การเผชิญหน้า การท้าทาย การให้ความมั่นใจ การจินตนาการ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสรุป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2-4	ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) การรู้จักและเข้าใจตนเองตลอดทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่กระทบตน	1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน 2. เพื่อให้สมาชิกเข้าใจลักษณะของการกระทำและพฤติกรรมของตน โดยอธิบายเหตุและผลของการกระทำของตนเองได้ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้ 3. เพื่อให้สมาชิกสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตน ทั้งจากภายในและภายนอกตน อธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์ และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้	2.1 ในครั้งที่ 2-4 ให้สมาชิกในกลุ่มได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตนได้ตรงตามสภาพความต้องการและปัญหามากที่สุด โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยให้สมาชิกได้รับการให้คำปรึกษาตามขั้นตอน ดังนี้ 2.1.1 ให้สมาชิกแต่ละคนสำรวจตนเองและสิ่งที่มากระทบตน ในการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 2 2.1.2 ฝึกการสร้างทางเลือกและความรับผิดชอบ ในการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 3 2.1.3 กำหนดปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือ ในการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 4
5-6	ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถจัดการได้ (Manageability) : ความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับ	1. เพื่อให้สมาชิกเรียนรู้ที่จะวางแผนและจัดการเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตตนเอง	ในครั้งที่ 5-6 ให้สมาชิกในกลุ่มได้ใช้เสรีภาพของตน ในการที่จะกระทำเพื่อตนเอง และกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง รับผิดชอบต่อการเลือกของตน โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5-6 (ต่อ)	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และสามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง	2. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนเกิดความรู้สึกชอบต่อตนเองในการเลือก การตัดสินใจ และการกระทำ มุ่งที่จะพัฒนานตนเองอย่างเต็มความสามารถ มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต 3. เพื่อให้สมาชิกสามารถเลือกวิธีการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกตน เพื่อนำมาจัดการและสนองความต้องการของตนอย่างเหมาะสม เกิดความเชื่อมั่นว่า ตนสามารถจัดการกับตนเองและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้	แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเรียนรู้ที่จะให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยในการให้คำปรึกษา ในครั้งที่ 5 ให้สมาชิกได้รับการให้คำปรึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้ 2.2.4 กำหนดทางเลือกต่าง ๆ ของตนเอง 2.2.5 วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของทางเลือกแต่ละทาง 2.2.6 ตัดสินใจเลือก 2.2.7 สร้างความรู้สึกชอบต่อตนเอง 2.2.8 นำไปทบทวนหรือปฏิบัติ ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 6 ให้สมาชิกได้รับการให้คำปรึกษาตามขั้นตอน ดังนี้ 2.2.9 ทบทวนผลของการปฏิบัติ 2.2.10 พิจารณาถึงแหล่งช่วยเหลือภายในและแหล่งช่วยเหลือภายนอก
7-8	ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านการเห็นคุณค่า (Meaningfulness) :	1. เพื่อให้สมาชิกมองเห็นคุณค่าของตนเอง เห็นคุณค่าในการกระทำของตน และเห็นคุณค่าของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	2.3 ในครั้งที่ 7-8 ให้สมาชิกในกลุ่มเลือกที่จะกระทำ เพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคม และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7-8 (ต่อ)	การเห็นคุณค่าของตนเอง และการกระทำของตนเอง ตลอดจนการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น	2. เพื่อให้สมาชิกมีความมั่นใจ และมีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ 3. เพื่อให้สมาชิกมีเป้าหมายในการดำรงชีวิต มีความหวังในอนาคต 4. เพื่อช่วยให้สมาชิกเลือกการกระทำที่มีคุณค่าต่อตนเอง และได้รับการยอมรับจากสังคม 5. เพื่อให้สมาชิกกล้าแสดงความคิดเห็นของตน และยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น	โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เรียนรู้ที่จะยอมรับตนเองและยอมรับคนอื่น ๆ โดยในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 7 ให้สมาชิกได้รับการให้คำปรึกษาคตามขั้นตอน ดังนี้ 2.3.11 พิจารณาเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ และสิ่งแวดล้อมของคนที่ส่งผลต่อตนเอง 2.3.12 ทบทวนเป้าหมายที่สมาชิกแต่ละคนต้องการในการให้คำปรึกษาในครั้งที่ 8 ให้สมาชิกได้รับการให้คำปรึกษาโดยปฏิบัติซ้ำตามขั้นตอนที่ 2.2.5 ถึงขั้นตอนที่ 2.3.11
9	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้กล่าวถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาอย่างเสรี 2. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษา และการนำไปปฏิบัติ 3. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนได้ประเมินตนเองและกล่าวถึงความรู้สึก	1. ให้สมาชิกแต่ละคนได้กล่าวถึงสิ่งที่ตนได้รับจากการให้คำปรึกษาอย่างเสรี 2. ให้สมาชิกแต่ละคน สรุปแนวทางที่ได้จากการให้คำปรึกษา และการนำไปปฏิบัติ 3. ให้สมาชิกประเมินการเปลี่ยนแปลงของตนเองที่เกิดขึ้นภายหลังจากการได้รับการให้คำปรึกษา

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9 (ต่อ)		ที่มีต่อตนเอง ภายหลังจาก การได้รับการให้คำปรึกษา 4. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา	4. เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคน กล่าวถึงสมาชิกคนอื่นในทางบวก และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน 5. ผู้ให้คำปรึกษาให้ข้อมูล ย้อนกลับในทางบวก เพื่อให้ สมาชิกแต่ละคนเห็นคุณค่าของ ตนเองและสรุปเพิ่มเติม 6. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบคุณ สมาชิกและยุติการให้คำปรึกษา

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายกลุ่ม

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบจุดมุ่งหมาย ระเบียบทั่วไปตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้งและสถานที่ในการให้คำปรึกษา
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิก และสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาเพื่อให้สมาชิกรู้สึกอบอุ่น ผ่อนคลาย มีความรู้สึกรับได้รับการยอมรับ เกิดความไว้วางใจ
3. เพื่อจูงใจให้สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของการกระทำของตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับทักทายสมาชิก พร้อมทั้งแนะนำตนเองให้สมาชิกรู้จัก หลังจากนั้นให้สมาชิกแนะนำตนเอง
2. สร้างความคุ้นเคยระหว่างสมาชิกด้วยกันและระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิก โดยใช้กิจกรรมคบมือเรียกชื่อ ดังนี้
 - 2.1 ให้สมาชิกแต่ละคนนึกถึงลักษณะเด่นของคนสั้น ๆ เช่น ยิ้มเก่ง ผอมยาว และให้สมาชิกสังเกตลักษณะเด่นของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน
 - 2.2 เมื่อเริ่มกิจกรรมสมาชิกทุกคนจะคบมือ 2 ครั้ง และสมาชิกคนใดคนหนึ่งจะพูดชื่อของตนและตามด้วยลักษณะเด่นของตน หลังจากนั้นจึงเรียกชื่อเพื่อนในกลุ่มและตามด้วยลักษณะเด่นของเพื่อนคนนั้น ตามที่ตนสังเกตเห็น โดยหลังจากพูดจบแต่ละประโยคจะสลับด้วยการคบมือ 2 ครั้ง
 - 2.3 สมาชิกคนที่โดนเรียกชื่อ จะพูดถึงชื่อของตนตามด้วยลักษณะเด่นของตนตามที่ตนคิด แล้วจึงเรียกชื่อเพื่อนสมาชิกคนใหม่ และตามด้วยลักษณะเด่นของเพื่อนที่ถูกเรียกตามที่ตนสังเกตเห็น
3. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงให้สมาชิกทราบถึงจุดมุ่งหมาย ระเบียบทั่วไป บทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้งและสถานที่ในการให้คำปรึกษา

4. ให้สมาชิกได้ซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจง
5. ให้สมาชิกอ่านข้อความที่ว่า “คนทุกคนมีอิสระ มีความคิด มีความสามารถ ชีวิตของคนเราจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับการกระทำของตนเอง”
6. หลังจากอ่านข้อความ ให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับข้อความ
7. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนาครั้งนี้ หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมโดยเน้นถึงความสำคัญของการกระทำในปัจจุบันของเยาวชน และนัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

รายละเอียดการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 2 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) :
การรู้จักและเข้าใจตนเองตลอดทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่กระทบตน

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิดความรู้สึก และการแสดงออกของตน
2. เพื่อให้สมาชิกเข้าใจลักษณะของการกระทำและพฤติกรรมของตนเอง โดยอธิบายเหตุและผลของการกระทำของตนได้ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้
3. เพื่อให้สมาชิกสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตน ทั้งภายในและภายนอกตน อธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยม แบบกลุ่ม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา สร้างสัมพันธภาพ ทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว โดยให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้วและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน ตรงตามสภาพความต้องการและปัญหาของตนมากที่สุด โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยใช้กิจกรรมพันกเป็นกิจกรรมนำ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาแจกกระดาษขาว 1 แผ่น แก่สมาชิกแต่ละคน คนละ 1 แผ่น และให้สมาชิกพันก

2.2 ให้สมาชิกแต่ละคนคิดว่า นกของตนชื่ออะไร มีนิสัยอย่างไร และคิดอะไรอยู่ ต้องการอะไร และถ้าเป็นไปได้นกตัวนี้จะบินไปที่ไหน เพราะอะไร

2.3 หลังจากนั้นให้สมาชิกแต่ละคนเล่าถึงนกของตน ตามหัวข้อที่กล่าวข้างต้น โดยผู้ให้คำปรึกษาดึงใจฟัง เปิดโอกาสให้สมาชิกได้เล่าถึงนกของตนอย่างเสรี และรู้สึกผ่อนคลาย

2.4 ผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นและเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆ ชักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.5 ผู้ให้คำปรึกษากล่าวเชื่อมโยง ให้สมาชิกแต่ละคนนึกถึงตนเอง และให้สมาชิกแต่ละคนหลับตา เป็นเวลานาน 30 วินาที และจินตนาการว่าถ้าเป็นตัวสมาชิกเอง สมาชิกจะเป็นอย่างไร มีความคล้ายหรือแตกต่างจากนกของตนอย่างไร ตามหัวข้อข้างบน

2.6 หลังจากนั้นให้สมาชิกลืมตา และเปิดโอกาสให้สมาชิกเล่าถึงตนเองอย่างเสรี และเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆ ชักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.7 ผู้ให้คำปรึกษาทวนความ สะท้อนความรู้สึก และสรุปจากสิ่งที่สมาชิกแต่ละคนพูด เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนได้สำรวจและทบทวนความคิด ความต้องการของตนเองและได้ทำความกระจ่างกับตนเองมากที่สุด นำไปสู่การรับรู้และเข้าใจตนเอง และเป้าหมายที่ตนต้องการ

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา

3.2 ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา

3.4 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมโดยสรุปเกี่ยวกับความคิด นิัย ความต้องการ และเป้าหมายของสมาชิกแต่ละคน และเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกครั้ง

3.4 นัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์ กระดาษขาว และ ปากกาสี

ประเมินผล สังเกตจากความร่วมมือ การสามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกตามที่แท้จริง ได้อย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน สัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างสมาชิกกับผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของสมาชิกในกลุ่มว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

หมายเหตุ กิจกรรมพัฒนาที่ใช้ในการให้คำปรึกษานี้ ผู้วิจัยดัดแปลงมาจาก “คู่มือกลุ่มจิตบำบัดสำหรับนักสุขภาพจิต” กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (อินทรา พัวสกุล. 2539 : 62)

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 3 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) :
การรู้จักและเข้าใจตนเองตลอดทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ที่กระทบตน

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน
2. เพื่อให้สมาชิกเข้าใจลักษณะของการกระทำและพฤติกรรมของตนเอง โดยอธิบายเหตุและผลของการกระทำของตนได้ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดจากการกระทำของตนได้
3. เพื่อให้สมาชิกสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่มากกระทบตนทั้งภายในและภายนอกตนเอง อธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์ และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา และทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว ในเรื่องการสำรวจตนเอง โดยให้สมาชิกแต่ละคนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปซ้ำหรือเพิ่มเติม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และ ให้ความสำคัญแก่สมาชิกในกลุ่มของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน ตรงตามสภาพความต้องการและปัญหาของตนมากที่สุด โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยใช้กิจกรรมวาดบ้านเป็นกิจกรรมนำ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนจินตนาการถึงบ้านที่อยากมี ขนาดใหญ่ เล็ก ตามความต้องการ อยากให้ภายในบ้านเป็นอย่างไร มีอะไรบ้าง และอยากให้รอบบ้านเป็นอย่างไร มีอะไรบ้าง เช่น ต้นไม้ ถนน แม่น้ำ บ้านคนอื่น โดยขณะที่จินตนาการให้สมาชิกแต่ละคนหลับตานาน 30 วินาที

2.2 หลังจากครบ 30 วินาทีแล้วให้สมาชิกทุกคนลืมนึก ผู้ให้คำปรึกษาแจกกระดาษขาว 1 แผ่น และแจกดินสอ 1 แท่ง ยางลบ 1 อัน แก่สมาชิกแต่ละคน และให้สมาชิกวาดบ้านตามที่จินตนาการไว้ลงในกระดาษเท่าที่จะวาดได้ โดยตกลงเวลาในการวาดกันในกลุ่มตามความเหมาะสม

2.3 ให้สมาชิกแต่ละคนเล่าถึงบ้านที่ตนเองวาด โดยในการเล่าให้สมาชิกบอกถึงเหตุและผลที่วาดภาพ และเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆ ชักถามเพิ่มเติม โดยผู้ให้คำปรึกษาดึงใจฟัง เปิดโอกาสให้สมาชิกได้เล่าและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอย่างเสรี และรู้สึกผ่อนคลาย และผู้ให้คำปรึกษาอาจให้สมาชิกพิจารณาว่าตนวาดได้ครบตามที่ต้องการหรือไม่ เป็นเพราะอะไร

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาภาพที่ตนวาดอีกครั้ง ว่าพอใจหรือไม่ หากไม่พอใจก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนเปลี่ยนแปลงภาพของตนเอง

2.5 เมื่อสมาชิกเปลี่ยนแปลงภาพแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนบอกถึงเหตุผลที่เปลี่ยนแปลงและลงความคิดเห็นว่าหากเปลี่ยนแปลงแล้วจะเกิดผลอย่างไรบ้าง ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆ ชักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.6 ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันพิจารณาถึงสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้และสิ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพราะอะไร

2.7 ผู้ให้คำปรึกษากล่าวเชื่อมโยงโดยให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาตนเองว่าถ้าเป็นตัวของตัวเอง สมาชิกอยากเป็นอย่างไร อยากให้สภาพแวดล้อมรอบตัวเป็นอย่างไร

2.8 หลังจากนั้นให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาตนเองในขณะนี้ สมาชิกคิดหรือรู้สึกอย่างไรต่อตนเอง วางแผนเกี่ยวกับตนเองอย่างไร และสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตนเองในขณะนี้ เช่น การอยู่ในบ้านปรานี ที่บ้าน โรงเรียน และเพื่อน ๆ ว่าเป็นอย่างไร สมาชิกแต่ละคนรู้สึกอย่างไรกับสิ่งแวดล้อมของตนเอง มีสิ่งใดที่อยากวาดเพิ่มและสิ่งใดที่อยากลบออกจากตัว อุปสรรคและข้อจำกัดของตนเองที่ทำให้ไม่สามารถทำตามที่ต้องการ และเล่าให้สมาชิกในกลุ่มฟังสั้น ๆ

2.9 เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.10 ให้สมาชิกในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันถึงสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ สิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ยาก และการเปลี่ยนแปลงควรเริ่มที่ใด

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา

3.2 ผู้ให้คำปรึกษากล่าวนำ ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสรุปว่าการได้พิจารณา

ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองมีผลอย่างไรต่อตัวสมาชิก

3.3 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมและกล่าวว่าสิ่งที่ได้จากการสนทนากันในเรื่อง การพิจารณาตนเอง ความพอใจในตนเอง สิ่งที่ยากจะเป็นหรืออยากเปลี่ยนแปลง อุปสรรค ข้อจำกัด ของตนเอง และให้สมาชิกแต่ละคนกลับไปทบทวนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้สนทนากันในวันนี้ และจะนำมา เป็นหัวข้อในการสนทนาครั้งต่อไป หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

กระดาษขาว ดินสอคำ ยางลบ

ประเมินผล สังเกตจากความตั้งใจ การกล้าแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ การสามารถรับรู้ และยอมรับตนเองและสิ่งแวดล้อมของตนตามความเป็นจริงของสมาชิกแต่ละคน สัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างสมาชิกกับผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการ สรุปของสมาชิกในกลุ่มว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

หมายเหตุ กิจกรรมวาดบ้านที่ใช้ในการให้คำปรึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยดัดแปลงมาจาก “คู่มือกลุ่มจิตบำบัด สำหรับนักสุขภาพจิต” กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (อินทิรา พัวสกุล. 2539 : 115)

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบฉนวนแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 4 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถเข้าใจได้ (Comprehensibility) :
การรู้จักและเข้าใจตนเองตลอดทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ที่กระทบตน

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน
2. เพื่อให้สมาชิกเข้าใจลักษณะของการกระทำและพฤติกรรมของตนเอง โดยอธิบายเหตุและผลของการกระทำของตนได้ และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดจากการกระทำของตนได้
3. เพื่อให้สมาชิกสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่มากระทบตนทั้งภายในและภายนอกตน อธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์ และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา และทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว โดยให้สมาชิกแต่ละคนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้วและสิ่งที่ตกลงกันว่าจะนำมามาสนทนากันในครั้งนี จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมและกล่าวถึงสิ่งที่มีผลกระทบต่อสมาชิกแต่ละคน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และ ให้ความสำคัญแก่สมาชิกในกลุ่มของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะศักยภาพของตนทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตน ตรงตามสภาพความต้องการและปัญหาของตนมากที่สุด โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ส่งนก และภาพบ้านของสมาชิกแต่ละคน โดยให้สมาชิกในกลุ่มส่งคืนเจ้าของ

2.2 เปิดโอกาสให้สมาชิกเล่าถึงตนเองอย่างเสรี โดยผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาว่าขณะนี้ตนเป็นอย่างไร ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตน และพิจารณาถึงสิ่งที่สมาชิกอยากจะเป็นหรืออยากเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยในการพิจารณาจะให้สมาชิกแต่ละคนได้พิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำของตนและผลที่เกิดขึ้นและการกระทำของตนต่อผลที่เกิดขึ้น เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนได้เข้าใจ อธิบายและคาดการณ์ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนได้

2.3 หลังจากที่มีสมาชิกแต่ละคนได้เล่าเรื่องให้สมาชิกในกลุ่มฟังแล้ว ให้สมาชิกในกลุ่มซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.4 ให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรค ข้อจำกัดต่าง ๆ ของตนเอง โดยอธิบายสาเหตุและผลของปัญหาที่มีต่อตัวสมาชิกเอง และเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆ ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.5 ให้สมาชิกแต่ละคนบอกถึงปัญหาและความต้องการของตัวสมาชิกเอง

2.6 ให้สมาชิกแต่ละคนกำหนดปัญหาที่ต้องการให้ช่วยเหลือ

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนาโดยบอกได้ถึงปัญหาที่ต้องการให้ช่วยเหลือรวมทั้งสาเหตุและผลของปัญหาที่มีผลกระทบต่อสมาชิกในขณะนี้

3.2 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษา

3.3 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมโดยเน้นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและผลที่มีต่อสมาชิกตามคำบอกของสมาชิก และเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามหรือแสดงความคิดเห็นอีกครั้ง

3.2 นัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์ นักที่สมาชิกแต่ละคนพบในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 2 และ ภาพบ้านที่สมาชิกแต่ละคนวาดในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3

ประเมินผล สังเกตจากการให้ความร่วมมือ ความสามารถแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกของตนเองตามที่จริงของสมาชิกได้อย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน สัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างสมาชิกกับผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของสมาชิกในกลุ่มว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 5 ความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถจัดการได้ (Manageability) : ความสามารถในการจัดการ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้อย่างเหมาะสม และสามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกตระหนักในอิสระในการเลือก การตัดสินใจ จัดการและวางแผนในการที่จะกระทำเพื่อตนเองและกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง
2. เพื่อให้สมาชิกเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองในการเลือก การตัดสินใจ และการกระทำมุ่งที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต
3. เพื่อให้สมาชิกสามารถเลือกวิธีการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกตนเพื่อนำมาจัดการและสนองความต้องการของคนอย่างเหมาะสม เกิดความเชื่อมั่นว่าตนสามารถจัดการกับตนเองและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่มแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้
ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา และทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว โดยให้สมาชิกแต่ละคนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และ ให้ความสำคัญแก่สมาชิกในกลุ่มของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ให้สมาชิกในกลุ่มได้ใช้เสรีภาพของตน ในการที่จะกระทำเพื่อตนเอง และกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง รับผิดชอบต่อทางเลือกของตน โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ให้ภาพบ้านของสมาชิกแต่ละคน โดยให้สมาชิกในกลุ่มส่งคืนเจ้าของเอง

2.2 ให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาทางเลือกและแนวทางต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหา

ของคนด้วยตนเอง ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเสนอทางเลือกที่เป็นไปได้ทางอื่น ๆ ในระหว่างการพิจารณา

2.3 ให้สมาชิกแต่ละคนกล่าวถึงสาเหตุและผลของทางเลือกต่าง ๆ ทุกทาง โดยผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆ ชักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.4 ให้สมาชิกช่วยกันวิเคราะห์ผลดี และผลเสีย ของทางเลือกแต่ละทางทุกทาง โดยผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นและเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอย่างเสรี

2.5 ให้สมาชิกแต่ละคนตัดสินใจเลือกทางที่ตนเองต้องการ และบอกถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการเลือกของตนได้ พร้อมทั้งบอกวิธีที่จะจัดการกับผลที่เกิดขึ้นนั้น

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันทบทวนผลของทางเลือกที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกทางของสมาชิกแต่ละคน เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนมีความมั่นใจในการเลือกและพร้อมที่จะยอมรับผลที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกของตน

2.7 ให้สมาชิกนำแนวทางที่ตนวางแผนและเลือกไปทบทวนและถ้ามีโอกาสให้ทดลองปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา โดยบอกถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไข และผลที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกของตน และการจัดการกับผลที่ตามมา

3.2 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษา

3.3 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม โดยการกล่าวสรุปจะเน้นให้สมาชิกแต่ละคนได้ทบทวนแนวทางที่ตนเลือก ผลที่เกิดขึ้น และการจัดการกับผล และเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกครั้ง

3.4 นัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์ วาฬบ้านที่สมาชิกแต่ละคนวาดในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3

ประเมินผล ตั้งเกิดจากความตั้งใจ การแสดงออกและความสอดคล้องกันของอารมณ์และความรู้สึก ความสามารถในการคิดและการตัดสินใจ ความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำของตนของสมาชิกแต่ละคน สัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างสมาชิกกับผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของสมาชิกในกลุ่มว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 6 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านความสามารถจัดการได้ (Manageability) :
ความสามารถในการจัดการ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่าง เหมาะสม และ
สามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกตระหนักในอิสระในการเลือก การตัดสินใจ จัดการและวางแผนใน
การที่จะกระทำเพื่อตนเองและกระทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อตนเอง
2. เพื่อให้สมาชิกเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองในการเลือก การตัดสินใจ และการ
กระทำมุ่งที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต
3. เพื่อให้สมาชิกสามารถเลือกวิธีการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกตนเพื่อนำมา
จัดการและสนองความต้องการของตนเองอย่างเหมาะสม เกิดความเชื่อมั่นว่าตนสามารถจัดการกับ
ตนเองและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่ม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน
ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา และทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว โดย
ให้สมาชิกแต่ละคนสรุปถึงปัญหาและแนวทางในการจัดการกับปัญหาของตน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษา
สรุปเพิ่มเติมเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดง
ความใส่ใจ ยอมรับ และ ให้ความสำคัญแก่สมาชิกในกลุ่มของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ให้สมาชิกในกลุ่มได้ใช้เสรีภาพของตน ในการที่จะกระทำเพื่อตนเอง และกระทำสิ่ง
ที่มีคุณค่าต่อตนเอง รับผิดชอบต่อทางเลือกของตน โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ให้สมาชิกแต่ละคน พิจารณาถึงแนวทางที่ตนได้วางแผนและเลือกในครั้งที่แล้ว และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยให้สมาชิกพิจารณาถึงผลดี ผลเสีย และอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น เมื่อนำไปปฏิบัติ และการปฏิบัติตัวของสมาชิกต่อปัญหานั้น โดยให้สมาชิกแต่ละคนเล่าให้สมาชิกในกลุ่มฟัง และเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆ ชักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.2 ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันพิจารณาถึงแหล่งช่วยเหลือภายในตน เช่น ความตั้งใจ ความพยายาม ความใส่ใจ การให้กำลังใจตนเอง การมองสิ่งต่าง ๆ ทางบวก การสร้างความหวัง และการนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ในการจัดการอุปสรรคที่พบ เพื่อสนองความต้องการของตน และช่วยจัดการกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับคนที่เกิดขึ้นกับคนทั้งที่เป็นปัญหาและไม่ใช่ปัญหาได้

2.3 ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันพิจารณาถึงแหล่งช่วยเหลือภายนอก เช่น ครู เพื่อน แหล่งข้อมูลต่าง ๆ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ชอบ และการนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ในการจัดการกับอุปสรรคที่พบ เพื่อสนองความต้องการของตนและช่วยจัดการกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับคนทั้งที่เป็นปัญหาและไม่ใช่ปัญหาได้

2.4 ให้สมาชิกในกลุ่มให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

2.5 ให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มทบทวน ถึงปัญหาของตน และอุปสรรคที่อาจจะเกิดได้ แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น แหล่งช่วยเหลือภายในและแหล่งช่วยเหลือภายนอก ที่สมาชิกแต่ละคนสามารถนำมาใช้ได้

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา

3.2 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษา

3.3 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมโดยเน้นให้สมาชิกแต่ละคนตระหนักถึงการพยายามอย่างเต็มที่ในการช่วยเหลือตนเอง พร้อมทั้งความมั่นใจและให้กำลังใจสมาชิกในการตั้งใจแก้ปัญหา และเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามอีกครั้ง

3.4 นัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป พร้อมทั้งบอกจำนวนครั้งที่เหลือของการให้คำปรึกษา

อุปกรณ์

-

ประเมินผล สัมผัสจากความตั้งใจ การแสดงออกและความสอดคล้องกันของอารมณ์และ
ความรู้สึก ความสามารถในการคิดและการตัดสินใจของสมาชิกแต่ละคน สัมพันธภาพและ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างสมาชิกกับผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุป
ของสมาชิกในกลุ่มว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

รายละเอียดโครงการให้คำปรึกษาแบบทวิภาคีแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 7 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านการเห็นคุณค่า (Meaningfulness) : การเห็นคุณค่าของตนเองและการกระทำของตน ตลอดจนการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัดอุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนมองเห็นคุณค่าของตนเองและเห็นคุณค่าในการกระทำของตน และเห็นคุณค่าของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
2. เพื่อให้สมาชิกเกิดความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ
3. เพื่อให้สมาชิกมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต มีความหวังในอนาคต
4. เพื่อช่วยให้สมาชิกเลือกการกระทำที่มีคุณค่าต่อตนเองและได้รับการยอมรับจากสังคม

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่ม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา ทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว โดยให้สมาชิกแต่ละคนสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้วและบอกถึงความรู้สึกที่สมาชิกแต่ละคนมีต่อตนเอง จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และ ให้ความสำคัญแก่สมาชิกในกลุ่มของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ให้สมาชิกในกลุ่มเลือกที่จะกระทำเพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคม และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตัวเอง สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เรียนรู้ที่จะยอมรับตนเองและยอมรับคนอื่น ๆ โดย มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคน เขียนข้อดี และข้อบกพร่องที่อยากปรับปรุงของตนลงในกระดาษ รวมทั้ง ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติของเยาวชน ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต และการกระทำของตนเอง

2.2 ให้สมาชิกแต่ละคนอ่านและวิเคราะห์ผลดี และ ผลเสีย ของเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติของตนที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของสมาชิก

2.3 เปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่ม ได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เกี่ยวกับลักษณะของสมาชิกแต่ละคน ข้อเด่น และข้อด้อย

2.4 ให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ คน ว่ามีอะไร แตกต่างกับสมาชิกคนอื่นไหม และให้วิเคราะห์และบอกถึงข้อดี ข้อเสีย ของสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น

2.5 เปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.6 ให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อตน และเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2.7 ผู้ให้คำปรึกษากล่าวซ้ำถึงเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสมาชิกแต่ละคน เพื่อให้สมาชิกแต่ละคน ได้ทบทวนถึงข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง ได้ชัดเจนมากขึ้น

2.8 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกได้พิจารณาถึงความสำคัญของเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติของตนเองตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของตน หลังจากนั้นให้สมาชิกแต่ละคนทบทวนเป้าหมายในชีวิตที่ตนต้องการอีกครั้ง

2.9 ผู้ให้คำปรึกษาขอข้อความที่สมาชิกเขียนเก็บไว้ที่ตัวผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา

3.2 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษา

3.3 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม โดยกล่าวเน้นให้สมาชิกมองเห็นคุณค่าของอุปสรรคหรือปัญหาของตน รวมทั้งเห็นคุณค่าของการกระทำของตน และเปิด โอกาสให้สมาชิกซักถามหรือแสดงความคิดเห็นอีกครั้ง

3.3 นัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป พร้อมทั้งบอกจำนวนครั้งที่เหลือของการให้คำปรึกษา

อุปกรณ์ กระดาษ และ ดินสอคำ

ประเมินผล สังเกตจากการให้ความร่วมมือ ความตั้งใจ การแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของสมาชิกแต่ละคน สัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างสมาชิกกับผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของสมาชิกในกลุ่มว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 8 ความเข้มแข็งในการมองโลกด้านการเห็นคุณค่า(Meaningfulness) : การเห็นคุณค่าของตนเองและการกระทำของตน ตลอดทั้งการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนมองเห็นคุณค่าของตนเองและเห็นคุณค่าในการกระทำของตน และเห็นคุณค่าของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
2. เพื่อให้สมาชิกเกิดความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ
3. เพื่อให้สมาชิกมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต มีความหวังในอนาคต
4. เพื่อช่วยให้สมาชิกเลือกการกระทำที่มีคุณค่าต่อตนเองและได้รับการยอมรับจากสังคม

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่ม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาเริ่มต้นให้คำปรึกษา และทบทวนเรื่องที่ได้สนทนาในครั้งที่แล้ว โดยให้สมาชิกแต่ละคนสรุปถึงสิ่งที่ได้สนทนาในแต่ละครั้ง ตั้งแต่ครั้งที่ 1 จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนตนเองได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธภาพ แสดงความใส่ใจ ยอมรับ และ ให้ความสำคัญแก่สมาชิกในกลุ่มของผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ให้สมาชิกในกลุ่มเลือกที่จะกระทำเพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคม และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตัวเอง สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เรียนรู้ที่จะยอมรับตนเองและยอมรับคนอื่น ๆ โดย มีรายละเอียด ดังนี้

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 9 ปังฉิมนิเทศ

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้กล่าวถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาอย่างเสรี
2. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษาและการนำไปปฏิบัติ
3. เพื่อให้สมาชิกประเมินตนเองและกล่าวถึงความรู้สึกที่มีต่อตนเองภายหลังจากการได้รับการให้คำปรึกษา
4. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา

วิธีดำเนินการ

1. เปิดโอกาสให้สมาชิกได้กล่าวถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาอย่างเสรี
2. ให้สมาชิกแต่ละคนสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาและการนำไปปฏิบัติ โดยบอกได้ถึงแนวทางที่ตนจะปฏิบัติเมื่อพบกับปัญหาหรือเมื่อต้องตัดสินใจในการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ
3. ให้สมาชิกประเมินการเปลี่ยนแปลงของตนเองที่เกิดขึ้น ภายหลังที่ได้รับการให้คำปรึกษา
4. เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนกล่าวถึงสมาชิกคนอื่นในทางบวก
5. ผู้ให้คำปรึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวกเพื่อให้สมาชิกเห็นคุณค่าของตนเอง
6. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบคุณสมาชิกทุกคนและยุติการให้คำปรึกษา
7. หลังจากยุติการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มตอบแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลกฉบับเดียวกันกับที่สมาชิกแต่ละคนได้ตอบก่อนเข้ารับการให้คำปรึกษา

2.1 ให้คนที่พบบ ภาพบ้าน และข้อความของสมาชิกแต่ละคน โดยให้สมาชิกในกลุ่ม ส่งคืนเจ้าของกันเอง

2.2 ให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาถึงเป้าหมายของตน และให้เลือกแนวทาง โดยนำ เอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติทางบวก และสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมทั้งแหล่งช่วยเหลือที่ตน มีมาร่วมในการพิจารณา

2.3 ให้สมาชิกแต่ละคนบอกถึงสาเหตุและผลของการเลือกของตน เปิดโอกาสให้ สมาชิกคนอื่น ๆ ชักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.4 ให้สมาชิกช่วยกันวิเคราะห์ผลดี และผลเสีย ของทางเลือกแต่ละทางทุกทาง โดย ผู้ให้คำปรึกษากระตุ้นและเปิด โอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอย่างเสรี

2.5 ให้สมาชิกแต่ละคนตัดสินใจเลือกทางที่ตนเองต้องการ และบอกถึงผลที่อาจ เกิดขึ้นจากการเลือกของตนได้ พร้อมทั้งบอกวิธีที่จะจัดการกับผลที่เกิดขึ้น

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันทบทวนผลของทางเลือกที่อาจเกิดขึ้น ได้ทุกทางของสมาชิกแต่ละคน เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนมีความมั่นใจในการเลือกและพร้อมที่จะ ยอมรับผลที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกของตน และมีวิธีที่จะจัดการกับผลที่เกิดขึ้นได้

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการสนทนา โดยบอกเป้าหมายของตน แนวทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และการจัดการกับผลที่ตามมา

3.2 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษา

3.3 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม และเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามอีกครั้ง

3.4 นัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป พร้อมทั้งบอกถึงการยุติการให้คำปรึกษา ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์ นักที่สมาชิกแต่ละคนพบในการให้คำปรึกษารั้งที่ 2 ภาพบ้านที่สมาชิกแต่ละคน วาดในการให้คำปรึกษารั้งที่ 3 และข้อความที่สมาชิกแต่ละคนเขียนในการให้คำปรึกษารั้งที่ 7

ประเมินผล พิจารณาจากการเข้าใจในสาเหตุของปัญหาของตน การคิดและการตัดสินใจ ความรับผิดชอบต่อนตนเองและการกระทำของตนเอง ความสามารถและความมั่นใจในการช่วยเหลือ ตนเองของสมาชิกแต่ละคน สัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มและระหว่างสมาชิก กับผู้ให้คำปรึกษา และพิจารณาจากการสรุปของสมาชิกในกลุ่มว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

วันและเวลาในการจัดการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม

แก่เยาวชนหญิงบ้านปรานีในกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจัดการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบรายบุคคล ให้แก่กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 3 และจัดการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบเป็นกลุ่ม แก่กลุ่มทดลองที่ 2 และ กลุ่มทดลองที่ 4 ดังแสดงตามตาราง ดังนี้

ตาราง 13 แสดงวันและเวลาในการจัดให้คำปรึกษาแก่กลุ่มทดลอง

กลุ่ม	วัน	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี
กลุ่มทดลองที่ 1		10.00 –10.50 น	10.00 –10.50 น		
		11.10 –12.00 น	11.10 –12.00 น	-	-
		13.00 –13.50 น			
		14.10 –15.00 น			
กลุ่มทดลองที่ 2				10.00 –10.50 น	
				11.10 –12.00 น	
		-	13.00 –13.50 น	13.00 –13.50 น	-
			14.10 –15.00 น	14.10 –15.00 น	
กลุ่มทดลองที่ 3					13.00 – 14.00 น
		-	-	-	
กลุ่มทดลองที่ 4					14.30 – 15.30 น
		-	-	-	

หมายเหตุ กลุ่มทดลองที่ 5 และกลุ่มทดลองที่ 6 จัดเป็นกลุ่มควบคุม ไม่ได้จัดการให้คำปรึกษา

ตาราง 14 แสดงรายละเอียดของวันและเวลาในการให้คำปรึกษาแบบทวิภาคีแบบรายบุคคลแก่
เยาวชน ในกลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 3

สัปดาห์ที่	วัน		10.00 – 10.50	11.10 – 12.00	13.00 – 13.50	14.10 –15.00
		เวลา				
1	เดือนกรกฎาคม					
	วันจันทร์ที่	13	กลุ่ม1คนที่1/1	กลุ่ม1คนที่2/1	กลุ่ม1คนที่3/1	กลุ่ม1คนที่4/1
	วันอังคารที่	14	กลุ่ม1คนที่5/1	กลุ่ม1คนที่6/1	กลุ่ม3คนที่1/1	กลุ่ม3คนที่2/1
	วันพุธที่	15	กลุ่ม3คนที่3/1	กลุ่ม3คนที่4/1	กลุ่ม3คนที่5/1	กลุ่ม3คนที่6/1
2	วันจันทร์ที่	20	กลุ่ม1คนที่1/2	กลุ่ม1คนที่2/2	กลุ่ม1คนที่3/2	กลุ่ม1คนที่4/2
	วันอังคารที่	21	กลุ่ม1คนที่5/2	กลุ่ม1คนที่6/2	กลุ่ม3คนที่1/2	กลุ่ม3คนที่2/2
	วันพุธที่	22	กลุ่ม3คนที่3/2	กลุ่ม3คนที่4/2	กลุ่ม3คนที่5/2	กลุ่ม3คนที่6/2
3	วันจันทร์ที่	27	กลุ่ม1คนที่1/3	กลุ่ม1คนที่2/3	กลุ่ม1คนที่3/3	กลุ่ม1คนที่4/3
	วันอังคารที่	28	กลุ่ม1คนที่5/3	กลุ่ม1คนที่6/3	กลุ่ม3คนที่1/3	กลุ่ม3คนที่2/3
	วันพุธที่	29	กลุ่ม3คนที่3/3	กลุ่ม3คนที่4/3	กลุ่ม3คนที่5/3	กลุ่ม3คนที่6/3
4	เดือนสิงหาคม					
	วันจันทร์ที่	3	กลุ่ม1คนที่1/4	กลุ่ม1คนที่2/4	กลุ่ม1คนที่3/4	กลุ่ม1คนที่4/4
	วันอังคารที่	4	กลุ่ม1คนที่5/4	กลุ่ม1คนที่6/4	กลุ่ม3คนที่1/4	กลุ่ม3คนที่2/4
	วันพุธที่	5	กลุ่ม3คนที่3/4	กลุ่ม3คนที่4/4	กลุ่ม3คนที่5/4	กลุ่ม3คนที่6/4
5	เดือนสิงหาคม					
	วันจันทร์ที่	10	กลุ่ม1คนที่1/5	กลุ่ม1คนที่2/5	กลุ่ม1คนที่3/5	กลุ่ม1คนที่4/5
	วันอังคารที่	11	กลุ่ม1คนที่5/5	กลุ่ม1คนที่6/5	กลุ่ม3คนที่1/5	กลุ่ม1คนที่2/5
	วันศุกร์ที่	14	กลุ่ม3คนที่3/5	กลุ่ม3คนที่4/5	กลุ่ม3คนที่5/5	กลุ่ม3คนที่6/5

สัปดาห์ที่	วัน		10.00 – 10.50	11.10 – 12.00	13.00 – 13.50	14.10 –15.00
		เวลา				
6	เดือนสิงหาคม					
	วันจันทร์ที่	17	กลุ่ม1คนที่1/6	กลุ่ม1คนที่2/6	กลุ่ม1คนที่3/6	กลุ่ม1คนที่4/6
	วันอังคารที่	18	กลุ่ม1คนที่5/6	กลุ่ม1คนที่6/6	กลุ่ม3คนที่1/6	กลุ่ม3คนที่2/6
	วันพุธที่	19	กลุ่ม3คนที่3/6	กลุ่ม3คนที่4/6	กลุ่ม3คนที่5/6	กลุ่ม3คนที่6/6
7	วันจันทร์ที่	24	กลุ่ม1คนที่1/7	กลุ่ม1คนที่2/7	กลุ่ม1คนที่3/7	กลุ่ม1คนที่4/7
	วันอังคารที่	25	กลุ่ม1คนที่5/7	กลุ่ม1คนที่6/7	กลุ่ม3คนที่1/7	กลุ่ม3คนที่2/7
	วันพุธที่	26	กลุ่ม1คนที่3/7	กลุ่ม3คนที่4/7	กลุ่ม3คนที่5/7	กลุ่ม3คนที่6/7
8	วันจันทร์ที่	31	กลุ่ม1คนที่1/8	กลุ่ม1คนที่2/8	กลุ่ม1คนที่3/8	กลุ่ม1คนที่4/8
	เดือนกันยายน					
	วันอังคารที่	1	กลุ่ม1คนที่5/8	กลุ่ม1คนที่6/8	กลุ่ม3คนที่1/8	กลุ่ม3คนที่2/8
	วันพุธที่	2	กลุ่ม3คนที่3/8	กลุ่ม3คนที่4/8	กลุ่ม3คนที่5/8	กลุ่ม3คนที่6/8
9	วันจันทร์ที่	7	กลุ่ม1คนที่1/9	กลุ่ม1คนที่2/9	กลุ่ม1คนที่3/9	กลุ่ม1คนที่4/9
	วันอังคารที่	8	กลุ่ม1คนที่5/9	กลุ่ม1คนที่6/9	กลุ่ม3คนที่1/9	กลุ่ม3คนที่2/9
	วันพุธที่	9	กลุ่ม3คนที่3/9	กลุ่ม3คนที่4/9	กลุ่ม3คนที่5/9	กลุ่ม3คนที่6/9

ตาราง 15 รายละเอียดวันและเวลาในการจัดการให้คำปรึกษาแบบทวิภาคีเป็นกลุ่มแก่เยาวชนใน
กลุ่มทดลองที่ 2 และ กลุ่มทดลองที่ 4

วัน	เวลา	13.00 – 14.00 น	14.30 – 15.30 น
เดือนกรกฎาคม			
วันพฤหัสบดีที่	16	กลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 4 ครั้งที่ 1
วันพฤหัสบดีที่	23	กลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งที่ 2	กลุ่มทดลองที่ 4 ครั้งที่ 2
วันพฤหัสบดีที่	30	กลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งที่ 3	กลุ่มทดลองที่ 4 ครั้งที่ 3
เดือนสิงหาคม			
วันพฤหัสบดีที่	6	กลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งที่ 4	กลุ่มทดลองที่ 4 ครั้งที่ 4
วันพฤหัสบดีที่	13	กลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งที่ 5	กลุ่มทดลองที่ 4 ครั้งที่ 5
วันพฤหัสบดีที่	20	กลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งที่ 6	กลุ่มทดลองที่ 4 ครั้งที่ 6
วันพฤหัสบดีที่	27	กลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งที่ 7	กลุ่มทดลองที่ 4 ครั้งที่ 7
เดือนกันยายน			
วันพฤหัสบดีที่	3	กลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งที่ 8	กลุ่มทดลองที่ 4 ครั้งที่ 8
วันพฤหัสบดีที่	10	กลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งที่ 9	กลุ่มทดลองที่ 4 ครั้งที่ 9

หมายเหตุ

1. ในวันที่เยาวชนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษที่บ้านปรานีจัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมหลักของเยาวชน ผู้วิจัยจะจัดวันให้คำปรึกษาพิเศษให้ โดยจัดพิเศษในช่วงเช้าของวันพฤหัสบดีและในวันศุกร์ของแต่ละอาทิตย์
2. ในวันพุธที่ 12 สิงหาคม เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา ผู้วิจัยจึงจัดให้คำปรึกษาแก่เยาวชนในวันศุกร์ที่ 14 สิงหาคมแทน
3. ในตารางที่ 14 กลุ่ม 1 คนที่ 1/1 หมายความว่า เป็นเยาวชนในกลุ่มทดลองที่ 1 คนที่ 1 ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 1
4. ผู้วิจัยจัดให้เยาวชนกลุ่มทดลองที่ 5 และกลุ่มทดลองที่ 6 ซึ่งเป็นเยาวชนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาคอบแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลกพร้อมกัน ในสัปดาห์ที่ 9 ซึ่งเป็นสัปดาห์สุดท้ายของการทดลอง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวนันทยา เอกอริคมกิจ
วัน เดือน ปี เกิด	14 กรกฎาคม 2513
สถานที่เกิด	ร.พ. ศิริราช จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	9/4 หมู่ 7 ถนน บางกรวย-ไทรน้อย อำเภอบางกรวย ตำบลบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	แผนกการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต ภาควิชา พยาบาลศาสตร์ ร.พ. รามาธิบดี 270 ถนนพระราม 6 เขตราชเทวี จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10400
ประวัติการศึกษา	
พุทธศักราช 2525	ประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนเบญจมวิทยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พุทธศักราช 2531	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนศรีอยุธยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พุทธศักราช 2535	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (พษ.บ.) คณะแพทยศาสตร์ ร.พ.รามาธิบดี จากมหาวิทยาลัยมหิดล
พุทธศักราช 2542	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนหญิง ในสถานฝึกและอบรม
เด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
นันทิยา เอกอริคมกิจ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มีนาคม 2542
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม แบบรายบุคคลและแบบเป็นกลุ่ม เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปราณี กรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเยาวชนหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ช่วงอายุ 13-18 ปี ที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา แบ่งเป็น 2 ประเภทตามจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คือ 1) กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และ 2) กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง คือ 2-4 ครั้ง กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 36 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยสุ่มมาประเภทละ 18 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภทเป็น 3 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 6 คน จะได้ทั้งหมด 6 กลุ่ม จากนั้นสุ่มโปรแกรมเพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 โดยกลุ่มทดลองที่ 1, 2, 5 เป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง และกลุ่มทดลองที่ 3, 4, 6 เป็นเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง ผู้วิจัยให้คำปรึกษาแบบภวนิยม แบบรายบุคคลแก่ กลุ่มทดลองที่ 1 และ 3 และให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแบบเป็นกลุ่มแก่ กลุ่มทดลองที่ 2 และ 4 สำหรับกลุ่มทดลองที่ 5 และ 6 นั้น จัดให้เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแบบรายบุคคล โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแบบเป็นกลุ่ม และแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก แบบแผนการทดลองของการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบแฟคทอเรียลแบบ 3x2 (3x2 Factorial Design) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบพหุคูณของเชฟเฟ้ (Scheffe' Test Multiple Comparison)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม แบบรายบุคคล มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูงกว่าเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมแบบเป็นกลุ่ม มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกับเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล และไม่แตกต่างกับเยาวชนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา
2. เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม เยาวชนที่มีจำนวนครั้งที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน มีความเข้มแข็งในการมองโลกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมกับจำนวนครั้งที่กระทำ
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ

A COMPARISON OF THE EFFECTS OF INDIVIDUAL AND GROUP COUNSELING
BASED ON EXISTENTIAL THERAPY ON SENSE OF COHERENCE OF
DELINQUENCY FEMALES IN THE TRAINING SCHOOL FOR
GIRL OF BANPRANEE IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
NANTIYA AKEATHIKHOMKIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
March 1999

The purpose of this experimental research was to compare the effects of individual and group counseling based on existential therapy on the sense of coherence of delinquency female in the training school for girls of Banpranee in Bangkok. The population were drug concerns delinquency females, aged 13 – 18 years old, and their sense of coherence scores were lower than fiftieth percentile. They were divided into two groups according to frequency of drug concerns : only once and 2 to 4 times. The thirty - six subjects were random by selected from populations. Then they were randomly assigned to six experimental groups ; each group consisted of 6 delinquency females. The programs were randomly assigned to those six experimental groups. Experimental groups I, II, V were only one drug concerns delinquency females and experimental groups III, IV, VI were 2 – 4 times drug concerns delinquency females. Experimental groups I and III were exposed to the individual counseling based on existential therapy while groups II and IV were participated in the group counseling based on existential therapy and group V and VI were control groups. The instruments were the existential individual counseling program, the existential group counseling program and the sense of coherence questionnaire. The research design was the 3 x 2 factorial design. The data were analyzed by the Two – Way Analysis of Variance and the Scheffe's Test Multiple Comparisons

The result were as follows :

1. The sense of coherence of delinquency females who were exposed to the individual counseling based on existential therapy was significantly higher than the control group at .05 level. No significant differences were found between delinquency females participated in the group and individual counseling based on existential therapy on the sense of coherence. Beside, no significant differences were found between delinquency females participated in the group counseling based on existential therapy and control group on the sense of coherence.
2. After the experiments, there were no significant differences in sense of coherence of delinquency females in respect to their differences in frequencies of drug concerns
3. Non significant relationships were found between the counseling methods based on existential therapy interaction between the counseling based on existential therapy method and frequency of drug concerns and the sense of coherence of delinquency females